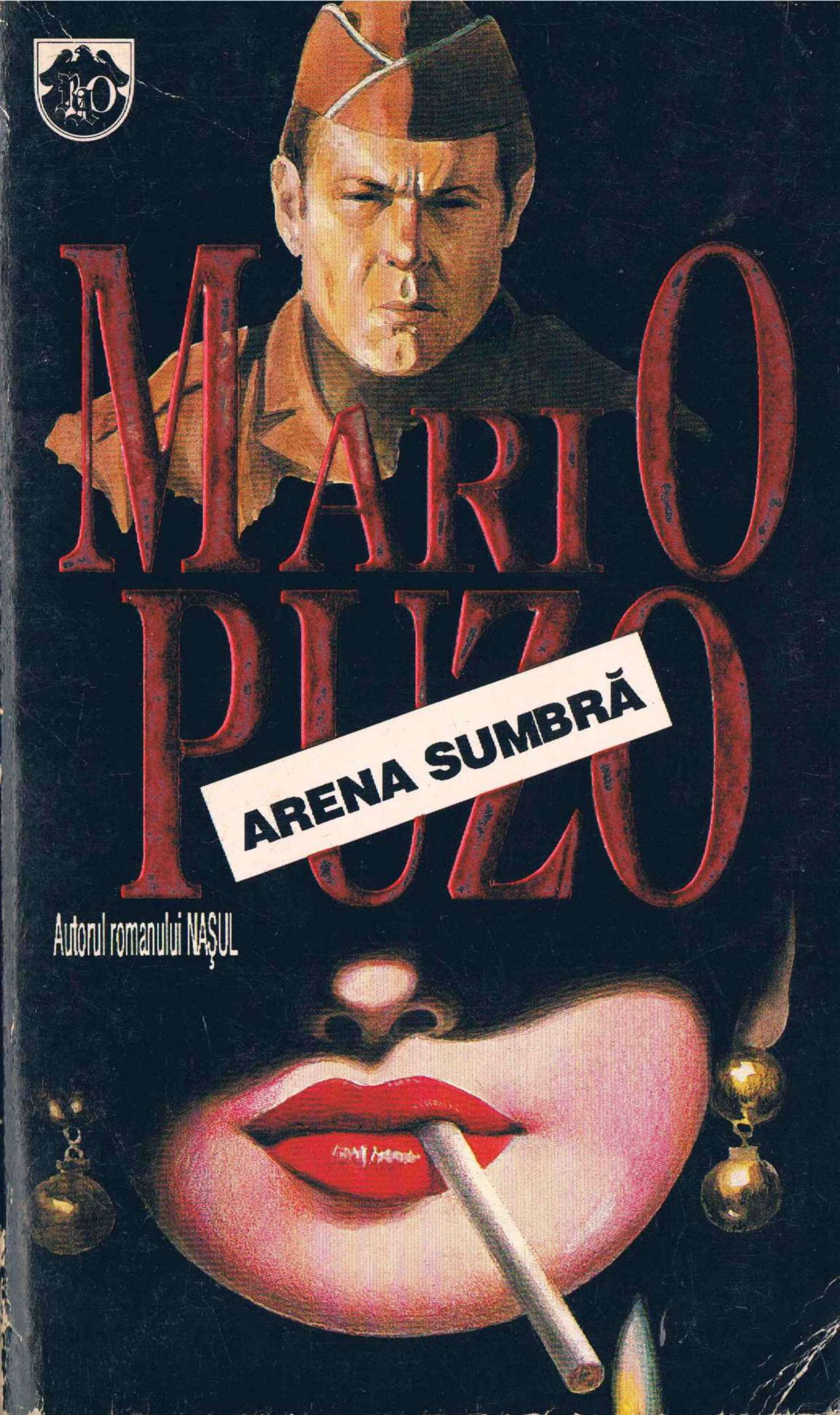
MARIO PUZO
ARENA SUMBRĂ
Autorul romanului NAŞUL

MARIO PUZO

ARENA SUMBRĂ

RAO International Publishing Company

AO International Publishing Company S.A.
P.O. Box 37-198 Bucureşti, ROMÂNIA

MARIO PUZO
The Dark Arena
Copyright © Mario Puzo 1953, 1955
All rights reserved

Traducere din limba engleză
BOGDAN NICOLAE MA CHIDAN

Ediţia I

Copyright © 1993
by AO International Publishing Company S.A.
pentru versiunea în limba română

Coperta
DONE STAN

Decembrie 1993

ISBN 973-9164-10-2

Capitolul 1

Walter Mosca simți neliniștea și copleșitoarea senzație de singurătate pe care le încerca întotdeauna cînd se întorcea acasă. Revăzu ruinele din împrejurimile Parisului și peisajul atît de familiar. Aflat pe ultima sută de metri a călătoriei sale, abia își putea stăpîni nerăbdarea de a ajunge la capătul ei, în inima orașului distrus pe care nu crezuse că îl va mai revedea. Drumul spre Germania îi devenise mai familiar decît propriul său ținut și propriul său oraș.

Trenul se legăna din pricina vitezei. Era o garnitură militară ce transporta schimbul de soldați către garnizoana Frankfurt. Dar jumătate din vagon era ocupată de angajații civili recrutați din State. Mosca își atinse cravata de mătase și zîmbi. Avea un sentiment bizar. Se simțea mai apropiat de casă, acum, că avea lîngă el soldați americani. Își închipui că și ceilalți civili simțeau la fel.

La fiecare capăt al vagonului era cîte o lumină slabă. Ferestrele erau astupate, de parcă vagonul ar fi fost construit în așa fel ca ocupanții lui să nu poată vedea ruinele ce se întindeau de-a lungul drumului. Compartimentele erau dotate cu bănci lungi de lemn ce lăsau un coridor extrem de îngust de trecere pe lîngă ele.

Mosca se întinse pe bancheta lui și își puse la cap, drept pernă, rucsacul lui albastru. În lumina chioară abia îi putea distinge pe ceilalți civili.

Călătoriseră împreună pe același vas al Marinei Militare și, ca și el, toți păreau emoționați și nerăbdători să ajungă la Frankfurt. Vorbeau tare, pentru a se putea înțelege, din cauza zgomotului făcut de roțile trenului. Mosca auzea vocea dominatoare a domnului Gerald, care era civilul cu cel mai mare grad dintre toți. Își adusese cu el un set de crose de golf, iar la bordul vasului le făcuse tuturor cunoscut că gra-

dul lui era echivalent cu cel de colonel. Era un individ jovial și fericit. Mosca și-l imagină jucînd golf pe ruinele unui oraș, trimițînd mingea peste străzile nivelate de bombe, apropiindu-se de o grămadă de cărămizi și moloz și plasîndu-și balonul în vîrful unui craniu.

Viteza trenului se micșoră cînd trecu printr-o stație pustie. Afară era noapte și în vagonul orb era întuneric. Mosca ațipi, auzind ca prin ceață vocile celorlalți. Cînd trenul părăsi stația, prinse din nou viteză și hurducăielile îl deșteptară de-a binelea.

Civilii vorbeau mai încet. Mosca se ridică pentru a-i observa pe soldații de la capătul vagonului. Cîțiva dormeau pe banchete. Se vedeau însă trei cercuri luminoase în jurul a trei partide de cărți, dînd acelui colț al vagonului un aer prietenos. Își aduse cu nostalgie aminte de viața pe care-o dusese și pe care o părăsise cu numai cîteva luni înainte. Îi văzu pe soldați cum beau din gamelele lor. Mai mult ca sigur că nu era apă. Îi văzu cum își desfac rațiile și ronțăie batoane de ciocolată. „Un soldat este întotdeauna gata" — gîndi Mosca cu un rînjet pe buze. „Are permanent pătura în spate, lumînările în raniță, apă sau ceva mai bun în bidon și un pachet de cărți în buzunar. E gata oricînd pentru șansă sau ghinion".

Mosca se întinse la loc pe banchetă și încercă să adoarmă, dar corpul îi era la fel de înțepenit și de rigid ca și lemnul tare de sub el. Trenul luase viteză și mergea acum foarte repede. Se uită la ceas. Era aproape de miezul nopții și mai aveau de mers încă opt ore pînă la Frankfurt. Se ridică în capul oaselor, scoase din rucsac o sticlă și începu să bea, cu capul sprijinit de fereastră, pînă simți cum tot corpul i se detensionează. Își dădu mai tîrziu seama că adormise așa, căci, cînd se uită din nou spre capătul vagonului unde stăteau soldații, nu văzu decît un singur cerc luminos ; dar în bezna din spatele lui mai auzi încă vocile lui Mr. Gerald și ale altor civili. Probabil că băuseră și ei, pentru că vocea domnului Gerald perora cu un ton condescendent, explicîndu-le celorlalți cum

avea să-şi folosească puterea ce-i va fi dată pentru a-şi clădi baze eficiente imperiului său de hîrtii.

Din cercul de lumină de la capătul vagonului se desprinseră două lumînări. Flacăra lor pîlpîi nesigură de-a lungul culoarului şi-l scoase pe Mosca din moţăială cînd trecu pe lîngă el. Soldatul care ţinea lumînările avea pe faţă o expresie de rea-voinţă şi de ură prostească. Strălucirea gălbuie a luminii estompa culoarea vineţie a feţei buhăite de alcool şi dădea ochilor posaci un aer îngheţat şi periculos.

— Hei, soldat, se auzi vocea domnului Gerald, ce-ai zice să ne laşi şi nouă o lumînare ?

Supusă, lumînarea poposi lîngă grupul de civili. Vocea le crescu în intensitate, ca şi cum ar fi prins cu toţii curaj de la flacăra tremurătoare. Încercară să-l includă pe soldat în conversaţia lor, dar el refuză să răspundă. Îşi ţinea lumînarea pe banchetă şi îşi ascundea faţa în întuneric. Ceilalţi uitară de el şi începură să discute despre altceva ; o singură dată domnul Gerald, plasîndu-se în lumina lumînării ca pentru a arăta că era om de încredere, i se adresă condescendent, dar cu sinceră afecţiune :

— Să ştii că am fost şi noi în armată. Apoi, rîzînd către ceilalţi : Slavă domnului că s-a terminat.

Un alt civil interveni :

— Nu fi aşa de sigur ; ne-au mai rămas încă ruşii.

Uitară din nou de soldat pînă ce deasupra şi peste vocile lor, peste zgomotul trenului ce traversa în goană continentul, soldatul tăcut strigă deodată, cu o voce de beţiv arogant, care trăda însă şi o oarecare panică :

— Tăceţi, tăceţi, nu mai vorbiţi atîta, puneţi dracului lacăt la gura voastră împuţită !

Se lăsă un moment de tăcere, datorat surprizei şi stînjenelii, apoi domnul Gerald îşi plasă din nou capul în lumină şi îi vorbi încet soldatului :

— Ai face mai bine să pleci la capătul tău de vagon, fiule.

Nu primi nici un răspuns, așa că își reluă discursul din punctul în care fusese întrerupt.

Dintr-o dată tăcu și se ridică în picioare, luminat din plin de flăcările pîlpîitoare. Rosti în șoaptă, fără a fi speriat, dar manifestînd o teribilă surpriză :

— Doamne, am fost rănit. Soldatul ăla mi-a făcut ceva.

Mosca se ridică deodată și de pe celelalte banchete răsăriră și alte figuri întunecate. Una dintre ele lovi o lumînare care se stinse atingînd podeaua. Domnul Gerald vorbi din nou, cu groază în voce :

— Soldatul ăla m-a înjunghiat.

Căzu din zona luminoasă în întunericul de pe banchetă.

Din celălalt capăt se apropiară în grabă doi militari. La lumina felinarelor lor, Mosca zări licărul treselor de ofițer pe umerii unuia dintre ei.

Domnul Gerald continua să repete, în neștire.

— Am fost înjunghiat, soldatul ăla m-a înjunghiat.

Groaza din voce îi dispăruse și rămăsese numai surpriza și uimirea că i se întîmplase așa ceva. Mosca îl văzu stînd pe banchetă, apoi, în lumina celor trei lumînări, văzu gaura din pantalon, sus pe coapsă, și o pată mare care se tot lățea în jurul ei. Locotenentul se aplecă deasupra lui, apropie lumînarea și dădu un ordin soldatului care venise cu el. Acesta se răsuci pe călcîie, alergă spre capătul vagonului și se întoarse cu pături și cu o trusă de prim-ajutor. Așternură păturile pe podea și-l întinseră pe domnul Gerald peste ele. Soldatul începu să taie tot cracul pantalonului, dar domnul Gerald îl opri :

— Nu. Rulează-l ; o să-l peticesc eu.

Locotenentul studie rana.

— Nu e cine știe ce, constată el. Înfășoară-l într-o pătură.

Pe fața tînără și impasibilă, ca și în voce, nu i se putea citi nimic altceva decît o amabilitate impersonală.

— O să anunțăm să ne aștepte o ambulanță la Frankfurt, pentru orice eventualitate. O să telegafiez la prima oprire.

Se întoarse spre ceilalți și întrebă :

— Unde e individul ?

Soldatul beat dispăruse ; scrutînd întunericul, Mosca văzu o formă chircită pe colțul banchetei din fața lui. Nu scoase nici o vorbă.

Locotenentul se deplasă pînă în capătul vagonului și se întoarse înarmat cu pistolul. Cercetă tot vagonul cu lanterna sa pînă cînd dădu peste forma umană ghemuită. O țintui cu fasciculul luminos, își scoase pistolul din toc și i-l băgă în spate. Soldatul nu se mișcă.

Ofițerul îl izbi cu duritate :

— Ridică-te, Mulrooney !

Soldatul deschise ochii. Mosca simți cum îl cuprinde mila cînd îi văzu privirea tîmpă, de animal îndobitocit.

Locotenentul rămase cu lumina îndreptată în ochii soldatului, orbindu-l. Îl obligă pe Mulrooney să se ridice. Cînd văzu că mîinile lui sînt goale, își prinse pistolul la loc în toc. Îl întoarse brutal cu spatele la el și-l percheziționă. Nu găsi nimic, așa că inspectă bancheta. Mosca văzu cuțitul pătat de sînge. Locotenentul apucă obiectul și-l împinse pe soldat către celălalt capăt al vagonului.

Trenul începu să încetinească pînă cînd se opri. Mosca se duse la capătul vagonului, deschise ușa și privi afară. Îl văzu pe locotenent cum se îndreaptă spre telegraf. În afară de el, nu se vedea nimeni. Orașul francez din spatele gării era întunecat și încremenit.

Mosca se întoarse la locul lui. Prietenii domnului Gerald erau în jurul lui liniștindu-l, iar acesta vorbea iritat :

— Știu că e numai o zgîrietură, dar de ce a făcut nebunia asta ?

Cînd ofițerul se întoarse, comunicînd că îi va aștepta o ambulanță la Frankfurt, domnul Gerald i se adresă :

— Crede-mă, locotenente, că n-am făcut nimic ca să-l provoc. Întreabă pe oricare dintre prietenii mei. N-am făcut nimic, dar absolut nimic ca să-l fac să procedeze așa.

— E nebun și asta-i tot, îl temperă ofițerul. Ați avut noroc, domnule ; așa cum îl știu eu pe Mulrooney, vă viza, de fapt, testiculele.

Nu se știe de ce, asta păru să-i înveselească pe toți, ca și cum seriozitatea intenției făcea evenimentul și mai interesant și zgîrietura de pe coapsa omului și mai importantă. Locotenentul își aduse sacul de dormit și-l așeză pe domnul Gerald pe el.

— Într-un fel, vă rămîn îndatorat, explică el gestul. Am încercat să mă descotorosesc de Mulrooney din prima zi în care a venit în plutonul meu. Cîțiva ani buni de-acum va fi pus la adăpost.

Mosca nu fu în stare să adoarmă. Trenul se puse în mișcare și el se duse din nou la ușă. Se sprijini de ea privind peisajul întunecat pe care-l traversau. Își aminti același sau aproape același peisaj trecîndu-i încet prin fața ochilor în timp ce el călătorea în spatele unui camion, într-un tanc, mergea pe jos sau se tîra pe pămînt. Crezuse că nu va mai revedea niciodată acest pămînt și se întreba acum de ce totul luase o turnură atît de urîtă. Visase atît de mult să se ducă acasă și acum plecase din nou. În trenul întunecat, își aduse aminte de prima lui noapte acasă.

Pe pancarta mare, pătrată, se putea citi : „Bine ai venit acasă, Walter". Mosca observă pancarte asemănătoare, cu nume diferite pe ele, agățate pe alte două uși de apartament. Cînd intră, primul lucru pe care-l văzu fu fotografia lui înainte de a pleca dincolo de ocean. Apoi maică-sa și Gloria năpădiră pe el, iar Alf îi strînse mîna.

Se dădură toți la o parte și se lăsă un moment de tăcere stînjenitoare.

— Ai îmbătrînit, observă maică-sa și rîseră toți. Nu, vreau să spun cu mai mult de trei ani.

— Nu s-a schimbat, interveni Gloria. Nu s-a schimbat deloc.

— Eroul cuceritor se întoarce, declamă Alf. Ia uitați-vă la toate panglicile astea. Ai făcut ceva nemaipomenit, Walter ?

— Nimic deosebit, rosti Mosca. Majoritatea femeilor din W.A.C.[1] au același gen de decorații.

Își scoase tunica și maică-sa i-o luă. Alf se duse în bucătărie și reveni cu o tavă cu băuturi.

— Hristoase ! exclamă uluit Mosca. Credeam că ți-ai pierdut un picior.

Uitase complet că maică-sa îi scrisese despre Alf. Dar frate-său așteptase, cu siguranță, acest moment. Își suflecă cracul pantalonului.

— Drăguț, observă Mosca. Un noroc chior, Alf.

— La naiba ! îl contrazise Alf. Mi le-aș fi dorit pe amîndouă întregi. Nu tu o eczemă, nu tu unghii încarnate — știi doar cum e...

— Desigur, îl ironiză Mosca.

Atinse cu mîna umărul fratelui său și zîmbi.

— Și l-a pus special pentru tine, Walter, îi spuse maică-sa. De obicei, cînd stă acasă nu și-l pune, deși știe că nu-mi place să-l văd fără el.

Alf își ridică paharul.

— Pentru eroul cuceritor, toastă el.

Se întoarse spre Gloria și zîmbi.

— Pentru fata care l-a așteptat.

— Pentru familia noastră, punctă Gloria.

— Pentru toți copiii mei, încheie mama lui cu afecțiune.

O incluse cu privirea ei și pe Gloria. Se uitară toți la Mosca, așteptînd.

— Lăsați-mă să-l beau pe ăsta și după aceea o să pot să mă gîndesc.

---

1 Women Army's Corps — Corpul Feminin Auxiliar al Armatei (n. tr.).

Izbucniră cu toții în rîs și-și goliră paharele.

— Iar acum, la masă ! anunță maică-sa. Ajută-mă să aranjez masa, Alf.

Cei doi se îndreptară spre bucătărie.

Mosca se așeză într-un fotoliu.

— O călătorie foarte, foarte lungă, zise el.

Gloria se duse pînă la polița de deasupra căminului și luă în mîini fotografia înrămată. Cu spatele la el, spuse :

— Veneam în fiecare săptămînă aici și priveam fotografia. O ajutam pe maică-ta să pregătească cina, mîncam împreună și stăteam aici, în această cameră, uitîndu-ne la poza asta și discutînd despre tine. Timp de trei ani, în fiecare săptămînă, ca și cei care se duc regulat la cimitir, iar acum te-ai întors și nu mai seamănă deloc cu tine.

Mosca se ridică și se îndreptă spre Gloria. Își puse brațul în jurul umerilor ei și privi și el fotografia, întrebîndu-se ce îl enerva.

Rîdea în hohote cu capul pe spate și se așezase astfel încît dungile albe și negre, ale diviziei sale, să se vadă foarte bine. Fața era tînără, pe ea strălucea inocența naivității. Uniforma i se potrivea de minune. Stînd în căldura soarelui sudic, fusese modelul soldatului care se fotografia pentru a lăsa o amintire familiei care-l adora.

— Ce zîmbet cretin, observă Mosca.

— Să nu rîzi de ea. A fost singurul lucru de care ne-am agățat toată vremea asta. Tăcu un moment. Ah, Walter, cum mai plîngeam uneori cînd tu nu ne scriai, de fiecare dată cînd auzeam zvonuri despre cîte o navă cu trupe care s-a scufundat sau despre o mare bătălie. În ziua Debarcării[1], nu ne-am dus la biserică. Mama ta a rămas pe canapea, iar eu m-am așezat aici, lîngă radio. Am stat așa toată ziua. N-am plecat la lucru. M-am tot plimbat pe diverse posturi de radio ; ime-

1 Ziua „Z", 6 iunie 1994, ziua debarcării aliate pe coasta Normandiei (n.t.).

diat ce se termina un buletin de știri, încercam să prind alt post, deși avea să-mi spună același lucru. Mama ta a rămas încremenită, cu o batistă în mînă, dar n-a plîns. În noaptea aceea am dormit aici, în camera ta, în patul tău și am luat poza ta cu mine. Am pus-o pe toaletă și i-am spus noapte bună, apoi am visat că n-o să te mai văd niciodată. Iar acum ești aici, Walter Mosca, în carne și oase, și nu semeni deloc cu cel din poză.

Încerca să rîdă, dar plîngea.

Mosca se simți nelalocul lui. O sărută blînd.

— Trei ani înseamnă mult, rosti el.

Se gîndi : „În ziua Debarcării eram într-un oraș englez și mă îmbătam. Îi ofeream unei blondine, după cum pretindea ea, primul pahar cu whisky și prima tăvăleală. Sărbătoream ziua, dar mai mult faptul că n-am participat la ea."

Simți dorința aprigă de a-i mărturisi Gloriei întregul adevăr : că nu se gîndise la ele în ziua aceea și nici la altceva, dar nu rosti decît atît :

— Nu-mi place poza... Și, pe deasupra, cînd am intrat ai spus că nu m-am schimbat deloc.

— Nu e distractiv, să știi, îl admonestă Gloria. Cînd ai trecut pragul ușii arătai exact așa cum ești în poză. Dar cînd m-am uitat la tine mai atent, mi s-a părut că ți s-a schimbat întreaga fizionomie.

Maică-sa strigă din bucătărie :

— E gata !

Se duseră în sufragerie.

Pe masă erau toate mîncărurile lui favorite : friptură în sînge cu cartofi pai, salată verde și o felie groasă de brînză. Fața de masă era albă ca neaua. Cînd termină de mîncat, observă șervețelul de lîngă farfurie, rămas neatins. Masa fusese bună, dar nu atît de bună pe cît visase el.

Alf îl interogă :

— Ei, e mare diferență față de haleala de la popotă, nu ?

— Mda, recunoscu Mosca.

Scoase din buzunarul cămășii o țigară de foi scurtă, groasă și negricioasă. Pe punctul de a și-o aprinde, observă că e privit de toți ceilalți cu uimire.

Zîmbi și spuse :

— Sînt băiat mare acum.

Își aprinse trabucul, exagerînd plăcerea. Toți patru izbucniră în rîs. Dispăru ultima urmă de stinghereală datorată faptului că venise înapoi acasă atît de diferit ca înfățișare și maniere. Surpriza lor, apoi amuzamentul de propria lor surpriză cînd își aprinsese țigara dărîmară bariera dintre ei. Se îndreptară către living, cele două femei îmbrățișîndu-l de mijloc și Alf ducînd tava cu whisky și bere. Femeile se așezară lîngă Mosca, pe canapea, iar Alf le dădu tuturor paharele cu băutură și se așeză vizavi, într-un fotoliu. Lustra din tavan arunca o lumină galbenă, blîndă, peste toată încăperea. Cu tonul neutru și pe jumătate glumeț pe care îl folosise întreaga seară, Alf spuse :

— Iar acum va fi prezentată povestea lui Walter Mosca.

Mosca sorbi din pahar.

— Mai întîi cadourile, începu el.

Merse la rucsacul ce zăcea încă lîngă ușa de la intrare, scoase din el trei cutiuțe învelite în hîrtie maro și dădu fiecăruia cîte una. Cît timp ei desfăcură pachetele, mai bău un pahar.

— Hristoase ! exclamă Alf. Ce dracu sînt astea ?

Ridică patru cilindri enormi din argint.

Mosca rîse.

— Patru din cele mai bune trabuce din lume. Făcute special pentru Hermann Göring.

Gloria își deschise pachetul și icni de uimire. Într-o cutiuță de catifea neagră se afla un inel. Cu un smarald pătrat, verde închis, înconjurat de mici diamante. Se ridică și se agăță de gîtul lui, după care se întoarse pentru a-i arăta bijuteria mamei lui.

Aceasta însă era fascinată de cascada de mătase vișinie care se revărsa din pachetul ei și cădea în valuri mari pe podea. Se aplecă și o culese de pe jos.

Era un enorm steag pătrat, iar în mijloc, pe un fond circular alb, se întindea păianjenul negru al zvasticii. Încremeniră toți. În liniștea acestei odăi, ei văzură acum, pentru prima dată, simbolul dușmanului.

— Pe naiba, întrerupse Mosca tăcerea, n-a fost decît o poantă. De fapt, altceva trebuia să observi.

Ridică o cutiuță de pe podea. Maică-sa o deschise. Văzînd diamantele cu reflexe alb-albăstrii dinăuntru, își ridică ochii și-i mulțumi. Împături uriașul drapel într-un mic pătrat, apoi se duse și luă rucsacul fiului ei, spunînd :

— Îl despachetez eu.

— Sînt niște cadouri superbe, spuse Gloria. De unde le-ai luat ?

Mosca zîmbi și răspunse :

— Le-am jefuit.

Subliniase cuvîntul cu o nuanță comică, ca să-i facă să rîdă.

Maică-sa se întoarse în cameră cu un teanc de fotografii în mînă.

— Astea erau în bagajul tău, Walter. De ce nu ni le arăți și nouă ?

Se instală pe canapea și începu să le examineze, una cîte una. Pe măsură ce se uita la ele, le trecea mai departe Gloriei și lui Alf. Cît timp comentară și puseră întrebări, Mosca își mai turnă un pahar. Văzu apoi cum maică-sa se albește la față, fixînd una din poze. O clipă, Mosca se sperie la gîndul că îi mai rămăseseră din fotografiile pornografice. Era sigur însă că le vînduse pe toate pe vas. O văzu pe maică-sa dîndu-i fotografia lui Alf și se mînie pe sine însuși pentru spaima pe care o simțise.

— Măi, măi, asta ce mai e ? exclamă Alf.

Gloria se duse lîngă el și privi fotografia. Mosca observă cele trei perechi de ochi cum se întorc spre el așteptînd.

Se aplecă spre Alf și, cînd văzu despre ce era vorba, se simți ușurat. Își aduse aminte. Poza fusese făcută pe cînd călărea un tanc.

Pe fotografie se vedea fața încrîncenată a unui neamț cu o bazuka, zăcînd sfîrtecat în zăpadă. Din dreptul corpului lui izvora o dungă întunecată. Deasupra cadavrului era chiar el, Mosca, privind drept spre aparat, cu automatul aruncat neglijent peste umăr. Părea total nelalocul lui în echipamentul de iarnă. Sub tunică îi atîrna, ca o fustă, pătura, în care dăduse găuri pentru cap și brațe. Părea că stă acolo ca un vînător norocos care era gata să-și ducă acasă prada.

Din păcate, în fotografie nu apăreau tancurile în flăcări de pe cîmpie și nici corpurile arse și împrăștiate în bucăți, ca niște gunoaie pe cîmpul înălbit. Neamțul știuse să se folosească de arma lui.

— Tovarășul meu a făcut poza asta cu Laika împuțitului de neamț, explică Mosca.

Se întoarse la băutura lui, dar îi văzu că mai așteaptă.

— Prima mea victimă, explică el cu un ton de glumă.

Și totuși era ca și cum ar fi spus : „Turnul Eiffel“ sau „Piramidele“, referindu-se la un fundal ca oricare altul.

Maică-sa se uita la celelalte fotografii.

— Asta unde a fost făcută ? întrebă.

Mosca se așeză lîngă ea și explică :

— La Paris, în prima mea permisie.

Își petrecu brațul în jurul mijlocului ei.

— Și asta ?

— La Vitry.

— Și asta ?

— La Aachen.

Și asta ? Și asta ? Și asta ? Numi toate orașele și povesti de fiecare dată cîte o mică istorioară amuzantă. Băutura îi crease o stare de bună dispoziție, dar în același timp se gîndea : „Asta a fost la Nancy, unde am așteptat două ore pe linia frontului să fim măcelăriți ; asta a fost la Dombasle, unde l-am găsit pe neamțul ăla mort, gol, cu ouăle cît două

mere. Placarda de pe ușă zicea : «Neamț mort înăuntru». Și nu mințea. Se întreba și acum de ce se ostenise cineva s-o scrie, măcar și în joacă. Iar asta a fost la Hamm, cînd am pus mîna pe prima puicuță după trei luni și am tras prima dată dintr-o țigară cu drog. Iar asta și asta, și asta au fost nenumăratele orașe în care nemții, bărbați, femei și copii, zăceau printre dărîmături informe ce emanau o duhoare pestilențială".

În toate, fundalul aducea cu un deșert. El, cuceritorul, stătea pe rămășițele pulverizate de fabrici, case, oase umane — copleșitoare ruine ce se vedeau pretutindeni ca niște dune de nisip mișcător.

Mosca se reașează pe canapea. Pufăi din țigară.

— Ce-ați zice de niște cafea ? sugeră el. O fac eu.

Se duse în bucătărie, urmat de Gloria. Așezară împreună cestile, tăiară prăjitura cu frișcă pe care ea o scoase din frigider și, cît timp fierbea cafeaua pe aragaz, fata se agață de gîtul lui, murmurînd :

— Dragule, te iubesc, te iubesc.

În living, fu rîndul lor să-și depene istorisirile. Cum Gloria n-a avut nici o întîlnire cu vreun bărbat în trei ani ; cum și-a pierdul Alf piciorul într-un accident de camion, într-o tabără din sud a armatei ; în fine, cum s-a reangajat maică-sa ca funcționară la un mare magazin universal. Avusese fiecare parte de aventurile lui, dar, slavă Domnului, războiul se terminase, familia supraviețuise întreagă, mai puțin piciorul pierdut al lui Alf, dar care, vorba acestuia, cu mijloacele moderne de transport nu mai era o problemă ; iar acum erau cu toții aici, în siguranță, în această încăpere mică.

Inamicul era departe, zdrobit pentru totdeauna și nu le mai dădea nici un fior de teamă. Fusese înconjurat, ocupat, iar acum se descompunea măcinat de foame și boli, fără a mai avea măcar tăria fizică și morală de a-i amenința. Cînd Mosca adormi pe scaun, ceilalți, care-l iubeau cu toții, îl admirară cîteva minute în tăcere, emoționați pînă la lacrimi, aproape nevenindu-le să creadă că el se perindase prin atît

de multe locuri și se întorsese, miraculos, acasă, la cuib, fără să fi fost atins de nimic.

Abia în a treia noapte Mosca o prinse singură pe Gloria. Cea de-a doua noapte o petrecuseră în casa ei, unde maică-sa și Alf detaliaseră planul nunții lor, cu tatăl și cu sora ei. N-o făcuseră pentru că ar fi fost băgăreți, ci datorită bucuriei lor și entuziasmului cu care porniseră la drum, pentru ca totul să iasă bine. Hotărîseră cu toții ca nunta să aibă loc cît mai curînd, după ce Walter avea să-și găsească o slujbă. Mosca se conformase fără obiecțiuni acestei idei. Alf îl surprinsese. Acest frate al lui, timid altădată, devenise un bărbat echilibrat, înțelept, pe care te puteai baza și care își juca perfect rolul de cap al familiei.

În acea a treia noapte, maică-sa ieșise pe afară împreună cu Alf, care îi adresase, la plecare, un zîmbet parșiv și-i spusese :

— Uită-te la ceas căci ne întoarcem la unsprezece.

Maică-sa îl împinsese pe Alf pe ușă, afară, și-i zisese :

— Dacă pleci cu Gloria, nu uita să încui ușa.

Mosca se amuzase de îndoiala din vocea ei, ca și cum a-i lăsa singuri în casă contravenea bunului ei simț.

„Doamne, Dumnezeule", exclamă el exasperat, și se întinse pe sofa.

Încercă să se relaxeze, dar se simțea prea tensionat, așa că se ridică și-și turnă ceva de băut. Se postă în fața ferestrei și zîmbi, întrebîndu-se cum va fi. Ei doi petrecuseră cîteva nopți împreună într-o cameră de hotel înainte ca el să plece peste ocean, dar acum nu-și mai amintea cum se simțise. Dădu drumul la radio și se duse în bucătărie ca să se uite la ceas. Era aproape opt și jumătate. Ticăloasa întîrziase o jumătate de oră. Se întoarse la fereastră, dar era deja prea întuneric afară ca să mai distingă ceva. Se răsuci pe călcîie și auzi un ciocănit în ușă, apoi Gloria păși înăuntru.

— Bună, Walter, salută ea.

Mosca observă un ușor tremur în vocea ei. Gloria își scoase haina și rămase într-o bluză, închisă doar cu cîțiva nasturi mari, și într-o fustă plisată.

— În sfîrșit, singuri, remarcă el zîmbind.

Se întinse la loc pe canapea.

— Pune și tu niște băuturi, comandă el.

Gloria se așeză lîngă el pe canapea și se aplecă să-l sărute. Mosca își puse mîinile pe unul din sînii ei și se sărutară o bună bucată de timp.

— Vin băuturile, rosti ea într-un tîrziu și se desprinse de lîngă el.

Băură. Radioul cînta discret și o veioză își arunca lumina gălbuie, dulce, peste întreaga cameră. El aprinse două țigări și-i dădu și ei una. Fumară în tăcere. Cînd el își strivi mucul în scrumieră, văzu că ea nu terminase încă. Îi luă țigara și o stinse cu grijă.

Mosca o trase în jos pe Gloria pînă ce ea ajunse de-a curmezișul corpului lui. Îi desfăcu nasturii bluzei ca să-și strecoare mîna pe sub sutien și o sărută. Cealaltă mînă se furișă, iscoditoare, pe sub fustă.

Gloria se ridică în capul oaselor și se îndepărtă de el. Mosca fu surprins de gest și se alarmă.

— Nu vreau să merg pînă la capăt, explică ea.

Cuvintele ei copilărești îl iritară și se întinse, nerăbdător, după ea. Gloria se ridică de pe canapea, îndepărtîndu-se .

— Nu, vorbesc foarte serios, îl avertiză ea.

— Ce dracu ! exclamă Mosca. În cele două săptămîni dinainte de plecarea mea a fost excelent. Ce te-a apucat acum ?

— Știu, știu, îi zîmbi ea moale. Dar atunci a fost altceva. Tu plecai, iar eu te iubeam. Dacă aș face-o acum m-ai desconsidera. Nu te înfuria, Walter, să știi că am discutat și cu Emmy despre asta. Erai așa de diferit cînd te-ai întors acasă, încît trebuia să mă sfătuiesc cu cineva. Am căzut amîndouă de acord că așa e cel mai bine.

Mosca își aprinse o țigară.

— Sora ta e o proastă.

— Te rog, nu vorbi așa, Walter. Nu fac ce vrei tu tocmai pentru că te iubesc cu adevărat.

Mosca se înecă cu o înghițitură din băutura lui și încercă din răsputeri să nu izbucnească în rîs.

— Ascultă, dacă nu ne-am fi culcat împreună atunci, fii sigură că nu mi-aș fi amintit de tine și nici nu ți-aș fi scris. N-ai fi însemnat nimic pentru mine.

Văzu cum fața ei se face roșie ca focul. Fata se îndreptă spre fotoliul din fața lui și se lăsă să cadă în el.

— Eu te-am iubit înainte de asta, rosti ea.

Mosca observă că buzele ei tremurau. Îi aruncă pachetul de țigări, după care își goli paharul încercînd să-și facă ordine în gînduri.

Dorința îi dispăruse și se simți ușurat că se întîmplase așa. Habar n-avea din ce motiv. Nu se îndoia că ar fi fost capabil s-o convingă sau s-o amenințe ca să-i facă pe plac. Știa că era suficient să spună : „Ori facem asta, ori...", ca ea să se supună. Mai știa însă că fusese prea brutal și că, folosindu-se de un pic de răbdare și de ceva finețe, seara putea să aibă un final plăcut. Cu toate astea, descoperi, surprins, că era un efort prea mare față de cît era el dispus să facă. Nu simțea absolut nici o dorință.

— E-n regulă, acceptă el. Vino-ncoace.

Ea veni ascultătoare.

— Nu ești supărat ? întrebă cu voce mică.

El o sărută și zîmbi.

— Nu, nu mai contează, o liniști el.

Era adevărul gol-goluț.

Gloria își așeză capul pe umărul lui.

— Hai să stăm așa în seara asta și să vorbim. De cînd te-ai întors n-am avut nici o clipă prilejul să discutăm.

Mosca se sustrase propunerii ei. Se ridică și se îndreptă spre cuier pentru a-i lua fetei haina.

— Mergem la film declară el.

— Dar vreau să stau aici protestă ea.

Mosca deveni, voit, brutal.

— Ori mergi la film, ori te întinzi pe spate.

Ea se ridică în picioare și-l privi țintă.

— Iar ție nu-ți pasă ce aleg, nu ?

— Corect.

Se aștepta ca ea să-și înșface haina din mîinile lui și să fugă. Gloria se mulțumi însă să aștepte supusă pînă cînd el își aranjă părul și-și făcu nodul la cravată.

Plecară la film.

O lună mai tîrziu, la ora prînzului, cînd intră în apartament, Mosca îi găsi pe Alf, pe maică-sa și pe sora Gloriei, Emmy, stînd la masa din bucătărie și bînd cafea.

— Vrei și tu o cafea ? întrebă maică-sa.

— Mda, dar lasă-mă mai întîi să mă spăl un pic.

Se duse în baie, își dădu cu apă pe față și scoase un rînjet sinistru.

În bucătărie, toți stăteau sorbind în liniște din cafea. Emmy deschise prima ostilitățile :

— Nu te porți bine cu Gloria. Te-a așteptat trei ani, nu s-a dus la nici o întîlnire și a pierdut o groază de ocazii.

— O groază de ocazii pentru ce ? contraatacă Mosca. Apoi izbucni în rîs. O să ne descurcăm noi, numai că e nevoie de ceva timp.

— Aveai întîlnire cu ea aseară, dar n-ai apărut, continuă Emmy. Abia acum vii acasă. Nu-i bine ce faci.

Maică-sa văzu că el e pe punctul de a se înfuria și interveni împăciuitoare.

— Gloria te-a așteptat aici pînă la ora două noaptea ; ai fi putut să dai un telefon.

— Știm cu toții ce faci tu, spuse din nou Emmy. O părăsești pe fata care te-a așteptat trei ani pentru a ieși cu o tîrfă de prin vecini, una care a făcut trei avorturi și numai Dumnezeu știe ce-a mai făcut.

Mosca dădu indiferent din umeri.

— Nu pot să mă întîlnesc cu soră-ta în fiecare seară.

— Nuuu, ești prea important pentru așa ceva.

El descoperi cu surprindere că ea chiar îl ura.

— A fost ideea tuturor să așteptăm pînă cînd o să capăt o slujbă stabilă, îi aminti Mosca.

— Nu știam cît de porc o să fii, replică ea. Dacă nu vrei să te însori, spune-i-o Gloriei. Nu-ți face griji, poate oricînd s: găsească pe altcineva.

Alf se hotărî să spună și el ceva :

— Asta e o prostie. Sigur că Walter vrea să se însoare cu ea. Să privim altfel lucrurile. E clar că el găsește situația un pic mai ciudată, dar va trece peste asta. Treaba noastră e să-l ajutăm.

Emmy zise cu sarcasm :

— Dacă Gloria s-ar culca cu el, totul ar fi perfect. Chestia asta te-ar aranja, Walter, nu ?

— Spui tîmpenii, o întrerupse Alf. Hai să ne ocupăm un pic de problema principală. Ești furioasă pentru că Walter are o legătură și nu se deranjează cel puțin să o ascundă. Bine... Gloria e prea nebună după Walter ca să renunțe la el. Cred că cel mai bun lucru ar fi să fixăm o dată pentru căsătorie.

— Și soră-mea să meargă la lucru în timp ce el tăvălește toate tîrfulițele, așa cum a făcut în Germania ?

Mosca se uită la maică-sa cu o privire de gheață. Ea nu-i putu susține privirea. Se lăsă un moment de tăcere.

— Da, recunoscu Emmy, maică-ta i-a povestit Gloriei despre scrisorile pe care le primești de la tipa aia din Germania. Ar trebui să-ți fie rușine, Walter, zău că ar trebui să-ți fie !

— Scrisorile alea nu înseamnă nimic, rosti Mosca.

Ceilalți părură ușurați.

— O să-și ia o slujbă, interveni maică-sa, și o să locuiască împreună aici pînă ce își vor găsi un apartament al lor.

Mosca luă o înghițitură de cafea. O clipă fusese mînios, dar acum era nerăbdător să iasă din camera asta, să plece de lîngă ei. Toată porcăria asta mersese prea departe.

— Dar va trebui să nu se mai afișeze cu putoriștile alea, avertiză Emmy.

— Mai e un mic amănunt. Nu sînt pregătit să fixez o dată.

Îl priviră toți cu surprindere.

— Nu sînt sigur că vreau să mă căsătoresc, adăugă el cu un rictus.

— Ce ? izbucni Emmy. Ce ?

Era atît de furioasă că nu mai putea să scoată o vorbă.

— Și nu-mi mai ține predică cu împuțiții ăștia de trei ani, continuă el. Ce dracu înseamnă pentru mine faptul că nu s-a regulat trei ani ? Crezi că de asta n-am dormit eu noaptea ? Ce dracu, crezi că i-a devenit chestia aia de aur pentru că nu și-a folosit-o ? Am avut alte griji pe cap.

— Walter, te rog, se alarmă maică-sa.

— Rahat ! exclamă el.

Maică-sa se ridică de la masă și se duse pînă la plită. Știa că ea începuse să plîngă. Se ridicară brusc cu toții. Sprijinindu-se cu greu de masă, Alf strigă disprețuitor :

— Bine, Walter, atunci să isprăvim cu măgăria asta !

— Eu cred că ai fost cocoloșit prea mult de cînd te-ai întors acasă, spuse și Emmy.

Nu-i rămăsese nimic de spus decît să le comunice exact ce simțea :

— Pupați-mă-n dos !

Îi incluse pe toți în privirea lui, deși i se adresase de fapt lui Emmy. Se sculă și el să plece, însă Alf se postă în fața lui și-i aruncă mînios :

— Ai mers prea departe, dobitocule ! Cere-ți scuze ! Mă auzi ? Cere-ți scuze imediat !

Mosca îl împinse la o parte din drum și văzu prea tîrziu că piciorul de lemn nu era montat. Frate-său se împiedică și căzu, izbindu-se cu capul de podea. Amîndouă femeile țipară. Mosca îngenunche rapid ca să-l ridice.

— Ești OK ? întrebă el îngrijorat.

Alf dădu afirmativ din cap, dar rămase cu fața ascunsă în palme, așezat în fund pe dușumea. Mosca ieși din casă. Avea să-și aducă mereu aminte de maică-sa stînd lîngă plită, plîngînd și frîngîndu-și mîinile.

Cînd intră pentru ultima oară în apartament, Mosca o găsi pe maică-sa așteptîndu-l — nu ieșise din casă toată ziua.

— Te-a sunat Gloria, îl anunță.

El dădu din cap în semn că a auzit.

— Împachetezi acum ? întrebă ea timidă.

— Mda.

— Vrei să te ajut ?

— Nu.

Se duse pînă în dormitorul lui și scoase cele două geamantane noi pe care le cumpărase. Își înfundă o țigară în colțul gurii, scotoci prin buzunare după un chibrit și se îndreptă spre bucătărie pentru a lua unul.

Maică-sa stătea încă pe scaun. O batistă îi acoperea fața și se auzea cum suspină încetișor.

El își luă cutia de chibrituri și dădu să iasă din bucătărie.

— De ce mă tratezi așa ? se tîngui maică-sa. Ce ți-am făcut ?

Nu simțea nici un pic de milă, lacrimile ei nu-l emoționau, dar nu voia ca ea să facă o criză de isterie. Încercă să vorbească cît mai calm ca să nu-și trădeze prin voce iritarea.

— Nu mi-ai făcut nimic. Pur și simplu plec, fără a avea vreo legătură cu tine.

— De ce îmi vorbești mereu de parcă aș fi o străină ?

Cuvintele ei îi atinseră o coardă sensibilă, dar nu fu capabil de nici un gest de afecțiune.

— Sînt cam nervos, recunoscu el. Dacă nu ai treabă, ajută-mă la împachetat.

Se îndreptă și ea spre dormitor, unde începu să-i împăturească hainele cu grijă înainte ca el să le aranjeze în geamantane.

— Ai nevoie de țigări ?

— Nu, o să-mi iau pe vapor.

— Mă duc pînă jos să-ți aduc cîteva. Nu poți să știi niciodată...

— Nu costă decît cîteva centime pe vapor, o opri el.

Nu voia nimic de la ea.

— Nu strică niciodată să ai niște țigări în plus, se încăpățînă ea și plecă.

Mosca se așeză pe pat și se uită la portretul Gloriei ce atîrna pe perete. Nu simți nimic. Pur și simplu, treaba nu mersese. Se gîndi la răbdarea lor și își dădu seama cît de multe încercări făcuseră ei și cît de puțin se străduise el. Căută să-și imagineze ce i-ar putea spune maică-si ca să-i demonstreze că nu-i putea fi de nici un ajutor și că acțiunile lui își aveau rădăcinile în ceva pe care nici el, nici ea nu-l puteau controla.

Telefonul din living începu să sune și el se duse să răspundă. La capătul firului era Gloria, cu o voce impersonală, dar prietenoasă.

— Am auzit că pleci mîine. Ne vedem diseară să-mi iau rămas bun sau să ți-o spun acum, la telefon ?

— Fă cum crezi, dar eu trebuie s-o iau din loc pe la nouă.

— Ajung înainte. Nu-ți face griji, vin doar să-ți spun la revedere.

Știa că era adevărat. Nu-i mai păsa de el, nu mai era el cel pe care-l iubea. Dorea să-și ia la revedere dintr-o prietenie care aducea mai mult a curiozitate.

Cînd maică-sa se întoarse, el se răzgîndise.

— Plec acum, mamă. A sunat Gloria. Vine pe aici diseară, dar eu nu vreau s-o văd.

— Adică pleci chiar acum ?

— Da.

— Dar ai fi putut măcar să-ți petreci ultima seară acasă. Curînd vine și Alf. Ai putea să aștepți ca să-ți iei rămas bun de la el.

— Adio, mamă.

Se aplecă și o sărută pe obraz.

— Stai ! îl opri ea. Ți-ai uitat rucsacul.

Așa cum procedase de atîtea ori înainte, cînd el se ducea să joace baschet, și, mai tîrziu, cînd plecase la armată, ea luă micul rucsac albastru și începu să-l umple cu lucruri de care el avea nevoie. De data asta însă, în locul șorturilor din satin, al apărătoarelor din piele pentru genunchi și al baschetților, ea puse înăuntru trusa de bărbierit, un schimb de lenjerie, un prosop și săpun. După ce termină, luă o bucată de sfoară dintr-un sertar al scrinului și legă rucsacul de mînerul unui geamantan.

— Of, se văită ea, nu știu ce o să spună lumea. Or să creadă toți că a fost vina mea că te-am făcut nefericit. Cel puțin, după cum ai tratat-o pe Gloria, ai putea măcar s-o vezi diseară, și să-i spui adio, s-o vezi și să fii drăguț cu ea, ca să nu se simtă atît de îngrozitor.

— E o lume dură pentru toți, replică Mosca.

O sărută încă o dată, dar ea se agăță de brațul lui înainte de a putea face un pas.

— Te întorci în Germania din cauza fetei ăleia ?

Mosca își dădu seama că, dacă ar fi spus „da", vanitatea maică-si ar fi fost satisfăcută, știind că nu din cauza ei pleacă. Dar nu putea minți.

— Nu cred, răspunse el. Probabil că are de acum pe altcineva.

Fu surprins că propriile sale cuvinte, rostite tare, cu toată sinceritatea, sunau fals, ca și cum adevărul lor nu era decît o minciună spusă ca s-o rănească pe maică-sa.

Ea îl sărută și-i dădu drumul. Cînd ajunse în stradă, Mosca își ridică privirea și o văzu în spatele ferestrei închise, ținînd lîngă față batista ei albă. Își lăsă valizele pe trotuar și îi făcu semn cu mîna, dar ea nu mai era acolo. Se temu că va coborî pentru a face o scenă lacrimogenă în stradă, așa că luă valizele și se îndreptă grăbit spre șoseaua principală în căutarea unui taxi.

Maică-sa se așezase pe canapea, plîngînd de rușine, de necaz și de umilință. Undeva, în adîncul ei, simțea că supărarea i-ar fi fost, probabil, mai mare dacă fiul ei ar fi murit pe vreo plajă necunoscută și ar fi fost îngropat într-un pămînt străin, avînd la cap o cruce albă, printre alte mii de cruci identice. Cel puțin însă n-ar mai fi existat rușinea, iar ea s-ar fi resemnat pînă la urmă și ar fi fost chiar, într-o anumită măsură, mîndră.

N-ar mai fi existat această amărăciune chinuitoare, acest sentiment că el plecase pentru totdeauna și că ea nu mai putea, dacă el ar fi murit, să plîngă la capul lui, să-l îngroape și să-i ducă flori la mormînt.

În trenul care-l ducea înapoi către țara inamicului, moțăind pe picioare, Mosca se legăna în ritmul mișcărilor vagonului. Se tîrî, somnoros, pînă la bancheta sa și se întinse. Stînd așa, auzi însă gemetele rănitului, îi auzi clănțănitul dinților prin care protesta parcă împotriva furiei nebune a lumii. Mosca se ridică și se îndreptă spre grupul de soldați. Cei mai mulți dormeau. Nu mai exista decît un vag halo de lumină dat de pîlpîitul a trei lumînări grupate laolaltă. Ghemuit pe o banchetă, Mulrooney sforăia, iar lîngă el doi soldați, cu carabinele puse alături, jucau rummy și se înfruptau dintr-o sticluță.

Cu voce joasă, Mosca întrebă :

— Poate vreunul dintre voi să-mi împrumute o pătură ? Tipului ăluia îi e frig.

Unul dintre soldați îi aruncă o pătură.

— Mulțumesc, rosti Mosca.

Soldatul dădu din umeri și zise cu indiferență :

— Oricum, trebuia să stau treaz și să-l păzesc pe labagiul ăsta.

Mosca îl privi pe Mulrooney. Fața îi era golită de orice expresie. Încet, ochii i se deschiseră și se uită la Mosca cu o privire tîmpă. Înainte de a închide din nou ochii, Mosca avu senzația că recunoaște boala individului și-l compătimi în sinea lui : „Ești un amărît de prost".

O luă spre celălalt capăt al vagonului, aruncă pătura peste domnul Gerald și se întinse la loc pe banchetă. De data asta adormi rapid și ușor. Dormi fără vise pînă cînd trenul ajunse la Frankfurt și cineva îl scutură ca să-l trezească.

Capitolul 2

Soarele matinal de iunie lumina fiecare colțișor al gării fără acoperiș, transformînd-o într-o vastă arenă deschisă. Mosca se dădu jos din tren și trase pînă în fundul plămînilor aerul de primăvară ce începuse să miroasă a praf și acru adus dinspre dărîmăturile și ruinele orașului din spate. Văzu, de-a lungul trenului, grupuri de recruți care se așezau, ordonat, în plutoane. Se îndreptă, alături de ceilalți civili, spre autobuzul care îi aștepta.

Se deplasau prin mulțime ca niște învingători, așa cum, pe vremuri, bogații treceau printre săraci fără a se uita nici în dreapta, nici în stînga, pentru că știau că în fața lor se va deschide o cărare. Cu corpuri și fețe cadaverice, cu haine zdrențuite, învinșii păreau a fi doar o masă informă de bărbați și femei, obișnuiți să trăiască în locuințe mizere, să mănînce la cantinele de ajutor și să facă loc supuși, ascultători, uitîndu-se cu invidie la americanii bine îmbrăcați și bine hrăniți.

La ieșirea din gară îi întîmpină o piață largă. Peste drum se afla Clubul Crucii Roșii. Pe treptele lui se întinseseră cîțiva soldați în haine kaki. Piața era străjuită de hoteluri reconstruite ce adăposteau trupele de ocupație și administrația. Între ele se mișcau diverse vehicule, iar taxiurile și autobuzele militare umpleau bulevardele largi. Chiar dacă era foarte devreme, pe băncile din jurul gării se odihneau soldați, fiecare avînd lîngă el o *Fräulein*, cu inevitabila ei gentuță. Așa fusese mereu, nimic nu se schimbase. Soldații făceau o pauză între două trenuri, scurtă precum întîlnirea dintre soțiile aflate în suburbiile orașelor și soții lor navetiști. Agățau cîte o puicuță și îi făceau propuneri directe, într-un mod mai mult sau mai puțin brutal. Asta era totdeauna dilema : să petreci o noapte într-o gară murdară și

friguroasă, dormind pe o bancă tare în așteptarea trenului de a doua zi, sau să iei o cină bună, cu băutură și țigări, după care să te vîri într-un așternut încălzit de cineva. Îți ofereai și ție și-i ofereai și ei cîteva clipe de plăcere sau, în cel mai rău caz, cîteva momente de plictiseală. De obicei, alegeau toți varianta a doua.

Peste tot pe străzile ce înconjurau piața se aflau escroci, traficanți de piață neagră și copii care ațineau drumul soldaților americani ce ieșeau din clădiri cu cutii pline de bomboane, țigări, săpunuri, uitîndu-se peste tot cu ochii în patru, la fel de prevăzători ca vechii prospectori care își cărau sacii cu praf de aur.

În timp ce aștepta autobuzul, Mosca simți o mînă pe umăr. Se întoarse și văzu un cap întunecat și osos, cu o bonetă a Wehrmachtului, devenită în aceste zile șapca standard a nemților.

Cu voce joasă și repezită, tînărul i se adresă :

— Ai dolari americani ?

Mosca clătină negativ din cap, se întoarse, dar simți din nou mîna pe umăr.

— Țigări ?

Mosca dădu să urce în autobuz. Mîna îl strînse cu putere.

— Ai ceva, orice, de vînzare ?

Mosca rosti, scurt, în germană :

— Ia-ți imediat mîinile de pe mine.

Omul făcu un pas înapoi, uluit, după care în ochi îi apăru o expresie de mîndrie disprețuitoare și de ură. Mosca se urcă în autobuz și se așeză. Îl văzu pe neamț uitîndu-se la el prin fereastră, privind lacom la costumul său gri de gabardină, la cămașa lui albă imaculată, la culorile vii ale cravatei. Simțind sfidarea din căutătura lui, își dori o clipă să fi fost din nou îmbrăcat în zdrențele kaki ale uniformei.

Autobuzul se îndepărtă încet de gară și apucă pe unul din numeroasele bulevarde, ducîndu-i pe călători într-o altă lume. În afara acelei piețe centrale, care exista acolo ca o fortăreață în mijlocul sălbăticiei, ruinele se întindeau

oriîncotro îți îndreptai privirea. Rămăseseră în picioare numai cîteva rămășițe de clădiri : o bucată de zid, o ușă ce se căsca spre un spațiu deschis, un schelet de oțel ce se înălța spre cer avînd agățate de el, ca niște bucăți de carne, fragmente de cărămizi, mortar și sticlă.

La periferia Frankfurtului, majoritatea civililor coborîră. Autobuzul își continua călătoria, cu Mosca și o mînă de ofițeri înăuntru, pînă la aeroportul din Wiesbaden. În afară de domnul Gerald, Mosca era singurul civil care primise o repartizare precisă încă din State. Ceilalți trebuiau să aștepte instrucțiuni la Frankfurt.

După verificarea documentelor la aeroport, trebui să aștepte pînă după prînz avionul de Bremen. Cînd acesta părăsi pista aerodromului n-avu deloc senzația că se înălțase de la sol, nu simți că avionul ar fi putut trece dincolo de marginea continentului și nici că s-ar fi putut prăbuși. Văzu cum pămîntul se înclină oblic ca și cum s-ar fi transformat în fața ochilor lui într-un zid verde și maro, apoi, cînd avionul luă înălțime, solul îi apăru ca o vale adîncă și nesfîrșită. Curînd, vraja se destrămă și se trezi că privește în jos, ca de la un balcon, către terenurile plate, cadrilate ca o față de masă.

Acum, că era atît de aproape de destinație, iar înapoierea sa era pe punctul de a se realiza, se gîndi la cele cîteva luni petrecute acasă și se simți, pe undeva, vinovat față de răbdarea pe care i-o arătase familia. N-avea însă nici o dorință de a-i revedea. Privind cerul limpede și nemărginit prin fereastra avionului suspendat în neant, își dădu seama că adevărul pe care i-l spusese mamei sale fusese o minciună. Se întorcea, de fapt, datorită acelei fete din Germania, dar o făcea fără speranța de a o găsi, fără a se aștepta că-și vor reface viața împreună, după aceste luni de despărțire, ci pentru că oricum trebuia să se întoarcă pe acest bătrîn continent. Nu mai spera ca ea să-l aștepte. Lumea în care o părăsise era o junglă deasă, în care o lăsase dezarmată, fără mijloace de subzistență, fără putința de a se apăra în fața atacului animalelor sălbatice. Gîndul îi dădu o senzație de greață, și otrava

rușinii și amărăciunea puseră stăpînire pe el. Îi văzu limpede corpul, fața, culoarea părului. Se gîndi intens la ea și pentru prima oară în lunile de cînd plecase de lîngă ea îi apăru în gînd numele ei, concret și clar, ca și cum l-ar fi rostit cu voce tare.

Sediul poliției sărise în aer puțin înainte de ora prînzului acelei zile fierbinți din vara anului trecut. În jeepul său, pe Hoch Allee, Mosca simțise cum se cutremură pămîntul. Ofițerul pe care îl aștepta, un tînăr locotenent venit de curînd din State, apăruse cîteva minute mai tîrziu. Se îndreptaseră împreună către cartierul general al Guvernămîntului Militar de pe Contrescarpe. Cineva strigase știrea în gura mare, așa că plecaseră spre sediul poliției. Poliția militară înconjurase deja zona. Jeepurile și căștile ei albe blocaseră toate străzile ce duceau spre piață. Ofițerul care-l însoțea pe Mosca își prezentase legitimația și fuseseră lăsați să treacă.

Clădirea masivă, de un verde închis, se înălța la capătul lui Am Wald Strasse. Era un imobil mare, pătrat, cu o curte interioară pentru parcarea vehiculelor. Pe intrarea principală mai ieșea încă un șuvoi de civili germani cu fețele și îmbrăcămintea acoperite cu praf. Cîteva femei țipau isteric din cauza șocului. Mulțimea era împinsă în afara clădirii, dar aceasta părea tăcută și neatinsă.

Mosca îl urmase pe locotenent către una din intrările laterale. Era o arcadă astupată aproape pînă sus de moloz. Se strecuraseră, tîrîndu-se, pînă în curtea interioară. Aceasta era umplută acum de un munte de dărîmături. Se vedeau în stradă trecînd acoperișurile unor vehicule, jeepuri și camioane, precum catargele navelor scufundate în ape puțin adînci. Pe înălțimea primelor trei etaje pereții fuseseră spulberați de explozie, lăsînd descoperită priveliștea birourilor, scaunelor și a ceasurilor de perete din spatele lor.

Mosca auzi un sunet pe care nu-l mai auzise înainte, un sunet ce devenise obișnuit în marile orașe ale acestui continent. I se păru o clipă că venea de pretutindeni. Era un țipăt

animalic, monoton, jos și constant, fără nimic omenesc. Îl localiză. Pe jumătate mergînd, pe jumătate tîrîndu-se peste dărîmături, își croi drum către partea dreaptă a curții. Văzu un gît roșu și gras încadrat de gulerul verde al uniformei germane de poliție. Capul și gîtul aveau rigiditatea morții. Țipătul venea de dedesubtul cadavrului. Mosca și locotenentul încercară să dea la o parte cărămizile, dar molozul începu să alunece în jos, peste mort. Ofițerul se tîrî înapoi, prin arcadă, după ajutor.

Pătrunzînd prin numeroasele arcade sau coborînd de pe zidurile dărîmate, salvatorii începură să umple curtea. Erau medici militari de pe la spitalele de campanie, îmbrăcați încă în halate rozalii ; soldați ; brancardieri nemți și muncitori veniți să dezgroape cadavrele. Mosca se tîrî înapoi prin arcada pe sub care intrase.

În stradă aerul era curat. Ambulanțele formau un șir lung, iar de cealaltă parte stăteau, gata de intervenție, mașinile de pompieri. Muncitorii începuseră să degajeze intrările spre curte, încărcînd molozul în camioane. Pe trotuarul de vizavi se pusese o masă pe post de centru de comandă. Mosca își văzu colonelul stînd acolo și așteptînd, răbdător, cu un grup de ofițeri inferiori în jurul lui. Observă amuzat că își puseseră toți căștile de oțel. Unul dintre ofițeri îi făcu semn.

— Du-te sus și păzește biroul nostru de informații secrete, spuse el, dîndu-i lui Mosca centura cu pistolul lui.

— Dacă se mai produce vreo explozie, ieși de acolo cît poți de iute.

Mosca intră în imobil prin ușa principală. Scara era plină cu bucăți de tencuială. Urcă încet și cu atenție. O luă de-a lungul coridorului cu un ochi la tavan și cu grijă să nu treacă pe sub locurile în care era desprins.

Biroul se afla la jumătatea coridorului. Deschise ușa și văzu că nu mai exista decît jumătate din încăpere, cealaltă se afla, sub formă de moloz, în curte. Nu-i mai rămăsese nimic de păzit în afară de un seif cu dosare. Avea, în schimb, o mi-

nunată perspectivă asupra spectacolului care se desfășura jos.

Se instală confortabil pe un scaun, scoase o țigară din buzunar și și-o aprinse. Atinse ceva cu piciorul pe podea. Se uită în jos și descoperi, surprins, două sticle cu bere răsturnate. Luă una din ele ; era acoperită cu moloz și bucățele de cărămidă. Deschise sticla în broasca ușii și se reașeză.

Jos, în curte, peisajul era static și, în aerul încărcat de praf, îi apărea aproape ca prin vis. Alături de cadavrul descoperit de el, muncitorii nemți îndepărtau, cu grijă, cu mișcări încete, cărămizile. Deasupra lor, se contura în ceață silueta unui ofițer american, nemișcat, răbdător, cu pantalonii roz și cu bluza verde înălbite de praf. Lîngă el se afla un sergent care ținea în mîini, în fața lui, un recipient circular cu plasmă sanguină. Imaginea era multiplicată în toată curtea, ca într-un imprimeu. Praful de ciment pulverizat plutea peste ei în aerul luminos, apoi se așeza ușurel pentru a se odihni pe părul și pe îmbrăcămintea lor, albindu-le.

Mosca își bău berea și își fumă țigara. Auzi pe cineva împiedicîndu-se pe coridor și ieși să vadă ce se întîmplă.

La capătul culoarului lung, care se sfîrșea și dispărea acolo unde podeaua și tavanul ajunseseră să se atingă, ieșea la lumină, din măruntaiele întunecate ale clădirii, un mic grup de bărbați și femei. Trecură pe lîngă el fără să-l vadă, orbiți și amețiți de spaimă. Ultima din șir era o fată subțire, îmbrăcată cu pantaloni kaki și o bluză de lînă. Se împiedicase și căzuse — și, pentru că nimeni nu se întorsese s-o ajute, Mosca se grăbi spre ea și o ridică în picioare. Probabil că ar fi continuat să meargă mecanic, dar el întinse mîna în care ținea sticla de bere și o opri.

Își ridică privirea spre el și Mosca văzu că fața și gîtul ei erau de un alb cadaveric, iar ochii — dilatați din cauza șocului. Ea spuse, rugătoare, în germană :

— Vă rog, lăsați-mă să plec, vă rog.

Mosca își lăsă brațul să cadă. Femeia își continuă drumul. După numai cîțiva pași însă, se prăbuși lîngă perete.

Mosca se aplecă deasupra ei și-i văzu ochii deschiși. Nu găsi altceva mai bun de făcut decît să-i pună sticla de bere la gură, dar ea o respinse.

— Nu, refuză ea în germană. Sînt numai prea speriată ca să mai pot merge.

Mosca deslușì în vocea ei o abia perceptibilă nuanță de rușine. Aprinse o țigară și i-o înfipse între buze, apoi îi ridică în brațe corpul subțire și o purtă așa pînă la un scaun din apropiere.

Deschise și cealaltă sticlă de bere. De data asta, ea sorbi cîteva înghițituri. Sub ei, spectacolul se animase. Medicii stăteau aplecați și mîinile lor lucrau febril ; lîngă ei, oamenii care țineau recipientele cu plasmă îngenuncheaseră pe dărîmături. Brancardierii își croiseră, încet, drum printre ruine, cărînd cadavre zdrobite și acoperite de praf spre ieșirile de sub arcade.

Fata se ridică în picioare.

— Pot să merg acum.

Dădu să iasă, dar Mosca îi blocă ușa.

În germana lui stîngace, spuse :

— Așteaptă-mă afară.

Ea clătină din cap.

— Ai nevoie de o băutură, continuă el. De un șnaps, un șnaps adevărat, cald.

Fata negă din nou.

— Nu mă gîndesc la prostii, spuse el în engleză. Sînt cinstit, jur.

Și ca s-o dovedească își duse, cu un gest glumeț, sticla de bere la piept. Ea zîmbi și trecu pe lîngă el. Mosca îi privi silueta subțire cum se îndreaptă încet, dar ferm, de-a lungul coridorului, către scara acoperită de moloz.

Așa începuse totul ; cu morții, învingători și învinși alături, cărați pe târgi jos, în curte, cu praful de cărămidă așezîndu-li-se pe pleoape și cu mila și ciudata tandrețe pe care el, Mosca, le simțise pentru trupul fragil și fața ei delicată. Noaptea, în camera lui, ascultaseră un radio mic, lichi-

daseră o sticlă de lichior de mentă, iar cînd ea încercase să plece, el o ținuse acolo sub un pretext sau altul, pînă la ora interzicerii circulației, cînd fusese nevoită să rămînă. Nu-l lăsase toată seara s-o sărute.

S-a dezbrăcat singură sub cuvertură. După ce și-a fumat ultima țigară și a sorbit ultima înghițitură de lichior, el a venit lîngă dînsa. În pat, ea i s-a dăruit cu o intensitate a pasiunii care l-a surprins și l-a încîntat. Cîteva luni mai tîrziu, ea i-a mărturisit că nu mai fusese cu un bărbat de aproape un an. El rîsese și ea conchisese, cu un zîmbet trist :

— Dacă un bărbat mărturisește așa ceva, toată lumea îl compătimește ; dacă o face o femeie, toți rîd de ea.

El o înțelesese însă, în acea primă noapte, și a mai înțeles și altceva. Anume că ei îi fusese frică de el, marele inamic, dar că muzica dulce a radioului, lichiorul, prețioasele și calmantele țigări, sandvișurile savuroase cumpărate de el de la popotă... toate aceste lucruri de lux de care ea nu se mai bucurase de atîta vreme se combinaseră cu dorința ei sexuală și atunci acceptase jocul, întîrziind pînă cînd își dăduseră amîndoi seama că e prea tîrziu ca ea să mai plece. Totul fusese mai presus de voința lor, dar asta nu le împiedicase plăcerea, pentru că fizic se potriveau, așa că noaptea aceea devenise un lung tunel al plăcerii. A doua zi, în dimineața cețoasă, înainte de ivirea zorilor, pe cînd ea mai dormea încă, el își aprinsese o țigară și-și zisese : „N-am voie să-mi pierd controlul", gîndindu-se cu milă, dragoste și rușine la faptul că dorise să-i pedepsească corpul fragil și întîlnise o putere neașteptată.

Hella s-a deșteptat mai tîrziu, înspăimîntată. O clipă nu și-a amintit unde se afla, apoi se simți rușinată că se predase așa de ușor și de neglijent, mai ales că el era un inamic. Picioarele ei însă, împletite cu cele ale lui Mosca în patul îngust, îi dădură în întregul corp o senzație de caldă senzualitate. Se ridică într-un cot ca să-i privească fața și-și dădu

seama, stînjenită, că nu reținuse clar figura lui, că nu știa exact cum arată.

Gura inamicului era subțire, de-a dreptul ascetică. Fața îi era ascuțită și puternică. Somnul n-o relaxa deloc. Avea un fel de a dormi cu corpul rigid, atît de tăcut, de-abia respirînd, încît ea se întrebă dacă nu cumva trișa, urmărind-o cum îl studiază.

Hella se dădu jos din pat cît putu de discret și se îmbrăcă. Îi era foame. Văzu țigările lui pe masă, luă una și o aprinse. Avea un gust excelent. Privi pe fereastră și, neauzind nici un zgomot pe stradă, își dădu seama că era foarte devreme. Ar fi vrut să plece, dar spera ca el să mai aibă prin cameră un rest de mîncare pe care să i-l ofere cînd se va trezi, dacă se va trezi. Se gîndi cu amărăciune, dar și cu plăcere, că-și cîștigase cinstit acel blid cu linte.

Se uită înapoi spre pat și fu uluită să descopere că ochii americanului erau deschiși și o studiau în tăcere. Se ridică brusc în picioare, simțindu-se în mod ridicol sfioasă, și își întinse mîna ca să-și ia rămas bun. El rîse, se întinse după ea și o trase spre pat. Îi vorbi, ironic, în engleză :

— Sîntem prieteni prea buni pentru așa ceva.

Ea nu înțelese, dar simți instinctiv că el se distra pe seama ei, așa că se supără. Spuse în germană :

— Trebuie să plec.

Nu-i dădu drumul mîinii.

— Țigară, porunci Mosca.

Îi aprinse una. El se ridică în capul oaselor ca să o fumeze. Pătura căzuse de pe el și ea îi văzu cicatricea albă ce pleca de la pubis și i se oprea pe piept. Îl întrebă în germană :

— Războiul ?

El rîse și arătă cu degetul spre ea, exclamînd :

— Tu.

O clipă, Hella crezu că o acuză direct, așa că își întoarse fața ca să n-o mai poată vedea.

El își încercă germana stîlcită :

— Ți-e foame ?

Ea încuviință. Atunci, el sări, gol, din pat. Cu o sfiiciune care i se păru lui Mosca foarte amuzantă, ea se feri să-l privească, cît timp se îmbrăcă.

Gata de plecare, o sărută cu gingășie și-i spuse în germană :

— Întoarce-te în pat.

Hella nu dădu nici un semn c-ar fi înțeles, dar Mosca știa că pricepuse ; numai că, din cine știe ce motiv, nu avea de gînd să i se supună. Ridică din umeri și plecă, alergînd pe scări. Urcă în mașină și se îndreptă spre popotă, de unde luă un bidonaș cu cafea și cîteva sandvișuri cu omletă. Cînd se întoarse în cameră, o găsise lîngă fereastră, îmbrăcată. Îi dădu pachetul cu mîncare și băură cafeaua. Ea îi întinse un sandviș, dar el clătină negativ din cap. Observă amuzat că, după o scurtă ezitare, ea nu i-l mai oferi a doua oară.

— Vii și diseară ? întrebă Mosca în germană.

Ea făcu semn că nu. Se uitară unul la celălalt. Pe fața lui nu se vedea nici o urmă de emoție. Ea simți că întrebarea nu se va mai repeta, că el era gata să și-o șteargă din minte și din suflet, să uite cu totul noaptea petrecută împreună. Pentru că-i zgîndărise vanitatea și pentru că el se dovedise un amant atent, ea spuse zîmbind :

— Mîine.

Luă o ultimă gură de cafea, se aplecă să-l sărute și ieși.

Îi povestise mai tîrziu tot ce simțise atunci. Să fi trecut trei, patru luni ? Fusese o lungă perioadă de mulțumire, tihnă, plăcere fizică și confort. Și într-o zi, cînd întră în casă, o găsi în postura clasică a soției, luptîndu-se cu o grămadă imensă și încîlcită de ciorapi.

— Ah, rosti el în germană, iată și buna noastră *Hausfrau.*

Hella zîmbi timid și-l privi ca și cum ar fi încercat să-i pătrundă gîndurile, să-și dea seama ce impresie îi făcuse. Acesta a fost începutul campaniei ei pentru a-l determina să-și dorească să rămînă lîngă ea, să rămînă în țara inamicu-

lui împreună cu dînsa, care era și ea un inamic. Deși el îi înțelesese manevra, nu s-a simțit agresat.

Urmă, mai tîrziu, bine cunoscutul asalt frontal, dat cu arma mortală a gravidității, dar el nu simți nici milă și nici dispreț, ci numai iritare.

— Descotorosește-te de el, o povățui Mosca. Mergem la un doctor bun.

— Nu. Vreau să-l las.

Mosca ridică din umeri.

— Eu mă duc acasă și nimic nu mă poate opri.

— Bine.

N-a făcut nici o scenă și nu l-a implorat să rămînă. I s-a devotat în continuare, din tot sufletul, pînă cînd, într-o zi, el nu se putu abține să nu promită, deși era conștient că spune o minciună :

— O să mă întorc.

Ea l-a privit intens, știind că el mințea, iar el văzu că ea își dăduse seama de asta. Asta a fost greșeala și începutul tuturor celor ce au urmat. După aceea, el a continuat să repete minciuna, uneori cu o fervoare fanatică, astfel încît, în final, ajunseseră amîndoi s-o creadă. În ce o privea, ea credea în această minciună cu acea încăpățînare înnăscută, care îi era caracteristică.

În ultima zi, el intră în camera lui și văzu că ea îi pregătise deja bagajul, care fusese pus în picioare lîngă fereastră ca un manechin verde bine umplut. Era după-amiază și lumina palidă a soarelui de octombrie umplea camera. Camionul pentru aeroport urma să plece seara. El drămui în minte timpul pe care îl mai avea de petrecut cu ea și-i propuse :

— Hai să facem o plimbare.

Ea se opuse. Îl trase lîngă ea și-l dezbrăcă, apoi se dezbrăcă pe sine. Mosca îi văzu umflătura ușoară a pîntecului, care trăda prezența copilului. Nu simțea nici o dorință de a face dragoste, dar se forță pînă ce simți nevoia s-o facă.

Fu surprins de pasiunea ei flămîndă. Cînd se făcu ora cinei, se îmbrăcă și o ajută și pe ea să facă la fel.

— Vreau să pleci acum, îi spuse. Nu vreau să mai aștepți venirea camionului.

— Bine, se supuse ea.

Își strînse lucrurile într-o legăturică pe care și-o puse în geamantan. Înainte de a pleca, el îi dădu toate țigările și toți banii nemțești pe care îi avea. Părăsiră imobilul împreună. În stradă el îi spuse :

— La revedere.

O sărută. Văzu că ea nu-i în stare să scoată nici o vorbă și că lacrimi îi curgeau șiroaie pe față. Fata se răsuci scurt pe călcîie și o porni grăbită în josul străzii, către Am Wald Strasse, neobservînd nimic în jurul ei. Nu se întorsese ca să-l mai vadă încă o dată.

O urmări cu privirea pînă ce o pierdu din ochi. Credea că e ultima oară cînd o mai vedea și simțea o vagă ușurare că totul se terminase așa ușor, fără prea multă tevatură. Își aminti însă vorbele pe care i le spusese ea cu cîteva nopți în urmă și care nu puteau fi puse la îndoială :

— Nu-ți face griji pentru mine sau pentru copil. Să nu te simți vinovat. Dacă n-o să te mai întorci, copilul mă va face fericită și îmi va aduce mereu aminte de cît de bine a fost împreună. Încă un lucru : să nu te întorci pentru mine dacă n-o să ai chef.

Atunci se simțise ultragiat de noblețea falsă a discursului ei, dar ea continuase :

— O să te aștept un an, poate doi. O să fiu fericită chiar dacă nu mai vii. O să-mi găsesc un alt bărbat și o să-mi refac viața, căci așa sînt oamenii. Să știi că nu mi-e frică să las acest copil și nici să am singură grijă de el. Înțelegi că nu mi-e frică ?

El înțelesese. Pricepuse că nu-i era frică de durerea sau amărăciunea pe care el i le provocase și nici de cruzimea și lipsa de sensibilitate care deveniseră parte a ființei lui. Invidia însă, ceea ce ea nu înțelesese, și anume că reușise să nu

se teamă de propria ei ființă, că izbutise să se împace cu duritatea și nebunia lumii din jurul ei și că își păstrase credința în darul iubirii, simțind mai multă amărăciune pentru el decît pentru sine.

Prin fața ochilor i se clătina un zid verde-maroniu, împiedicîndu-i vederea. La distanță, în față, de o parte a avionului, erau grupuri de clădiri și mici punctulețe — de fapt, oameni. Avionul se redresă și Mosca văzu liniile drepte ale aerodromului, micul grup de construcții ce adăposteau hangarele și imobilul alungit și nu prea înalt al administrației licărind alb în lumina soarelui. Observă în depărtare conturul sinuos al puținelor clădiri înalte rămase intacte în Bremen. Simți impactul lin și ezitant al roților cu solul. Se trezi că-l inundă o dorință cumplită de a ieși din aparatul de zbor și de a descoperi că Hella îl așteaptă. Cînd ajunse la ieșirea din avion era convins că o va găsi acolo.

Capitolul 3

Mosca dădu unui hamal neamț bagajele. Îl văzu pe Eddie Cassin venind spre el pe pistă ca să-l întîmpine. Își strînseră mîinile. Eddie îl salută cu vocea joasă și modelată cu grijă, vibrînd de sinceritate, pe care o folosea cînd se simțea nelalocul lui :

— Mă bucur că te revăd, Walter.

— Mulțumesc că mi-ai aranjat slujba și hîrtiile ca să pot veni aici.

— Pentru nimic. Merită să am lîngă mine pe cineva din vechea gașcă. Am avut parte de cîteva momente bune împreună, Walter.

Apucă unul din geamantanele lui Mosca. El luă cealaltă valiză și rucsacul și porniră spre capătul pistei.

— Mergem la biroul meu să bem ceva și să te întîlnești cu cîțiva tipi, îl informă Eddie Cassin.

Cu brațul liber îl luă pe Mosca pe după umeri și spuse cu cea mai naturală voce :

— Măi, ticălos bătrîn, știi că mă bucur din inimă că te văd ?

Mosca avu sentimentul, pe care nu-l avusese la sosirea acasă, de a fi ajuns acolo unde trebuia.

Trecură pe lîngă un gard de sîrmă pînă ajunseră la o clădire mică din cărămidă, ce se afla la distanță față de celelalte instalații ale bazei.

— Aici eu sînt stăpîn, se mîndri Eddie. Oficiul pentru Personal Civil. Eu sînt adjunctul șefului, un ofițer care-și petrece tot timpul zburînd. Pentru cinci sute de vărzari autohtoni, din care o sută cincizeci sînt femei, eu sînt Dumnezeu. Ce zici de viața asta, Walter ?

Imobilul avea un singur etaj. Pe lîngă biroul șefului exista o anticameră imensă plină cu funcționari nemți, care se

foiau de colo-colo, și cu o ceată răbdătoare de alți nemți care așteptau să fie intervievați pentru diferite slujbe ; mecanici la atelierele de mașini, ajutoare de bucătar la popotă, curieri. Erau acolo, de-a valma, bărbați cu un aspect fioros, femei în vîrstă, tineri și multe fete, unele dintre ele chiar foarte drăguțe. Cînd trecu Eddie, toți se întoarseră spre el.

Deschise ușa biroului său și-l invită pe Mosca. Înăuntru se aflau două birouri, așezate față în față, astfel ca ocupanții lor să se poată privi. Unul din ele n-avea nimic altceva pe el decît o plăcuță cu litere verzi și albe, pe care se putea citi „Lt. A. Forte, C.P.O", și un mic teanc de hîrtii ce își așteptau rîndul la semnat. Pe celălalt birou se odihneau două coșuri duble care debordau de hîrtii. Exista și aici o plăcuță, aproape înecată de alte hîrtii, împrăștiate peste tot, pe care se deslușeau cuvintele : „Dl. E. Cassin, Adj. C.P.O." Într-un colț al camerei era un alt birou, în spatele căruia o fată înaltă și îngrozitor de urîtă bătea la mașină. Ea se întrerupse din lucru pentru a-i spune :

— Bună ziua, domnule Cassin. A telefonat colonelul și mi-a transmis că vrea să-l sunați cînd vă întoarceți.

Eddie îi făcu cu ochiul lui Mosca și luă telefonul. În timp ce el vorbea, Mosca își aprinse o țigară și încercă să se relaxeze. Se forță să nu se gîndească la Hella și-l privi pe Eddie. „Nu s-a schimbat", își zise. Același păr grizonat și ondulat care-i încadra trăsăturile delicate, dar puternice, ale feței. Gura îi era senzuală ca a unei femei, dar nasul era lung și imperial, iar bărbia exprima hotărîre. Avea ochii languroși, iar griul părului bogat părea că i s-a întipărit și pe pielea feței. Totuși expresia generală era plină de tinerețe, de căldură sinceră ce mergea pînă la naivitate. Mosca știa însă că, la beție, acea gură senzuală, fin desenată, i se schimonosea într-o linie urîtă și toată fața îi devenea cenușie, bătrînă și alterată. Deoarece viciul nu era susținut de forță și pentru că bărbații își băteau joc de el, așa cum făcuse adeseori și Mosca, toate cuvintele și acțiunile izvorîte din depravare se revărsau asupra femeii care îl însoțea sau asupra amantei de

ocazie. Mosca își formase deja părerea lui despre Eddie Cassin. Îl considera un individ mîrșav cu femeile și un beției înrăit, dar și un tip cu suflet, care și-ar fi dat și cămașa pentru un prieten. Fusese suficient de isteț să nu se dea la Hella. Mosca simți nevoia să-l întrebe dacă o mai văzuse sau dacă mai știa ceva de soarta ei, dar nu se putu hotărî s-o facă.

Eddie închise telefonul și trase unul din sertarele biroului. Scoase dinăuntru o sticlă de gin și o cutie cu suc de grepfruit. Se întoarse spre dactilografă și-i spuse :

— Ingeborg, du-te și spală paharele.

Ea luă cîteva pahare, foste borcane de brînză cu smîntînă, și ieși din birou. Eddie se îndreptă spre o ușă ce dădea într-un birou mai mic din spatele lor.

— Vino-ncoace, Walter, vreau să-ți prezint niște prieteni.

În încăperea alăturată, la un birou, stătea un individ scund, gras, cu o față buhăită, care își pusese un picior pe bara unui scaun și care ședea aplecat în față astfel încît burdihanul i se revărsa peste coapse. Ținea într-o mînă un *Fragebogen*, un chestionar, și-l studia. În fața lui, în poziție de drepți, se afla un neamț scund și îndesat ce-și ținea sub braț inevitabila bonetă verde-gri a Wehrmachtului. În cameră, lîngă fereastră, se mai afla un civil american deșirat. Fața prelungă, bărbia pătrată și gura mică îl trădau ca făcînd parte din casta fermierilor, cu aerul lor plin de sine.

Eddie i se adresă burduhănosului :

— Wolf, el e un vechi amic de-al meu, Walter Mosca. Walter, Wolf este omul nostru însărcinat cu securitatea. El îi verifică pe vărzari, înainte de a căpăta o slujbă aici, la bază.

După aceste prezentări, Eddie continuă :

— Tipul de lîngă fereastră e Gordon Middleton. N-avea nici o misiune precisă, așa că a fost detașat să dea o mînă de ajutor pe aici. Colonelul încearcă să se descotorosească de el și de-asta n-are nimic special de făcut.

Middleton nu se obosi să se scoale de pe scaun pentru a-i strînge mîna lui Mosca, așa că acesta dădu doar din cap, iar

celălalt flutură din mîna lui lungă, ca a unei sperietoare de ciori, în chip de răspuns.

Wolf îi arătă neamțului cu degetul să aștepte afară. Acesta își pocni călcîiele, se înclină scurt și părăsi în grabă camera. Wolf rîse, aruncă chestionarul pe birou cu un gest de dispreț și exclamă :

— N-a fost niciodată membru de partid, n-a făcut parte din S.A. și nici din Hitlerjugend. Doamne, mor să întîlnesc un nazist.

Izbucniră cu toții în rîs. Eddie clătină, meditativ, din cap :

— Toți spun același lucru. Walter e un tip pe gustul tău, Wolf. S-a dovedit neîndurător cu vărzarii cînd am lucrat împreună la Guvernămîntul Militar.

— Zău ?

Wolf își ridică o sprînceană stufoasă.

— Eh, ăsta e singurul mod în care trebuie să te porți cu ei.

— Mda, îl aprobă Eddie, am avut necazuri mari acolo. Împuțiții livrau cărbune către toate instalațiile germane, dar cînd sosea momentul să livreze și taberelor de refugiați evrei din Grohn, sîmbăta, fie că li se stricau camioanele, fie că gestionarul spunea că n-a mai rămas cărbune. Băiatul ăsta a rezolvat problema.

— Ei, mi-ar plăcea să aud cum, se arătă interesat Wolf.

Avea o voce subțire, dizgrațioasă, și un fel libidinos de a vorbi. În plus, mai avea și ticul de a da mereu din cap ca să-și asigure interlocutorul că-l înțelege perfect.

Ingeborg intră cu paharele, sticla și cutia cu suc. Eddie prepară patru pahare de băutură, dar unul fără gin, pe care i-l dădu lui Gordon Middleton, explicînd :

— E singurul individ din forța de ocupație care nu joacă cărți, nu bea și nu aleargă după fuste. Ăsta-i motivul pentru care colonelul vrea să scape de el. Le face vărzarilor o impresie proastă despre noi.

— Să auzim povestea, i-o reteză Gordon.

Protestul fusese făcut cu o voce joasă și tărăgănată, pe un ton care arăta însă blîndețe și răbdare.

— Ei bine, începu Eddie, s-a întîmplat că Mosca trebuia să facă în fiecare sîmbătă acel drum idiot pînă în tabără pentru a se asigura că ajunge cărbunele la destinație. Într-o sîmbătă, juca o partidă îndrăcită de cărți și i-a lăsat pe șoferii de pe camioane de capul lor. N-a ajuns nici o fărîmă de cărbune. A văzut negru în fața ochilor. N-am să uit asta niciodată. L-am dus cu mașina pînă la locul în care fuseseră oprite camioanele și acolo el le-a ținut șoferilor un mic „discurs".

Mosca se sprijini de birou, își aprinse o țigară și trase nervos din ea. Își aduse aminte de incident și își dădu seama ce poveste va scoate Eddie din el. Îl va caracteriza ca pe un individ nemilos, dar realitatea fusese alta. Le spusese șoferilor că, dacă nu doreau să se urce iar la volan, va avea el grijă să fie dați afară fără preaviz. Dacă voiau să-și păstreze slujba, singurul lucru pe care îl mai puteau face era să transporte cărbunele pînă la tabără, chiar dacă asta însemna să-l care în spate. Unul dintre șoferi nu-și abandonase poziția, așa că îi notase numele într-un carnețel și împărțise țigări celorlalți. Acum însă, Eddie povestea de parcă ar fi scos tot untul din ei.

Eddie continuă :

— S-a dus apoi la casa administratorului de la depozitul de cărbune și a avut cu el o mică discuție în engleză, pe care am înțeles-o și eu. Măgarul făcuse pe el de frică pînă să termine Walter. După aia s-a pus pe treabă chiar din după-amiaza aceea și cărbunele a ajuns la destinație. Asta zic și eu eficiență !

Eddie dădu afirmativ din cap.

Wolf continua să dea din cap în sus și în jos în semn că înțelesese și aproba.

— De genul ăsta de oameni avem nevoie pe aici, rosti el. Ticăloșii ăștia n-ascultă decît de pistol.

— Nu mai poți face așa ceva acum, îl temperă Eddie.

— Mda, acum îi învățăm pe vărzari democrația, observă Wolf cu o strîmbătură ce-i făcu pe Mosca și pe Eddie să rîdă, iar pe Middleton să zîmbească.

Își terminară băutura. Eddie se ridică să se uite mai bine la o femeie care trecea prin dreptul lor în drumul ei spre poarta de ieșire.

— Mai sînt și cîteva puicuțe bune pe aici, observă el. Nu v-ar plăcea s-o călăriți p-asta ?

— Asta e o întrebare bună de chestionar, remarcă Wolf.

Fu pe punctul de a mai adăuga ceva, dar în acea clipă ușa dinspre coridor fu izbită de perete și în cameră intră, împins de la spate, un puști înalt și blond. Avea cătușe la mîini și plîngea. Îndărătul lui se puteau vedea doi indivizi scunzi în costume de pînză de culoare închisă. Unul dintre ei făcu un pas înainte și dădu raportul :

— Herr Dolman, am pus mîna pe individul care a furat săpunul.

Wolf izbucni într-un hohot de rîs.

— Celebrul hoț de săpun, repetă el pentru Eddie și Mosca. Ne lipseau o groază de calupuri de săpun oferite de Crucea Roșie copiilor germani. Domnii aceștia sînt detectivi din oraș.

Băiatului îi fură desfăcute cătușele. Unul dintre detectivi își plasă arătătorul sub nasul lui, cu un gest aproape patern, și spuse :

— Fără șmecherii tîmpite, da ?

Puștiul dădu afirmativ din cap.

— Lasă-i cătușele ! porunci aspru Wolf.

Detectivul se dete înapoi.

Wolf se apropie de băiat și-i ridică capul cu mîna.

— Știai că săpunul era destinat copiilor germani ?

Puștiul lăsă capul să-i cadă la loc și nu răspunse.

— Munceai aici și ți s-a acordat încredere. N-o să mai lucrezi niciodată pentru americani. Oricum, dacă semnezi o declarație prin care îți mărturisești vina, n-o să te trimitem în fața justiției. Te învoiești ?

Băiatul încuviință tăcut.

— Ingeborg ! strigă Wolf.

Dactilografa apăru de îndată. Wolf făcu semn cu capul celor doi bărbați.

— Duceți-l în celălalt birou, fata știe ce are de făcut.

Se întoarse spre Mosca și spre Eddie.

— Un fleac, le zise el și le zîmbi prietenos. Un fleac care ne scutește pe toți de încurcături, iar puștiul nu-și ia decît porția lui de șase luni.

Mosca interveni, deși nu-i păsa prea mult de soarta băiatului :

— La naiba, doar ai promis că îi dai drumul.

Wolf dădu din umeri.

— Corect, dar altfel îl înhață copoii germani pentru comerț la negru. Șeful poliției din Bremen mi-e bun prieten și cooperăm.

— Justiția la lucru, murmură Eddie. Și ce dacă puștiul a furat niște săpun ? Fă-l scăpat !

Wolf rosti iute :

— Nu pot s-o fac. Ne-ar fura ca pe chiori dup'aia.

Își puse cascheta.

— Ei bine, mă așteaptă o noapte plină. Trebuie să organizăm o percheziție asupra tuturor muncitorilor de la bucătărie înainte ca ei să plece acasă. Și mai e ceva. Le zîmbi parșiv. Am primit o polițistă de la poliția din Bremen pentru a inspecta muncitoarele și de fiecare dată ies la iveală cîte o pereche de mănuși din cauciuc furate sau cîte un calup de săpun pentru soldați. Ar trebui să vedeți unde ascund femeile alea cîte un pachet de unt. Pfui ! Scuipă și încheie : Sper să n-ajung niciodată să-mi fie chiar așa de foame.

După ce Wolf plecă, Gordon Middleton se ridică în picioare și spuse, cu vocea sa joasă, doar atît :

— Colonelul îl place.

Îi zîmbi lui Mosca ca și cum această stare de lucruri îl amuza și nu-i provoca nici un resentiment. Înainte de a ieși și el din birou, i se adresă lui Eddie :

— Sper să prind un autobuz mai devreme.

Se întoarse spre Mosca și-și luă la revedere de la el, simplu și prietenos :

— Ne mai vedem, Walter.

Ziua de lucru luase sfîrșit. Mosca îi văzu, prin fereastră, pe muncitorii nemți bulucindu-se la poarta de ieșire, așteptînd să fie inspectați și verificați de poliția militară înainte de a părăsi baza aeriană. Eddie se postă lîngă fereastră.

— Bănuiesc că vrei să-ți cauți fata prin oraș, zise el și zîmbi cu o dulceață feminină și o ezitare a buzelor tipică sexului slab. De fapt, ăsta-i motivul pentru care am alergat peste tot ca să-ți găsesc o slujbă aici după ce mi-ai scris. Mi-am imaginat că de vină e fata. Am greșit ?

— Nu știu, răspunse Mosca. Cred că, în bună măsură, ai dreptate.

— Vrei să rezolvăm mai întîi problema cazării tale în oraș ? Sau te duci s-o vezi chiar acum ?

— Hai să terminăm cu cazarea mai întîi.

Eddie rîse din inimă.

— Dacă te duci acum, o prinzi acasă. Pînă ce se aranjează cu cazarea, durează și nu vei ajunge la dînsa mai devreme de ora opt. E posibil ca ea să iasă în oraș pînă atunci.

Observă reacția celuilalt cu atenție.

— Ghinionul meu, se mulțumi acesta să replice.

Apucară fiecare cîte un geamantan, ieșiră din clădire și se îndreptară spre locul în care Eddie își parcase jeepul. Înainte de a porni motorul, se întoarse spre Mosca :

— Știu că n-o să întrebi, dar eu țin să te informez. N-am văzut-o niciodată cu vreun ofițer sau dînd tîrcoale cluburilor militare. Nici la brațul vreunui civil. De fapt, n-am văzut-o niciodată.

Făcu o pauză lungă și adăugă viclean :

— Și n-am crezut că ți-ar fi plăcut să-i port eu de grijă.

Capitolul 4

După ce trecură prin Neustadt și traversară podul, pătrunseră în orașul propriu-zis. Mosca zări primul reper de care își amintea. Era un turn cu o clopotniță, cu corpul ca o față umană roasă de boală, o biată construcție de pietre tencuite ce susțineau o turlă înălțată spre cer. Depășiră sediul masiv al poliției, ce-și expunea încă privirii trecătorilor cicatricele albe lăsate de explozie pe zidurile de un verde închis. O luară pe Schwachhauser Heer Strasse, către celălalt capăt la Bremenului, unde fuseseră suburbiile elegante ale orașului și ale cărui case, rămase aproape neatinse, serveau acum drept încartiruiri și locuințe pentru forțele de ocupație.

Mosca medită la omul de lîngă dînsul. Eddie Cassin nu era un romantic. Din cîte știa el, tipul era chiar opusul acestui gen. Își aminti că, pe timpul cît fuseseră soldați, Eddie descoperise în oraș o belgiancă foarte tînără și extrem de bine dezvoltată, drăguță ca o păpușă. O instalase într-o cameră mică, fără ferestre, și dăduse o petrecere. Fata le făcuse pe plac la treizeci de soldați și nu ieșise din cameră trei zile. Bărbații jucau cărți în anticameră, o bucătărie, așteptînd să le vină rîndul. Fata era atît de drăgălașă și de înzestrată încît toți o răsfățau așa cum își răsfață soții nevestele însărcinate. Făceau cu rîndul în a-i prepara tava cu micul dejun compus din ouă, șuncă și mușchiuleț. De la cantină aduceau pachete cu mîncare pentru prînzul și pentru cina ei. Ea rîdea și se distra grozav, așa cum stătea goală, în pat, și mînca de pe tavă. La orice oră a zilei era cineva în camera ei și ea părea că are o afecțiune deosebită pentru fiecare. Avea o singură pretenție. În fiecare zi, Eddie trebuia să stea cu ea mai mult de o oră. Ea îi spunea întotdeauna : „Tăticule".

— Pur și simplu, era prea drăguță ca s-o păstrez numai pentru mine, explicase Eddie.

Dar Mosca avea să-și amintească mereu nota de satisfacție crudă din vocea lui.

Cotiră din Kurfürsten Allee în Metzer Strasse, o arteră umbroasă după-amiaza datorită șirurilor de arbori mari și stufoși. Eddie parcă mașina în fața unui imobil de patru etaje, cu un aspect de clădire nouă și o mică pajiște în față. Îl informă pe Mosca pe un ton șmecheresc :

— Ăsta-i cel mai bun cantonament de burlaci pentru americanii din Bremen.

Soarele de vară colora cărămizile casei în roșu aprins. Mosca își luă tot bagajul și-l urmă pe Eddie spre clădire. Fură întîmpinați la ușă de administratoarea germană a blocului.

— Dumneaei este Frau Meyer, spuse Eddie și-și petrecu brațul pe după mijlocul gazdei.

Frau Meyer era o femeie de aproximativ patruzeci de ani, cu părul blond deschis, aproape platinat. Avea o siluetă splendidă, modelată în anii ei de serviciu ca profesoară de înot la *Bunddeutscher Mädel.* Fața avea un aer prietenos, dar oarecum vulgar, accentuat de dinții albi, mari și proeminenți.

Mosca salută din cap, iar ea spuse :

— Sînt încîntată să vă cunosc, domnule Mosca. Eddie mi-a povestit foarte mult despre dumneavoastră.

Urcară scările pînă la etajul trei, unde Frau Meyer descuie ușa uneia din camere și-i dădu cheia lui Mosca. Încăperea era mare. Într-un colț era un pat îngust, iar în altul un dulap de haine imens, alb. Două ferestre largi lăsau să intre în cameră ultimele raze ale soarelui muribund. Restul odăii era gol.

Mosca își așeză bagajul pe podea. Eddie se trînti în pat și i se adresă administratoarei :

— Cheamă-l pe Yergen !

Frau Meyer răspunse :

— O să aduc eu cearșafurile și păturile.

O auziră, cîteva clipe mai tîrziu, cum urcă scările.

— N-arată prea bine, observă Mosca, uitîndu-se prin cameră.

Eddie zîmbi.

— Avem un magician în casă. Tipul ăsta, Yergen. El se pricepe să le aranjeze pe toate.

Cît timp aşteptară, Eddie îi descrise cantonamentul. Frau Meyer era o bună administratoare. Avea grijă să fie întotdeauna apă caldă, cele opt cameriste să-şi facă treaba cum trebuie şi lenjeria să fie perfect curată. Frau Meyer locuia în două camere, confortabil mobilate, la mansardă.

— Îmi petrec majoritatea timpului acolo, continuă el, dar cred că ea îşi face de cap şi cu Yergen. Camera mea e la etajul de dedesubt, aşa că, slavă Domnului, n-o să ne călcăm pe picioare.

Devenind din ce în ce mai nerăbdător, pe măsură ce asfinţitul lăsa loc umbrelor serii, Mosca îl asculta pe Eddie povestind mai departe despre cantonament ca şi cum ar fi fost proprietatea lui. Yergen le devenise indispensabil americanilor încartiruiţi în Metzer Strasse. El ştia să aranjeze hidroforul astfel încît să poată face baie şi cei cazaţi la ultimul etaj. Se pricepea să confecţioneze cutii pentru porţelanurile pe care le trimiteau americanii acasă, împachetate atît de grijuliu încît, recunoscătoare, rudele din America nu se plînseseră niciodată de vreo stricăciune. Făceau echipă bună împreună, el cu Frau Meyer. Numai Eddie însă era la curent cu faptul că, în timpul zilei, cei doi furau cu grijă din camere. Dintr-una luau o pereche de indispensabili, din alta o pereche de ciorapi, aici cîteva prosoape, dincolo cîteva batiste. Americanii erau distraţi şi nu-şi supravegheau cu atenţie lucrurile personale. De pe urma lipsei acestora de atenţie se mai alegeau şi cu cîte un pachet sau o jumătate de pachet de ţigări. Toată treaba era făcută cu maximă discreţie. Nici măcar cameristele nu erau în cunoştinţă de cauză, ba, din contră, erau ţinute din scurt pentru a nu li se reproşa nimic necinstit.

— Pentru numele Domnului, ştii că am treabă ! exclamă Mosca. Adu-i mai repede aici pe vărzarii ăia.

Eddie se duse pînă la uşa şi strigă :

— Hei, Meyer, mişcă-te mai repede !

Se întoarse spre Mosca şi-i spuse şugubăţ :

— Probabil că a tras o ciocăneală rapidă cu Yergen. Îl iubeşte.

O auziră imediat cum coboară pe scări.

Intră în încăpere cu un braţ încărcat de aşternuturi. În spatele ei venea Yergen, cu un ciocan în mînă şi cu cîteva cuie între buze. Era un neamţ de vîrstă medie, scund, slăbuţ, dar viguros, îmbrăcat cu un sveter şi o cămaşă kaki a armatei americane. Avea un aer de competenţă tăcută şi de demnitate care ar fi inspirat oricui încredere dacă n-ar fi existat pungile şi încreţiturile de sub ochi, care îi dădeau un aspect de viclenie.

Le strînse mîinile lui Eddie şi lui Mosca. Acesta din urmă făcuse gestul din politeţe. Ocupaţia îi făcuse pe nemţi mai prietenoşi, gîndi el.

— Eu sînt „băiatul bun la toate“ pe aici, spuse Yergen.

Rostise cuvintele cu o plăcere afectată.

— Cînd vreţi să vă aranjaţi ceva, e suficient să mă chemaţi.

— O să am nevoie de un pat mai mare, începu Mosca. Apoi de ceva mobilă, un radio şi alte cîteva chestii la care o să mă gîndesc mai tîrziu.

Yergen îşi descheie buzunarul de la cămaşă şi scoase un creion.

— Bineînţeles că aceste camere sînt mobilate prost, rosti el ager. Regulamentele. Dar eu am ajutat şi alţi camarazi de-ai dumneavoastră. Radioul să fie mare sau mic ?

— Cît mă costă ? întrebă Mosca.

— Între cinci şi zece cartuşe.

— Bani, i-o întoarse Mosca. N-am ţigări.

— Dolari americani sau bancnote de ocupaţie ?

— Ordine de emisie.

— Vă spun eu, cred că aveţi nevoie aici de un radio, cîteva veioze, patru sau cinci scaune, o canapea şi un pat

mare. O să vă fac eu rost de toate astea și discutăm prețul mai tîrziu. Dacă n-aveți țigări acum, o să aștept. Eu sînt om de afaceri și știu cînd să lucrez pe credit. În plus, sînteți prieten cu domnul Cassin.

— E-n regulă, aprobă Mosca.

Se dezbrăcă pînă la brîu și-și desfăcu rucsacul pentru a scoate un săpun și un prosop.

— Iar dacă vreți pe cineva să vă spele lenjeria, înștiințați-mă, interveni Frau Meyer. O să dau instrucțiuni unei cameriste.

Femeia îi zîmbi. Îi plăcea bustul lui lung și cicatricea albă, ornamentală, de pe el, pe care o bănuia că îi coboară pînă sub pîntec.

— Cît mă costă ? se interesă Mosca.

Își deschisese unul din geamantane și scosese afară un schimb proaspăt de haine.

— Oh, vă rog, nu e nevoie de plată. Dați-mi cîteva batoane de ciocolată pe săptămînă și o să am eu grijă să fie mulțumite cameristele.

— Bine, bine, spuse Mosca grăbit.

Se întoarse către Yergen.

— Vezi dacă poți aduce mîine marfa.

După ce nemții plecară, Eddie clătină trist din cap, cu reproș.

— Vremurile s-au schimbat, Walter. Ocupația a intrat într-o nouă fază. Îi tratăm cu respect pe cei ca Frau Meyer și Yergen, le strîngem mîna și le oferim întotdeauna o țigară să fumeze cît timp tratăm o afacere cu ei. Ei ne pot face multe servicii, Walter.

— Dă-i dracului ! se stropși Mosca. Unde-i baia ?

Eddie îl conduse la capătul holului. Camera de baie era imensă. Avea trei dușuri, o cadă uriașă, cum Walter nu mai văzuse înainte, și o nișă pentru toaletă lîngă care era o măsuță pe care erau aruncate în dezordine reviste și ziare venite din State.

— Clasa întîi ! exclamă, admirativ, Mosca.

Începu să se spele. Eddie se așeză pe scaunul WC-u pentru a-i ține companie.

— Ai de gînd să-ți aduci prietena aici ? întrebă el.

— Dacă o găsesc și dacă ar vrea să se întoarcă la mine, răspunse Mosca.

— Te duci s-o vezi diseară ?

Mosca se șterse cu prosopul și-și fixă o lamă în aparatul de ras.

— Mda, admise el și se uită înspre fereastra întredeschisă.

Afară se stingeau ultimele raze de lumină ale amurgului.

— O să încerc diseară.

Eddie se ridică și se îndreptă spre ușă.

— Dacă nu ține, urcă pînă în camerele lui Frau Meyer cînd te întorci, ca să bei ceva.

Îl bătu, prietenește, pe spate.

— Dacă îți iese pasiența, atunci ne vedem mîine dimineață la bază.

Cu aceste cuvinte, ieși din încăpere și o porni în lungul holului.

Rămas singur, Mosca simți o dorință incontrolabilă de a nu-și termina bărbieritul, de a se întoarce în cameră ca să se culce sau de a se duce sus să-și petreacă seara bînd cot la cot cu Eddie. Simțea o ciudată ezitare de a părăsi clădirea în care se afla pentru a o căuta pe Hella, la al cărei nume se gîndea din nou acum, conștient. În loc de toate astea, termină să se bărbierească și-și aranjă părul. Se duse la fereastră și o deschise larg ; afară, strada era aproape pustie. Dar mai jos, înspre ruine, văzu o femeie îmbrăcată în negru, ca o pată întunecată în lumina ce se stingea, rupînd smocurile de iarbă care creșteau ici și colo printre dărîmături. Reușise să strîngă deja un braț. Și lîngă el, aproape chiar sub fereastra de la care privea, văzu o familie, soț, soție și doi copii mici, care construiau un zid. Băieții aduceau cu mîinile fragmente de cărămizi recuperate din orașul ruinat, iar bărbatul și femeia le ciopleau și le frecau pînă cînd se potri-

veau în zid. Scheletul casei îi încadra, întipărindu-se în mintea lui Mosca. Pieri și ultima sclipire de lumină a zilei, iar acum întreaga stradă și oamenii de pe ea nu erau decît forme întunecate ce se mișcau printr-o beznă din ce în ce mai deasă. Mosca se întoarse în camera lui.

Scoase o sticlă din valiză și trase un gît zdravăn. Se îmbrăcă cu atenție, gîndindu-se : „E prima oară cînd mă va vedea fără uniformă". Își puse un costum gri deschis și o cămașa albă. Lăsă în cameră totul așa cum era — geamantanele deschise, dar nedesfăcute, hainele murdare pe podea, trusa de ras aruncată indiferent pe pat. Mai trase o dușcă din sticlă, apoi alergă pe scări și ieși afară în noaptea de vară fierbinte și densă.

Se agăță de un tramvai. Dîndu-și imediat seama că este american, încasatorul îi ceru o țigară. Mosca îi dădu una și începu să privească cu atenție fiecare tramvai care trecea în direcție opusă, gîndindu-se că era posibil ca ea să fi părăsit deja locuința pentru a se duce undeva. Deveni atît de încordat și de nervos încît tresărea adeseori cînd vedea spatele sau profilul vreunei fete ce-i semăna, gîndindu-se că putea fi chiar ea.

Cînd coborî și o luă pe jos de-a lungul străzii de neuitat pentru el, nu-și aminti cum arăta casa și începu să verifice toate listele de nume afișate pe ușa fiecărui imobil. De emoție citi unele greșit, dar, la a doua listă, dădu peste numele ei. Ciocăni la ușă, așteptă cîteva minute și ciocăni din nou.

Ușa se deschise. Recunoscu, în lumina slabă a holului, pe bătrîna proprietăreasă. Părul ei încărunțit care îi încadra fața, rochia neagră veche, șalul ponosit, toate îi dădeau acel aspect universal de femeie necăjită caracteristic bătrînelor de pretutindeni.

— Da, răspunse ea, cine e ?

— Fräulein Hella e acasă ?

Mosca se trezi că vorbește germana cu ușurință și fluență.

Bătrîna nu-l recunoscu și nu-și dădu seama că nu era german.

— Vă rog să intrați, rosti ea.

El o urmă pînă ce ajunseră în dreptul camerei unde stătea Hella. Femeia ciocăni și anunță :

— Fräulein Hella, ai un musafir, un bărbat.

El auzi, în sfîrșit vocea pe care o căutase. Tonul era coborît și trăda surprinderea.

— Un bărbat ? Așteptați o clipă, vă rog.

Mosca deschise ușa și pătrunse în cameră.

Stătea cu spatele la el și își punea grăbită bigudiuri în părul proaspăt spălat. Pe masa de lîngă ea era o bucată cenușie de pîine. Lîngă perete era un pat îngust cu o noptieră lîngă el.

El urmări cum Hella termină de pus bigudiurile în păr, apoi cum apucă bucata de pîine și resturile de pe masă pentru a le băga în dulap. Apoi se întoarse ; ochii ei se întîlniră cu ai lui.

El îi văzu fața albă, cu oase ieșite în afară, de-a dreptul scheletică ; îi văzu corpul, mai fragil decît și-l amintea. Mîinile ei lăsară pîinea cenușie să cadă pe pardoseala de lemn. Pe față nu i se citea nici un fel de surpriză. O clipă, el crezu că privirea ei trăda supărare și chiar o ușoară neplăcere. După aceea însă văzu pe fața ei amărăciunea și durerea. Se duse către ea, iar obrazul ei păru că se mototolește și se încrețește. Lacrimile din ochii ei o luară la vale în lungul ridurilor pînă ce atinseră palma lui, care-i apucase bărbia ascuțită. Își lăsă capul să-i cadă și și-l apăsă pe umărul lui.

— Lasă-mă să te văd, rosti Mosca, dă-mi voie să te privesc.

Încercă să-i ridice fața, dar ea continuă s-o țină lipită de el.

— Gata, liniștește-te, o potoli. Am vrut să-ți fac o surpriză.

Ea continuă să plîngă, iar el nu avu altceva de făcut decît să aștepte. Aruncă o privire prin cameră. Văzu patul îngust,

dulapul demodat, iar pe noptieră fotografiile pe care el i le dăduse, mărite și înrămate. Lumina veiozei era zgîrcită, de un galben leșinat, deprimant. Pereții și tavanul se coșcoviseră sub greutatea ruinelor de deasupra lor.

Hella își înălță capul. Pe jumătate rîdea, pe jumătate plîngea.

— Ahh, tu, tu ! exclamă ea. De ce nu mi-ai scris ? De ce nu m-ai înștiințat ?

— Am vrut să-ți fac o surpriză, repetă el.

O sărută blînd. Așa cum stătea, lipită de el, rosti cu o voce slabă, incoerentă :

— Cînd te-am văzut, am crezut că ai murit, că visam ori că înnebunisem, nu știu exact, iar acum îmi dau seama că arăt groaznic, căci tocmai mi-am spălat părul.

Examină rochia de casă de pe ea, deformată și decolorată, și își înălță din nou privirea spre el.

Mosca îi văzu acum cearcănele întunecate de sub ochi, ca și cum de pe restul feței îi dispăruse orice culoare și se concentrase acolo pentru a-i colora pielea aproape în negru. Părul pe care îl simțea sub palma lui era lipsit de viață, încă ud, iar corpul ei presat de al lui era dur și osos.

Ea zîmbi și el îi văzu gaura din maxilar. O mîngîie pe obraz și-o întrebă :

— Și asta ?

Hella păru stingherită.

— Copilul, explică ea. Mi-am pierdut doi dinți.

Îi zîmbi din nou și-l întrebă pe un ton copilăros.

— Arăt chiar așa de urîtă ?

Mosca clătină încetișor din cap.

— Nu, o mîngîie el, nu.

Își aduse aminte.

— Ce-i cu copilul ? Ai scăpat de el ?

— Nu. S-a născut prematur și n-a trăit decît cîteva ore. Am ieșit din spital acum o lună.

Știa că el nu crede nimic, așa că se duse la noptieră și luă niște hîrtii legate la un loc cu o sfoară veche. Le frunzări și-i dădu patru acte oficiale.

— Citește-le, îl îndemnă ea.

Nu era nici jignită, nici supărată, căci știa că în lumea și în vremurile pe care le trăiau nu mai exista încredere și trebuia să aducă dovezi.

Ștampilele oficiale și sigiliile diverselor compartimente îi înlăturară orice dubiu. Acceptă evidența, aproape regretînd că ea nu mințise.

Hella scoase din dulap un umeraș plin cu haine. Le ridică pe fiecare în parte. Era maiouri micuțe, bluzițe și pantalonași. Materialele și coloritul unora din ele i se părură familiare lui Mosca. Își dădu seama că, neavînd altceva la dispoziție, ea își tăiase rochiile și chiar lenjeria intimă și le cususe pentru a se potrivi pe un corp mai mic.

— Știam că va fi băiat, rosti ea.

Brusc, Mosca se mînie. Se înfurie pentru că ea își pierduse culoarea feței, pentru că îi dispăruse carnea de pe coapse și de pe umeri, pentru că îi căzuseră dinții și pentru că își stricase hainele care îi stăteau atît de bine — și nu primise nimic în schimb. În plus, știa că îl adusese înapoi nevoia lui și nu a ei.

— A fost o prostie, spuse el. O prostie nenorocită.

Mosca se așeză pe pat cu Hella lîngă el. O clipă se simțiră amîndoi stingheriți și se uitară la masa goală, la unicul scaun, la pereții crăpați și la tavanul surpat. Apoi, încet, ca într-un ritual al unui trib antic, prin care păgînii își cimentau relația cu un zeu obscur și înspăimîntător, neștiind dacă ceremonia le va aduce noroc sau dezastru, se întinseră pe patul îngust și se împreunară, el cu o pasiune datorată băuturii, vinii și remușcărilor, ea cu iubire, gingășie și credința absolută că acest act era benefic și că avea să le aducă fericirea amîndurora. Ea acceptă durerea în corpul ei încă

nevindecat, îi acceptă cruzimea pasiunii, îi suportă lipsa de încredere în ea, în el şi în orice îl înconjura, pentru că exista un adevăr suprem şi anume că, dintre toate fiinţele omeneşti pe care el le cunoştea, n-avea nevoie decît de ea, de credinţa ei, de corpul ei, de încrederea şi iubirea ei pentru el.

Capitolul 5

Pentru Mosca cea de-a doua vară de pace trecu fulgerător. Munca de la baza aeriană i se părea extrem de ușoră. Avea senzația că fusese angajat acolo numai pentru a-i ține companie lui Eddie Cassin, pentru a-i asculta poveștile și pentru a-l acoperi cînd se îmbăta prea tare ca să mai vină la lucru. Eddie n-avea cine știe ce de făcut. În fiecare dimineață, locotenentul Forte intra cîteva minute ca să semneze hîrtiile, apoi se ducea pînă la Biroul Operațional să transpire puțin la bordul unui avion, după care își petrecea restul zilei discutînd cu colegii săi piloți. După orele de serviciu, Mosca lua masa cu Wolf și Eddie, iar uneori și cu Gordon, la Rathskeller, popota pentru ofițerii și civilii americani din Bremen.

Serile, el și Hella și le petreceau în camera lor. Stăteau lungiți amîndoi pe canapea și citeau, cu radioul pus pe un post german ce emitea muzică potolită. Cînd ultimele sclipiri ale asfințitului călduros de vară dispăreau, se uitau unul la celălalt, își zîmbeau și se duceau la culcare. Lăsau radioul să cînte pînă noaptea tîrziu.

Etajul la care locuiau era liniștit, dar la nivelurile de jos petrecerile se țineau lanț noapte de noapte. Sunetele radiourilor umpleau seara întreaga stradă, iar jeepurile încărcate cu americani în uniforme civile verde-oliv, ce țineau pe genunchi nemțoaice drăguțe și desculțe, opreau în fața imobilului cu scrîșnet de frîne și țipete ascuțite din partea tinerelor femei. Rîsul general și clinchetul paharelor ciocnite ajungeau pînă la trecătorii care își întorceau capetele curioși și precauți. Îl auzeau mai tîrziu pe Eddie Cassin înjurînd beat în timp ce se lupta cu vreo prietenă în afara clădirii. Uneori, petrecerile se spărgeau devreme, lăsînd în urma lor doar adierea brizei de noapte, ce făcea să foșnească frunzele și ramurile copacilor

aliniați de-a lungul străzii și a căror mireasmă era întinată de mirosul de moloz.

Duminicile, Hella și Frau Meyer preparau împreună cina în apartamentul de la mansardă al administratoarei. De obicei, găteau iepure sau rață. Eddie se ducea cu Mosca în afara orașului, pe la fermele din apropiere, pentru a cumpăra carne și legume. Își luau masa cu pîine neagră de prin partea locului și o încheiau cu înghețată și cafea de la popotă. După aceea, Hella și Mosca îi lăsau pe Eddie și pe Frau Meyer să-și termine băuturile și ieșeau să facă un tur prin oraș și dincolo de el, pe cîmpia verde de la țară.

El cu țigara în gură, Hella îmbrăcată cu una din cămășile lui albe, scrobite, cu mînecile suflecate pînă la cot, treceau braț la braț pe lîngă sediul masiv al poliției, a cărui tencuială verde dezvăluia cicatricele cenușii ale exploziei, apoi lăsau în urmă clădirea Glocke ce adăpostea acum Clubul Crucii Roșii Americane. În piața din fața lui, copiii stăteau la pîndă și cerșeau țigări și ciocolată. Indivizi cu barbă, purtînd bonete ale Wehrmachtului și îmbrăcați în tunici militare vopsite, ocheau chiștoacele de țigări și se repezeau asupra prăzii de îndată ce soldații care se vînturau pe acolo le azvîrleau. Militarii își pierdeau vremea plimbîndu-se alene. Le făceau cu ochiul femeilor și agățau Fräuleinele care treceau pe acolo încetișor, de parcă ar fi mers pe o bandă rulantă, căci ele apăreau, înconjurînd clădirea, o dată și încă o dată, pînă cînd totul arăta ca și cum ai fi observat pe cineva cunoscut dîndu-se în lanțuri la bîlci, fața familiară apărînd inevitabil înaintea privitorilor atenți, răbdători și amuzați. În după-amiaza fierbinte de vară, piața era ca un bazar vesel și prosper, ce făcea ca duminica să nu mai semene cu o duminică, răpindu-i atmosfera ei tipică de liniște și imobilism.

La fiecare cîteva minute, în piață dădeau buzna autobuze mari, verzi, ale armatei și camioane cu prelate pline de noroi. Aduceau noi trupe de ocupație din cătunele de lîngă Bremen, iar unele chiar din zona Bremerhaven. Soldații arătau curați în tunicile lor kaki, cu pantalonii călcați cu

dungă și înfipți cu eleganță în bocancii de luptă de culoare maroniu-închis, lustruiți de-ți puteai face freza în ei. Erau trupe engleze ce transpirau în hainele lor grele, de postav, și cu beretele lor. Mai erau marinari americani din Marina Comercială, care aveau un aspect sălbatic în pantalonii lor zdrențăroși și în bluzele lor murdare. Unii purtau bărbi mari și stufoase. Așteptau cu toții răbdători ca polițiștii militari să le verifice documentele înainte de a li se permite accesul în clădire.

Din cînd în cînd, polițiștii germani, în uniformele lor asemănătoare cu cele ale armatei, făceau ordine prin piață, gonindu-i pe copiii cerșetori spre numeroasele străzi adiacente și înghesuindu-i pe ceilalți către colțul cel mai îndepărtat al pieței. La scurt timp după aceea, le dădeau tuturor voie să șadă pe treptele clădirii ce adăpostea Centrul de Comunicații German. „Domnișoarele" își grăbeau pasul, dar nu erau niciodată deranjate.

Mosca lua cîteva sandvișuri de la Crucea Roșie, după care își continuau drumul, amestecîndu-se în șuvoiul de oameni care se îndreptau spre Burger Park.

Duminica, inamicul continua să-și facă tradiționala plimbare. Bărbații mergeau cu acel aer de demnitate pe față al șefului de familie. Unii dintre ei își țineau pipele goale. Nevestele împingeau cărucioarele cu bebeluși, iar copiii mai mari zburdau liniștiți și oarecum obositori prin fața lor. Soarele de vară poleia praful rătăcitor adus dinspre ruine de briza ușoară de amiază. De fapt, întregul oraș era inundat de o plasă fină de praf auriu.

În sfîrșit, după ce traversau un deșert imens, roșiatic, de ruine, nimic altceva decît un ținut dezolant al caselor făcute una cu pămîntul, o zonă a cărămizilor sfărîmate, a prafului și a fierului contorsionat, ajungeau dincolo de periferie, la țară, unde mergeau pînă oboseau, după care se aruncau în iarba verde și deasă. Acolo se odihneau, dormeau și își mîncau sandvișurile aduse cu ei, iar dacă zona era suficient

de ferită, făceau dragoste liniștiți în mijlocul universului pustiu care părea să-i înconjoare.

Cînd soarele îi privea de la linia orizontului, se întorceau în oraș. Peste deșertul dărîmăturilor se lăsa amurgul. Cînd ajungeau în piață, îi zăreau pe soldați cum părăsesc clădirea Crucii Roșii. Învingătorii își satisfăcuseră pofta de sandvișuri, înghețată, Coca-Cola, ping-pong și de discuții profesionale, sterile și prietenești, cu gazdele. Pe stradă, militarii trîndăveau de parcă se aflau la colțul străzilor de acasă. Rîndurile de „domnișoare" hoinare se subțiau, cuceritori și cuceriți dispărînd împreună de-a lungul străzilor laterale pline cu moloz pînă în camerele pe jumătate distruse din imobilele zguduite de explozii sau, dacă timpul presa, pînă în subsolurile ca niște peșteri. În piața întunecată și aproape încremenită rămîneau cîțiva cerșetori optimiști, cîte un copil și „fetele", de-acum obosite. Ca la finele unui carnaval, imobilele începeau să emane din pereți o muzică confuză, ce plutea suav peste fețele încremenite din piață și se strecura printre ruine pînă la Weser, ca și cum apa ar fi fost un magnet. Plimbîndu-se de-a lungul străzii, Walter și Hella lăsau în urmă muzica și se minunau de priveliștea orașului de pe celălalt mal, ce părea, în lumina lunii, un imens schelet.

În Metzer Strasse, Frau Meyer și Eddie Cassin își luau ceaiul, așteptîndu-i cu prăjiturele ; uneori Eddie zăcea într-o toropeală de bețiv pe canapea, dar revenea întotdeauna la viață cînd le auzea glasurile. După aceea luau cu toții o porție de ceai împreună și conversau potolit, simțind neobișnuita pace adusă de noaptea blîndă și o somnolență crescîndă ce preceda un somn sănătos și fără vise.

Capitolul 6

În clădirea unde era cazat Mosca, camera de lîngă el era ocupată de un civil scund și bine clădit care purta obișnuita uniformă verde-oliv, pe care era cusut un petic alb-albastru ce avea inscripționate literele CAUD. Tipul era văzut destul de rar și nimeni din cantonament nu-l cunoștea, dar noaptea tîrziu putea fi auzit învîrtindu-se prin cameră, cu radioul pus discret. Într-una din seri îl luă pe Mosca în jeepul lui. Se îndreptau amîndoi spre Rathskeller pentru cină. Numele lui era Leo și lucra pentru Comitetul American Unit de Distribuire, o organizație umanitară evreiască. Inițialele de pe uniformă figurau și pe mașina lui, cu litere mari, albe.

Pe drum, Leo îl întrebă pe Mosca cu o voce ascuțită cu accent englezesc :

— Te-am mai întîlnit undeva ? Îmi pari familiar.

— Am fost în Guvernămîntul Militar după război, răspunse Mosca, încredințat că nu se cunoscuseră pînă atunci.

— Aha, tu ești cel care ai apărut în Grohn cu camioanele cu cărbuni, nu ?

— Așa e, răspunse Mosca, surprins.

— Eram și eu pe acolo, internat. N-ai făcut o treabă prea bună. Multă vreme de atunci încolo am rămas fără apă caldă.

— O vreme am avut ceva necazuri, spuse Mosca, dar lucrurile s-au îndreptat.

— Da, știu. Metoda a fost cam fascistă, dar cred că era necesară.

Luară cina împreună. În vremuri normale, Leo ar fi fost un individ gras. Avea o față cu oase mari și un nas vulturesc. Partea stîngă a feței se încrețea spasmodic. Se mișca nervos și ager, dar cu stîngăcia și lipsa de coordonare ale celui care n-a

făcut niciodată vreun sport. Era, de altfel, complet ignorant în ceea ce privea acest domeniu.

La cafea, Mosca îl întrebă :

— Și cu ce vă ocupați voi acolo ?

— Aplicăm programul Comitetului pentru Refugiați. Distribuim ajutoare evreilor care așteaptă în lagăre plecarea din Germania. Am stat și eu opt ani la Buchenwald.

Cu multă vreme înainte, într-un timp uitat acum, acesta fusese unul din motivele majore pentru care se înrolase Mosca. Dorea să lupte împotriva lagărelor de concentrare. Doar că acum individul acela atît de admirat de Gloria, de maică-sa și de Alf dispăruse și nu mai rămăsese decît în fotografii. Dar amintindu-și toate acestea fu cuprins de o ciudată emoție. Se simțea stingherit și rușinat de faptul că acum nu mai dădea doi bani pe idealurile acelea.

— Da, sublinie Leo. Am intrat cînd aveam treisprezece ani.

Își suflecă mîneca. Ca și cum ar fi fost tipărit cu cerneală roșie, pe braț se afla un număr de șase cifre, cu o literă înaintea lui.

— Tata a fost și el acolo, cu mine. A murit cu cîțiva ani înainte de eliberarea din lagăr.

— Vorbești foarte bine engleza, observă Mosca. Nimeni nu și-ar închipui că ai fost german.

Leo îi zîmbi și spuse cu vocea lui repezită :

— Nu, nu sînt german. Sînt evreu. Făcu o scurtă pauză și reluă : Am fost german, bineînțeles, dar evreii nu mai pot fi germani.

— Și cum se face că n-ai plecat ?

— Am o slujbă foarte bună aici. Am toate privilegiile de care se bucură americanii și cîștig bani frumoși. În plus, nu m-am decis încă dacă să mă duc în Palestina sau în Statele Unite. E foarte greu să iei o hotărîre.

Conversară așa multă vreme, fiecare cu băutura lui preferată în față, whisky pentru Mosca și cafea pentru Leo. La un moment dat, Mosca se trezi că îi explică celuilalt meca-

nismul diverselor sporturi, încercînd să-l facă să simtă senzația dată de mișcare, căci acest sentiment îi fusese furat lui Leo din cauză că-și petrecuse copilăria și adolescența în lagăr.

El încercă să explice senzația aruncării mingii la coșul de baschet, emoția resimțită cînd îți fentai adversarul și te ridicai ușurel în aer pentru a trimite balonul în coș, răsucirile rapide de trunchi și alergarea pe podeaua caldă de lemn a sălii, dulcea oboseală și transpirația, senzația magică de prospețime după dușul fierbinte de la sfîrșitul meciului. Apoi relaxarea mersului pe jos cu sacul de sport în spate și fetele așteptîndu-te pentru o înghețată. În final, cufundarea totală într-un somn adînc și minunat.

Pe drumul de întoarcere, Leo se simți dator să spună :

— Sînt mereu pe drumuri, slujba îmi cere să călătoresc mult. În sezonul rece care vine însă, am să stau mai mult prin Bremen. O să ne cunoaștem mai bine atunci, nu ?

— O să-ți arăt cum se joacă base-ball, îi zîmbi Mosca. Asta ca să te pregătesc pentru Statele Unite. Și nu mai folosi expresia „pe drumuri". Asta e germană. Spune : „pe drum" sau „călătoresc".

După aceea, Leo venea uneori pînă la ei în cameră pentru a bea o ceașcă de ceai sau de cafea. Mosca îl învăță cum să joace cărți — pocher, bacara și rummy. Nu se arăta niciodată deprimat, dar nu avea răbdare să stea prea mult într-un singur loc și viața lor tihnită nu-l atrăgea cu nimic. Leo și Hella s-au împrietenit. Mai tîrziu, el a început să susțină că ea era singura fată din lume care fusese în stare să-l învețe să danseze ca lumea.

Cînd sosi toamna, cu cortegiul ei de frunze căzute din copaci ce formau o pătură verde-maro de-a lungul trotuarelor, aerul răcoros tulbură sîngele lui Mosca și-l trezi din letargia verii. Deveni neliniștit. Mînca mai des la Rathskeller, se ducea să bea la Clubul Ofițerilor — toate fiind locuri în care Hella nu avea voie să intre, fiind germană. Se întorcea tîrziu

acasă, turmentat. Mînca supa groasă, din conservă, pe care Hella i-o încălzea pe plita electrică și adormea. Somnul îi era agitat pe tot parcursul nopții. Adeseori se scula în zori și urmărea norii cenușii fugăriți pe cer de vîntul de octombrie. Îi observa pe muncitorii germani cum se îndreptau cu mișcări iuți către colțul străzii de unde luau tramvaiul pînă în centrul orașului.

Într-o astfel de dimineață, Hella se deșteptă și i se alătură la fereastră, în furoul pe care-l folosea drept cămașă de noapte. Îl apucă cu brațul pe după mijloc și priviră amîndoi strada.

— Nu poți să dormi ? îl întrebă ea somnoroasă. Te scoli mereu îngrozitor de devreme.

— Cred că trebuie să inventăm ceva. Viața asta de familie mi-a devenit insuportabilă.

Mosca se uită la stratul de frunze ce inundau Metzer Strasse, acoperind aleea murdară, pentru bicicliști, de dedesubtul copacilor.

Hella se trase mai aproape de el și-i șopti :

— Avem nevoie de un copil, de un bebeluș minunat.

— Hristoase ! exclamă Mosca. Führerul v-a băgat în cap tîmpenia asta !

— Dar copiii erau doriți și iubiți și înainte de asta, protestă ea.

Era furioasă că el își permitea să-și bată joc de ceea ce ea își dorea atît de mult.

— Știu că pare o tîmpenie să vrei copii. Fetele din Berlin rîdeau de noi, cele de la țară, pentru că ne îngrijeam atîta de bebeluși și vorbeam tot timpul despre ei.

Se îndepărtă de lîngă el.

— Bine, am terminat. Du-te la lucru.

Mosca încercă s-o convingă.

— Știi că nu ne putem căsători pînă nu se ridică interdicția. Tot ce facem noi aici este ilegal, mai ales șederea ta în această clădire. Dacă apar copii, va trebui să ne mutăm în cartierele germane, și asta e o ilegalitate în ce mă privește.

Există un milion de motive pentru care mă pot expedia înapoi în Statele Unite fără a avea posibilitatea de a te lua cu mine.

Ea îi zîmbi, cu o nuanță de tristețe în ochi.

— Știu că n-o să mă părăsești din nou.

Mosca se simți șocat și surprins de siguranța ei. Se hotărîse de fapt să rămînă acolo, chiar și sub identitate falsă, dacă apăreau încurcături.

— Ah, Walter, nu vreau să fim ca și cei de jos ; să bem, să dansăm la club, să ne culcăm împreună și să n-avem altceva care să ne mențină legați în afara noastră înșine. Felul în care trăim acum nu e suficient.

Stătea acolo, cu furoul abia acoperindu-i șoldurile și buricul, fără demnitate și fără rușine. El simți nevoia să zîmbească.

— Nu-i bine, remarcă el.

— Ascultă-mă. Cînd ai plecat, am fost fericită că eram însărcinată. Am crezut că a dat norocul peste mine, pentru că apăruse o ființă în lume pe care o puteam iubi chiar dacă tu nu te mai întorceai. Pricepi ? Din toată familia mea nu mi-a mai rămas decît o soră, care e foarte departe. Ai apărut tu și, după ce-ai plecat, nu mi-a mai rămas nimeni. În toată lumea asta nu exista nimeni pe care să-mi facă plăcere să-l fac fericit, nimeni care să facă parte din viața mea. Nu cred că există ceva mai îngrozitor.

Sub ei, cîțiva americani ieșiră din clădire în aerul rece. Își descuiară lacătele de securitate de la jeepurile lor și porniră motoarele ca să le încălzească. Vuietul lor ascendent și descendent pătrundea atenuat prin ferestrele închise.

Mosca o apucă pe Hella pe după umeri.

— Nu te-ai refăcut suficient.

Îi privi corpul subțire și dezgolit.

— Nu vreau să ți se întîmple ceva.

Un val de frică îl inundă. Îi era teamă că ea îl va părăsi din cine știe ce motiv, că va privi singur de la fereastră în diminețile cenușii de iarnă, avînd în spate o cameră pustie, și

că vina, într-un fel sau altul, va fi a lui. Se întoarse brusc spre ea și îi spuse cu voce blîndă :

— Nu fi supărată pe mine. Mai așteaptă un pic.

Ea se ghemui la pieptul lui și rosti încetișor :

— În realitate, ție ți-e frică de tine însuți. Bănuiesc că ești conștient de asta. Văd cum te porți cu alții și cum ești cu mine. Toată lumea crede că ești atît de neprietenos, atît de...

Căută cuvîntul care să nu-l supere.

— ...atît de aspru. Știu că nu ești așa. Nu mi-aș putea dori un bărbat mai bun. Uneori, cînd le povestesc cîte ceva drăguț despre tine, Frau Meyer și Yergen se uită unul la altul. Oh, știu la ce se gîndesc ei !

Vocea îi era amară. Avea acea tristețe a femeilor care vorbesc în propria lor apărare contra unei lumi care nu pricepe motivul iubirii lor.

— Ei nu înțeleg.

Mosca o luă în brațe, o așeză pe pat și trase pătura peste ea.

— O să răcești, spuse el grijuliu.

Se aplecă s-o sărute înainte de a pleca la lucru.

— Poți să ai orice îți dorești, zise el și-i zîmbi. Mai ales ceva atît de simplu. Și nu-ți face griji că or să mă oblige să plec, indiferent ce s-ar întîmpla.

— N-o să-mi fac, rîse ea. Te aștept diseară.

Capitolul 7

Cînd trecu pragul clubului de noapte german, orchestra tocmai cînta o melodie îndrăcită de dans. Încăperea era lungă și dreptunghiulară, fără nici un ornament, și puternic luminată. Pereții erau spoiți cu var, iar tavanul înalt și boltit îi dădea un aspect de catedrală. Încăperea fusese înainte sala de festivități a unei școli, dar restul clădirii dispăruse, spulberat de obuze.

Scaunele pliante erau tari, iar mesele — la fel de goale pe cît erau de severe în simplitatea lor. Nu existau nici un fel de decorații. Sala era plină. Oamenii se călcau pe picioare și adeseori chelneii nu puteau duce comanda direct pe masă, ci trebuiau să se roage de cei din cale să dea băuturile mai departe. Wolf era de-al casei. Îi urmară cu toții silueta masivă pînă la o masă de lîngă perete.

Wolf le oferi tuturor țigări și-i comandă chelnerului :

— Șase șnapsuri !

În același timp, strecură restul țigărilor în mîna chelnerului.

— Să fie marfă curată !

Chelnerul se înclină scurt și alergă să execute comanda.

Frau Meyer își răsuci pletele blonde pentru a inspecta locul.

— Nu-i prea frumos pe aici, spuse ea.

Eddie o bătu ușor pe mînă.

— Baby, aici e localul celor care au pierdut războiul.

Mosca îi zîmbi Hellei.

— Nu-i prea rău, nu ?

Ea clătină din cap.

— E o schimbare. Trebuia să văd cum se distrează conaționalii mei.

Mosca nu remarcă nuanța vagă de vinovăție din vocea ei. Eddie însă înțelese pe loc și gura i se rotunji într-un zîmbet. Găsise o armă și se simți brusc exaltat și plin de pasiune.

— E o întreagă poveste cu locul ăsta, interveni Wolf. A fost nevoie să fie mituit ofițerul cu educația din Guvernămîntul Militar ca să dea un certificat că localul e nepotrivit oricăror activități școlare, iar după aceea l-au șperțuit și pe ofițerul cu cultura pentru a obține avizul de folosire în scopuri distractive. Nimeni nu știe cît de sigură este clădirea. Oricum, nu mai contează, pentru că localul va fi închis peste cîteva zile.

— Oh, de ce ? întrebă Hella.

— Așteaptă și ai să vezi, răspunse Wolf, zîmbind cu un aer atotștiutor.

Leo interveni cu umorul lui obișnuit :

— Uitați-vă la ei. N-am văzut în viața mea oameni cu priviri mai triste și care, în plus, să mai și plătească ca să se plictisească.

Izbucniră cu toții în rîs. Chelnerul le aduse comanda.

Eddie își ridică paharul. Fața lui frumoasă luă o expresie glumeț-serioasă :

— Fericire celor doi prieteni ai noștri, un cuplu care se potrivește perfect, toastă el. Priviți-i. Pe de o parte, o prințesă dulce și minunată. Pe de alta, o brută cu o căutătură fioroasă. Ea îi va cîrpi ciorapii și-i va pregăti papucii în fiecare seară, iar drept recompensă va primi cîteva înjurături și o palmă. Prieteni, mariajul ăsta va fi perfect. Va dura o sută de ani dacă n-o va ucide el primul.

Băură toți în cinstea lui Mosca și a fetei, care se priveau de parcă ar fi deținut un răspuns secret pe care nimeni altul de la masă nu-l putea ghici.

Cele două perechi plecară să danseze pe micul ring din fața scenei înălțate la celălalt capăt al sălii. Wolf și Leo rămaseră singuri. Wolf se uită jur-împrejur cu un ochi critic.

Fumul de țigară se ridica deasupra mulțimii de oameni, spre tavanul înalt și boltit. Clienții localului formau o mix-

tură curioasă. Erau acolo cupluri de bătrîni care vînduseră, probabil, o piesă de mobilier și hotărîseră că puteau să-și permită o noapte de distracție pentru a mai schimba monotonia mohorîtă a vieții lor ; traficanți tineri de piață neagră, buni prieteni cu sergenții americani de la popotă și cu furierii, stăteau la masă cu fete care purtau ciorapi de nailon și miroseau a parfum ; bărbați mai în vîrstă, angajați în traficul cu diamante, blănuri, automobile și alte valori, erau însoțiți de tinere îmbrăcate nu tocmai elegant, probabil amantele lor de multă vreme sau relații întîmplătoare și tarifate.

Încăperea dens populată nu era zgomotoasă, căci conversațiile se purtau în general cu voce scăzută. Băuturile erau comandate la intervale lungi, dar nu se vedea nicăieri nici un fel de mîncare. Orchestra făcea tot ce-i stătea în puteri ca să interpreteze melodiile în stil american de jaz. Bateristul își înclina capul dintr-o parte în alta într-o palidă imitație a artiștilor americani care simțeau nevoia să exteriorizeze pe toate căile ritmul lor interior.

Wolf salută cîteva persoane de la alte mese, traficanți de țigări cu care făcuse afaceri. Se gîndi că fuseseră identificați încă de la intrare ca americani, în mod curios mai mult datorită cravatelor lor decît din orice altă cauză. Ceilalți erau la fel de bine îmbrăcați, dar, din cine știe ce motiv, piața neagră nu putea furniza cravate, așa că oamenii de aici purtau bucăți de cîrpe ponosite pe post de eșarfă la gît. Wolf înmagazină observația în minte. O nouă cale pentru a face ușor dolari.

Muzica se opri și toată lumea se întoarse la mese. Excitat de dans și de contactul cu corpul lui Frau Meyer, Eddie o privi cu atenție pe Hella cum se așază și se apleacă spre scaunul lui Mosca, cu mîna odihnindu-se pe umărul lui. Îi văzu în minte corpul alb și tare, întins pe o pătură soldățească maro, devenind tot mai apropiat de al lui și simți fața lui lîngă capul ei frumos și imobil. Se simți de îndată sigur de succesul lui, deși nu știa cum avea să se întîmple. Viziunea îi fu spulberată de un șir de trei sunete poruncitoare,

scurte, emise de o trompetă din zona cercului roz de lumină, singura culoare prietenească din încăpere, unde se afla orchestra.

Murmurul vocilor încetă. Luminile albe, strălucitoare, se micșorară, sala deveni cavernoasă, iar tavanul invizibil intră în semiobscuritate.

Pe scenă își făcu apariția un șir de fete dansînd atît de prost încît nu obținură la ieșire nici măcar cîteva aplauze de complezență. Le urmară un scamator și apoi cîțiva acrobați. După aceea, veni o cîntăreață cu o siluetă voluminoasă și o voce înaltă și slabă.

— Ce porcărie ! exclamă Mosca. Hai să plecăm dracului de aici.

Wolf clătină din cap și-l temperă.

— Mai așteaptă un pic.

Asistența nu-și pierduse răbdarea. Aștepta încă. Trompeta trimise în eter un alt semnal și luminile scăzură și mai mult, pînă la a lăsa încăperea în beznă ; scena se transformă într-un pătrat galben luminos. Din întunericul lateral apăru un individ scund, spilcuit, cu o față rotundă, ca de cauciuc, tipică comediantului înnăscut. Fu primit cu o furtună de aplauze.

Începu o conversație liberă cu lumea din sală, de parcă n-ar fi existat nici o barieră între ei.

— Trebuie să-mi cer scuze că o parte a celebrului meu număr nu poate fi prezentată astă-seară. Nu-mi pot găsi nicăieri cîinele, pe Frederick.

Se opri o clipă. Pe față i se citea amărăciunea. Aproape imediat, fizionomia i se schimbă căpătînd un aer de mînie.

— E o adevărată rușine. Mi-am antrenat zece cîini pînă acum și toți au dispărut. Au dispărut în Berlin, în Düsseldorf și acum aici. Întotdeauna e la fel.

Pe scenă apăru, în fugă, o fată, care se opri lîngă el și-i șopti ceva la ureche. Comediantul dădu afirmativ din cap și se întoarse iute spre public.

— Prieteni, conducerea m-a rugat să vă anunț că se vor servi sandvișuri cu carne imediat după acest număr.

Făcu cu ochiul.

— Nu e nevoie de cartelă, dar au, desigur, un preț exorbitant. Acum, așa cum spuneam...

Se opri. Pe față îi apăru o expresie comică de mirare, apoi de neîncredere și, în sfîrșit, de înțelegere, fapt ce zgudui toată asistența într-un hohot de rîs.

— Frederick, Frederick, dragule ! țipă el și ieși în goană din scenă.

Năvăli înapoi în cercul de lumină, mestecînd o bucată dintr-un sandviș. Cînd rîsetele încetară, el continuă trist :

— Prea tîrziu. Dar mi-a fost prieten bun pînă în ultima clipă. Zău că e un sandviș gustos.

Cu o imensă mușcătură, îl făcu să dispară aproape în întregime în gură.

Așteptînd să se stingă aplauzele, își șterse gura cu dosul palmei și scoase din buzunar o bucată de hîrtie.

Ridică o mînă cerînd liniște și continuă :

— Astăzi toată lumea își face griji în legătură cu caloriile. Citesc aici că avem nevoie de o mie trei sute de calorii pentru a supraviețui și că primim o mie cinci sute în rația stabilită de Guvernămîntul Militar. N-am intenția să critic autoritățile, dar vreau să evidențiez astă-seară cît de grijulii trebuie să fim cu cele două sute de calorii suplimentare. Și acum cîteva reguli simple.

Debită toate bancurile vechi legate de calorii, dar cu atîta profesionalism încît hohotele de rîs să țină lanț. La un moment dat, fu întrerupt de o fată sumar îmbrăcată, care veni dansînd pe scenă și se învîrti în jurul lui. El o privi cu un ochi lacom și apreciativ, după care scoase din buzunar un morcov, o căpățînă mică de salată și o mînă de fasole verde. Le numără și dădu din cap. Apoi înălță din umeri și zise :

— O să-mi fure cel puțin o mie de calorii.

Fata se împinse în el. Comediantul îi explică prin pantomimă care era necazul. Ea își băgă mîna între sîni și scoase

un ciorchine mic de struguri. El gesticulă, nu era suficient. Ea își alunecă degetele spre pantalonași, dar el o opri cu o privire de nobilă renunțare și spuse tare :

— Te rog, n-aș fi în stare.

Fata părăsi, tristă, scena, brațul lui țîșni în sus și declară :

— Dacă aș fi avut măcar o friptură fierbinte.

Hohotul de rîs ce urmă se ridică pînă la bolta înaltă a tavanului.

Fața omului de pe scenă exalta de bucuria puterii pe care o avea asupra lor. El imită, exuberant, cîteva personaje. Îl portretiză pe Rudolf Hess, cu spume la gură, aiurind nebun, fugind într-un avion spre Anglia ; pe Goebbels, scuzîndu-se în fața nevestei cu cele mai ridicole și oribile minciuni pentru o noapte petrecută altundeva ; pe Göring, promițînd că niciodată nu va cădea o bombă asupra Berlinului în timp ce se înghesuia sub o masă pentru a se feri de bucățile de moloz ce cădeau peste el. Cînd comediantul părăsi scena, izbucni un ropot uriaș de aplauze, ce nu se potoli pînă cînd nu reapăru. Se auzi un murmur general și se făcu liniște.

Freza îi era aruncată peste ochi, iar pe buza superioară era ceva ce ar fi putut fi o mustață scurtă și îngustă. Adoptase o expresie ce semăna izbitor cu poza marțială a lui Hitler. Se postă lîngă culise, cu un aer pe jumătate serios, pe jumătate amuzat. Radia putere și magnetism. Stăpînea spectatorii cu privirea. Cu o voce tare, ce umplu tot spațiul, clamă :

— Mă vreți înapoi ?

Se lăsă un moment de stupoare. Pe fața lui pudrată apăru, încet, acel rînjet mortal al anticristului victorios. Toată lumea pricepu.

Sala explodă. Cîțiva bărbați săriră pe scaune și pe mese, strigînd :

— Da, da !

Femeile aplaudară furtunos. Unii începură să bocăne cu picioarele, iar alții să izbească în mese cu pumnii. În sală se

iscă o zarvă cumplită, reverberîndu-se și amplificîndu-se de pereți și de tavan.

Wolf se ridică în picioare. Aruncă o privire circulară peste gloată pînă la scenă, cu un zîmbet sinistru pe față. Mosca înțelesese și el și se așeză mai bine în scaun, sorbind din pahar.

Frau Meyer își ținea ochii plecați deasupra mesei, încercînd să-și reprime un zîmbet de satisfacție. Eddie o întrebă :

— Ce se întîmplă ? Ce dracu se petrece aici ?

Frau Meyer îl calmă.

— Nimic, nimic.

Hella îl privi, peste masă, pe Leo. Fața lui era imobilă, dar ticul de pe partea stîngă scăpase de sub control. Ea roși și își clătină, inconștient, capul dintr-o parte în alta, ca și cum și-ar fi declinat orice responsabilitate, orice amestec în ceea ce se întîmpla. Leo însă își mută privirea din ochii ei și se uită din nou la scenă.

Fața comediantului revenise la normal, iar el își refăcuse freza inițială. Iluzia dispăruse și el primi aplauzele ca și cum i-ar fi fost datorate drept tribut al plăcerii oferite de arta lui.

Orchestra atacă o melodie. Wolf se așeză dînd din cap ca și cum ar fi înțeles multe. Perechile ieșiră pe ring să danseze. Mulți se uitau la masa lor. Doi tineri de la masa alăturată le aduseseră pe fetele cu care erau în pragul isteriei din cauza glumelor spuse în șoaptă.

Leo își fixă privirea asupra mesei. Își simțea fața tresărind. Era mînios și îl cuprinsese, inconștient, deznădejdea. Spera ca vreunul dintre ceilalți să propună plecarea.

Urmărindu-l cu atenție, Mosca intui ce se petrecea în sufletul lui și le sugeră lui Wolf și celorlalți :

— Haideți să plecăm.

Cînd se ridică în picioare, văzu că unul dintre tinerii de lîngă el își întorsese scaunul ca să fie față în față cu masa lor și îl privea acum pe Leo cu un zîmbet amuzat. Avea o frunte pleșuvă, fața greoaie, cu trăsături grosolane și brutale.

Cu un gest al capului, Mosca i-l arătă pe individ lui Wolf și-i spuse :

— Hai să-l luăm și pe tipul ăsta cu noi.

Wolf îl studie pe Mosca de parcă ar fi văzut ceva ce bănuise și spera că va găsi.

— Bine. O să-mi folosesc legitimația de la securitate ca să-l scot afară. Ai vreo armă cu tine pentru orice eventualitate ?

— Doar o chestie d-aia mică, ungurească.

Leo își înălță brusc privirea.

— Nu ! Nu vreau să se întîmple nimic. Haideți să plecăm, pur și simplu.

Hella îl luă pe Mosca de braț.

— Da, să plecăm.

Se sculară și ceilalți. Wolf dădea din nou din cap în sus și în jos de parcă ar mai fi înțeles ceva. Îl privi pe Leo cu milă și dispreț. Îl văzu pe Mosca că se încruntă, dădu nepăsător din umeri și apucă drumul spre ieșire. Cînd trecu pe lîngă masa alăturată, se aplecă peste ea, își apropie fața de neamț și-l privi în ochi.

— Un rîs prea tare poate fi teribil de nesănătos, mă înțelegi ? îl amenință el.

Îi înfipse sub nas legitimația, știind că neamțul putea s-o citească. Zîmbea cînd o luă după ceilalți. În urma lor nu se auzi nici un hohot de rîs.

Se întoarseră în camera lui Mosca pentru un pahar. Hella începu să pregătească sandvișuri cu șuncă pe reșoul electric aflat pe un trepied.

Se așezară în jurul mesei mari, pătrate, cu excepția lui Eddie, care se întinse pe un șezlong într-un colț al camerei. Mosca descuie dulapul vopsit în alb și scoase dinăuntru băutură și țigări.

De unde se afla, Eddie întrebă :

— Cum au reușit ticăloșii ăștia să scape nepedepsiți pînă acum ?

— N-o să mai poată, îi răspunse Wolf. A mai zis el și altădată cîte ceva, dar astă-seară a mers prea departe. Și totuși, cum vi s-a părut primirea care i s-a făcut ?

Își mișcă fața albă și buhăită în sus și în jos, cu o expresie de îngrijorare amuzată.

— Vărzarii ăștia nu învață niciodată. Ai crede, cînd îi vezi plimbîndu-se, că nu-și vor mai dori să se bată în vecii vecilor. Ei însă ard de nerăbdare s-o facă. Au povestea asta în sînge.

Mosca îi aruncă o privire șugubeață lui Leo :

— Mi se pare că ar fi bine să te hotărăști încotro pleci, în Palestina sau în State.

Leo înălță din umeri și luă o înghițitură de cafea.

Wolf îl întrebă :

— Te poți duce în State ?

— Oh, da. Pot să mă duc.

— Atunci, du-te.

Îl studie cîteva clipe.

— Dacă povestea de astă-seară e un indiciu, ești prea pui pentru a rezista răzbunării lor.

Leo își duse mîna spre partea stîngă a feței.

— Las-o așa, îl îndemnă Mosca.

— Nu. Să nu mă înțelegi greșit, Leo, cînd îți spun că necazul cu rasa ta e că voi niciodată nu răspundeți la lovitură. Unii cred că sînteți un popor de lași. Eu cred că e o chestie de civilizație. Precum astă-seară. Ne-ar fi ajutat întrucîtva dacă îl umflam pe tipul ăla și-l bumbăceam o țîră. Dacă vreodată o să obțineți o țară a voastră va fi numai grație organizațiilor voastre teroriste. Teroarea și forța sînt arme redutabile. Ele sînt folosite de diverse organizații în oricare țară și niciodată nu li se subestimează puterea. Mă surprinde să constat că nu cunoști atîta lucru măcar, după toate cele prin care ai trecut.

Încet, Leo își făcu auzită vocea :

— Nu mi-e frică să plec în Palestina și, pe undeva, știu că e de datoria mea s-o fac. Mă gîndesc însă cît de greu îmi

va fi. Iar acum, vreau doar plăcere. Numai la asta mă gîndesc. Și totuși mă simt rușinat că am astfel de gînduri. Dar am să plec.

— Nu amîna prea mult, îl povățui Wolf. Vărzarii ăștia nu se schimbă niciodată. Le-a intrat în sînge. Poți s-o observi zi de zi.

Leo continuă de parcă n-ar fi auzit nimic :

— Cît privește teroarea și forța, eu nu cred. Tatăl meu a stat cu mine în lagăr. Apropo, el era german. Numai maică-mea era evreică. Tata a fost prizonier politic și s-a dus înaintea mea.

Pe față îi apăru din nou acel tic. Își puse mîna acolo pentru a-l liniști.

— A murit acolo, dar m-a învățat ceva înainte de a se stinge. Mi-a spus că voi fi liber într-o zi și că nu va exista lucru mai îngrozitor pentru mine decît să ajung asemenea celor care ne țineau închiși acolo. Și acum îi mai cred. Mi-e cam greu, dar încă îl cred.

Wolf dădu sceptic din cap.

— Știu. Cunosc oamenii de genul tatălui tău.

Vocea îi era albă.

Hella și Frau Meyer împărțiră sandvișurile. Leo îl refuză pe al lui.

— Eu mă duc la culcare, anunță el.

Ieși din cameră. Îl auziră peste cîteva clipe în camera de alături și radioul lui pus pe un post german ce emitea muzică de coarde.

Frau Meyer se duse lîngă Eddie și-l împinse jucăușă.

— Încetează să visezi, îl admonestă ea.

Eddie zîmbi și pe fața lui frumoasă și delicată apăru o expresie de gingășie. Cînd Hella îngenunche lîngă plita electrică, el o privi pe deasupra paharului și gîndi : „În camera asta o voi face". În fața ochilor îi apăru limpede fiecare piesă de mobilier, ca și cum în încăpere n-ar mai fi existat nimeni în afară de el. Totdeauna făcea așa. Mintea lui inventa scene cu femei de care nici măcar nu se apropiase înainte.

Wolf se lupta să-și ingurgiteze sandvișul.

— E de-a dreptul distractiv să vezi ce idei le mai vin oamenilor, rosti el, apoi vocea îi coborî. Indivizii care conduceau lagărul lui Leo erau, probabil, niște oameni obișnuiți, ca voi și ca mine. Se mărgineau să execute ordinele. Pe timpul războiului, cînd am lucrat în contraspionaj, ne veneau mereu prizonieri. Maiorul se uita la ceasul lui și spunea: „Vreau informația cutare sau cutare pînă la ora două". O obțineam.

Wolf acceptă un trabuc de la Mosca și pufăi din el.

— Înainte de a mă apuca de slujba de acum, am fost acasă în State și am văzut cîteva filme de război. Știți genul: eroul e torturat, dar moare în chinuri înainte de a începe să vorbească.

Wolf făcu un gest de exasperare cu țigara.

— Desigur, n-aveau nici cea mai mică idee ce se întîmplă în realitate.

Se opri și se uită intens la Mosca.

— Le e rușine să admită. Un om nu se poate controla dacă i se aplică metodele corecte. Nici măcar unul.

Mosca umplu paharele; toată lumea moțăia cu excepția lui Wolf. Frau Meyer se cuibărise pe genunchii lui Eddie, iar Hella se întinsese pe canapeaua de vizavi de pat.

Wolf zîmbi.

— Eu am o tehnică specială. Nu pun niciodată vreo întrebare fără să administrez o mică pedeapsă înainte. Ca în gagul ăla vechi cu perechea de proaspăt căsătoriți. Soțul o bate ușor peste gură de îndată ce rămîn singuri și-i spune: „Asta e pentru că nu ai făcut nimic, așa că ai grijă ce faci". E cam aceeași idee.

Zîmbi dezarmat. Fața lui de un alb cadaveric respira jovialitate prin toți porii.

— Știu la ce vă gîndiți. Vă spuneți că alături de voi se află un mare ticălos. Dar cineva trebuia să facă și treaba asta. Nu poți cîștiga războaie fără ea. Credeți-mă, nu simt nici una

din satisfacțiile sadice din filme. Dar e o chestie necesară. La naiba, am primit și o decorație pentru asta.

Se grăbi să adauge cu sinceritate :

— Bineînțeles însă că n-am fost niciodată atît de duri cum au fost nemții.

Eddie își înăbuși un căscat.

— Totul e foarte interesant, dar eu cred că mă duc în camera mea.

Wolf rîse defensiv.

— Bănuiesc că e prea tîrziu pentru un curs.

Îi lăsă pe Eddie și pe Frau Meyer să plece înaintea lui. Își termină băutura și-i spuse lui Mosca :

— Vino jos, vreau să discut ceva cu tine.

Coborîră și se suiră în jeepul lui Wolf.

— Eddie se gîndește la o porcărie, rosti Wolf cu voce mînioasă și disprețuitoare.

— Era doar somnoros, îl apără Mosca.

— Cum se face că porți o armă ?

Mosca dădu din umeri.

— M-am obișnuit să am una mereu cu mine. Războiul nu s-a terminat de prea multă vreme.

Wolf încuviință.

— Nici mie nu mi-ar plăcea să ies noaptea pe afară fără s-o am.

Se lăsă un moment de tăcere. Mosca se agită.

Wolf scoase un nor de fum din trabucul lui.

— Am vrut să fim singuri pentru că mi-a venit o idee cum să facem o grămadă de bișțari. Bănuiesc că fiecare individ din forța de ocupație își trage un pic de spuză pe turta lui. Eu am acum o mulțime de legături și pot căpăta diamante contra țigări și chestii de genul ăsta. Te pot băga și pe tine în afacere.

— La naiba ! exclamă Mosca. Nu pot pune mîna pe atît de multe țigări.

Wolf ezită o clipă și continuă :

— Știi, s-ar putea ca într-o bună zi să ai nevoie de o grămadă de bani. De exemplu, dacă o prind pe Hella în camera ta ai feștelit-o, căci o să fii trimis înapoi în State.

Își ridică mîna.

— Știu, știu, o să te dai la fund, la fel cum au făcut alții. Dar o să ai nevoie de bani. Sau presupune că intri la înghesuială și trebuie s-o scoți din Germania. Poți să obții documente false, dar te costă cît o mînă și un picior. În plus, oriunde te-ai duce, Scandinavia, Franța, în orice alt loc, viața e din ce în ce mai scumpă. Te-ai gîndit vreodată la asta ?

— Nu, recunoscu Mosca cu voce stinsă.

— Ei bine, eu am o idee. Am nevoie de ajutor și de aceea apelez la tine. Nu sînt filantrop. Ești interesat ?

— Zi-i înainte, îl încurajă Mosca.

Wolf se opri din nou, pufăind din țigară.

— Știi banii pe care-i folosim noi, emiși de armată ? Traficanții de pe piața neagră aleargă cu limba scoasă după ei. Îi negociază după aceea cu soldații pentru dispoziții de plată. Dar trebuie s-o facă discret. Noi putem schimba toți banii care ne intră în mîini în bancnote, ceea ce nu putem face cu vechile mărci de ocupație.

— Și ce-i cu asta ?

— Păi acum urmează poanta. Se pare că, în ultimele săptămîni, traficanții nemți au pus mîna pe o grămadă de bani ai armatei. Eu scot un profit frumușel schimbîndu-i pe dispoziții de plată pentru ei. Apropo, o să te vîr și-n treaba asta. Acum uite despre ce este vorba. Am fost incitat de ceea ce am observat și am făcut ceva investigații pe cont propriu. Mi-a ajuns la urechi o poveste teribilă. Vaporul care a transportat banii armatei din State a acostat în Bremerhaven. Deși toată chestia era strict secretă, ceva a transpirat, așa că a dispărut o ladă cu bani, peste un milion de bucăți. Cei de la armată tac, pentru că, altfel, s-ar face de rîs. Ce zici de istoria asta ?

Devenise foarte excitat.

— Un milion de bucăți, repetă el.

Mosca se amuză de pofta din vocea lui Wolf.

— Mda, o grămadă de bani, îi ținu el isonul.

— Și acum uite care e ideea mea. Banii ăștia sînt probabil împrăștiați prin toată țara, dar aici cred că trebuie să existe o bandă care are felia cea mai mare. Chestia e să-i găsim. E o lovitură tare.

— Dar cum să-i găsim și cum să le luăm banii ?

— Găsirea banilor e treaba mea, dar am nevoie de tine. Nu e chiar atît de greu pe cît pare. Amintește-ți că am experiență în scotocirea după informații și am o groază de legături. O să te iau cu mine și o să te prezint ca pe un intermediar al unui barosan care caută să vîndă țigări la dumping, cu trei-patru verzișori per carton. Or să muște toți cînd or să audă prețul. O să dăm astfel douăzeci sau treizeci de cartușe. Marfa o aduc eu. O să se ducă vestea. O să le facem atunci cunoscut că trebuie să ne descotorosim de cinci mii de cartușe într-o singură tranșă. O afacere zdravănă. O să inventăm și o poveste. Dacă o să țină, o să fim căutați ca să încheiem tîrgul. Ei or să apară cu hîrtii în valoare de douăzeci de mii de dolari. Noi o să-i luăm. N-or să se poată duce la poliție, nici la a lor, nici la a noastră. Uite-așa, le-o tragem.

Wolf făcu o pauză, pufăi nervos din trabuc și aruncă restul în stradă. Apoi rosti încet :

— O să fie ceva de lucru și o să ne cam pierdem niște nopți prin oraș. Iar pentru operația finală e nevoie de curaj.

— Adevărați polițiști și tîlhari, comentă Mosca.

Wolf zîmbi. Celălalt aruncă o privire de-a lungul străzii întunecate, peste ruine. Văzu în depărtare un tramvai singuratic. Lumina lui se deplasa încet prin bezna orașului și părea că îl desparte de restul lumii.

Wolf își reluă discursul pe un ton serios :

— Trebuie să ne pregătim viitorul. Uneori am senzația că viața pe care am dus-o înainte n-a fost altceva decît un vis, că n-a avut nimic serios în ea. Poate simți și tu la fel. Acum însă trebuie să fim gata pentru viața noastră adevărată și

treaba asta o să fie extrem de dură. E ultima noastră șansă de a ne aranja.

— Bine, spuse Mosca, dar mie mi se pare îngrozitor de complicat.

Wolf dădu din cap.

— S-ar putea să nu țină. Între timp însă o să-ți pasez niște afaceri de schimb. Oricum, ai să obții cîteva sute frumușele, indiferent de ce se va întîmpla. Dacă avem noroc doar cît negru sub unghie, o să facem jumi-juma cinșpe', poate douăj' de miare. Poate chiar mai mult.

Mosca se dete jos din jeep. Îl observă pe Wolf cum pornește motorul, apoi cum dispare în noapte. Se uită în sus și observă capul întunecat al Hellei în cadrul luminos al ferestrei. Îi făcu semn cu mîna, intră în clădire și fugi sus pe scară.

Capitolul 8

Mosca se făcu covrig în jeepul parcat, încercînd să se apere de vîntul rece de octombrie. Metalul înghețat al șasiului îi dădea frisoane în tot corpul.

În susul străzii era o intersecție importantă. Tramvaiele se clătinau în stînga și în dreapta, iar vehiculele militare se opreau cîteva clipe pentru ca șoferii să descifreze lungile șiruri de indicatoare ce-i îndrumau spre diversele sedii militare din oraș. Pe toate cele patru laturi se vedeau dărîmături, dar ceva mai încolo începuseră să răsară căsuțe. Un mic cinematograf nemțesc își deschisese porțile și se putea vedea o lungă coadă de persoane ce-și așteptau rîndul la intrare.

Mosca era înfometat și impacientat. Observă cum se hurducă încet pe drum cele trei camioane cu prelată, pline cu prizonieri germani de război, și se opresc la intersecție. Se gîndi că înăuntru se aflau, probabil, criminali de război. În spatele convoiului mergea un jeep cu doi paznici înarmați.

Cînd îl văzu pe Leo ieșind pe ușa croitoriei, se îndreptă.

Privirea le fu atrasă de o femeie, aflată pe trotuarul de vizavi, care fugea și țipa. Ea părăsi trotuarul și o apucă haotic, pe mijlocul străzii, către intersecție. Își flutura mîna cu disperare și striga un nume, de neînțeles din pricina emoției. Din ultimul camion cu prizonieri se ivi o față care-i răspunse femeii, făcîndu-i semn cu mîna. Camionul luă viteză, secundat de jeep ca de un cîine de pază. Femeia își dădu seama că nu era nici o speranță și se opri. Căzu în genunchi și apoi se prăbuși pe caldarîm, blocînd traficul.

Leo se cățără în jeep. Ușorul tremur și vibrația motorului le dădu amîndurora o senzație de căldură. Așteptară pînă cînd femeia fu tîrîtă de pe carosabil, apoi Leo puse mașina în mișcare. Nici unul dintre ei nu comentă cele văzute. Nu era

treaba lor. Undeva, în mintea sa însă Mosca revăzu o vagă *imagine familiară.*

Sfîrșitul războiului îl prinsese la Paris, în mijlocul unei imense mulțimi. Încercarea de a scăpa de acolo fusese un coșmar. Fusese tîrît împotriva voinței lui pînă în centrul aglomerației. Făcîndu-și loc centimetru cu centimetru, un convoi de camioane pline cu francezi înainta prin gloata care invadase străzile, trotuarele și cafenelele. În camioane erau prizonieri de război eliberați, foști condamnați la muncă forțată, considerați morți. Veselia și țipetele mulțimii acopereau strigătele de bucurie ale oamenilor din camioane. Ei însă săreau în sus și se aplecau peste marginile camioanelor pentru a fi sărutați, pentru a primi florile albe ce li se ofereau și pe care le aruncau, pe urmă, înapoi. Dintr-o dată, unul dintre ei sărise din camion, plutise cîteva clipe pe deasupra capetelor și aterizase pe caldarîm. În aceeași clipă, fusese îmbrățișat pătimaș și posesiv de o femeie care-și croise drum cu greu pînă la el. Din camion cineva îi aruncase o cîrjă și-i strigase cîteva felicitări obscene care, în altă situație, ar fi făcut-o pe femeie să roșească. Ea însă rîsese alături de restul mulțimii care văzuse scena.

Mosca simți acum aceeași durere, același șoc și aceeași vină pe care le simțise și atunci.

Cînd Leo opri jeepul în fața restaurantului, Mosca se dădu jos.

— Nu prea mi-e foame, explică el. Te văd mai tîrziu, acasă.

Ocupat cu închiderea lacătului de siguranță, Leo ridică surprins capul.

— Ce s-a întîmplat ?

— Oh, e numai o migrenă. O să-mi treacă dacă merg un pic pe jos. I se făcu frig și aprinse o țigară ; fumul dens îi încălzi fața. O luă de-a lungul străzilor mici și tăcute ce nu puteau fi străbătute de vehicule din cauza dărîmăturilor ce debordaseră peste trotuare. Își croi drum printre pietre și cărămizi, atent să nu cadă în grămezile de moloz.

Se simțea de-a dreptul rău cînd intră în cameră. Obrajii îi ardeau de febră. Se dezbrăcă fără să aprindă lumina, își aruncă hainele la întîmplare pe canapea și se vîrî în pat. Avu aceeași senzație de rece și sub pături. Ajungea pînă la el mirosul puturos al chiștocului de trabuc lăsat pe marginea mesei. Se făcu colac ca să se încălzească, dar corpul îi era scuturat de accese de frig. Își simțea gura uscată, iar bubuitul din cap se transformă într-o pulsație monotonă, vag dureroasă.

Auzi o cheie răsucindu-se în broască. O văzu pe Hella intrînd în cameră. Se aprinse lumina. Ea veni și se așeză lîngă el.

— Nu te simți bine ? întrebă ea îngrijorată.

Părea puțin mirată să-l vadă în starea asta.

— O răceală banală, o liniști Mosca. Dă-mi niște aspirine și aruncă trabucul ăla.

Hella se îndreptă spre baie ca s-aducă un pahar cu apă. I-l dădu și își trecu palma peste fruntea lui, murmurînd :

— E neobișnuit pentru mine să te văd bolnav. Să mă culc pe canapea ?

— Nu. Mi-e al naibii de frig. Vino aici, lîngă mine.

Ea stinse lumina și veni lîngă pat să se dezbrace. În obscuritate, el o urmări cum își atîrnă hainele pe spătarul unui scaun. Își simți corpul arzînd de febră și dorință. Cînd se întinse lîngă el, o lipi de trupul său. O ținu cît putu de aproape, încălzindu-i cu arșița lui obrajii, gura, sînii și pîntecul.

Mai tîrziu, cînd se întoarse cu fața în sus să se odihnească, își simți sudoarea curgîndu-i printre picioare și pe spate. Migrena îi dispăruse, dar îl dureau toate oasele. Se întinse peste corpul ei pentru a lua paharul cu apă de pe noptieră.

Hella își plimbă degetele peste fața lui fierbinte.

— Dragule, sper că nu te-am făcut să te simți și mai rău.

— Nu. Mă simt mai bine.

— Acum vrei să mă duc pe canapea ?

— Nu. Rămîi aici.

Căută o țigară. Dar după cîteva pufăituri o strivi de perete și urmări cu privirea snopul de scîntei roșii care căzu pe pătură.

— Încearcă să adormi, îl sfătui ea.

— Nu pot ! S-a întîmplat ceva deosebit azi ?

— Nu. Tocmai luam masa cu Frau Meyer. Yergen te-a văzut venind și a urcat să mă înștiințeze. A spus că nu arăți prea bine și mi-a sugerat să cobor repede. E un bărbat foarte grijuliu.

— Am văzut ceva amuzant astăzi, rosti Mosca.

Îi povesti pățania femeii.

După ce termină, peste încăpere se lăsă o tăcere deplină. Hella medită : „Dacă aș fi fost eu în jeep, mai mult ca sigur că aș fi oprit s-o iau cu mine și aș fi urmărit convoiul, încercînd s-o calmez. Bărbații sînt mai duri, au mai puțină milă decît noi".

De pe buze nu-i ieși însă nici un sunet. Ca și în alte nopți, ea își trecu încet vîrfurile degetelor de-a lungul corpului lui, urmărind cicatricea ce-i tăia trunchiul în două. Își plimbă degetele peste umflătura cusăturii, ca un copil care își trece jucăria peste o crăpătură în trotuar, privind hipnotizat ridicarea și coborîrea ei.

Mosca se ridică pînă cînd umerii i se sprijiniră de tăblia de lemn a patului. Își sprijini gîtul pe mîinile împreunate la ceafă ca o perniță și zise :

— Am avut noroc că o am acolo unde n-o vede nimeni.

— Eu o văd, îi răspunse Hella.

— Știi la ce mă refer. Ar fi fost cu totul altceva dacă era pe față, nu ?

Ea continuă să-i mîngîie cu degetele cicatricea.

— Nu și pentru mine.

Febra îl făcea pe Mosca să nu se simtă în largul lui. Simțea degetele ei ca pe un balsam. Își dădu seama că ea va accepta modul lui de acțiune.

— Să nu adormi, spuse el. Am vrut dintotdeauna să-ți spun ceva, dar pînă acum n-am socotit că e suficient de im-

portantă. Adoptă, glumeț, intonația cîntătoare a celui care spune un basm unui copil. O să-ți povestesc o mică istorioară, începu el.

Căută pe noptieră o țigară.

Stivele de muniții se întindeau pe kilometri întregi. Obuzele erau așezate în ciorchini. El, Mosca, se afla în cabina camionului și-i urmărea pe prizonieri încărcînd vehiculele din fața lui. Oamenii purtau haine de postav verde cu dungi verticale, iar pe cap aveau bonete lăbărțate din același material. S-ar fi putut „rătăci" toți cu ușurință în pădurea din jurul lor dacă n-ar fi fost împiedicați de inscripția mare și albă cu litera „P", vopsită pe spatele hainelor și pe fiecare crac al pantalonilor.

De undeva din pădure se auziră trei sunete de țignal ce anunțau adunarea. Mosca sări din cabină și strigă :

— Hei, Fritz, vino-ncoa.

Prizonierul, pe care îl numise supraveghetor peste cele trei camioane de care era răspunzător Mosca, veni la el, în pas alergător.

— Avem timp să terminăm de încărcat înainte de a pleca ?

Neamțul, un bărbat scund, de vreo patruzeci de ani, cu o față zbîrcită, bătrînă și tînără în același timp, luă cu demnitate poziția de drepți în fața lui Mosca, înălță din umeri și rosti în engleza lui stricată :

— Noi tîrziu pentru papa.

Își zîmbiră. Oricare alt prizonier l-ar fi asigurat pe Mosca că încărcarea va fi terminată, chiar și numai pentru a-i rămîne acestuia în grații.

— Bine, aranjați ce aveți, ordonă Mosca. Îi lăsăm pe ticăloși să-și bată singuri capul cu restul.

Îi dărui neamțului o țigară, pe care acesta și-o strecură în buzunarul tunicii. Cu toate că regulamentul interzicea fumatul în zona de încărcare, Mosca și alți soldați de pază nu se sinchiseau de el.

— Bagă-i înăuntru și pe restul oamenilor și ia-mă și pe mine, îi comandă Mosca prizonierului.

Neamțul făcu stînga împrejur, strînse oamenii care începură să se înghesuie în camioane.

Porniră încet pe drumul noroios ce traversa pădurea. Curînd li se alăturară și alte vehicule, pe măsură ce ajungeau la confluența cu alte drumuri. În cele din urmă, lungul convoi de camioane părăsi umbra pădurii și apucă pe drumul de cîmpie îngălbenit de lumina soarelui de primăvară timpurie. Războiul era undeva, departe, pentru paznici și prizonieri deopotrivă. Aici erau în siguranță; între ei se făcuse un pact. Se deplasau în tăcere și aparentă tihnă din ținutul împădurit al depozitului de muniții către barăcile împrejmuite cu sîrmă ghimpată.

Soldații din pază, bărbați ce fuseseră răniți prea grav ca să se mai întoarcă în prima linie, se săturaseră pînă peste cap de război. Prizonierii își regretau soarta numai seara, cînd își zăreau gardienii urcînd în jeepuri pentru o mică plimbare în orașul din apropiere. Fețele lor, în spatele sîrmei ghimpate, exprimau acea invidie plină de dorință a copiilor care-și urmăresc părinții pregătindu-se să iasă într-o seară în oraș.

Dimineața, devreme, se îndreptau toți către pădure. Pe timpul pauzelor, prizonierii se împrăștiau care încotro, se așezau pe iarbă și mestecau bucăți de pîine păstrate de la micul dejun. Mosca își lăsa echipa să se odihnească mai mult decît se obișnuia în mod uzual. Fritz se așeză alături de el pe grămada de carcase de obuz.

— Nu-i o viață prea rea, Fritz, nu ? obișnuia Mosca să întrebe.

— Putea fi și mai rău, răspundea neamțul. Aici măcar e pace și liniște.

Mosca încuviința. Îi plăcea neamțul, deși nu se ostenise niciodată să-i rețină numele adevărat. Între ei exista o amiciție, dar le era imposibil să uite relația învingător-învins. Chiar și acum, Mosca își ținea automatul în mînă, ca un sim-

bol. Pe țeavă nu exista nici un glonț și, uneori, uita să mai introducă sectorul în locaș.

Neamțul avea una din stările lui depresive și începu, brusc, să rostească un șuvoi de cuvinte în limba lui, pe care Mosca nu o înțelegea prea bine.

— Nu-i ciudat să stați aici, avînd grijă ca noi să nu mișcăm cum vrem ? Halal misiune pentru o ființă umană. Și cum ne mai ucidem reciproc și ne facem rău unul altuia ! Și pentru ce ? Spuneți-mi, dacă Germania reușea să pătreze Africa și Franța, aș fi cîștigat și eu personal un ban în plus ? Îmi fac vreun bine eu însumi dacă ajut Germania să cucerească lumea ? Chiar dacă noi am fi cîștigat, m-aș fi ales numai cu o uniformă pentru tot restul vieții. Cînd eram copii ne emoționa teribil să citim despre epoca de aur a țării noastre, despre perioadele în care Franța ori Germania sau Spania conduceau Europa și lumea. S-au ridicat statui unor oameni care au trimis la moarte milioane de semeni ai lor. Cum vine asta ? Ne urîm și ne lichidăm unul pe celălalt. Aș fi înțeles dacă am fi cîștigat ceva. Dacă, după aceea, s-ar fi spus : Iată, aici e o bucată de pămînt pe care am luat-o ca supliment de la francezi. Toată lumea capătă cîte o bucățică de prăjitură. Și voi... noi știm că voi sînteți învingătorii. Dar credeți că veți cîștiga ceva ?

În soarele fierbinte ceilalți prizonieri se întorceau cu burta în sus și adormeau pe iarba răcoroasă. Mosca îl asculta pe cel de lîngă el, înțelegînd numai jumătate din cuvinte, ușor nemulțumit, dar neatins de ele. Neamțul vorbea ca un înfrînt, fără nici o autoritate în voce. Istorisea acum despre străzile parcurse cu piciorul la Paris și la Praga, despre orașele din Scandinavia, totul cu o mîndrie tonică ; un simț al dreptății care apărea numai în spatele sîrmei ghimpate.

Pentru prima dată, neamțul își puse mîna pe brațul lui Mosca.

— Prietene, rosti el, oamenii se întîlnesc față în față și se ucid unul pe celălalt. Inamicii noștri sînt în spatele nostru.

Își lăsă mîna să-i cadă.

— Inamicii noștri se află în spate, repetă el amar, și comit toate nelegiuirile pentru care murim noi.

În majoritatea timpului însă neamțul era vesel. Îi arătase lui Mosca fotografii cu nevastă-sa și cei doi copii, cu el alături de tovarășii săi, în fața fabricii unde lucrase. Îi plăcea, de asemenea, să vorbească despre femei.

— Aaah ! exclama el, cîteodată, cu un entuziasm dat de amintiri. Cînd eram în Italia...

Sau :

— Cînd am fost în Franța, femeile erau minunate. Trebuie să recunosc că îmi plac mai mult decît nemțoaicele, orice-ar spune Führerul. Femeile nu amestecă niciodată politica cu chestiuni mai importante. Așa a fost mereu de-a lungul secolelor.

Ochii săi albaștri scînteiau.

— Îmi pare rău că n-am ajuns în America. Fetele alea frumoase cu picioare lungi, de culoarea turtei dulci. De-a dreptul incredibil. Mi le amintesc din filme și din reviste. Da, da, mare păcat.

Intrînd în joc, Mosca replică :

— Nici măcar nu s-ar fi uitat la voi, măi cap de varză.

Neamțul dădu din cap încet, dar ferm.

— Femeile sînt încăpățînate, insistă el. Tu crezi că ar fi mai bine să flămînzească decît să-și vîndă corpul inamicului. Ehe... în privința asta femeile văd mai limpede. Au o altă scară de valori. Oh, da, ocuparea New Yorkului ar fi fost o chestie splendidă.

Cei doi își zîmbiră. Mosca întrerupse discursul patetic al celuilalt cu ordinul :

— Hai, gata, puneți vărzarii la treabă !

În ultima seară, cînd fluierul sună adunarea, prizonierii se iviră repede din luminișurile unde lucrau și se îmbarcară în camioane în cîteva minute. Șoferii porniră de îndată motoarele.

Mosca simți ceva neobișnuit în atmosferă. Ochii săi îl căutară mecanic pe Fritz. Fără a suspecta ceva precis, făcu

cîțiva pași către cel mai apropiat vehicul. Văzu expresia ciudată de pe fața unora dintre prizonieri și își dădu seama că se întîmplase ceva.

Alergă în fața convoiului și le făcu semn șoferilor să coboare de la volan. În timpul goanei băgă un glonț pe țeava armei. Apoi își scoase din buzunar fluierul pe care nu-l folosise niciodată și fluieră scurt de șase ori. Așteptă o clipă și fluieră încă o dată.

Le ordonă prizonierilor să coboare și să se așeze într-un grup compact pe iarbă. Se așeză la distanță de ei, urmărindu-i, deși știa că nici unul nu va încerca să evadeze.

Jeepul securității își tăie drum direct prin pădure. Mosca auzi trosnetele crengilor sub roți, apoi văzu vehiculul pătrunzînd în luminiș.

În jeep se afla un sergent solid, cu o pereche de mustăți în furculiță, lăsate în stil englezesc, care cînd văzu ce se întîmpla ieși încet din jeep și se îndreptă spre Mosca. Ceilalți doi soldați din mașină o luară agale către capetele opuse ale luminișului. Șoferul își scoase pistolul mitralieră și se postă în dreptul roții cu un picior atîrnat în afara portierei, atingînd solul.

Sergentul se opri în fața lui Mosca și așteptă. Mosca îi comunică :

— Îmi lipsește unul pe care îl cunosc. Șeful meu de echipă. N-am făcut încă numărătoarea.

Sergentul era îmbrăcat în haine de ofițer de serviciu și purta un pistol și o cartușieră împrejurul mijlocului său lat. Se îndreptă spre prizonieri și le ordonă să se alinieze în rînduri de cîte zece persoane. Se formară astfel cinci grupe ; doi indivizi rămaseră pe dinafară. Cei doi afișau un aer de vinovăție, ca și cum lor li s-ar fi datorat lipsa celorlalți.

— Cîți lipsesc ? îl întrebă sergentul pe Mosca.

— Cu totul, patru inși.

Sergentul se uită la el cu superioritate.

— Frumoasă clapă ți-a tras „amicul“ tău.

Pe Mosca îl cuprinse, pentru prima dată de cînd aflase despre evadare, un sentiment de rușine și chiar de frică. Nu simți însă nici un pic de mînie.

Sergentul oftă.

— Ei bine, ăsta a fost un cuibușor plăcut pentru tine. O să iasă cu dandana mare. Rahații naibii or să facă pe ei de frică.

Își înmuie vocea :

— Știi că de acum înainte o să-ți muți tuhăsu-n linia întîi, nu ?

Rămaseră amîndoi pe gînduri. Adio vieții ușoare, fără deșteptări, fără formații, fără inspecții, fără frică — o viață aproape civilă !

Sergentul își îndreptă ținuta, brusc furios.

— Să vedem ce facem cu ticăloșii ăștia. *Achtung !* răcni el.

Începu să se plimbe nervos prin fața rîndurilor de nemți aflați în poziție de drepți. Cîteva minute nu spuse nimic. După aceea însă porni să le vorbească cu o voce joasă în engleză.

— Bine. Acum știm cum stăm. Luna de miere s-a încheiat. Ați fost tratați bine cu toții. Vi s-a dat hrană bună și un loc de dormit. V-am muncit vreodată peste puterile voastre ? Dacă nu v-ați simțit bine, v-am permis să rămîneți în baracă. Cine are vreo plîngere de făcut ? Să iasă în față, oricine ar fi el !

Făcu o pauză, ca și cum se aștepta să-i fie urmat îndemnul de vreunul dintre ei. Cînd văzu că nu se întîmplă nimic, continuă :

— În regulă. Acum să vedem cum apreciați viața pe care ați dus-o. Sînt convins că unii dintre voi știți cînd au evadat oamenii aceia și încotro s-au dus. Vorbiți. Fiți siguri că o să ne aducem aminte de asta și o să apreciem cum se cuvine.

Sergentul se opri și-i privi în față. Așteptă în timp ce nemții șușotiră între ei, explicîndu-și unul altuia ce spusese

americanul. După aceea însă rămăseseră cu toții nemișcați ·, nici unul nu făcu vreun pas înainte.

Sergentul reluă, schimbînd tonul :

— În regulă, nenorociților.

Făcu stînga-mprejur spre jeep și i se adresă șoferului :

— Du-te pînă la barăci și adu douăzeci de tîrnăcoape și douăzeci de lopeți. Adu și un alt jeep cu patru oameni în el. Poate scăpăm de pacoste dacă n-ajunge nimic din cele întîmplate la urechile vreunui ofițer. Și dacă puțoiul ăla de sergent cu aprovizionarea deschide clănțăul să protesteze, spune-i că mă duc peste el și-i crăp capul cu lopata.

Se răsuci pe călcîie și le făcu semn nemților să se așeze pe iarbă.

Cînd cele două jeepuri se întoarseră cu oamenii și cu o remorcă plină cu unelte, sergentul alinie prizonierii în două rînduri față în față. Le înmînă uneltele și-i trimise pe cei patru oameni aduși ulterior în partea cealaltă a luminișului, întinși în iarbă cu fața la ei.

Nimeni nu scoase nici o vorbă. Prizonierii săpară un șanț lung. Cei cu tîrnăcoape izbeau solul, apoi se opreau, lăsîndu-i pe cei cu lopeți să ia bucățile de pămînt și să le arunce. Lucrau foarte încet. Paznicii din jurul luminișului se sprijineau de copaci, indiferenți și calmi.

Sergentul îi făcu cu ochiul lui Mosca și rosti cu voce coborîtă.

— Întotdeauna merge o cacealma bună. Privește cu atenție.

Îi lăsă să mai sape o bucată scurtă de timp, apoi le strigă să se oprească. Le zîmbi parșiv și-i întrebă :

— Vrea să vorbească cineva acum ?

Nu-i răspunse nimeni.

— Bine. Continuați să săpați.

Un neamț își lăsă lopata să cadă. Era un tînăr cu obrajii trandafirii.

— Vă rog, spuse el. Vreau să vă spun ceva.

Se îndepărtă de camarazii lui și pătrunse în spațiul liber ce-l separa de gărzi.

— Scuipă ce știi ! îi comandă sergentul.

Neamțul încremeni pe loc fără a scoate vreun sunet. Se uită stingherit spre tovarășii lui. Americanul înțelese. Îl luă pe tînăr de braț și-l duse spre jeep. Începură acolo o conversație aprinsă, urmăriți de prizonieri și de paznici deopotrivă. Sergentul asculta cu capul aplecat înainte, cu corpul masiv sprijinit de tabla mașinii și cu un braț aruncat familiar peste umerii tînărului. În final încuviință. Îl băgă pe informator în jeep.

Prizonierii fură încărcați în cele trei camioane și caravana se puse în mișcare de-a lungul pădurii pustii la acea oră. Sergentul conducea jeepul de ariergardă. Mustățile-i lungi fluturau în vînt. Părăsiră pădurea și fură surprinși să vadă cîmpia scăldată într-o altă lumină, aceea a soarelui roșu de după-amiază tîrzie.

Sergentul își întoarse pentru o secundă capul și i se adresă lui Mosca :

— Amicul tău a plănuit-o demult. Dar n-are noroc.

— Unde e ?

— În oraș. Știu casa.

După ce caravana pătrunse în lagăr, cele două jeepuri făcură brusc un arc, îndepărtîndu-se de camioane, și porniră în goană spre oraș. Rulară pe strada principală unul lîngă altul, ca și cum ar fi fost cuplate. Cînd ajunseră la intersecția străjuită de biserică, cotiră la dreapta și se opriră lîngă o căsuță de piatră. Mosca și sergentul se îndreptară spre ușa din față, în timp ce doi oameni din celălalt jeep se deplasară agil și discret pînă în spatele casei. Restul soldaților rămaseră în mașini.

Ușa se deschise înainte de a fi ciocănit cineva. În cadrul ei apăru Fritz. Purta o pereche de pantaloni din serj albastru, ponosiți și mototoliți, o cămașă fără guler și o haină închisă la culoare. Le zîmbi nesigur.

— Ceilalți sînt sus, îngăimă el. Le e frică să coboare.

— Cheamă-i ! comandă sergentul. Du-te sus și spune-le că nu vor păți nimic.

Fritz se duse pînă la piciorul scării și strigă în germană :

— Totul e în ordine. Veniți jos. Nu vă fie frică.

Auziră deasupra lor o ușă deschizîndu-se, după care ceilalți trei prizonieri se iviră și coborîră încet scara. Erau toți îmbrăcați cu haine civile uzate. Pe față li se citea stinghereala.

— Duceți-vă la jeepuri, le ordonă sergentul.

Se întoarse către Fritz :

— A cui e casa asta ?

Neamțul își înălță privirea. Îndrăzni pentru prima dată să-l privească pe Mosca în ochi.

— O femeie, o cunoștință de-a mea. Dați-i drumul, a făcut-o pentru că..., știți doar, era singură. N-are nici o legătură cu războiul.

— Aha. Bine. Acum ieși tu afară, porunci sergentul.

Părăsiră toți casa. Sergentul fluieră după oamenii săi din spatele clădirii. Cînd jeepurile o luară din loc, în spatele lor își făcu apariția o femeie cu o boccea învelită în hîrtie de culoare maro. Îi văzu pe prizonieri, se răsuci pe călcîie și se întoarse în direcția din care venise. Sergentul zîmbi acru și-i spuse lui Mosca :

— Să le ia naiba de femei !

La jumătatea drumului către lagăr, pe o porțiune pustie de șosea, jeepul din față, condus de sergent, trase pe dreapta și se opri. Celălalt jeep se opri și el în spatele primului. Lateral față de șosea se vedea o porțiune de șes pietros ce ducea către linia întunecată a pădurii, aflată la două sute de metri mai încolo.

— Dați-i jos pe prizonieri ! răcni sergentul.

Coborîră toți din jeepuri, simțind cum plutește ceva neplăcut în aer. Sergentul meditä cîteva clipe, apoi își mîngîie mustățile și zise :

— Doi dintre voi să-i ducă pe vărzarii ăștia înapoi în lagăr. Acolo dați jos uneltele din camion și vă întoarceți urgent aici.

Îi făcu semn cu degetul lui Fritz.

— Tu rămîi aici !

— Eu mă duc înapoi, anunţă Mosca rapid.

Sergentul îl măsură din cap pînă în picioare, cu o privire încărcată de un dispreţ insolent.

— Ascultă-mă, dobitocule. Tu rămîi aici. Dacă n-aş fi fost eu, erai acum pe front. N-am de gînd să-i urmăresc pe vărzari prin toată ţara de fiecare dată cînd îi muşcă o insectă de cur. Ai să stai aici !

Doi paznici îi luară în tăcere pe ceilalţi trei prizonieri. Urcară în jeep şi dispărură curînd pe şosea. Fritz îi urmări cu privirea pînă ce nu se mai văzu nimic.

Cei patru oameni în uniforme verzi rămaseră faţă în faţă cu neamţul şi cu porţiunea de cîmpie din spatele lui. Sergentul se trase de mustaţă. Faţa neamţului se făcuse pămîntie, iar omul stătea încordat, cu toate simţurile în alertă.

— Fugi ! comandă sergentul, indicîndu-i zona de şes.

Neamţul nu făcu nici o mişcare. Sergentul îi dădu un ghiont.

— Aleargă ! Te ajutăm noi s-o iei din loc !

Îl împinse pe amărît pînă pe iarbă, răsucindu-l astfel ca să aibă pădurea în faţă. Soarele dispăruse, lăsînd pămîntul să reflecte numai cenuşiul înserării. Pădurea se vedea în depărtare ca un zid lung şi întunecat.

Neamţul se întoarse, privindu-i din nou în faţă. Îşi duse mîna la gulerul inexistent al cămăşii, ca şi cum ar fi încercat să-şi regăsească demnitatea. Îl privi ţintă pe Mosca, apoi pe ceilalţi. Făcu un pas către ei, ieşind din zona de iarbă amestecată cu pietre. Picioarele îi tremurau, iar corpul i se clătină o clipă, dar reuşi să rostească cu voce fermă :

— *Her Mosca, Ich hab' eine Frau und Kinder.*[1]

Pe faţa sergentului apăru o expresie de ură şi furie.

— Fugi, ticălosule, fugi !

---

1 Domnule Mosca, am nevastă şi copii (n.tr.).

Se repezi la neamț și-l izbi peste față. Acesta se clătină și fu gata să cadă, dar americanul îl ridică și-l împinse spre iarbă.

— Fugi, vărzar împuțit !

Strigă cuvintele de trei sau patru ori la rînd.

Neamțul căzu la pămînt, apoi se ridică, se întoarse din nou cu fața spre el și rosti încă o dată, cu un ton ce aducea mai mult a explicație decît a rugăminte :

— *Ich hab' eine Frau und Kinder.*

Unul dintre gardieni făcu rapid doi pași și-l lovi în abdomen cu patul armei, apoi, lăsîndu-și pușca să se bălăbăne într-o mînă, îl izbi năprasnic în față cu cealaltă.

Pe chipul neamțului apărură rîulețe de sînge în locul zbîrciturilor. Omul îl mai privi o dată, după care începu să meargă, împleticindu-se, către pădure. În ochi i se citise deznădejdea și ceva mai presus decît frica de moarte. Avea o expresie de groază, ca și cum ar fi zărit ceva înfiorător, ceva în care nu crezuse niciodată.

Îl urmăriră cu toții cum pășește încet pe iarbă. Așteptau s-o ia la goană, dar el mergea greoi. Se întorcea mereu după ce făcea cîțiva pași, ca să se uite la ei, de parcă ar fi fost vreun joc care-i inspira o neîncredere copilărească. În noaptea care se lăsa, curînd nu se mai văzu decît albul cămășii lui.

Mosca observă că, de fiecare dată după ce neamțul se întorcea să-i privească, mersul lui se abătea la dreapta. Observă și ușoara ridicătură stîncoasă ce se afla puțin mai încolo, spre pădure. Șmecheria era evidentă. Soldații îngenunchează și-și duseră armele la ochi. Mosca și-o lăsă ușurel pe a sa să cadă în colbul drumului.

Cînd neamțul o luă brusc la goană pentru a se ascunde după dîmb, sergentul trase. Ca la un semnal, ceilalți își descărcară și ei armele. Corpul prizonierului încremeni o clipă, apoi căzu încet peste vîrful micii ridicături. Picioarele îi rămaseră la vedere.

Peste soldații încremeniți în poziția din care trăseseră se lăsă o tăcere deplină, în timp ce dîre ușoare de fum se ridi-

cau din țevile puștilor. Mirosul acru de pulbere se disipă încet-încet în aerul nopții.

— Plecați, rosti Mosca. Eu o să aștept camionul. Voi plecați.

Nimeni nu observase că el nu trăsese. Le întoarse spatele și făcu cîțiva pași pe drum în jos.

Auzi huruitul motorului cînd jeepul țîșni din loc. Se sprijini de un copac, fixînd solul pietros, pe deasupra picioarelor inerte ale cadavrului, spre zidul negru, impenetrabil al pădurii. În noaptea ce se lăsa i se părea că se află foarte aproape. Aprinse o țigară. Nu simțea nici o emoție, nimic altceva decît o ușoară senzație de greață și un sentiment de confuzie interioară. Aștepta, sperînd ca mașina să vină înainte de a se face beznă.

În întunericul acum total din cameră, Mosca se întinse peste corpul femeii pentru a apuca paharul cu apă de pe noptieră. Îl bău pe nerăsuflate și se întinse la loc.

Dorea să meargă cu sinceritate pînă la capăt.

— Toată istoria asta nu-mi pricinuiește nici o remușcare, continuă el. Numai că azi am văzut ceva asemănător, o femeie alergînd după un camion. Mi-am amintit ce a spus el atunci — și a spus-o de două ori. „Am soție și copii". În momentul acela n-a însemnat nimic pentru mine. Nu pot să-ți explic de ce. E ca atunci cînd ne cheltuim toți banii pe ce putem pentru că n-are rost să-i punem deoparte.

Aștepta ca Hella să spună ceva. Cînd văzu că ea nu scoate nici o vorbă, continuă :

— Am încercat după aceea să-mi explic comportamentul meu. Mi-era frică să mă întorc pe front și cred că sergentul mă intimidase. Iar omul fusese un neamț și nemții au făcut mult mai multe ticăloșii. Mai important însă a fost că n-am simțit nici un pic de milă, nici atunci cînd a fost lovit, nici cînd a implorat mila, nici cînd a fost ucis. Am fost, mai tîrziu, surprins și rușinat, dar n-am simțit milă niciodată și știu că ăsta e un lucru rău.

Mosca întinse mîna spre fața femeii. Își plimbă degetele de-a lungul obrajilor ei și-i simți lacrimile strînse în găvanele ochilor. Avu un moment de greață, pe care febra îl alungă. Vru să-i explice cum a fost. Cum a fost ca nimeni să nu mai știe, cum a avut senzația de vis, de magie, cum a transpirat frică prin toți porii corpului. Vru să-i povestească cum zăceau cadavrele în orașele pustiite, bizare, în timp ce războiul continua peste mormintele lor de moloz, cum răsăreau flori negre de fum peste casele dezgolite de acoperișuri, cum au apărut, mai tîrziu, benzi albe pretutindeni, împrejurul carcaselor de tancuri arse ale inamicului pentru a arăta că nu fuseseră golite de proiectile, în fața ușilor de la case, ca în jocurile de copii, cînd se trăgea cu o linie peste care nu puteai trece, apoi extinzîndu-se în din ce în ce mai multe locuri, ca într-un descîntec de vrăjitoare, în jurul bisericii, încercuind cadavrele din piață, împrejmuind butoaiele de vin din hambarele fermelor. Vru să-i istorisească apoi despre cîmpurile deschise, unde exista semnul ce avea pe el un craniu și două oase încrucișate care marca locurile în care zăceau animale moarte : vaci, cai grei de tracțiune, toate cu burțile spintecate de exploziile minelor, arătîndu-și acum măruntaiele soarelui. Vru să-i mărturisească cum descoperise într-o dimineață că orașul era tăcut și nemișcat și cum i se făcuse frică, deși bătălia se ducea la cîteva mile depărtare. Apoi, brusc, undeva departe începuseră să bată clopotele unei biserici și văzuseră cum, dintr-o dată, piața se umple cu oameni. Își dăduseră seama că era duminică. În aceeași zi, o dată cu dispariția fricii, acolo, într-un loc în care nu se vedeau indicatoarele cu cap de mort și oase încrucișate, unde niște copii uitaseră să facă semnul cu creta albă, unde printr-o minune datorată cine știe cărei erori umane lipsea universala bandă albă, suferise el prima agresiune asupra cărnii și oaselor lui și așa ajunsese să cunoască înțelesul și groaza anihilării.

Nu scoase nici un sunet. O simți pe Hella că se răsucește pe burtă și-și îngroapă fața în pernă. O împinse cu brutalitate și-i spuse :

— Du-te să dormi pe canapea.

Se întoarse cu fața la perete. Simți cum răcoarea acestuia îi domolește febra. Se lipi de el.

În visul lui camioanele traversau o mulțime de ținuturi. Femei nenumărate țîșneau din pămînt, se înălțau în vîrful picioarelor, pe străzi, scormoneau peste tot cu fețele înfometate. Bărbați emaciați dansau de bucurie, ca niște sperietori de ciori, în vreme ce femeile din fața lor începeau să plîngă și să-și încline fețele și corpurile pentru a fi sărutate. Banda albă îi înconjura pe toți, bărbați, femei, camioane și restul lumii. Groaza bolnăvicioasă născută din vinovăție era pretutindeni. Florile albe se uscau și mureau.

Mosca se deșteptă. Camera era înțesată de umbre, ultime fantome reci ale nopții. Zări, ca prin ceață, conturul dulapului. Aerul era rece, dar febra și frigurile îl părăsiseră. Simțea o ușoară oboseală plăcută. Îi era teribil de foame. Se întinse și simți lîngă el corpul adormit al Hellei. Își dădu seama că ea nu-l părăsise nici o secundă. Își lipi obrazul de spatele ei fierbinte și recăzu într-un somn adînc.

Capitolul 9

Gordon Middleton urmări copiii care mărșăluiau pe stradă, în dreptul casei lui, în rînduri ordonate de cîte doi. Își balansau felinarele de hîrtie în cadență cu cîntecul ce-i ajungea la urechi lui Gordon, estompat, prin fereastra închisă.

Apoi cele două coloane tropăiră pe loc pînă cînd se formă un singur grup, cu felinarele luminoase, galben-roșietice, ca un roi de licurici în asfințitul palid și rece de octombrie. Gordon simți un junghi dureros de dor de casă, de satul natal din New Hampshire pe care îl părăsise de atîta vreme, de frumusețea golașă și rece a ținutului său, unde noaptea era luminată de licurici și unde totul părea că moare la sosirea iernii.

Fără a-și întoarce capul, Gordon îl întrebă pe Profesor :

— Ce cîntă copiii ăștia ?

Profesorul stătea la masa de șah și contempla dezastrul pe care i-l provocase adversarului. În geanta de piele de lîngă el avea cele două sandvișuri pe care trebuia să le ducă acasă și cele două pachete de țigări ce constituiau plata sa săptămînală pentru lecțiile de germană predate lui Gordon. Țigările le păstra pentru fiul său, atunci cînd i se permitea să-l viziteze la Nürnberg. Își aminti că trebuia să ceară un nou permis de vizită. În definitiv, dacă personalitățile puteau primi vizite, de ce n-ar putea și fiul lui ?

— Cîntă o melodie pentru sărbătoarea lui octombrie, rosti, absent, Profesorul. Asta pentru a evidenția că nopțile se lungesc.

— Și felinarele ?

— Zău că nu știu. Probabil, un obicei vechi. Ca să-și lumineze drumul.

Profesorul își înăbuși iritarea. Voia să-l atragă pe american înapoi la joc pentru a-și desăvîrși măcelul. Cu toate că

americanul nu scosese niciodată vreo vorbă cu privire la statutul lui de învingător, Profesorul nu-și uitase nici o clipă situația lui de învins și nici propria rușine, bine ascunsă într-un ungher al minții, pentru fiul său.

Gordon Middleton deschise fereastra. Vocile melodioase ale copiilor năvăliră în cameră, unindu-se cu lumina felinarelor și umplînd spațiul cu sunete limpezi precum cristalul, clare ca aerul de octombrie. Se forță să asculte cu atenție, testîndu-și recent dobînditele cunoștințe de germană și mirîndu-se de simplitatea cuvintelor și de claritatea cu care cîntau, făcînd înțelegerea ușoară. Ei spuneau ;

Brenne auf mein Licht
Brenne auf mein Licht
Aber nur meine liebe Laterne nicht[1].

— Ai crede că părinții lor nu au preocupări mai importante decît să le facă felinare, rosti Gordon și începu din nou să asculte :

Da oben leuchten die Sterne
Hier unten leuchten wir[2].

Urmă o notă lungă, fără nici o urmă de tristețe în ea, dar sunînd așa în lumina muribundă :

Mein Licht ist aus, wir geh'nach Haus
Und kommen Morgen wieder[3].

Gordon Middleton îl văzu pe Mosca traversînd Kurfürsten Allee și trecînd printre felinarele copiilor, care încă mai cîntau.

— Vine prietenul meu, îl anunță el pe Profesor.

---

1 Arzi, lumina mea / Arzi, lumina mea / Numai felinarul meu drag să nu-l arzi (n. tr.).

2 Acolo sus strălucesc stelele / Aicea jos strălucim noi (n. tr.).

3 Lumina mea s-a stins / Noi mergem acum acasă / Și mîine vom veni din nou (n. tr.).

Se duse pînă la masa de șah și își răsturnă regele cu arătătorul.

Profesorul îi zîmbi și-i zise din politețe :

— Și totuși era încă posibil să cîștigi.

Profesorului îi era frică de toți tinerii. Se temea de tineretul german, dur și mohorît datorită anilor lungi de război și înfrîngerii, dar mai mult de acești tineri americani, beți în permanență, care săreau la bătaie sau ucideau fără să fie măcar provocați, din simplă răutate de betiv și din conștiința faptului că erau la adăpost față de orice răzbunare. Middleton însă n-avea nici un prieten periculos. Herr Middleton îl asigurase de asta, și Herr Middleton era el însuși o garanție. Era aproape caricatura yankeului puritan, cu silueta sa înaltă, stîngace și deșirată, cu mărul lui Adam proeminent, cu nasul lui lung și osos și cu gura pătrată. În plus, era și profesor în micul lui orășel din New England. Profesorul zîmbi gîndindu-se cum se gudurau în trecut toți acești amărîți de învățători rurali pe lîngă el, Herr Profesor, pe cînd acum toată știința lui de carte și titlul său nu-i mai foloseau la nimic. El era cel care făcea sluj acum.

Se auzi soneria. Gordon se duse să deschidă. Profesorul se ridică în picioare și își aranjă, nervos, haina și cravata uzată. Își îndreptă corpul lui scund, posesor al unui abdomen umflat de cartofi, și privi țintă ușa.

Văzu un băiat înalt, oacheș, care nu avea mai mult de douăzeci și patru de ani, oricum nu mai mult ca propriul său fiu. Băiatul ăsta însă avea ochi căprui ce exprimau seriozitate și o față gravă, de-a dreptul taciturnă, ce mai avea foarte puțin pînă la a fi urîtă. Era îmbrăcat curat, într-un costum verde, ofițeresc, și purta, cusut pe epoleți și pe mîneca stîngă a hainei, ecusonul alb-albastru, ce-i dezvăluia statutul de personal civil. Se mișca cu o indiferență atletică ce ar fi putut fi considerată ca jignitoare dacă n-ar fi fost atît de impersonală.

După ce Gordon făcu prezentările, Profesorul rosti :

— Sînt foarte încîntat să vă cunosc.

Își întinse mîna. Încercă să rămînă demn, dar își dădu seama că rostise cuvintele cu servilism, așa că se forță să-și ascundă nervozitatea sub un surîs. Văzu cum ochii tînărului capătă o nuanță de duritate și observă rapiditatea cu care acesta își retrase mînă după ce o atinsese pe a sa. Începu să tremure, dîndu-și seama că-l ofensase pe acest tînăr. Ca să scape, se așeză și se apucă să aranjeze piesele de șah pe masă.

— Ați vrea să jucați ? îl invită el pe Mosca, încercînd să-și suprime un zîmbet de scuză.

Gordon îi arătă lui Mosca masa cu un gest larg și spuse :

— Vezi ce poți face tu, Walter, căci pentru mine e prea bun.

Mosca se așeză pe scaun în fața Profesorului.

— Să nu vă așteptați la prea mult. Gordon m-a învățat jocul ăsta abia acum o lună.

Profesorul încuviință și murmură :

— Luați piesele albe, vă rog.

Mosca făcu mutarea de deschidere.

Profesorul, captivat de joc, își pierdu nervozitatea. Toți americanii ăștia foloseau numai deschideri simple, dar, în vreme ce Gordon jucase prudent, sănătos, însă neinspirat, individul din fața lui juca cu impetuozitatea deplină a tinereții. Nu era complet lipsit de talent, dar, cu cîteva mutări experte, Profesorul stăvili forța atacului. Începu apoi să atace, brutal și nemilos, turele și nebunul rămase neprotejate, măcelărindu-i pionii, pînă cînd adversarul rămase fără apărare.

— Ești prea bun pentru mine, Profesore, admise puștiul.

Neamțul luă notă cu satisfacție de faptul că în vocea americanului nu se simțea nici o urmă de ranchiună.

Fără nici o legătură, Mosca rosti brusc, în germană :

— Aș vrea să-i dați logodnicei mele lecții de engleză, de două ori pe săptămînă. Cît mă costă ?

Profesorul roși. Era un tîrg vulgar, umilitor, de parcă ar fi fost negustor.

— Cît vreți dumneavoastră, rosti devenind rigid. Văd însă că vorbiți o germană frumușică, de ce n-o învățați chiar dumneavoastră ?

— Am învățat-o, dar vrea să învețe structura, gramatica și toate amănuntele. Dacă vă dau un pachet de țigări la fiecare două lecții e-n regulă ?

Profesorul încuviință.

Mosca luă un creion de la Gordon și notă ceva pe o bucățică de hîrtie. I-o strecură Profesorului și zise :

— Asta-i permisiunea de acces în caz că vă ia la întrebări cineva din clădire. Pe el e trecută și adresa.

Neamțul se înclină ceremonios.

— Mulțumesc. Vă convine mîine seară ?

— Desigur.

Afară, un claxon începu să sune strident.

— Trebuie să fie Leo, spuse Mosca. Mergem împreună la Clubul Ofițerilor. Ai chef să vii și tu, Gordon ?

— Nu. E băiatul ăla care a fost la Buchenwald ?

Mosca dădu afirmativ din cap. Gordon continuă :

— Cheamă-l înăuntru pentru o secundă. Mi-ar plăcea să-l cunosc.

Mosca se duse la fereastră și o deschise. Claxonul se opri.

— Vino-ncoace, strigă Mosca.

Afară se făcuse întuneric și nu se mai vedea nici urmă de copii cu felinarele lor.

Cînd intră în încăpere, Leo îi strînse mîna lui Gordon și îl salută distant pe Profesor.

— *Angenehm.*

Profesorul făcu o plecăciune, își luă geanta și se adresă lui Gordon :

— Trebuie să plec.

Americanul îl conduse pînă la ușă, apoi îi strînse mîna. După aceea se îndreptă spre bucătăria din spatele casei.

Nevastă-sa stătea la masă cu Yergen, tocmindu-se asupra prețului unor bunuri procurate de pe piața neagră. Yergen vorbea politicos, demn și ferm ; știau amîndoi că ea făcea un

tîrg bun. Yergen credea în calitate. Pe un scaun de lîngă masă se afla o stivă înaltă de treizeci de centimetri de țesătură din lînă, bogată, de culoare ruginie.

— Ce zici, Gordon, nu-i o marfă nemaipomenită ? exclamă Ann Middleton cu voce satisfăcută.

Era o femeie dolofană, cu trăsături bine proporționate și forme dulci, în ciuda bărbiei proeminente și a privirii iscoditoare.

Gordon scoase un șuierat admirativ în felul său molcom și afectat și zise :

— Dacă ai terminat aici, mi-ar face plăcere să vii dincolo ca să-ți prezint niște prieteni.

Yergen se grăbi să-și golească ceașca de cafea și își înghesui în geanta de piele cutiile rotunde de carne și unt ce se lăfăiau pe masă.

— Trebuie să plec, spuse el.

— N-o să uiți să-mi aduci, săptămîna viitoare, materialul pentru sacoul soțului meu, nu ? îl avertiză Ann Middleton.

Yergen făcu un gest de protest.

— Cum aș putea, dragă doamnă ? Voi fi aici cel mai tîrziu săptămîna viitoare.

După ce încuie ușa, Ann deschise dulapul cu veselă și scoase de acolo o butelie de whisky și cîteva sticle de Coca-Cola.

— E o plăcere să faci afaceri cu Yergen. Niciodată nu-ți irosește timpul cu fleacuri, rosti ea.

Se îndreptară împreună spre living.

După ce făcu prezentările, Gordon se afundă într-un fotoliu și încetă să mai asculte vorbăria nevesti-si. Resimțea dureros atmofera străină a acestei clădiri rechiziționate, unde trăia alături de lucruri fără nici o istorie pentru el, care nu-i spuneau nimic, neștiind cine alesese picturile de pe pereți, mobila împrăștiată prin cameră sau cine cîntase la pianul de lîngă peretele din spate. Știa însă că senzațiile acestea erau înșelătoare și, în plus, nu tocmai inedite. Le simțise acut cînd se dusese acasă să-și viziteze părinții,

înainte de a se înrola. Cînd ajunsese acolo și se trezise înconjurat de mobilă moștenită din moși-strămoși, cînd sărutase obrajii zbîrciți ai mamei și ai tatălui său, ajunși așa din pricina climei dure din nord, știuse că nu se va mai întoarce niciodată, așa cum n-aveau să se mai întoarcă nici alți tineri plecați la război sau să lucreze în uzine. Simțise că acel ținut, de-a dreptul glacial datorită climei reci, va fi locuit numai de bătrîni cu părul alb ca zăpada veșnică de pe dealurile colțuroase din jur. În plus, mai era și poza aceea imensă a lui Marx din dormitorul lui, despre care maică-sa credea că era doar o pictură ca oricare alta. Cît de mîndru fusese de înțelepciunea lui și cum o disprețuise pentru ignoranța ei. Probabil că tabloul mai atîrna încă acolo.

Nevastă-sa prepară cîteva cocteiluri diluate, căci whiskyul era raționalizat și folosit de dînsa uneori ca monedă de schimb pe piața neagră. Gordon îl întrebă pe Leo :

— Nu cumva în lagărul tău au fost omorîți cîțiva prizonieri în timpul unui raid aerian aliat ?

— Ba da. Îmi amintesc și acum momentul. Credeți-mă însă că nu avem nici un resentiment.

— Am citit că Thälmann, liderul comunist, a fost una dintre victime. L-ai cunoscut ?

Gordon își pierdu pentru prima oară calmul. Vocea lui avea un ușor tremur.

— E o istorie ciudată, răspunse Leo. Thälmann a fost adus în lagăr la două zile după raidul în care se presupunea că a murit. La scurt timp după aceea, a fost luat de acolo. Am auzit și noi anunțul privitor la moartea lui ; desigur, a circulat și o glumă printre noi.

Gordon trase adînc aer în piept.

— L-ai întîlnit ?

— Nu. Îmi aduc aminte de asta fiindcă mulți kapo, în același timp și torționari, oameni de încredere, erau comuniști. Ei au fost primii trimiși în lagăre și au căpătat, firesc, slujbele bune. Oricum, am auzit că reușiseră să pună la adăpost cîteva delicatese și chiar niște băutură și plănuiau

să-l întîmpine pe Thälmann cu un banchet secret. Din păcate, așa ceva nu s-a întîmplat. Era ținut în permanență sub pază specială.

Gordon dădea ușor din cap cu o mîndrie tristă și solemnă în același timp. I se adresă nevesti-si cu ură mocnită :

— Vezi cine au fost adevărații inamici ai fascismului ?

Leo interveni iritat :

— Comuniștii nu însemnau mare scofală. Unul dintre ei, un kapo, avea o plăcere sadică să-i bată pe oamenii în vîrstă pînă la exterminare. El făcea și o mulțime de alte lucruri despre care nu pot să povestesc în fața soției dumneavoastră.

Gordon se înfurie într-atît încît își pierdu controlul lui obișnuit. Nevastă-sa se grăbi să-l întrebe pe Mosca :

— Ce-ar fi să veniți odată la cină cu prietena dumneavoastră ? Și, bineînțeles, și Leo ?

Aranjară detaliile unei asemenea vizite, lăsîndu-i timp lui Gordon să-și revină. Dintr-o dată, Gordon îl privi pe Leo și spuse :

— Nu pot să cred că individul ăla era comunist. Poate fusese cîndva. Era însă un impostor sau un renegat.

Leo și Ann izbucniră în rîs. Mosca însă își întoarse fața sa ascuțită și negricioasă către Gordon și spuse :

— Omul a stat în lagăr vreme îndelungată. Ce naiba, chiar nu-ți dai seama ce înseamnă asta ?

Leo îl întrerupse împăciuitor :

— Da, a fost unul dintre cei mai vechi colegi ai mei.

Dintr-una din camerele de deasupra lor se auzi plînsetul unui copil. Gordon se duse pînă acolo și se întoarse cu un bebeluș mare și sănătos ce părea mai în vîrstă decît cele șase luni pe care le avea. Gordon îi schimbă scutecele, mîndru de dexteritatea cu care executa operațiunea.

— O face mai bine ca mine, sublinie Ann, și-i și place s-o facă, ceea ce nu se poate spune despre mine.

— Ce-ar fi să rămîneți astă-seară aici în loc să vă duceți la club ? propuse Gordon.

— Da, accentuă Ann, vă rog și eu.

— Mai putem sta un pic, răspunse Mosca, dar trebuie să ne întîlnim acolo cu Eddie Cassin la zece. El s-a dus la operă.

Ann pufni ironic :

— Las' că știu eu la ce fel de operă s-a dus.

— Pe lîngă asta, continuă Mosca netulburat, e o petrecere pentru bărbați în noaptea asta și spectacolul o să fie grozav. Leo n-a văzut niciodată așa ceva și n-are voie să-l piardă acum.

Cît timp Gordon îi conduse spre ușă, i se adresă lui Mosca :

— Nu ne folosim tot timpul de facilitățile date de legitimații. Dacă o să ai nevoie vreodată de niște trufandale și vrei s-o folosești pe a mea, dă-mi de știre.

Gordon închise ușa după ei și se înapoie în living. Ann începu să-i reproșeze :

— A fost o adevărată rușine. Ai fost de-a dreptul mitocan cu Leo.

Dîndu-și seama că, de data aceasta, era vorba de o admonestare serioasă din partea nevestei, Gordon îi replică fără sfidare în voce, dar hotărît :

— Continuu să cred că omul ăla era un impostor.

De data aceasta nevastă-sa nu zîmbi.

Lumina difuză, roz, se stinse. Eddie Cassin se înclină și îl aplaudă, alături de ceilalți, pe bătrînul dirijor cu părul alb care intrase în fosa orchestrei. Omul ciocăni cu bagheta în pupitrul din fața lui și cortina se ridică.

Muzica începu să curgă domol, dar pasionat. Eddie uită de localul de școală în care se afla, de nemții din jurul lui, de cei doi ofițeri ruși imenși care aproape că-i blocau vederea. Personajele familiare din scenă erau acum întreaga lui viață. Își prinse bărbia și gura cu palmele pentru a-și controla emoția.

Pe scenă, bărbatul și femeia care își cîntaseră la început iubirea, împărtășeau acum ura lor. Bărbatul, în costumul său țărănesc, își striga furia cu modulații puternice, frumoase, într-o interpretare magnifică. Glasul suia și cobora împletin-

du-se perfect cu muzica orchestrei, care se stingea exact atunci cînd era nevoie să-l lase singur. Vocea de soprană a femeii i se alătura adeseori, unduindu-se amîndouă rezonant. Orchestra însoțea splendid duetul. La un moment dat, bărbatul o împinse pe femeie de lîngă el cu atîta forță încît ea se răsuci și căzu cu zgomot pe dușumeaua scenei. Instantaneu se ridică și începu să-și strige reproșurile. Bărbatul o amenință, dar ea neagă acuzațiile lui. Deodată, bărbatul, corul și orchestra tăcură, lăsînd vocea femeii să se înalțe singură, recunoscîndu-și vina, devenind sfidătoare și căzînd brusc pînă la notele joase și dulci ale unui cîntec de moarte, de tristețe și de iubire carnală, căreia i se supun toți bărbații și toate femeile. Edide văzu cum bărbatul o apucă pe femeie de păr și-i împlîntă un pumnal în piept. Cu o voce puternică și cristalină, ea chemă după ajutor. Iubitul ei se stinse lîngă ea, valul sonor al suflătorilor și viorilor crescu înalt. Bărbatul scoase un ultim strigăt pe o notă lungă și clară ce exprima răzbunare, pasiune și durere de neconsolat. Cortina căzu pe această scenă.

Ofițerii ruși, îmbrăcați cu uniformele lor verzi-aurii, izbucniră într-un ropot de aplauze, dominîndu-i pe ceilalți. Eddie își croi drum spre ieșire și se trezi curînd în aerul proaspăt al nopții. Se sprijini de jeepul lui, simțindu-se epuizat și totuși mulțumit. Așteptă ca lumea să părăsească sala, pînă cînd ieși și femeia care murise pe scenă. Văzu că nu era prea atrăgătoare. Avea trăsături greoaie, tipic nemțești, și era îmbrăcată neglijent, în negru. În plus, era corpolentă ca o gospodină de cincizeci de ani. Așteptă pînă cînd ieși din raza lui vizuală, apoi se urcă la volanul jeepului și traversă podul spre Altstadt, cartierul select al Bremenului. Ca întotdeauna, ruinele de pe drum îi deșteptară o senzație de familiaritate, care se împleti cu amintirea spectacolului. I se păru nostimă asemănarea frapantă dintre universul fizic în care trăia și acea lume închipuită pe scenă. Eliberat de mrejele muzicii, i se făcu rușine de ușurința cu care lăcrimase pentru o tragedie atît de simplă, de directă, pentru o poveste copilărească, în

care ființe nevinovate și nefericite ajung la catastrofă. Își socoti propriile lacrimi ca fiind o copilărie de neînțeles.

Clubul Ofițerilor era găzduit de una din cele mai somptuoase vile din Bremen. Fosta pajiște din fața casei devenise acum parcare pentru jeepuri și automobile de protocol. Grădina din spate furniza flori pentru reședințele ofițerilor de rang superior.

Cînd Eddie pătrunse pe ușă, ringul de dans era pustiu. În jurul lui însă, așezați pe podea și sprijinindu-se de perete, erau trei rînduri de ofițeri. Alții urmăreau scena de la bar, cocoțați pe scaune suficient de înalte ca să poată privi pe deasupra capetelor mulțimii.

Cineva trecu în goană pe lîngă Eddie spre ringul de dans. Era o fată îmbrăcată numai cu o pereche de balerini subțiri, argintii. Părul pubian îi fusese ras într-un asemenea mod că acum dezvăluia un triunghi cu baza în jos, ce părea a fi un scut roșu închis pe corpul ei. Își umflase părul de așa manieră că tot pîntecul ei părea a fi acum doar un tufiș incredibil de dens și de bogat. Dansă fără talent. Se apropia de ofițerii de pe podea, pînă ce triunghiul păros le atingea fețele. Unii dintre ei reacționau instinctiv și-și întorceau în altă parte capetele tunse soldățește. Cînd făceau asta, ea rîdea, dar se îndepărta brusc cînd vreunul mai în vîrstă încerca s-o apuce în glumă. Curios, această exhibare n-avea nimic sexual în ea, nici un element obscen. Cineva aruncă un piepten pe ring, dar fata își continuă dansul ca o iapă împiedicată să galopeze. Militarii începură să-i arunce poante de neînțeles pentru ea, dar umilința resimțită făcu ca dansul și expresia de pe față să-i devină încordate și lascive. Curînd, toată lumea rîdea de ea, arunca piepteni pe ring, batiste, baionete, măslinele din băuturi și biscuiți. Unul dintre ofițeri strigă :

— Tundeți-o !

Vorba făcu înconjurul localului și deveni un refren. Responsabilul clubului intră în scenă cu un imens foarfece,

clănțănindu-l sugestiv. Fata ieși în goană de pe ring, trecu pe lîngă Eddie și se îndreptă spre vestiar. Eddie o luă înspre bar. Îi văzu pe Mosca și pe Wolf într-un colț și o coti spre ei.

— Să nu-mi spuneți că Leo a pierdut spectacolul, rosti el în loc de salut. Ce naiba, Walter, ai garantat pentru el.

— A pierdut pe dracu ! mormăi Mosca. S-a îmbîrligat deja cu o dansatoare și acum e cu ea.

Eddie rînji și se întoarse spre Wolf.

— Ai găsit mina de aur ?

Știa că Mosca și Wolf ieșeau noaptea pentru a face comerț pe piața neagră.

— Afacerile sînt dure, replică Wolf mișcîndu-și cu tristețe capul dintr-o parte în alta, cu fața de un alb cadaveric.

— Nu mă păcălești tu pe mine.... îl luă Eddie peste picior. Am auzit că Fräulein are cusute diamante pe pijama.

Wolf se indignă.

— Păi de unde mama mă-si să aibă ea pijama ?

Izbucniră cu toții în rîs.

Apăru chelnerul și Eddie comandă o porție dublă de whisky. Wolf făcu semn cu capul către ringul de dans și zise :

— Ne așteptam să te găsim în primul rînd astă-seară.

— Nu... replică Eddie. Mie îmi place să mă culturalizez, așa c-am fost la operă. Oricum, fufele de acolo arată mai bine.

Din cealaltă încăpere începu să se reverse către bar un șuvoi de militari ; spectacolul luase sfîrșit. Sala deveni aglomerată. Mosca se ridică de pe scaun.

— Haideți să facem o partidă de zaruri, le propuse.

Masa de joc era aproape în întregime înconjurată. Nu era decît o construcție primitivă, sprijinită pe patru grinzi de lemn nevopsit, acoperită cu o cîrpă verde aruncată pe tăblia de lemn. Cîteva scînduri late de cincisprezece centimetri înconjurau masa pentru a împiedica zarurile să cadă.

Colonelul în persoană amesteca, cu dificultate, zarurile. Era un bărbat scund, rotofei, cu o mustață blondă extrem de

bine îngrijită. Arunca cu stîngăcie, din palma făcută căuș, cuburile însemnate. Ceilați jucători erau cu toții ofițeri, majoritatea lor aviatori. La dreapta colonelului stătea adjutantul său, cu ochii în patru, neimplicat în jocul în care se angajase superiorul lui.

Adjutantul, un căpitan tînăr, era un bărbat cu un aer de nevinovăție pe fața ce exprima amabilitate și cu un zîmbet deosebit de atractiv atunci cînd nu era amenințător. I se dusese buhul ca adjutant de comandant, pentru că beneficia, în această postură, de meschina putere de a selecționa ofițerii care să efectueze cele mai plictisitoare îndatoriri la bază, mai ales în timpul week-end-urilor. Colonelul se bizuia pe el. Nu era omul care să uite cu ușurință un afront. Era însă corect și răzbunarea sa se manifesta numai cînd afrontul era adus poziției sale, nu și persoanei lui. Religia sa erau viața și regulamentele armatei și orice încălcare a lor însemna pentru el un sacrilegiu și o blasfemie. Oricine încerca să obțină ceva ocolind căile obișnuite — acele căi drepte și înguste definite clar de regulamentele militare — descoperea că a devenit brusc un om cu o groază de obligații care durau cel puțin cîteva luni, oricît de tare ar fi tras pentru a și le îndeplini. Religia sa era suplimentată de fanatismul tinereții ; adjutantul nu era mai în vîrstă decît Mosca.

În colțul încăperii aștepta, în spatele barului, un chelner în haină albă. Cînd jucătorii cereau o băutură, el o prepara și o dădea celui care o comandase. Aceștia își luau paharul în mînă și se întorceau la joc, așezîndu-și băutura pe spațiul rămas liber între scînduri și marginea tăbliei de lemn.

Wolf nu participa la joc. Se așezase pe un scaun și-i urmărea pe Eddie Cassin și pe Mosca cum se înghesuiau să-și facă loc la masă. Cînd veni rîndul lui Eddie să arunce zarurile, Mosca parie pe el. Eddie era un jucător prudent, care își scotea cu regret bancnotele de un dolar din clema metalică folosită pe post de portmoneu. Zeița Fortuna îl ajută de data aceasta. Aruncă zarurile de cinci ori pînă îi ieși norocoasa

cifră șapte. Între timp, Mosca reușise să strîngă o sumă mai mare decît a lui.

Imediat fu rîndul lui Mosca să rostogolească babaroasele. Se simțea în mînă, așa că plasă pe cîrpa verde un ordin valorînd douăzeci de dolari. Patru ofițeri scoaseră de îndată cîte cinci dolari. Mosca aruncă zarurile. Pe masă apăru cifra șapte.

— A ieșit ! exclamă Mosca.

Căpătase încredere în el, așa că se înveseli. Potul rămase necules, pe masă, ca miză pentru următoarea încercare. Cei patru ofițeri susținură noua miză. Eddie aruncă o bancnotă de zece, anunțînd :

— Pun zece pe el.

Colonelul interveni, aruncînd și el o bancnotă.

— Accept !

Mosca aruncă zarurile cît putu de tare înspre marginea pătratului de joc. Cuburile țopăiră peste țesătura verde, se izbiră de scînduri și începură să se rotească pe loc ca două sfîrleze roșii. După cîteva secunde încremeniră, dezvăluind din nou cifra șapte.

— Am înhățat bișțarii ! exclamă Mosca.

— Iar ăștia douăzeci îi pun tot pe el, anunță Eddie, lăsînd banii acolo unde erau. Colonelul acceptă și de data asta pariul.

Mosca dădu drumul zarurilor cu blîndețe, ca și cum s-ar fi despărțit de un animal favorit. Ele apucară doar să se lovească de scîndură că se și imobilizară. Era un nou șapte. Unul dintre ofițeri exclamă cu năduf :

— Ale naibii zaruri !

O spusese fără rea intenție, ca pe o rugă superstițioasă îndreptată împotriva norocului lui Mosca. Acesta zîmbi ofițerului și-l invită să parieze :

— Cele o sută șaizeci de bucăți rămîn pe masă.

Adjutantul își ținea încă paharul în mînă și observa cu atenție zarurile și aruncările lui Mosca. Eddie anunță, prudent :

— Pariez zece pe el.

Puse mîna pe ceilalți treizeci de dolari cîștigați și îi ridică de pe masă.

Colonelul contraatacă :

— Susțin, dar cu douăzeci.

Eddie se supuse, ezitînd, și puse jos încă o bancnotă de zece. Surprinzînd privirea lui Mosca, dădu neputincios din umeri.

Mosca apucă zarurile, suflă deasupra lor și le azvîrli cu dosul mîinii către scîndura din cealaltă parte a mesei. Pe cele două suprafețe roșii apăru un patru.

Un ofițer rosti :

— Zece la cinci că nu reușește.

Mosca acceptă acest pariu, ca și pe cele ce urmară. Lăsă zarurile pe masă și își plasă, încrezător în steaua lui, cu un gest arogant, teancul de ordine peste bancnotele pariate, ca și cum pentru el n-ar fi fost cine știe ce mare scofală să acopere toate pariurile. Era fericit, căci se bucura de emoția jocului și rareori i se întîmplase să aibă noroc cînd juca.

— Accept o sută la cincizeci, spuse.

Nu-i răspunse nimeni, așa că luă zarurile în mînă.

Cînd fu pe punctul de a arunca, colonelul îl întrerupse :

— Pariez douăzeci că nu reușești.

Mosca azvîrli o bancnotă de zece și zise :

— Accept !

— Dar n-ai pus decît zece dolari, protestă colonelul.

Mosca încetă să mai amestece zarurile și se aplecă peste masă. Nu-i venea să creadă că acest colonel, un militar bătrîn, nu știa ca lumea regulile de joc la zaruri.

— Cînd e cifra patru trebuie să mergeți pe doi contra unu, colonele, spuse el, încercînd să-și ascundă mînia din voce.

Ofițerul se întoarse către unul dintre militarii de lîngă el și întrebă :

— Așa e, locotenente ?

— Așa e, domnule, aprobă acesta, vizibil stînjenit.

Colonelul aruncă pe masă douăzeci de dolari.

— În regulă. Dă-i drumul !

Cuburile roșii se izbiră de toate cele patru margini ale careului de joc, se rostogoliră ușurel peste materialul verde și se opriră brusc. Pe fiecare față apărură cîte două mici puncte albe. Mosca le privi cîteva clipe, apoi ridică întregul pot de pe masă și-și rosti gîndurile cu voce tare.

— N-am văzut niciodată o priveliște mai frumoasă.

Se gîndi că n-avea sens să-și împingă norocul prea departe. Mai aruncă cîteva bacnote pe masă și, după cîteva tururi, ieși iar șapte. Cînd ajunse colonelul la rînd, Mosca parie împotriva lui. Ofițerul obținu un punct în primul tur, dar ieși la al doilea. Mosca adună banii. Colonelul i se adresă fără ranchiună :

— Ești prea norocos pentru mine.

Îi zîmbi, apoi ieși din încăpere. Îl auziră toți cum coboară scările de la ieșire. Mosca își dădu seama că greșise. Colonelul nu încercase să trișeze folosindu-se de gradul său, ci, pur și simplu, nu cunoscuse regulile jocului.

Dintr-o dată atmosfera din jurul mesei se destinse, iar conversația militarilor deveni mai naturală. Chelnerul se trezi suprasolicitat cu comenzi de băutură. Adjutantul se îndreptă spre bar, se așeză pe un scaun și așteptă să-i fie umplut paharul.

— Mosca, vino aici pentru o clipă !

Mosca privi peste umăr. Eddie Cassin ținea zarurile cu o mînă, fiind rîndul lui să le arunce.

— După ce termin turul ăsta, răspunse el.

Eddie avusese mînă bună, dar Mosca ieși repede din joc și porni spre căpitanul care-l aștepta răbdător.

Adjutantul îl privi în ochi cu o expresie calmă și înghețată. Începu să-l ia la rost :

— Unde te trezești ca să te apuci să-i explici colonelului regulile jocului ?

Mosca fu surprins și încurcat :

— Ce naiba, tipul a vrut să parieze. Nimeni n-ar paria la paritate pe un patru.

Cu voce mai coborîtă, ca și cum i s-ar fi adresat unui copil idiot, adjutantul replică :

— Erau pe puțin zece ofițeri la masă. Nici unul nu și-a permis să-i explice regulile, dar chiar dacă ar fi făcut-o vreunul, ar fi procedat de o manieră mult mai politicoasă. De ce crezi tu că nu i-a explicat nici unul nimic ?

Mosca își simți obrajii îmbujorîndu-se. Descoperi cu uimire că nu se mai auzea sunetul zarurilor. Toți bărbații din jurul mesei erau atenți la discuția lor. Simți o stinghereală familiară ce-i amintea de primele lui luni de armată.

Dădu, neajutorat, din umeri.

— Mi-am închipuit că nu le știe, așa că i le-am explicat.

Adjutantul se ridică în picioare.

— Pentru că ești civil crezi că-ți poți permite chestii de astea. Ai dat de înțeles foarte clar că el a încercat să se folosească de rangul lui pentru a te păcăli cu zece dolari. Ține minte un lucru : dacă vrem, te putem expedia înapoi în State, cu toate că știu că ai motive să nu-ți dorești asta. Așa că supraveghează-te. Cînd colonelul nu știe ceva, ofițerii de lîngă el îi pot spune. Tu i-ai insultat pe comandant și pe ceilalți ofițeri de aici. Ai grijă să nu se mai repete !

Mosca își aplecase, inconștient, capul, simțind cum îl cuprind rușinea și furia. Îl văzu pe Eddie Cassin urmărindu-l cu un rînjet vag de satisfacție pe față. Prin ceața mîniei, Mosca îl auzi pe adjutant rostind cu voce disprețuitoare :

— Dacă ar fi fost după mine, voi, civilii, n-ați fi avut voie să intrați într-un club al ofițerilor. Voi nu știți ce înseamnă armata.

Fără a se gîndi, Mosca își ridică semeț privirea. Văzu clar fața omului din fața lui. Îi văzu ochii cenușii, blînzi, și expresia lui de sinceritate și amabilitate ce căpătase acum o nuanță evidentă de asprime.

— La cîte bătălii ai participat, căpitane ? îl întrebă Mosca. Cîte debarcări ai făcut ?

Adjutantul se reașează pe scaun și sorbi o gură de băutură. Îi răspunse calm :

— Eu nu m-am referit la asta. Unii dintre ofițerii de aici sînt eroi de război mai mari decît ai fost tu și tot n-au făcut ceea ce ai făcut și nici n-au adoptat atitudinea ta.

În voce i se ghicea fermitate, dar și înțelegere.

Mosca își temperă furia și, adoptînd calmul rece al celuilalt, spuse :

— Bine. Am greșit față de colonel și-mi cer scuze. Dar nu-ți permit să mă faci de rahat pentru că sînt civil.

Adjunctul zîmbi. Insulta nu-l afectase. Era ca un preot căruia îi pasă numai de religia lui.

— Nu te fac cît timp înțelegi bine ce ți-am spus, rosti el.

— În regulă. Am înțeles, zise Mosca.

În ciuda voinței sale, cuvintele sunaseră ca o supunere. Cînd se întoarse la masa de joc își simți fața arzîndu-i de rușine. Îl văzu pe Eddie că-și înăbușe rînjetul și-i face cu ochiul ca să-l încurajeze. Un ofițer care amesteca zarurile, tipul de individ impulsiv și solid din Sud, rosti cu voce joasă și tărăgănată, suficient de tare ca să fie auzit de adjutant :

— Mai bine că n-ai mai cîștigat și alți biștari. Am fi nevoiți să te luăm afară și să te împușcăm.

Toți ofițerii izbucniră în rîs. Mosca rămase încruntat. Îi auzi din spate pe adjutant discutînd lejer și rîzînd, din cînd în cînd, bînd cu prietenii lui de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic.

Capitolul 10

Mosca și Gordon își încetară lucrul pentru a trage cu urechea ; prin ușa întredeschisă a biroului lui Eddie auzeau vocea unei fete.

— Am vrut să te văd o clipă, Eddie. E o chestie extrem de importantă.

Vocea îi tremura puțin.

Eddie îi replică pe un ton glacial și excesiv de politicos :

— Sigur, dă-i drumul.

Fata continuă, ezitînd :

— Știu că mi-ai spus să nu te caut la birou, dar n-aî mai venit pe la mine.

Gordon și Mosca își zîmbiră. Gordon clătină din cap. Dincolo, discuția continua :

— Am nevoie de un cartuș de țigări, îl informă ea pe Eddie.

Se lăsă un moment de tăcere, apoi Eddie întrebă, sarcastic :

— Ce marcă ?

Fata însă nu sesiză refuzul subînțeles.

— Oh, știi doar că n-are nici o importanță. Am nevoie pentru doctor. Ăsta-i prețul cerut de el.

Vocea lui Eddie rămase netulburată și politicoasă :

— Ești bolnavă ?

Fata rîse timidă.

— Oh, Eddie, doar știi prea bine. Aștept un copil. Doctorul mă ajută să scap de el pentru un cartuș de țigări.

Ca și cum neliniștea pentru sănătatea ei l-ar fi determinat să refuze, ea continuă pe un ton încurajator :

— Nu e nici un pericol.

Mosca și Gordon își făcură reciproc semn, rîzînd înfundat de Eddie. Își imaginau stînjeneala lui și furia care-l cu-

prinsese la auzul veștii că legătura cu femeia avea să-l coste un cartuș de țigări. Însă vorbele lui făcură să le piară zîmbetul de pe buze.

Vocea își păstrase răceala și politețea, dar se putea detecta în ea o notă de satisfacție sadică :

— Spune-i prietenului tău neamț să te ajute. De la mine n-ai să obții nici o țigară. Iar dacă mai apari în biroul ăsta îți vei căuta de lucru în altă parte. Acum du-te înapoi la lucru.

Fata începu să plîngă. Într-un tîrziu, protestă cu voce slabă :

— N-am nici un prieten. E copilul tău. Sînt în luna a treia, Eddie.

— Basta ! se răți Eddie Cassin.

Fata își recîștigă curajul și reuși să-i replice, mînioasă și sfidătoare :

— N-ai trecut pe la mine de o lună. Nici n-am știut dacă ai să mai vii vreodată. Tipul ăla m-a dus doar la cîteva serate dansante. Jur ! Știi bine că ești tatăl. Ce înseamnă un cartuș de țigări pentru tine ?

Cei doi îl auziră pe Eddie că ridică receptorul telefonului și cere operatorului baza de la Provost Marshal. Auziră apoi vocea terorizată a fetei.

— Ajută-mă, domnule Cassin, te rog, ajută-mă !

Auziră ușa deschizîndu-se, apoi trîntindu-se cu zgomot și pe Eddie spunînd operatorului :

— Nu-i nimic.

Cîteva clipe mai tîrziu, el împinse ușa camerei lor. Pe fața sa palid-cenușie plutea un zîmbet de plăcere.

— V-a plăcut mica noastră scenă ? întrebă el.

Mosca se întinse în scaun și zise disprețuitor :

— Zău că ești o jigodie, Eddie !

Gordon interveni :

— Îți dau eu țigările pentru ea, Eddie !

Rostise cuvintele fără disprețul afișat de Mosca, ca pe o simplă declarație, de parcă singurul motiv al refuzului lui Eddie ar fi fost prețul țigărilor.

Eddie îl privi cu un zîmbet nesigur.

— Tiii, ce tipi simpatici ! Cum vor ei să ajute o sărmană nenorocită ! Ia ascultați, bă ! Tîrfa aia mică avea un tip lîngă ea în permanență. El fuma toate țigările pe care i le dăruiam ei, îi mînca batoanele de ciocolată și hrana pe care i-o dădeam.

Se porni pe rîs. Continuă printre hohote :

— În afară de asta, eu am mai trecut prin chestii d-astea, așa că știu că prețul unui avort e de o jumătate de cartuș.

Ușa biroului se deschise și Wolf intră.

— Salve, fraților ! salută el.

Își puse geanta pe biroul lui și se așeză pe scaun cu un oftat adînc.

— Ce mai gașcă veselă de lăbari ! exclamă el.

Le aruncă un rînjet care-i lumină fața albă, păstoasă.

— Am prins doi vărzari pe cînd furau cafea. Știți că ofițerul de la popotă le permite să ducă acasă supe în gamelele lor, nu ? Ei bine, amărîții au pus un strat de cafea la fundul vasului, apoi un rînd de nisip și au turnat supă deasupra. Să nu mă întrebați cum se descotoroseau de nisip mai încolo, că habar n-am.

Povestea îl întristă pe Eddie. Rosti posomorît :

— Wolf adulmecătorul își prinde întotdeauna vînatul. Dezvăluie-ne și nouă metoda ta, Wolf.

Wolf rînji din nou.

— La naiba, cine și-ar fi dat seama ? Mereu același lucru. Informatori plătiți.

Middleton se ridică în picioare.

— Cred că plec mai devreme acasă. E-n regulă, Eddie ?

— Desigur.

Wolf îl opri cu un gest al mîinii.

— O clipă, Gordon !

Acesta se opri lîngă ușa deschisă.

— Să nu spui că ai aflat de la mine, începu Wolf. Iar voi ăștialalți să vă țineți gura. Cam într-o săptămînă o să-ți vină ordin de înapoiere în State. Ai priceput ?

Gordon pironi podeaua cu privirea. Wolf reluă, pe un ton mai blînd :

— Ce naiba, Gordon, doar te așteptai la asta, nu ?

Grodon își ridică capul și zîmbi încetișor.

— Cred că da. Mulțumesc, Wolf.

Și ieși pe ușă.

Eddie îl întrebă cu voce coborîtă pe Wolf :

— A venit nota informativă din State ?

— Mda, încuviință Wolf fără nici o tragere de inimă.

Eddei începu să-și facă ordine pe birou. Asfințitul întuneca ferestrele. Își deschise servieta diplomat și o umplu cu două butelci de gin, o cutie mare cu suc de grepfrut și cîteva batoane de ciocolată, scoase dintr-un sertar.

Wolf îi propuse :

— Ce-ar fi să-mi dai mie țigările și băutura ta ? Te umpli de bani.

Eddie își luă geanta sub braț și se îndreptă spre ușă.

— Eu plec, anunță el. Noroc, gunoierilor. Eu m-am plictisit să îmblînzesc gorile.

În timpul cinei, Wolf îi mărturisi lui Mosca :

— Știi, eu ar fi trebuit să fiu primul care să-mi pun niște semne de întrebare în legătură cu Gordon. Într-o zi l-am dus cu mașina mea acasă. Pe drum mi-a spus să opresc.

A coborît și a luat-o înapoi. Îl văd, după cîteva clipe, că ridică de pe jos o bucată mare de metal cu muchii tăioase, pe lîngă care trecuse roata mașinii. Ce crezi ? O ia și o aruncă în tufișul de pe marginea drumului, apoi îmi zice cu voce tare și cu zîmbetul ăla al lui simpatic și timid : „Am salvat p-altul de la o pană de cauciuc". O să-mi spui acum că a făcut o chestie bună. Eu nu zic că Gordon nu e un tip drăguț, dar îi place să se vîre în bucluc. Se evidențiază prea mult. Așa că n-am fost surprins cînd șeful mi-a spus să-l mai supraveghez din cînd în cînd pentru că a fost membru de partid. Acum pe tipii ca Gordon îi mănîncă de vii. Mi-e și milă de dobitocul ăsta !

Mosca își aprinse o țigară și luă o înghițitură de cafea.

— Dar are curaj, remarcă el.

Wolf înghiți, lacom, o bucată din porția lui de mîncare.

— Nuu... Doar că el a adoptat o atitudine greșită. Ia folosește-ți un pic creierașul. De cîte ori sîntem solicitați cu cereri ale nemților de a se înrola în armata noastră ? Toți vor să se bată cu rușii. De cîte ori nu s-au auzit zvonuri cum că Armata Roșie ar fi invadat sectoarele britanic și american ? Știi că am acces la rapoartele secrete. Îți spun eu că nu va mai dura mult. Pariez că în mai puțin de doi ani totul sare în aer. Așa că tipilor ca Gordon trebuie să li se pună cuțitul în gît. Chiar aici. Făcu cu mîna semnul tăierii beregatei. Cît despre mine, eu mă întorc în State. N-am de gînd să ajung prizonier de război în Siberia.

Mosca îl privi meditativ.

— Sper să pot scăpa de aici înainte de asta, spuse el.

Wolf își șterse gura și se sprijini de spătarul scaunului pentru a-i face loc chelnerului să-i toarne cafea.

— Nu-ți face griji, îl liniști el pe Mosca. Îți vînd un pont. Curînd vor fi nevoiți să ridice interdicția privitoare la căsătorii, așa că o să avem șansa să le transformăm pe *Fräuleinele* noastre în cucoane onorabile. Se pare că biserica face presiuni mari pentru chestia asta. Sînt prea mulți americani încurcați cu nemțoaice care vor să-și pună pirostriile.

Terminară cina și se urcară în jeepul lui Wolf. După ce depășiră gardul de sîrmă al bazei aeriene, o luară pe drumul ce ducea spre ieșirea din oraș, trecînd pe la marginea Neustadtului. Cîteva minute după aceea, Wolf parcă mașina în fața unei case izolate, extraordinar de îngustă, ca și cum n-ar fi fost alcătuită decît dintr-un singur rînd de camere dispuse una după alta, tip vagon. În apropiere se aflau alte trei jeepuri și cîteva Opeluri germane hodorogite. De un stîlp de fier cimentat în piatra scărilor erau legate cu lanțuri cîteva biciclete.

Wolf sună. Cînd ușa se deschise, Mosca încremeni. În fața lui se afla cel mai înalt și cel mai spătos neamț pe care îl văzuse vreodată.

— Avem fixată o întîlnire cu Frau Vlavern, rosti Wolf.

Gigantul se dădu la o parte și le făcu loc să intre.

Camera în care pășiră era aproape plină. Într-o parte ședeau, unul lîngă altul, doi soldați cu un sac de voiaj verde, plin, între ei. În încăpere mai erau trei ofițeri, fiecare dintre ei cu cîte o geantă din piele de porc burdușită, și cinci nemți cu genți din piele neagră, goale. Își așteptau toți rîndul, răbdători, germani și americani deopotrivă. Aici nu existau învingători.

Uriașul îi conducea, unul cîte unul, în camera alăturată și avea grijă și de ușa de la intrare, pe măsură ce soseau alți ofițeri, soldați americani și nemți. Pe unii Mosca îi recunoscu, pentru că făceau parte din personalul bazei. Alții erau șefi de echipaj. Era și un sergent de la cantină și ofițerul însărcinat cu poșta. După ce salutau scurt din cap la intrare, se comportau toți de parcă nu s-ar fi cunoscut între ei.

Deși ferestrele erau zăvorîte, zgomotul motoarelor de jeep se auzea perfect. Nici unul dintre cei însoțiți de uriaș pînă în camera alăturată nu mai revenea. Era limpede că exista o ușă ce servea drept ieșire la celălalt capăt al clădirii.

Sosi și rîndul lor. Matahala îi duse și pe ei în încăperea alăturată. Acolo le spuse că au de așteptat. În afara a două scaune de lemn și a unei mese cu o scrumieră pe ea, camera era goală. După ce rămaseră singuri, Mosca remarcă :

— Asta da namilă !

— E omul ei de protecție, îl informă Wolf. N-are însă prea mare importanță atunci cînd e vorba de banii ei. Tipul e cam idiot. Îl ține aici ca să-i sperie pe soldații beți și pe vărzari. Cu adevărații mafioți însă e neputincios.

Îi zîmbi lui Mosca.

După o scurtă așteptare, namila reveni. Li se adresă amîndurora în germană, cu o voce răgușită ce nu se potrivea deloc cu statura lui gigantică :

— Vreți să vedeți ceva ce vreau să vînd eu personal ?

Scoase la iveală o brățară din aur în care era încrustat un diamant. I-o dădu lui Mosca, spunîndu-i și prețul.

— Numai zece cartușe.

Mosca o pasă lui Wolf :

— Mi se pare o achiziție bună, aprecie Mosca. Are cel puțin un carat.

Wolf o întoarse și rînji.

— Nu valorează doi bani. N-are marcaj pe spate. Ți-am spus eu că tipul ăsta e un imbecil.

Îi aruncă brățara înapoi huidumei. Acesta se repezi spre ea neîndemînatic și rată intercepția, așa că trebui să se îndoaie din șale pentru a o culege de pe jos. După aceea, i-o dădu din nou lui Mosca.

— Zece cartușe, e un chilipir, dar nu-i spune bătrînei Frau, se tocmi el punîndu-și degetul în fața buzelor, ca un copil.

Mosca încercă să-i înapoieze obiectul, dar neamțul refuză să-l primească.

— Zece cartușe, luați-o cu zece cartușe, insistă el.

Mosca așeză brățara pe masă. Trist, cu mișcări încete, uriașul o luă de acolo, apoi le făcu semn să-l urmeze și deschise ușa încăperii alăturate. Se dădu la o parte pentru a-i lăsa să treacă, mai întîi pe Mosca, apoi pe Wolf. Cînd ultimul trecu pe lîngă el, îi dădu un brînci ca să se răzbune, trimițîndu-l de-a berbeleacul pînă în mijlocul odăii. Apoi închise ușa și se postă lîngă ea.

Tolănită confortabil într-un fotoliu de răchită, o femeie scundă, ridată, cu părul cărunt, aștepta lîngă biroul ei pe care zăcea un registru deschis. Sprijinite de perete, în cameră se aflau stive de mărfuri. Erau acolo sute de cartușe de țigări, cutii galbene cu batoane de ciocolată, baxuri de săpun de toaletă și alte mărfuri necesare igienei, în ambalaje sclipitoare. Un neamț îndesat le ordona pe categorii. Buzunarele hainei îi erau umflate de bani nemțești. Cînd se întoarse să facă cunoștință cu nou-veniții, cîteva teancuri scăpară pe jos.

Femeia vorbi prima, în engleză :

— Îmi pare extrem de rău. Foarte rar, cînd nu-i e cineva pe plac, Johann se comportă mizerabil. Nu pot face nimic ca să-l corectez.

Gestul namilei îl surprinsese pe Wolf nepregătit. O clipă, rămase acolo, prostit. Imediat însă fața buhăită i se coloră în roșu aprins. Tonul insolent al femeii îl enervase și mai tare. Îl văzu pe Mosca zîmbindu-i și observă cum amicul lui se îndreaptă discret spre perete pentru a-i ține pe toți sub observație dacă ar fi scos arma. Wolf clătină din cap, apoi se întoarse către bătrînă și zări sclipirea amuzată din ochii ei isteți.

— Nu-i mare scofală, zise el calm. Știi pentru ce am venit aici. Ne poți ajuta ?

Femeia îl măsură din cap pînă-n picioare și catadicsi să-i răspundă în engleză :

— Dragul meu, povestea ta pute. Eu n-am auzit de milionul ăsta de dolari strîns în ordine de emisie. Dacă aș ști, aș fi foarte prudentă în afacerile cu tine și cu prietenul tău. Zău, e o insultă adusă inteligenței mele.

Wolf continua să zîmbească. „Afacerile înaintea plăcerii", gîndi el și zise :

— Dacă obții vreo informație și mi-o pasezi și mie, ar putea însemna o mică avere pentru tine. Și nu trebuie, practic, să faci nimic.

Femeia își supse disprețuitor obrajii ei grași și buhăiți și replică sfidător :

— Eu sînt o femeie de afaceri și nu mă interesează asemenea combinații ! Fii sigur că o să-mi avertizez toți prietenii în legătură cu tine.

Scoase un hohot de rîs, ca un nechezat, și continuă :

— TU ai cinci mii de cartușe la afacere, nu eu !

Încă zîmbitor, Wolf întrebă :

— Știe vreunul dintre ăștia doi engleza ? E important să aflu !

Surprinsă de neașteptata întrebare, ea răspunde :

— Nu, nici unul !

Zîmbetul pieri de pe fața lui Wolf, făcînd loc unei expresii dure, rău prevestitoare.

Își puse geanta pe masă și se aplecă pentru a privi femeia în ochi.

— Ești prea isteață și prea mîndră, rosti el cu asprime controlată. Crezi că ai ceva putere, că ești în siguranță și că vîrsta și gorilele tale te protejează. Mie nu-mi plac nemții neobrăzați. Tu și huiduma ta nu-i înțelegeți pe americani.

Femeia se încordase, iar ochii îi deveniseră două mărgele negre sclipitoare. Neamțul mai mic de statură avea un aer înspăimîntat. Uriașul plecă de lîngă ușă pentru a se îndrepta spre Wolf. Mosca își scoase pistolul din geantă și trase piedica. Se întoarseră toți spre el.

Țeava pistolului era încă îndreptată spre podea. Mosca îi porunci uriașului, în germană :

— Întoarce-te !

Namila o coti spre el. Mosca făcu iute un pas în față. Văzînd expresia de pe fața lui, femeia îi dădu huidumei, cu voce ascuțită, o comandă. Acesta se uită năucit la ea, apoi se retrase către peretele cel mai îndepărtat și se întoarse cu spatele.

Wolf se aplecă din nou spre femeie :

— Îți place prietenul meu ?

Ea nu-i răpunse. Îl pironea pe Mosca cu privirea. Celălalt neamț i se alătură gigantului la perete, fără a fi primit nici un ordin. Wolf continuă :

— Prietenul meu e un tip mîndru și ușor iritabil. Dacă gorila ta l-ar fi împins pe el și nu pe mine, n-am mai avea, acum, discuția asta căci ați fi fost teribil de triști. L-ar fi lichidat fără prea multe cuvinte. Și acum ascultă-mă ! Sînt un om înțelegător. Nu-ți port nici o pică pentru acest incident. Dar dacă aflu că ai răspîndit informații despre mine, o să-mi descoperi și cealaltă latură a caracterului.

Se opri și o privi în ochi. Nu era nici o urmă de spaimă în ei. Se uita la el calmă, fără bunăvoință. Numai că jocul avea loc pe terenul lui, asta era profesia lui și stimulase geniul pe

care știa că îl are. Înțelegea privirea ei ca nimeni altul. Îi spunea limpede că, pentru ea, cuvintele erau apă chioară, iar amenințările nu aveau nici un efect. Zîmbi, pentru că știa răspunsul. Se duse la uriaș, îl înghionti și-l întoarse în loc, ca pe un sfredel.

— Scoate-ți centura, brută, și pune-te în fața iubitei tale !

Namila se execută întocmai. Wolf se dădu la o parte. Își scoase arma din geantă și-i spuse femeii :

— Ordonă-i să te lovească cu ea de trei ori peste spate !

Își modulă, malițios, vocea :

— Dacă țipi, vă ucid pe toți trei ! Acum ! Spune-i să-ți dea trei lovituri !

Femeia rămase impasibilă.

— Nu înțelegi, explică ea. Dacă îi dau un astfel de ordin o să mă ia în serios, o să mă lovească zdravăn și o să mă rănească. O să dea cu toată forța.

Wolf rîse bine dispus.

— Exact asta am înțeles și eu.

Obrajii ei căzură. Pe buze îi apăru un zîmbet vag, ezitant :

— Ți-ai atins scopul, recunoscu ea. Nu e necesar să mergem mai departe. Îți promit că n-o să scot o silabă. Iar acum, fii drăguț și pleacă. Mă așteaptă o groază de oameni.

Wolf nu zise nimic. Apoi, cu un zîmbet deliberat crud, îi porunci :

— O lovitură ! Asta ca să pecetluiască tîrgul nostru !

Pentru prima oară femeia păru înfricoșată. Fața i se descompuse și în voce îi apăru un tremur :

— O să țip după ajutor ! amenință ea.

Wolf nu-i mai acordă atenție. Îi vorbi lui Mosca, rar, ca să se asigure că îl înțelege și ea :

— Cînd femeia o să cadă, ucide-l pe uriaș !

Își înfipse arma în obrazul ei. Femeia întoarse capul și rosti iute în germană :

— Johann, lovește-mă o dată, tare, peste spate !

Își puse capul pe masă. Aștepta lovitura cu umerii aplecați. Namila răsuci cureaua și izbi. Auziră toți cum, sub

haine, carnea și pielea ei sînt sfîșiate. Femeia își ridică capul. Culoarea din obraji îi dispăruse de durere, groază și șoc. Wolf o privi cu ochi reci, lipsiți de emoție.

— Acum ai înțeles, rosti el.

Imită vocea și purtarea ei insolente.

— Nu-i nimic de făcut.

Se îndreptă spre ușă zicînd :

— Hai, Walter.

Ieșiră pe același drum pe care intraseră.

În jeepul său, mergînd înapoi spre oraș, Wolf izbucni în rîs și îi spuse lui Mosca :

— L-ai fi ucis pe dobitocul ăla dacă îți spuneam ?

Mosca aprinse o țigară. Era încă încordat.

— Pe naiba, știam că joci teatru. Trebuie să-ți spun însă că ai montat o piesă dată dracului, Wolf.

Acesta replică satisfăcut :

— Experiența, băiete. Unii ofițeri de-ai noștri erau prea fricoși ca să-i strîngă în menghină pe prizonieri, așa că a trebuit să folosim tehnica intimidării. Chiar tu te-ai arătat cam dur.

— Am fost surprins, mărturisi Mosca. După ce namila te-a împins și cînd am văzut cît de disprețuitoare e cucoana, am crezut că e o capcană și m-am înfuriat. Isuse, ăștia n-au aflat că mai există încă soldați care i-ar măcelări pe toți pentru o gafă ca asta ?

Wolf răspunse pe un ton coborît :

— Să-ți explic cum sînt oamenii, Walter. Dama asta bătrînă crede că e inteligentă. Îl mai are și pe uriaș lîngă ea, iar ofițerii și soldații noștri o tratează cu respect fiindcă ea îi poate îmbogăți. Ține minte ce-ți spun însă : ea uită. A uitat ce e frica. Vezi tu, lovitura aia unică pe care a încasat-o a fost cheia. Fără ea, nu i-ar mai fi fost teamă. Așa sînt oamenii.

Traversară podul și intrară în Bremen. Ajunseră, după cîteva minute, în fața locuinței lui Walter.

Wolf aduse pe tapet alt subiect.

— Cam într-o săptămînă o să stabilim cele mai importante legături, așa că va trebui să ieșim în oraș cam în toate nopțile. Să fii gata în orice moment te chem. Bine ?

Îl bătu amical pe Mosca pe umeri.

Acesta coborî și trase un ultim fum.

— Crezi că o să se scape față de prietenii ei ?

Wolf clătină din cap.

— Măcar la asta mă pricep și eu. N-o să deschidă niciodată gura în fața nimănui.

Îi zîmbi celuilalt.

— N-o să uite niciodată dunga pe care i-am făcut-o pe spate.

Capitolul 11

Îmbrăcat în haine civile, Walter Mosca se uita prin fereastra Biroului de Personal Civil. Urmărea vînzoleala oamenilor din bază, mecanici în salopete verzi și jachete din piele neagră îmblănite, aviatori în hainele lor elegante, de un verde închis, peste care purtau pardesie violet, muncitori nemți în îmbrăcămintea lor ponosită. Toți înfruntau cu stoicism vîntul aspru de noiembrie.

Auzi în spatele lui vocea lui Eddie, chemîndu-l :

— Walter !

Mosca se întoarse.

Eddie se lăsă pe spate în scaun.

— Am o treabă pentru tine. Mi-a venit o idee, iar locotenentul zice că e foarte bună. Știi că ne confruntăm cu o campanie de stocare a hranei în toată Europa. Încercăm să le explicăm căpcăunilor că n-ar mai trebui să bage în ei pînă crapă. Nici să nu flămînzească, dar nici să-și umple cămările pînă sus și să lase o groază de marfă să se strice. Acum iată care-i ideea. Vrem un afiș cu un soldat care ține în mîini o tavă cu un morman de mîncare pe ea, iar deasupra ei să fie scris : „Opriți asta". Lîngă soldat vrem să apară o poză cu doi puști nemți care adună chiștoace de țigări pe stradă și inscripția : „Și veți opri asta". Cum ți se pare ?

— O tîmpenie, spuse Mosca.

Eddie rînji.

— Bine, bine. Mie mi se pare o poveste a dracului de inteligentă. O adevărată chestie de public-relations. Cartierul general o să înnebunească după el. Poate o să fie publicat și în *Stars and Stripes.* Cine știe ? S-ar putea transforma într-o chestie nemaipomenită.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Eddie !

— Gata, gata, se potoli Eddie, puțin vexat. Tu fă-mi o poză cu puștii care adună țigări. Jeepul te așteaptă afară. Poți să-l iei fotograf pe caporalul de la laborator.

— Bine.

Ieși din încăpere și urmări avionul de Wiesbaden coborînd din ceruri ca și cum ar fi apărut, printr-o minune, din neant. Apoi se urcă la volanul mașinii.

Cînd pătrunse în inima Bremenului se făcuse după-amiază tîrziu. Caporalul trebuise să-și piardă ceva timp prin preajma hangarelor. Mosca avusese nevoie de o oră pentru a-l convinge să-l însoțească.

Străzile orașului erau pline de nemți grăbiți. Tramvaiele își făceau loc cu zgomot prin traficul intens, hurducăind pasagerii agățați de barele platformelor. Mosca parcă jeepul în fața imobilului Glocke.

Fiind o după-amiază de lucru, zona era pustie. În fața Clubului Crucii Roșii nu se mai afla nici un cerșetor, nici un plimbăreț, nici măcar vreun copil ; activitatea începea după ora cinei. Două polițiste nemțoaice patrulau încet în sus și în jos de-a lungul trotuarului, ca și cum clopotele tramvaielor le-ar fi amețit.

Mosca aștepta lîngă caporal să apară vreun puști. Fumau amîndoi fără să schimbe vreun cuvînt. Într-un tîrziu, caporalul sparse tăcerea.

— Ce noroc blestemat ! E pentru prima oară că nu văd nici un puști învîrtindu-se pe-aici.

Mosca se dete jos din mașină.

— Mă duc să arunc o privire.

Era frig. Mosca își ridică gulerul hainei. Dădu colțul clădirii și nu văzu nici un puști. Își continuă drumul pînă cînd ajunse în spatele imobilului.

Așezați comod pe o grămadă de moloz, doi băieței priveau panorama marelui oraș ruinat, ce li se întindea la picioare. Erau îmbrăcați în pardesie care le ajungeau pînă la călcîie, iar pe cap purtau bonete care le veneau pînă peste urechi.

Săpau cu mîinile goale prin moloz, după care își răschirau puțin degetele ca praful să fie luat de vînt, iar bucățile de cărămizi și pietre rămase în palme le aruncau departe, peste deșertul de dărîmături de sub ei. Se vedea că făceau toate astea din plictiseală. Nici măcar nu se osteneau să se ia la întrecere pentru a nu-și pierde echilibrul precar al poziției din vîrful dealului.

— Hei ! strigă Mosca în germană. Hei voi doi, vreți să cîștigați niște ciocolată ?

Copiii îl măsurară serioși și-l cîntăriră din priviri. Îl recunoscură ca aparținînd tagmei inamicului, în ciuda hainelor civile de pe el. Într-un tîrziu, se lăsară, netemători, să alunece spre el. Îl urmară, părăsindu-și terenul de joacă vast, tăcut și pustiu și, cînd intrară în perimetrul din fața imobilului Glocke, se prinseră de mînuțe.

Caporalul îi aștepta lîngă jeep. Introduse o placă fotografică în aparat și se apucă să regleze obiectivul. După ce totul fu aranjat, îi spuse lui Mosca :

— E-n regulă. Explică-le ce au de făcut.

Caporalul nu știa germana.

— Luați chiștoacele astea, îi instrui Mosca pe băieți. Acum priviți în sus așa ca omul acela să vă facă o poză.

Puștii se supuseră comenzilor, dar bonetele lăbărțate le ascundeau fețele.

— Dă-le scufele pe spate, rosti caporalul.

Mosca se execută, dînd la iveală în fața aparatului de fotografiat două chipuri zîmbărețe de drăcușori.

— Chiștoacele sînt prea mici, protestă caporalul. N-or să apară deloc.

Mosca scoase din buzunar cîteva țigări întregi și le puse la bătaie.

Fotograful trase cîteva clișee dar nu se arătă satisfăcut. În timp ce el se pregătea pentru alt set de instantanee, Mosca simți că îl apucă o mînă de braț și se răsuci pe călcîie.

În fața lui se aflau cele două polițiste. Cea care îl făcuse să se întoarcă era aproape la fel de înaltă ca el și continua să-l

strîngă de braț. El o împinse tare, aproape izbind-o, și-i simți moliciunea sînului sub lîna aspră a uniformei albastre. Femeia dădu înapoi, eliberîndu-i brațul, apoi spuse pe ton de scuză :

— E interzis aici.

Se adresă băieților și-i avertiză :

— Voi doi ! Plecați imediat !

Mosca îi apucă pe copii de haine.

— Stați aici !

Le privi pe cele două nemțoaice cu o căutătură piezișă, furioasă, ce-i întuneca și urîțea cumplit fața.

— Vedeți uniforma aia ? tună el, arătînd spre caporal. Dați-mi legitimațiile voastre !

Femeile începură să explice că era în sarcina lor să-i țină pe copii departe de tentația cerșitului. Un neamț care trecea pe acolo se opri, iar puștii se îndepărtară de locul discuției. Bărbatul le aruncă cîteva vorbe cu o voce mînioasă și dură ce-i înspăimîntă, așa că o luară la goană. Mosca alergă după ei și-i prinse în timp e caporalul începu să țipe amenințător. Neamțul o luă grăbit din loc pentru a se alătura mulțimii de conaționali ai săi ce așteptau tramvaiul la colțul străzii. Mosca alergă după el. Cînd individul auzi pașii grei din spatele lui, se întoarse cu o expresie de frică în privire.

— Tu le-ai spus copiilor să plece ? fulgeră Mosca.

— A fost o neînțelegere, se apără neamțul, spășit. Am crezut că cerșeau.

— Dă-mi actul de identitate !

Mosca întinse mîna. Tremurînd de emoție și spaimă, celălalt își introduse degetele în buzunarul hainei și scoase de acolo un portofel umplut de hîrtii. Le răsfoi fără a se uita la ele, privindu-l pe american în ochi pentru a-i citi gîndurile, pînă cînd Mosca se enervă și i le smulse cu totul din mîini. Căută printre ele pînă dădu peste legitimația albastră.

Îi înapoie portofelul.

— Să vii mîine dimineață la secția de poliție ca să-ți recapeți permisul, încheie el și se întoarse la jeep.

În lumina cețoasă a înserării, văzu, de cealaltă parte a străzii, o masă întunecată și tăcută de nemți urmărindu-l cu atenție. Erau toți niște haidamaci înalți, solizi și negri precum liziera unei păduri. Pentru o clipă se simți cuprins de groază, imediat însă furia răbufni din nou. Se duse încet, calm, pînă la jeep. Cei doi băieți erau încă acolo, dar polițiștele se făcuseră nevăzute.

— Să mergem, îi ordonă caporalului.

Se dădu jos din mașină pe Metzer Strasse, spunîndu-i celuilalt :

— Du tu jeepul la bază în locul meu.

Caporalul dădu din cap și zise încetișor :

— Cred că e suficient ce avem.

Mosca își dădu atunci seama că uitase să facă un set nou de poze, și-i lăsase pe copiii ăia în fața clădirii, fără să le mai dea ciocolata promisă.

Cînd Mosca intră în cameră, Hella încălzea pe reșou niște supă luată dintr-o cutie deschisă, cu etichetă roșie, ce zăcea pe masă. Lîngă plită își aștepta rîndul o tigaie plină cu șuncă. Pe canapea, Leo citea.

Încăperea se încălzise de la aburul și mirosul mîncării și părea confortabilă așa cum era mobilată. Într-un colț erau patul și noptiera pe care se odihneau o veioză și un mic aparat de radio. În colțul de lîngă ușă era dulapul mare și alb, pentru haine. În mijloc trona o masă rotundă și largă, înconjurată de scaune din răchită. Bufetul enorm și gol ce îmbrăca unul din pereți își avea și el rolul său în atmosfera de intimitate aerisită, lăsînd suficient spațiu ca să te miști degajat. Pentru Mosca odaia asta fusese întotdeauna a naibii de mare.

Hella uită o clipă de bucătăreala ei.

— Oh, ai venit devreme azi.

Se duse spre el să-l sărute. Fața i se schimba întotdeauna cînd îl vedea : radia de fericire. El se simțea în aceste momente vinovat și i se făcea frică, fiindcă ea își construise prea

mult propria viață bizuindu-se pe el, ca și cum n-ar fi fost deloc conștientă de pericolele pe care el le percepea în universul din jurul lor.

— Am avut o treabă în oraș și nu m-am mai întors la bază, îi explică Mosca.

Leo își ridică privirea și-l salută din cap, apoi continuă să citească. Mosca își scotoci buzunarul pentru a găsi o țigară și dădu peste permisul de identitate al neamțului.

— Ce-ar fi să mă duci pînă la secția de poliție după ce mîncăm ? îl întrebă el pe Leo.

Aruncă permisul pe masă.

Leo fu de acord, dar obiectul azvîrlit îi stîrni curiozitatea.

— Ce e acolo ?

Mosca le povesti cele întîmplate. Observă că Leo îl privea cu un zîmbet curios, amuzat, pe față. Hella nu scoase nici o vorbă și se mulțumi să toarne supa fierbinte în cești, după care puse șunca la prăjit.

Își mîncară supa în liniște, înmuind din cînd în cînd pesmeți în ea. După aceea, Hella luă permisul de identitate de pe masă. Ținînd ceașca de supă cu o mînă, ea deschise legitimația cu cealaltă.

— E căsătorit, remarcă ea. Are ochi albaștri, părul castaniu și lucrează ca tipograf. E o meserie bună.

Studie poza omului.

— N-arată a fi om rău. Mă întreb dacă are copii.

— Nu scrie acolo ? întrebă Mosca.

— Nu. Are o cicatrice la deget.

Lăsă permisul să cadă la loc pe masă.

Leo își dădu capul pe spate și sorbi ultimele picături de supă, apoi se aplecă peste masă. Pe față, ticul începuse să-l sîcîie din nou.

— Spune-mi, de ce nu te-ai dus chiar atunci cu omul la poliție ? Doar era prin apropiere, nu ?

Mosca zîmbi.

— N-am vrut decît să-l sperii pe individ. N-am de gînd să fac nimic. Cred că am vrut doar să-l sperii pe ticălos.

— O să aibă o noapte rea, comentă Hella.

— O și merită, spuse Mosca, supărat, ca să se apere. Cine l-a pus să se vîre în povestea aia ca musca-n lapte ?

Hella îl țintui cu ochii ei cenușii.

— I-a fost rușine și, în plus, cred că s-a simțit el însuși vinovat de faptul că acei copii cerșesc și adună chiștoace de țigări de pe stradă.

— Pe dracu ! Ia lasă-l să transpire puțin. Și acum ce-ar fi să ne pui niște șuncă d-aia înainte de a se face scrum ?

Hella aduse la masă șunca și o bucată de pîine neagră nemțească. După ce șterse untura rămasă cu pîine, Leo și Mosca se sculară de la masă. Leo începu să-și caute cheile mașinii pe bufet. Hella ridică încă o dată permisul de identitate și căută adresa individului.

— Vezi ? exclamă ea. Stă pe Rubsam Strasse. E mai aproape decît secția de poliție.

Mosca i-o retează :

— Să nu mă aștepți ! După aia mergem la club.

Îi zîmbi și se aplecă să-i sărute părul castaniu deschis și moale, în timp ce ea își ridicase capul spre el pentru a fi mîngîiată. Treaba asta îl făcea mereu să o îndrăgească, deși în sinea lui era amuzat, mai ales că el nu făcea niciodată primul pas.

— Vrei să-ți aduc înghețată ?

Ea dădu din cap. Cînd el se îndreptă spre ușă, îi strigă :

— Tipul stă pe drumul spre club.

După ce urcară în jeep, Leo îl întrebă :

— Încotro ?

— Bine dom'le ! Du-mă naibii acasă la ticălos !

Mosca clătină din cap.

— M-ați sîcîit destul pînă acum, amîndoi.

— Să știi că mie nu-mi pasă, replică Leo. Casa este însă în drumul nostru. În plus, eu am habar ce înseamnă „a transpira", așa cum te-ai pronunțat. E un cuvînt cu semnificație precisă.

Își întoarse fața osoasă către Mosca și-i zîmbi trist.

Acesta dădu din umeri.

— Nici măcar nu vreau să-l văd pe împuțit. Ce-ai zice să te duci tu în casă, Leo ?

— Nu, nu ! Tu i-ai luat documentul, tu i-l dai înapoi.

Găsiră casa fără nici o dificultate. Era o clădire tipică pentru vilele în care locuiau cîte două familii, dar care se transformase în imobil de închiriat ca să ofere mult căutatul adăpost cît mai multor oameni. Pe ușa de intrare era lipită o listă cu chiriașii, incluzînd toți membrii familiilor acestora, și apartamentul pe care îl ocupau. Mosca deschise permisul și compară numele. Urcă pînă la etajul doi. Ciocăni scurt în ușă, care se deschise aproape instantaneu. Își dădu seama că fusese văzut pe fereastră. Bărbatul care-i deschisese avea același cap țuguiat și aceleași trăsături aspre, dar fața i se contractase într-o mască, îndulcită numai de goliciunea țestei lui. Neamțul se dădu la o parte și-l lăsă pe Mosca să intre.

Le întrerupsese cina. Pe masa din acea încăpere mare tronau patru farfurii umplute cu sos în care pluteau fărîme negre de zarzavat și bucăți mari și albe de cartofi. Într-un colț era un pat ; mai încolo, la perete, o chiuvetă. Deasupra ei spînzura o pictură mare ce înfățișa ceva nedefinit, în tonuri de maro și verde închis. Pe ușa dinspre cealaltă cameră a apartamentului apăru o femeie luptîndu-se cu cele două progenituri ale sale pentru a le aduce la masă. Cînd îl văzu pe Mosca, dădu drumul copiilor. Rămaseră toți încremeniți, uitîndu-se la american.

Mosca întinse neamțului permisul. Omul îl luă și zise timid :

— Da ?

— Nu e nevoie să te mai duci la secția de poliție. Uită.

Cu toată senzația de ușurare, stresul din timpul zilei, scrîșnetul jeepului oprind în fața casei se adunară acum ca o otravă care îi pătrunse în sînge. Începu să tremure vizibil din tot corpul. Nevastă-sa se repezi la dînsul să-l susțină și-l ajută să se așeze pe unul din cele patru scaune de lemn care înconjurau masa. Alarmat, Mosca o întrebă :

— Ce e, ce-a pățit ?

— Nimic, răspunse ea cu voce plată, lipsită de orice emoție sau urmă de viață. Noi credeam că ați venit să-l luați.

Vocea îi tremura ușor.

Unul dintre copii începu să plîngă cu o spaimă tăcută întipărită pe chip, ca și cum lumea s-ar fi prăbușit peste el. Pentru a-l potoli, Mosca făcu cîțiva pași către el și scoase la iveală un baton de ciocolată. Copilul era însă înfricoșat de moarte. Începu să țipe isteric, cu sunete atît de înalte încît cu greu puteau fi suportate. Mosca se opri și o privi, neajutorat, pe femeie. Ea tocmai îi aducea soțului un păhărel cu șnaps. I-l întinse, apoi ea se duse iute spre copil și-l plesni dur peste gură, după care îl luă în brațe. Cel mic se liniști. Încă teribil de agitat, taică-său rosti :

— Așteptați, vă rog.

Se îndreptă în fugă spre bufet de unde scoase o sticlă cu șnaps și un păhărel.

Îi turnă băutură lui Mosca și-l forță să ia paharul.

— N-a fost decît o greșeală, înțelegeți, o greșeală. Am crezut că acei copii v-au supărat. N-am avut intenția să mă amestec în ce nu mă privea.

Mosca își aminti tonul furios al individului cînd îi apucase pe puști de haine. În urechi îi răsună rușinea și vinovăția mînioasă din vocea lui, ca și cum el însuși ar fi fost cauză degradării copiilor.

— E-n regulă, zise Mosca.

Își lăsă paharul pe masă, dar neamțul îl apucă strîns de braț și-l forță să mai bea din el.

Uitînd de prezența nevestei și a copiilor săi, neamțul continuă cu febrilitate, ca și cum s-ar fi rugat pentru viața lui :

— N-am fost niciodată nazist. Am intrat în partid doar pentru ca să-mi păstrez slujba. Toți tipografii au trebuit s-o facă. Mi-am plătit însă toate datoriile. N-am fost niciodată nazist. Beți. E marfă de calitate. Beți, beți. O țin pentru zilele cînd mă simt rău.

Mosca dădu paharul peste cap și se smulse de lîngă individ, dar acesta îl prinse din nou și-i scutură zdravăn mîna.

— Vă sînt extrem de recunoscător pentru bunătatea dumneavoastră. Vă spun asta din inimă. N-am s-o uit niciodată. Am spus dintotdeauna că americanii sînt buni. Au inimă și suflet. Noi, germanii, avem noroc cu ei.

Strînse mîna lui Mosca încă o dată. Capul îi tremura spasmodic în sus și în jos de nervozitate și ușurare.

În acel moment, Mosca simți o nevoie incontrolabilă de a-l lovi, de a-i face sîngele să țîșnească din căpățîna aia chelă și agitată de spasme. Își întoarse capul ca să-și ascundă dezgustul și disprețul.

Văzu fața femeii care stătea în cadrul ușii celeilalte camere. Carnea de pe ea dispăruse, lăsînd loc numai unor piei de un alb cadaveric lipite de oase. Capul îi era ușor aplecat înainte și umerii îi erau încovoiați de greutatea copilului din brațe. Ochii ei cenușii, ajunși de-a dreptul negri, exprimau o ură fără de margini. Părul ei părea închis la culoare pe lîngă cel auriu al copiilor. Cînd privirile li se întîlniră, ea nici măcar nu clipi. Nu i se mișcă nici un mușchi pe față.

După ce ușa i se închise în spate, Mosca îi auzi vocea, coborîtă, dar ascuțită și tăioasă, dăscălindu-și bărbatul. Cînd americanul ajunse în stradă, o văzu, în lumina slabă a camerei, cum îl urmărește ținînd copilul încă în brațe.

Capitolul 12

Wolf își savura cina rece în manieră țărănească germană. Ținea în mînă cîrnatul lung și sîngeriu și își tăia cîte o halcă zdravănă cu briceagul. Tăia apoi o felie de pîine neagră din bucata pe care o avea în față. Abia apoi le venea rîndul Ursulei, nemțoaica cu care trăia, și tatălui ei. Fiecare avea lîngă farfurie o cutie de bere americană din care își turnau în pahare

— Cînd trebuie să pleci ?

Era o brunetă minionă cu un temperament imprevizibil. Wolf simțea o plăcere deosebită să o îmblînzească. Introdusese deja actele de căsătorie. De fapt, în urma acestei înțelegeri i se permisese să se mute în casa tatălui ei, pentru a trăi cu ea. Erau însă și alte considerente de luat în seamă.

— Trebuie să mă întîlnesc cu Mosca la Rathskeller cam peste o oră, răspunse Wolf, privindu-și ceasul luat de la un refugiat polonez după război. „De la polacul ăla mort", gîndi Wolf.

— Nu pot să-l sufăr pe tipul ăsta, replică Ursula. N-are nici un pic de maniere. Nu știu ce vede fata aia la el.

Wolf își tăie altă porție de cîrnat și zise pe un ton glumeț :

— Același lucru pe care-l vezi tu la mine.

Așa cum se aștepta, Ursula luă foc.

— Vouă, blestemaților de americani, vi se pare că noi sîntem capabile de orice pentru mărfurile voastre. Numai să încerci să mă tratezi așa cum își tratează amicii tăi din armată fetele ! Ce, crezi că ți-ar merge ? O să ieși din casa asta zburînd !

Mestecînd cu greutate pîinea tare, taică-său interveni împăciuitor :

— Ursula, Ursula...

Vorbise însă numai din obișnuință, căci gîndurile îi erau în altă parte.

După ce își termină cina, Wolf se duse pînă în dormitor și își umplu valiza din piele maro cu țigări, ciocolată și cîteva trabuce. Le scosese pe toate dintr-un dulap încuiat la care numai el avea cheia. Cînd era pe punctul de plecare, în cameră intră tatăl Ursulei.

Bătrînul era întotdeauna politicos și respectuos, căci își amintea mereu de faptul că iubitul fiicei lui era american. Wolf aprecia în chip deosebit această calitate a lui.

Tatăl îl conduse pe Wolf spre cămara din spatele apartamentului. Deschise ușa și-l invită pe american cu voce dramatică :

— Privește !

De grinzile de lemn atîrnau oase goale cu bucăți jalnice de carne înnegrită pe ele, mici căpețele de salam și o bucată de brînză albă ca un pătrar subțire de lună.

— Trebuie să facem ceva, Wolfgang. Proviziile noastre sînt ca și inexistente.

Wolf oftă. Se întrebă ce făcuse ticălosul ăsta bătrîn cu toată marfa adusă de el. Știau amîndoi prea bine că nu fusese toată mîncată. Nici măcar un regiment n-ar fi putut ingurgita tot ce fusese acolo. Se abținu de la orice comentariu. Va ajunge odată și odată împreună cu Ursula înapoi, în State. Avea atunci să le servească o lecție amîndurora. Bătrînul va aștepta pachete de la ei. O să primească răbdări prăjite. Wolf dădu din cap ca și cum s-ar fi gîndit deja la problema ridicată de bătrîn.

— Bine, rosti el scurt.

Se duse înapoi în dormitor de unde aduse neamțului cinci cartușe de țigări.

— Astea sînt ultimele pe care ți le pot da timp de cîteva luni, îl avertiză. Sînt angrenat într-o afacere de proporții.

— Nu-ți face griji, zise neamțul, astea o să-mi ajungă pentru o bună bucată de vreme. Știi doar că fiică-mea și cu mine căutăm să ne descurcăm cît mai economicos.

Wolf încuviință. Admiră tupeul individului, vechi hoțoman ce avea să scoată din nou profit pe socoteala lui.

Înainte de a ieși din cameră, Wolf își scoase din sertarul biroului pistolul Walther și îl băgă în buzunarul hainei. Gestul avea menirea de a atrage atenția bătrînului, de a-l face mai respectuos, ceea ce-l satisfăcea pe american.

Cînd părăsiră încăperea, bărbatul mai în vîrstă își aruncă brațul peste umerii celuilalt cu un gest părintesc de afecțiune.

— Săptămîna viitoare primesc o provizie zdravănă de gabardină maro și gri. O să-ți fac cîteva costume frumoase, ca un cadou. Dacă vreunul dintre prietenii tăi dorește să cumpere o să-i fac un preț special. Asta ca o favoare pentru tine.

Wolf dădu, grav, din cap. Cînd ajunse la ușă, Ursula îi strigă din urmă :

— Fii atent !

Părăsi apartamentul de la subsol și urcă cele cîteva trepte ale scării pînă în stradă. Odată ajuns acolo o coti scurt spre Rathskeller. Localul se afla la numai cincisprezece minute de mers pe jos. Avea suficient timp să ajungă. Pe drum se minună de socru-său. Un transport de gabardină, care, de fapt, era al lui. În plus, mai și trebuia s-o vîndă fără comision. O să aranjeze el asta. O să-și pună și el ceva deoparte. Va trebui însă să fie capabil să vîndă o cantitate mare, din care să-și oprească o parte pentru el. Mă rog, nu însemna cine știe ce mare brînză, dar fiecare sursă de cîștig era bine venită.

Rathskeller fusese una din cele mai renumite taverne ale Germaniei înainte de război. Odată intrat acolo, Wolf descoperi pe Mosca și pe Eddie Cassin așezați față în față la o masă de lîngă niște butoaie enorme cu vin. Aceste recipiente uriașe, ce ajungeau pînă la tavan, își aruncau umbra peste cei doi bărbați, izolîndu-i de restul ofițerilor și de cele cîteva femei ce puteau fi zărite împrăștiate prin încăperea vastă și cavernoasă. O orchestră cînta discret. Lumina era slabă și de jur împrejur erau mese mici, cu fețe de masă albe, grupate ca

niște ciorchini din care izvora albul ca o spumă. Aceeași senzație de vîrtej alb se regăsea și în separeuri.

— Iată-l pe Wolf, „copacul cu țigări" în carne și oase ! strigă Eddie.

Vocea lui se ridică deasupra muzicii și pluti către tavanul înalt unde se pierdu. Nu-i acordă nimeni nici o atenție. Eddie se aplecă și șopti :

— Ce-ați mai plănuit pentru astă-seară, trișorilor ?

Wolf se așeză la masă.

— Eh, doar o mică plimbare prin oraș, ca să vedem dacă ne învîrtim de vreo afacere. Dacă încetezi să-ți folosești mahorca pentru parașutele tale, îți fac și ție rost de ceva bișțari.

Deși vorbise în glumă, Wolf era îngrijorat. Văzu că Mosca e la fel de beat ca și Eddie și asta îl surprinse. Nu-l mai văzuse înainte bînd peste măsură. Se întrebă dacă nu era cazul să contramandeze afacerea din seara asta. Din păcate, totul era perfectat. Astă-seară aveau să ajungă pentru prima dată la rechinii mari ai pieței negre și exista chiar șansa să obțină un indiciu asupra persoanei care deținea potul cel mare. Comandă ceva de băut și se hotărî să-l supravegheze pe Mosca pentru a decide dacă va putea participa sau nu la tranzacție.

Mosca detectă manevra și zîmbi.

— O să-mi revin. Cîteva minute de aer proaspăt. O să-mi revin.

Încercase să pronunțe cuvintele distinct, dar ele îi ieșiseră pe gură ca o bolboroseală fără cap și fără coadă. Wolf clătină din cap cu un dezgust pe care nu se obosi să-l mascheze.

Văzînd gestul, Eddie îl imită în batjocură.

— Problema ta, Wolf, e că te crezi deștept. Vrei să ajungi milionar. N-o să reușești niciodată, Wolf. Nici într-un milion de ani. Mai întîi, tu n-ai creier, ci doar ceva viclenie. Doi, n-ai ceea ce se cheamă nervi. Da, îi plesnești tu pe vărzari, dar asta e tot. Asta-i tot, asta-i tot.

— Cum îl suporți pe vînătorul ăsta de fuste ? — îl întrebă Wolf pe Mosca cu voce intenționat coborîtă și insultătoare. Nu vezi că i s-a înmuiat creierul cu atîtea dame pe cap ?

Eddie sări furios în picioare și țipă :

— Măi traficant scîrbos de chiștoace...

Mosca îl apucă de braț și-l forță să se reașeze. Cîțiva indivizi de la celelalte mese se întoarseră spre ei.

— Las-o mai moale, Eddie, nu vezi că e pus pe bășcălie ? rosti Mosca împăciuitor. Și tu, Wolf. Eddie e beat și, cînd e așa, urăște pe toată lumea. Pe lîngă asta, nevastă-sa i-a scris că părăsește Anglia cu copilul și vine aici, iar el nu suportă gîndul de a renunța la damele lui.

Eddie se întoarse spre Mosca și-i reproșă cu voce înecată în alcool :

— Nu-i așa, Walter. Am cam fost nedrept cu ea.

Dădu trist din cap.

Pentru a-l îmbărbăta, Mosca îi propuse :

— Ia povestește-i lui Wolf despre gorila ta.

Wolf își sorbi whiskyul dintr-o înghițitură și simți cum îi revine o parte din buna dispoziție. Îi rînji lui Eddie, care adoptă un ton solemn, de-a dreptul reverențios :

— I-o trag unei gorile !

Așteptă reacția lui Wolf.

— Nu mă surprinde ! declară, spontan, acesta și izbucni în rîs alături de Mosca. Și ce-i cu asta ?

— Zău că i-o trag unei gorile adevărate ! insistă Eddie.

Wolf se uită întrebător la Mosca.

— E o damă, explică acesta din urmă. El pretinde că e urîtă ca o gorilă.

Eddie privi năuc masa, apoi se întoarse brusc spre Mosca.

— Trebuie să-ți mărturisesc ceva, Walter. Mi-a fost rușine să admit, dar să știi că e o gorilă adevărată. Zău că e. Te-am mințit. Locuiește chiar lîngă baza aeriană și lucrează pentru Guvernămîntul Militar, ca interpretă.

Le zîmbi tîmp amîndurora. Wolf, care-și revenise, rîse cu atîta poftă încît lumea de la mesele din jur se întoarse din nou spre ei.

— Ce-ar fi s-o aduci aici și să ne lași pe noi s-o apreciem ? propuse Wolf în glumă.

Pe Eddie îl trecu un fior.

— Doamne, nici măcar n-aș ieși pe stradă cu ea. Mă furișez în casa ei numai cînd e întuneric.

— E timpul să mergem, Walter ! anunță Wolf dintr-o dată. Azi e noaptea cea mare și o să fie lungă.

Mosca se aplecă înspre Eddie și-l întrebă :

— Ți-e bine ? Poți să ajungi teafăr acasă ?

Eddie bolborosi o încuviințare. Cînd ceilalți doi o porniră spre ușă, îl auziră răcnind după chelner pentru o nouă băutură.

Wolf îl lăsă pe Mosca să iasă primul și-i observă mersul nesigur. Cît urcară scările, nu se putu abține să nu comenteze :

— Ți-ai ales o noapte a naibii de bună pentru a te face cui.

Aerul rece de iarnă îi tăie lui Mosca respirația și-i îngheță instantaneu gingiile și cerul gurii, care erau deja iritate de alcool și țigări. Își aprinse o țigară ca să-și încălzească gura și gîtlejul și-și zise : „Să te ia dracu, Wolf... Dacă ticălosul ăsta face vreo porcărie îl belesc sau îl las mască". Simțea cum îl pătrunde frigul pe sub haină și mai jos de ea, înghețîndu-i coapsele și genunchii. Își simțea pieptul icnind sub izbitura aerului glacial, ca și cum pe el s-ar fi depus deja un strat de gheață. Cînd aerul înghețat se combină cu whiskyul din stomac, simți că alcoolul i se urcă la cap și i se face rău. Vru să vomite, dar își încordă mușchii abdomenului și reținu conținutul acolo, nedorind ca Wolf să-l vadă făcînd așa ceva. Știa că el avea dreptate și că nu era tocmai noaptea cea mai indicată pentru a te îmbăta. Dar pentru prima dată avusese o ceartă adevărată cu Hella, de genul celor în care nici unul nu-l înțelege pe celălalt. Dacă disputa l-ar fi înfu-

riat sau l-ar fi determinat să-i poarte pică, mai treacă-meargă. Așa însă nu-i rămăsese decît un imens sentiment de tristețe și o stare depresivă.

De la Rathskeller, strada pe care apucară cei doi cobora dealul. Trecură de zona luminoasă a Clubului Crucii Roșii, de unde izvora muzică ce îi însoți o bucată de vreme ca o fantomă printre ruine. Depășiră, apoi, clădirea Poliției, cu luminile ei de strajă ce împrejmuiau jeepurile cu o cascadă de alb orbitor, detașîndu-le net de bezna din jur. După ce coborîră dealul abrupt ca un tobogan, părăsiră inima orașului și se contopiră cu noaptea. Deși mergeau de multă vreme, lui Mosca i se păru că nu trecuse decît o clipă, cînd îl auzi pe Wolf ciocănind la o ușă. Intrară imediat, scăpînd de frigul de afară.

Singurul mobilier al camerei unde se aflau erau o masă mare cu patru scaune în jurul ei. De-a lungul pereților fuseseră puse stive de mărfuri, acoperite în pripă cu pături cazone de culoare maro. Nu existau ferestre și în aer plutea un miros pregnant de fum de țigară.

Mosca îl auzi pe Wolf spunînd ceva, prezentîndu-l neamțului mic, ca un spiriduș, din fața lui. Deși greața îi revenise din pricina aerului stătut, făcu un efort să asculte și să se concentreze.

— Știi ce-l interesează, explica Wolf. Bani, numai bani. Ordine americane.

Neamțul clătină din cap.

— Am întrebat. Am întrebat peste tot. Nimeni nu dispune de suma cerută de tine. Ăsta-i singurul lucru pe care-l știu. Pot să fac rost de cîteva sute de dolari, dar asta e maximum.

Mosca interveni, enunțînd rar ceea ce fusese instruit să spună.

— Mă interesează să vînd o cantitate mare dintr-o singură tranșă. Minimum cinci mii de cartușe.

Neamțul îl privi cu respect și cu teamă. Vocea i se umplu de lăcomie și de invidie.

— Cinci mii de cartușe ! Oh, oh, oh !

Și le imagină, visător, și zise iute cu un aer de afacerist :

— Oricum, îmi țin urechile ciulite, fiți fără grijă. Beți ceva înainte de a pleca ? Friedl !

O femeie deschise ușa dinspre interiorul casei și se ivi în cadrul ei.

— Șnaps, răcni neamțul ca și cum ar fi comandat unui cîine.

Femeia se făcu nevăzută, dar reapăru peste cîteva minute cu o sticlă albă, subțire, și trei păhărușe. În spatele ei veneau o fată și un băiat, blonzi amîndoi și cu fețe murdare, cu pete roșii pe ele.

Wolf își înfipse mîinile în șolduri :

— Ce frumoși copii ! exclamă el.

Scoase din geantă patru batoane de ciocolată și întinse fiecăruia cîte două.

Tatăl se interpuse între ei și înșfăcă darul :

— Nu ! E prea tîrziu pentru ei să mănînce dulciuri.

Se îndreptă spre un dulăpior. Cînd reveni nu mai avea nimic în mîini.

— Mîine, copiii mei, se adresă el progeniturilor.

Fata și băiatul se întoarseră, ascultători. Mosca și Wolf își ridicară paharele, iar femeia rosti cîteva vorbe tăioase într-un dialect necunoscut americanilor. Bărbatu-său o amenință cu privirea și o expedie scurt :

— Mîine, am zis. Mîine !

Americanii plecară. Cînd ajunseră în strada întunecată, luminată numai de o rază galbenă, singuratică, a unei ferestre, auziră vocile ascuțite ale celor doi soți, pătrunse de mînie, frică și ură.

Băutura incoloră, de casă, la fel de tare și de aspră ca și alcoolul pur, îl încălzise pe Mosca, dar i se lăsa acum, în bezna nopții de iarnă, în picioare. Începu să meargă nesigur și să se poticnească des. Într-un tîrziu, Wolf se opri, își ridică brațul și întrebă îngrijorat :

— Vrei să anulăm treaba pentru restul nopții și să mergem acasă ?

Mosca clătină din cap, aproape izbindu-se de fața albă, buhăită, a celuilalt, ce-i apărea în beznă luminoasă și rece precum moartea. Porniră din nou la drum. Wolf mergea înainte, cu Walter pe urme ca un cățel credincios, luptîndu-se cu vîntul rece și cu greața. Își aminti că Hella îi spusese aceleași vorbe în după-amiaza aceea.

Purta una din rochiile pe care i le făcuse el cadou cu ocazia Crăciunului ce tocmai trecuse. Ann Middleton îi dăduse voie să folosească cartela ei de îmbrăcăminte la magazinul armatei. Hella îl urmărise cînd își scosese pistolul unguresc din dulap și și-l strecurase în buzunarul hainei. Atunci îl întrebase blînd :

— Nu vrei să te întorci acasă ?

El știa la ce făcea ea aluzie. Interdicția căsătoriilor cu germanii fusese ridicată cu cîteva zile înainte de Crăciun și pînă acum, la mai bine de o lună de atunci, el nu făcuse nimic ca să depună hîrtiile necesare aprobării căsătoriei. Știa că totul se datora faptului că, odată căsătoriți, trebuiau să plece din Germania și să se întoarcă în State. El îi răspunsese :

— Nu, nu pot acum ; mai am șase luni din contractul meu de angajare.

Fusese ezitantă, aproape înfricoșată, și cînd se apropie de el ca s-o sărute de rămas bun, așa cum făcea întotdeauna cînd el pleca fie și numai pentru cîteva ore, îi spuse :

— De ce nu citești scrisorile de la familie ? De ce nu le trimiți și tu ceva mai mult decît un bilețel ?

El îi simțea, presate de corpul său, ușoara umflătură a pîntecului rotund și tăria sînilor.

— Odată și odată va trebui să plecăm de aici, i-a mai zis ea.

Știa că e adevărat, dar nu-i putea explica de ce nu se putea duce acasă acum. Nu-i putea spune că nu mai avea nici un sentiment, nici pentru maică-sa, nici pentru Alf. Dacă le-ar fi citit scrisorile ar fi fost ca și cum le-ar fi auzit vocile țipînd

la el. Nu-i putea descrie senzația de mulțumire pe care o trăia în acest oraș distrus și prin ce trecea văzînd rănile căscate lăsate în pavaj de imobilele prăbușite sau cînd privea pierdut linia zdrențuită și frămîntată a orizontului arătînd de parcă clădirile ar fi fost despicate cu un imens topor. Nu-i putea descrie furia și stinghereala care îl cuprinseseră acasă cînd dăduse de străzile alea aliniate, solide, nesfîrșite și sigure.

— Avem timp, o liniștise el. După ce apare și copilul, în iunie, introducem actele și ne căsătorim.

Hella se îndepărtase de lîngă el.

— Nu mă îngrijorează asta, protestase ea. Numai că n-ar trebui să-ți tratezi familia în felul ăsta. Ai putea, cel puțin, să le citești scrisorile.

El se mîniase și îi replicase dur :

— Ascultă, nu mai încerca să mă determini să fac lucruri pe care nu vreau să le fac.

Ea îl sărutase.

— Să fii atent la noapte.

A știut atunci că ea avea să-l aștepte, deși îi spusese să nu procedeze așa.

Îl auzi pe Wolf adresîndu-i-se.

— Am ajuns !

Îi văzu fața palidă. Se aflau lîngă o verandă înaltă, învăluită în lumina unui bec aflat pe fațada casei. Lumina sa galbenă cu greu reușea să sfîșie țesătura neagră a nopții. Mosca se cățără greoi pe trepte, ținîndu-se strîns de balustrada de fier.

— Tipul de aici e un individ cu greutate, îl informă Wolf și sună la sonerie. Vreau să-l cunoști. E bijutier. Dacă vrei ceva pentru fata ta, el e cel mai potrivit.

Deasupra capetelor lor se deschise o fereastră. Wolf își dădu capul pe spate și zise :

— Ah, Herr Furstenberg, bună seara.

— Vă rog, o clipă, Herr Wolf.

Vocea era înmuiată de tristețe, vîrstă și disperare.

Ușa li se deschise și în fața lor apăru un individ scund, cu niște ochi negri imenși. Cînd Wolf îl prezentă pe Mosca, tipul își pocni călcîiele și își înclină capul.

— Vă rog, poftiți sus.

Urcară scările într-un living spațios, plin de mobilă. Erau acolo două canapele confortabile, trei sau patru scaune tapisate și un pian mare. În centru trona o masă largă, iar pe lîngă pereți erau răspîndite altele, mai mici. Două fete de vreo șaisprezece ani stăteau pe una din canapele, nu prea apropiate una de cealaltă. În spațiul dintre ele luă loc Herr Furstenberg.

— Vă rog, îi invită el pe americani să se așeze pe scaunele cele mai apropiate de el. Wolf și Mosca se conformară.

— Am vrut să-l cunoașteți pe omul de care v-am vorbit, începu Wolf. E un prieten de-al meu și știu că veți avea grijă de el dacă vă va solicita vreodată ajutorul.

Ținîndu-și brațele în jurul taliei fetelor, Herr Furstenberg își înclină chelia cu curtoazie și zise ceremonios :

— Nu încape nici o îndoială în această privință.

Își aținti ochii săi mari, negri și înfundați în orbite pe chipul lui Mosca și zise :

— Vă rog să veniți la mine oricînd dacă vă pot ajuta cu ceva.

Mosca încuviință și se scufunda la loc în jilț. Își simți picioarele tremurîndu-i de epuizare. Buimac, le zări vag prin ceața minții obosite pe cele două tinere. Constată că arătau proaspete, nu erau fardate și aveau pe ele ciorapi de lînă groși care li se urcau pînă la rotulele genunchilor. Stăteau sobre lîngă neamț, ca niște fiice. Una dintre ele avea părul împletit în cosițe ce-i cădeau pe umeri ca două frînghii aurii, pînă în poala fustei de lînă, unde se încolăceau în mîna răbdătoare a lui Furstenberg.

— În cealaltă privință, rosti neamțul, întorcîndu-se din nou spre Wolf, îmi pare nespus de rău, dar nu vă pot ajuta. Nici unul dintre prietenii mei n-a auzit de așa ceva, de jaful ăsta în valoare de un milion. Trebuie să fie o fantasmagorie.

Le zîmbi cu bunăvoință amîndurora.

— Nu ! ripostă Wolf. Povestea e adevărată.

Se sculă și-i prinse mîna.

— Scuzați-mă că v-am deranjat la o oră atît de tîrzie. Dacă primiți vreo informație, anunțați-mă și pe mine, vă rog.

— Desigur.

Neamțul se ridică și el, făcu o mică plecăciune în fața lui Mosca, și-i zise :

— Vă rog să poftiți oricînd pe la mine.

Fetele se sculară și ele. Herr Furstenberg le apucă de mijloc ca un tată drăgăstos și-i conduseră toți trei pe americani pînă în capul scărilor. De acolo fata cu părul mai scurt alergă jos și le lumină drumul. După ce ajunseră afară, auziră ușa baricadîndu-se în urma lor. Curînd becul se stinse și ei rămaseră într-o beznă totală.

Extenuat, supărat că trebuie să părăsească acea cameră confortabilă, Mosca se răți la Wolf :

— Crezi că-i vom găsi pe nemernicii ăia ?

— Astă-seară caut doar o pistă. Îi las pe indivizii ăștia să cerceteze. Ăsta-i marele truc.

Începură să întîlnească, pe străzile întunecate, forme umane neclare, grăbite, și văzură jeepuri parcate în fața clădirilor care păreau pustii.

— Toată lumea e la vînătoare astă-seară, remarcă Wolf.

Așteptă o clipă și schimbă subiectul.

— Cum ți s-a părut Furstenberg ?

Rafalele de vînt încetaseră, așa că puteau vorbi cu ușurință.

— Mi se pare un individ cumsecade.

— E al naibii de cumsecade, mai ales pentru un evreu. Nici o aluzie la amicul tău.

Așteptă replica lui Mosca și reluă cînd văzu că acesta nu spune nimic :

— Furstenberg și-a petrecut o bucată de viață într-un lagăr de concentrare. Nevasta și copiii lui sînt în State. A crezut că li se va alătura și el curînd, dar tipul are tubercu-

loză într-un stadiu atît de avansat încît nu i se permite să intre. Culmea e că a luat-o din lagăr. Nostim, nu ?

Mosca nu răspunse. Traversară o șosea bine luminată și se întoarseră în inima orașului.

Vîntul se înteți brusc și Wolf trebui să urle :

— Tipul e puțin nebun !

Mergeau contra rafalelor, împiedicîndu-se în moloz. După un colț de clădire o cotiră lateral și vîntul încetă să-i mai izbească.

— Le-ai văzut pe cele două fete ? Le procură proaspete de la țară și le schimbă în fiecare lună. Agentul lui mi-a istorisit totul. Facem afaceri împreună. Furstenberg trăiește de multă vreme cu cîte două fete odată. Le dă cameră proprie. După ce le tratează ca pe niște fiice o perioadă, bang !, se duce în camera lor într-o noapte și le ia pe la spate. A doua zi le expediază înapoi cu cîteva cadouri valoroase, iar o săptămînă mai tîrziu face rost de o pereche nouă. Astea de acum sînt noi, nu le-am mai văzut înainte. Cred că e o scenă mișto. E un sălbatic. Ca un tip care fugărește găinile pentru a le lua gîtul.

„Altă figură", se gîndi Mosca. Toată lumea își ieșise din minți. Nici el nu mai era zdravăn. Așa deci. Nu-l lăsaseră pe amărît să intre din pricina tuberculozei. Înțelepte. Toate legile erau înțelepte, dar mereu i-o trăgeau la cap cîte unuia. La dracu însă cu dobitocul ăsta de Furstenberg, pocnitorul ăsta din călcîie ! Avea propriile lui griji pe cap. Despre asta dorise să discute cu Hella după-amiază. Voise să-i spună că în fiecare zi încălca o lege. Și fiindcă o ținea cu el în cameră, și pentru că-i cumpăra haine cu permisul lui Ann Middleton, și pentru că se culca cu ea, ba chiar și pentru că o iubea, pentru toate putea fi trimis la pîrnaie. Nu se plîngea, așa era viața și n-avea de ce să fie indignat. Dar cînd ți se mai adăuga la asta și restul de rahat, ca să te facă să te simți rușinat, și mai și încercau să explice că asta e dreptate și justiție, atunci i se făcea scîrbă. Cînd voiau ca el să se comporte ca și cum tot ceea ce i se spunea era corect, atunci le striga tuturor în

minte : „Lua-v-ar dracu !“. Nu suporta să asculte pe maică-sa, pe Alf sau pe Gloria. Nu mai putea suporta să citească nici un ziar, îl făceau toate să verse. Azi spuneau că ești bun, iar mîine te trezeai că ai devenit rău, asasin, bestie și te făceau să crezi atît de mult în chestia asta că ajungeai să ajuți și tu, inconștient, la propria ta vînătoare. Dacă lichida vreun Fritz scăpa ieftin, dar o lua pe coajă dacă îi purta de grijă femeii pe care o iubea. Cu numai o săptămînă în urmă fusese martor la împușcarea a trei polonezi, lîngă peretele terenului de handbal din spatele bazei aeriene. Fuseseră trei bravi polonezi care masacraseră un întreg sătuc german cu bărbați, cu femei și cu copii, cu tot. Din păcate, amărîții făcuseră o greșeală. Comiseseră crima cu cîteva zile după ce începuse ocupația aliată în loc să o facă mai înainte. Ca atare, în loc să primească cîte o medalie de la general pentru merite în lupta de gherilă, jumătatea de sus a corpurilor le fusese acoperită cu saci maronii de iută și fuseseră legați de bîrne de lemn înfipte în ciment. Plutonul de execuție se postase aproape deasupra lor și îi ciuruise de la cîțiva pași. Orice s-ar fi spus, oricît s-ar fi argumentat că aceste crime erau necesare, că așa se echilibra situația, el, oricum, nu mai dădea doi bani pe toată povestea asta. Nu-și savurase el, oare, micul dejun după ce urmărise calvarul polonezilor ?

Dar nu-i putea explica Hellei de ce își ura, practic, mama, prietena și fratele și de ce o iubea pe ea. Poate fiindcă și ei îi era frică, așa cum îi era și lui, fiindcă și ea era înspăimîntată de moarte ca și el și poate pentru că și ea pierduse totul ca și el, numai că la el pierderea era în sufletul lui, pe cînd la ea nu. Ura toate mamele și toți tații, surorile și frații, toate iubitele și nevestele pe care le vedea în ziare, în buletine de știri, în reviste colorate de-ți luau ochii, primind medalii pentru fiii lor morți, pentru eroii lor dispăruți. Afișau zîmbete mîndre, durere demnă, purtau îmbrăcăminte solemnă pentru ocazie și împărtășeau tuturor din tragedia lor așa de dureroasă și de dulce, în același timp, tocmai fiindcă asta îi scăpa de durere. Ura toate fețele alea supte ale demnitarilor care

acordau onoruri, îmbrăcați cu cămăși de un alb strălucitor și cravate negre. Își imagină aceeași scenă multiplicată de zeci de mii de ori. Aceiași apropiați ai celor plecați dintre cei vii, învingători și învinși, primind aceleași medalii în numele fiilor lor căzuți, plîngînd și zîmbind demni în schimbul discului de tinichea aurită așezat cuminte într-o cutiuță îmbrăcată în satin. Brusc, în creierul său înfierbîntat apăru imaginea a sute de mii de viermi monstruos de grași ce-și ridicau capetele lor albe și cărnoase pentru a face plecăciuni de mulțumire tuturor demnitarilor, mamelor, taților, frații și iubitelor.

Nu-i puteai însă învinovăți, pentru că au servit o cauză dreaptă. Bine, bine, dar cum rămînea cu acel amărît de Fritz ? Eh, a fost un accident, nimic altceva decît un accident. Toată lumea îl va ierta. Și propriii săi demnitari, și maică-sa, și Alf, și Gloria. Toți vor spune că nu s-a putut opune. Viermii îl vor ierta. Hella plînsese, dar acceptase și ea, pentru că nu mai avea pe nimeni altcineva în afară de el. Și nu-i putea învinovăți cu nimic, dar nici să nu-l învețe pe el nimeni ce e drept și ce nu e, să nu-i spună că trebuia să le citească scrisorile, să nu-i explice nimeni că lumea n-ar trebui să se sfîrșească pentru că oamenii sînt sfinți și au suflete nemuritoare. Să nu-l învețe nimeni pe el că ar fi bine să zîmbească și să fie politicos cu orice dobitoc care îi face o favoare și îl salută. Toate apropourile alea făcute de Hella, cum că ar fi trebuit să fie mai drăguț cu Frau Mayer, și cu Yergen, și cu propriii lui prieteni, și că ar fi fost indicat să citească și să răspundă la scrisorile familiei... De-acum sînt toate o apă și un pămînt. Nu e vina nimănui și de ce i-ar învinovăți pe ei că trăiesc ?

Trebuia să se oprească. Îi era rău, capul îi vîjîia și nu-și mai simțea picioarele. Wolf îl ținea de braț. Se sprijini de umărul lui pînă cînd mintea i se mai limpezi cît să poată merge din nou.

Umbre albe și dîre luminoase spintecau noaptea. Urmărindu-le, Mosca își ridică privirea și zări luna, rece și

distantă ca orice astru al nopții pe timp de iarnă. Observă că ajunseseră în parcul Contrescarpe și se vînturau în preajma micului lac. Oglinda slab vălurită a apei reflecta, licărind, razele de gheață luminoasă care îmbrăcau copacii întunecați din jur cu o plasă albă înghețată. Privi cerul și văzu umbre mari, albastru închis, fugărindu-se. Curînd, cîteva acoperiră luna și-i înghițiră lumina. Mosca nu mai putu distinge nimic. Wolf îi spuse :

— Arăți groaznic, Walter. O să mai mergem cîteva minute și apoi o să ne oprim puțin ca să te mai dreg oleacă.

Pătrunseră dintr-o dată în oraș, într-o piață situată la o oarecare înălțime. Într-un colț al ei se înălța o biserică cu uși mari de lemn, baricadate. Wolf îl trase după el pe Mosca pînă la intrarea laterală. Urcară o scară îngustă pînă în turlă. Chiar în fața ultimei trepte trona o ușă ce părea tăiată în zid. Wolf ciocăni. Cu toată starea lui, Mosca rămase surprins să-l vadă pe Yergen acolo. Se gîndi că Wolf e conștient de faptul că Yergen nu va crede în ruptul capului că el are țigările, dar îi era prea rău ca să-i mai pese.

Aerul închis din încăpere îl făcu să se sprijine de zid. Yergen îi dădu o pilulă verde și o ceașcă de cafea fierbinte, îi împinse pastila în gură și îi ținu ceașca aburindă la buze.

Reuși să vadă limpede camera și pe cei doi bărbați. Greața îl părăsi. Simți cum îi curge printre picioare, pe întregul corp, o transpirație rece. Wolf și Yergen îl urmăreau cu vagi zîmbete de cunoscători. Yergen îl bătu pe umăr și-i zise cu amabilitate :

— Acum ți-e bine, nu ?

Camera era friguroasă. Era mare, pătrățoasă, cu tavanul jos. Unul din colțuri fusese transformat într-un separeu cu ajutorul unui perete din lemn, vopsit în roz și acoperit cu ilustrații dintr-o carte cu basme.

— Fata mea doarme acolo, explică Yergen.

O auziră pe fetiță cum geme, apoi cum se trezește și începe să plîngă încetișor, ca și cum ar fi fost singură și înspăimîntată de propria frică. Yergen intră în separeu și veni

înapoi cu fetița în brațe. Puștoaica era învelită cu o pătură cazonă și se uita la ei serioasă, cu ochii umezi. Părul îi era negru ca tăciunele și fața exprima tristețe și maturitate.

Yergen se așeză pe canapeaua de lîngă perete. Wolf i se alătură, iar Mosca folosi unicul scaun din încăpere.

— Poți veni cu noi astă-seară ? se interesă Wolf. Mergem la localul lui Honny. Mă bazez pe tipul ăsta.

Yergen clătină din cap.

— Astă-seară nu pot.

Își frecă obrazul de cel înlăcrimat al fetiței.

— Fiica mea a tras mai devreme o spaimă teribilă. Cineva a urcat pînă aici și a tot bătut la ușă. Ea știa că nu sînt eu, fiindcă noi doi avem un cod. Din păcate, trebuie s-o las prea mult singură, femeia care are grijă de ea pleacă acasă la șapte. Cînd m-am întors era atît de înfricoșată și într-o asemenea stare de șoc, încît a trebuit să-i dau o pilulă.

Wolf dădu dezaprobator din cap.

— E prea mică. N-ar trebui să faci chestia asta des. Sper că n-ai crezut că am fost noi. Știi doar că eu îți respect dorințele și vin numai cînd avem întîlnire.

Yergen o strînse pe fată mai tare la piept.

— Știu, Wolfgang, știu că ești demn de încredere. Și mai știu că n-ar trebui să-i dau medicamente de felul ăsta. Era însă într-o asemenea stare că mi s-a făcut frică.

Mosca citi cu surprindere iubirea, tristețea și disperarea pe fața neamțului.

— Crezi că Honny a obținut ceva informații ?

Yergen negă.

— Nu cred. Să mă ierți pentru ceea ce-ți voi spune. Știu că tu și Honny sînteți prieteni buni, dar dacă are ceva noutăți, nu sînt convins că ți le-ar spune imediat și ție.

Wolf zîmbi.

— Asta o știu. De aia l-am adus pe Mosca cu mine. Ca să-l convingă că am un tip care are cinci mii de cartușe.

Yergen îl privi pe Mosca în ochi. Acesta își dădu seama, pentru prima oară, că neamțul le era complice și partener și

văzu în ochii lui o expresie de frică fascinată, de parcă ar fi avut în față pe cineva pe cale de a comite un act criminal. Își dădu seama, pentru prima dată, ce rol îi destinaseră cei doi parteneri. Susținu privirea neamțului pînă ce acesta își înclină capul.

Plecară. Afară, întunericul se mai subțiase, ca și cum luna s-ar fi răspîndit pe tot cerul și ar fi diluat umbrele fără a oferi însă lumină. Mosca se simțea împrospătat, vioi. Vîntul rece îi limpezea gîndurile. Mergea iute alături de Wolf. Își aprinse o țigară și simți pe limbă fumul catifelat și cald. Păstrară tăcerea pe tot parcursul drumului, cu excepția unui singur moment, cînd Wolf zise :

— Avem mult de mers, dar asta va fi ultima haltă și vom fi tratați bine. Combinăm afacerile cu plăcerea, nu ?

Folosiră scurtăturile dintre dărîmături pînă cînd Mosca pierdu total simțul orientării. Pătrunseră brusc pe o stradă ce părea izolată de restul orașului, ca un sătuc înconjurat de un deșert de moloz. Wolf se opri în dreptul ultimei case și ciocăni, în serii scurte, la ușă.

Aceasta se deschise imediat. Îi întîmpină un individ scund, blond, cu o chelie frontală pronunțată. Părul auriu îi acoperea creștetul și ceafa ca o scufie. Tipul era extrem de elegant îmbrăcat.

Neamțul îi strînse viguros mîna lui Wolf și zise :

— Ai picat la țanc, Wolfgang, pentru o gustărică la miezul nopții.

Le deschise ușa larg și-i pofti înăuntru. Își puse brațul în jurul umerilor lui Wolf și-l îmbrățișă.

— Ah, ce bine-mi pare că te văd ! Intrați.

Pătrunseră într-un living luxos, dominat de o vitrină plină cu cristaluri și porțelanuri. Podeaua era acoperită cu carpete mari, colorate în roșu închis. Unul din pereți era plin de cărți. Prin cameră erau răspîndite fotolii moi și veioze cu lumină caldă, blîndă. Într-unul din fotolii, cu picioarele așezate comod pe o perniță galbenă, ședea o femeie

grasă, cu buze groase și părul roșu strălucitor. Citea o revistă americană de modă. Blondul i se adresă :

— Au venit Wolfgang și prietenul lui, despre care ne-a vorbit.

Ea le întinse, molatic, mîna. Lăsă revista să-i cadă pe jos.

Wolf își scoase paltonul și-și puse geanta pe scaunul de lîngă el.

— Așa..., i se adresă blondului. Ceva nou, Honny ?

— Ah, interveni femeia, eu cred că vreți să glumiți cu noi. N-am reușit să descoperim absolut nimic.

Îi vorbise lui Wolf, dar se uitase la Mosca. Vocea ei avea o savoare aparte, îndulcind semnificația fiecărui cuvînt. Mosca își aprinse o țigară, simțind cum fața i se încordează de dorința pe care ea i-o provocase cu căutătura ei, cu sinceritatea brutală a ochilor și cu amintirea mîinii care îi ardea atunci cînd i-o atinsese pe a lui. Și totuși. Ridicîndu-și ochii, analizînd-o prin fumul de țigară, văzu că era urîtă. În ciuda machiajului, ea nu-și putuse ascunde gura vorace și expresia de cruzime din ochii mici și albaștri.

— Dar e o poveste adevărată, explică Wolf. Știu că e. N-am nevoie decît să stabilesc o legătură cu oamenii potriviți. Cel care mă va ajuta să o fac va primi o recompensă frumușică.

— Iar el e prietenul tău nabab, în carne și oase ? îl întrerupse blondul, zîmbind.

Mosca observă că fața îi era acoperită cu pistrui mari, ce-i dădeau un aer copilăresc.

Wolf izbucni în rîs.

— Vă aflați în fața unui om care are cinci mii de cartușe în posesia lui.

Rostise cuvintele ironic, dar cu aparentă invidie. Amuzat, Mosca le zîmbi celor doi nemți ca și cum în fața casei lor s-ar fi aflat deja un camion plin cu țigări. Ei îi răspunseră tot prin zîmbet. „Să vedem cum o să mai zîmbiți voi mai încolo, vărzari împuțiți“, gîndi el.

Ușa glisantă care ducea în camera alăturată se deschise și în încăpere intră alt neamț. Era subțirel și purta un costum

închis la culoare, tipic omului de afaceri. Mosca zări, în spatele individului, o masă întinsă, acoperită cu o față de masă albă ca zăpada și cu șervețele. Tacîmurile de argint licăreau stins, iar paharele înalte și elegante străjuiau farfuriile de porțelan alb.

Blondul lansă invitația :

— Vă rog să vă alăturați la cina noastră tîrzie. În ceea ce privește afacerea ta, Wolfgang, nu-ți pot fi de folos. Cu siguranță însă că un om cu o asemenea avere în țigări cum e prietenul tău poate face o mică afacere cu mine în schimbul altor articole decît ordinele de emisie.

— Asta e foarte posibil, spuse Mosca cu gravitate.

Zîmbi și ceilalți rîseră ca de o glumă bună. Se îndreptară cu toții spre sufragerie.

Servitorul veni cu un platou pe care se lăfăia o bucată mare, roșie-închis, de șuncă, de genul celor care se vindeau în magazinele armatei americane. Pe un platou de argint se aflau felii de pîine albă americană. Era caldă încă. Wolf își unse o felie cu unt, își înălță sprîncenele a uimire și zise :

— Văd că o primești chiar înainte de a fi livrată pentru aprovizionarea armatei.

Blondul făcu un gest de încîntare și rîse. Servitorul aduse cîteva sticle de vin. Însetat după lunga plimbare și simțindu-se mai bine, Mosca își dădu paharul peste cap. Neamțul se amuză și pretinse că e foarte satisfăcut :

— Ah ! exclamă el. Iată un domn pe gustul meu ! Nu ca tine, Wolfgang, care abia îți înmoi buzele și te trudești din greu să bei. Acum vezi de ce are el cinci mii de cartușe și nu tu.

Wolf zîmbi și-l tachină :

— Asta-i psihologie ieftină, prietene, superficială. Se pare că uiți cum mănînc.

Se servi singur de pe platoul cu șuncă și apoi din castronul în care tronau o duzină de cîrnați diferiți. Își luă o porție generoasă de salată cu brînză și se uită întrebător la bărbatul blond :

— Ei bine, Honny, ce mai spui acum ? Ce mai poți spune ?

Cu ochii scînteind de mulțumire, Honny aproape că strigă :

— Nu pot spune decît un singur lucru. Poftă bună !

Femeia cu părul roșu izbucni în rîs. Ceilalți o imitară. După asta, ea se aplecă să hrănească cîinele uriaș care stătea întins pe covor lîngă masă. Îi dădu o halcă enormă de șuncă, apoi luă de la servitor un castron de lemn în care turnă întreg conținutul unei sticle cu lapte. Cît timp stătu aplecată, ea își strecură, mîngîietor, mîna de-a lungul piciorului lui Mosca, după care îi apăsă tare coapsa ridicîndu-se. Făcuse gestul intenționat, fără nici o perdea.

— Ții prea mult la cîinele ăla, îi făcu observație Honny. Ai nevoie de copii. Asta ți-ar da o preocupare.

— Dacă-i pe-așa, dragul meu Honny, rosti ea tăios, privindu-l drept în ochi, atunci va trebui să-ți schimbi gusturile amoroase.

Dulceața vocii ei făcuse ca pastila servită să pară mai puțin amară.

Honny murmură.

— Ăsta-i un preț prea mare, și-i făcu lui Wolf cu ochiul. Fiecare bărbat cu gustul lui, nu-i așa, Wolfgang ?

Wolf îl aprobă, continuînd să mestece o porție respectabilă din sandvișul pe care și-l preparase.

Băură și mîncară. Atent, Mosca trecu pe mîncare și o lăsă mai moale cu băutura. Se simțea excelent. După o lungă tăcere, femeia tresări ca ieșită din transă și le propuse tuturor cu o însuflețire și o emoție neașteptate :

— Honny, ce-ar fi să le arătăm comoara noastră ? Te rog !

Din spatele sandvișului său, fața lui Wolf răsări alertată și, de aceea, comică. Honny rîse și-l liniști imediat :

— Nu, nu, Wolfgang, asta nu-i o chestie de pe urma căreia să scoți un profit. În plus, e foarte tîrziu și, probabil, sînteți prea obosiți.

Făcînd eforturi ca vocea să nu-i sune lacomă, Wolf zise cu prudență :

— Spune-mi despre ce e vorba.

Neamțul zîmbi.

— Nu-i nici un cîștig la mijloc. E doar o curiozitate. Îmi fac o mică grădină în curtea din spate. Casa de vizavi e distrusă și o parte din ea s-a revărsat peste proprietatea mea. Am început să curăț mizeria. Exercițiul ăsta îmi făcea plăcere. La un moment dat însă, am descoperit ceva ciudat. În moloz am găsit o gaură și am constatat că, dedesubt, pivnița e intactă și că restul casei s-a prăbușit în ea. Asta e. Oricum, e interesant. Prin cine știe ce fenomen, cîteva bîrne au căzut în așa fel încît au format o încăpere la subsol.

Le zîmbi. Pistruii de pe față licăriră ca niște pete de sînge.

— Vă asigur că e unicat. V-ar plăcea să mergeți acolo ?

— Desigur, încuviință Mosca.

Wolf dădu din cap cu indiferență.

— N-o să aveți nevoie de paltoane. E la cîțiva pași de grădină și acolo jos e cald.

Americanii își luară însă hainele cu ei. Nu voiau să iasă afară fără mijloace de apărare și nu doreau ca Honny să afle că purtau arme la ei. Honny înălță din umeri.

— Așteptați să-mi iau lanterna și cîteva lumînări. Vii și tu, Erda ? o întrebă el pe femeie.

— Desigur, zise ea.

Traversară toți patru spațiul numit pompos grădină. Blondul folosea lanterna pentru a le lumina drumul. Grădina nu era altceva decît o bucată pătrată de pămînt dur, mărginită de un zid de cărămidă suficient de jos ca să poată călca peste el cu ușurință. Urcară un delușor de moloz și ajunseră în vîrful fostei clădiri din spate. Din nefericire, un nor dens și imobil acoperea luna, așa că restul orașului le era invizibil. Coborîră într-o vale formată între doi munți de mortar și fragmente de cărămizi și ajunseră la un perete care

mărginea și suporta un alt morman de ruine. Neamțul se ghemui.

— Pe aici, le indică el.

Arătă înspre o gaură din perete, întunecată și opacă, precum o umbră adîncă. Intrară pe rînd, cu blondul în frunte, urmat de femeie, apoi de Wolf și, în final, de Mosca.

După cîțiva pași, începură, pe neașteptate, să coboare. Honny le strigă un avertisment. Îi aștepta pe toți la piciorul scării. Femeia aprinse două lumînări și-i dădu una lui Mosca.

Lumina gălbuie a fețilelor le dezvălui, în față, dedesubtul lor, o încăpere subterană mare ce pleca de lîngă platforma de beton pe care stăteau, așa cum pleacă apa mării de lîngă faleză. Lumînările lor străpungeau imensitatea subsolului precum străpunge un far de pe țărm bezna oceanului, tăind felii de lumină în umbra adîncă. Camera avea o podea nesigură, iar pe margini zăceau munți de moloz. În mijloc, o altă scară ducea în sus și dispărea, blocată de ruinele ce o astupaseră, ca și cum cineva ar fi turnat un planșeu peste ea.

— Cînd bombardierele voastre au lovit-o, aici era un cantonament SS, le explică Honny. A sărit în aer cu cîteva zile înainte de sfîrșitul războiului. Zac toți îngropați aici de mai bine de un an. Ce sfîrșit glorios !

— S-ar putea să fi rămas ceva de valoare, îl întrerupse Wolf. Ai căutat ?

— Nu.

Părăsiră planșeul de beton și își simțiră picioarele înfundîndu-li-se în dușumeaua șubredă. Femeia rămase lîngă perete, sprijinită de o bîrnă imensă de lemn ale cărei capete erau unul înfipt în podea, iar celălalt prins de tavan. Își ridică lumînarea din mînă cît putu de sus. Bărbații se împrăștiară în imensa încăpere.

Se mișcau cu prudență. Picioarele li se tîrau prin mormane, lipsite de valoare, de sticlă, praf și cărămizi sfărîmate. Înaintau de parcă își croiau drum printr-un curent vijelios de

apă. Uneori dădeau de porțiuni mai putrezite și se scufundau în moloz. Se tîrau, ca și cum ar fi călcat pe apă.

Mosca văzu în fața lui o cizmă neagră și luciosă. O ridică și constată că era neașteptat de grea. Își dădu seama că înăuntrul ei se mai afla încă o bucată de picior. Cizma era astupată de cărămizi și pietre lipite între ele, de liant de sînge și măduvă osoasă. Dădu drumul obiectului și se îndreptă către colțul cel mai îndepărtat. De cîteva ori pe drum se înfundă în moloz pînă la jumătatea genunchiului. Lîngă perete se împiedică de un trunchi omenesc ce nu mai avea nici cap, nici gît și nici membre. Îi apăsă cu degetele îmbrăcămintea neagră de nerecunoscut și simți sub ea carnea, golită de sînge și grăsime de enorma presiune a clădirii prăbușite. Simți oasele legate de carne și mai simți și piatra tare de dedesubtul corpului. Cele două extremități ale trunchiului erau astupate în același mod ca și cizma.

Aceste rămășițe umane n-aveau nimic oribil în ele. Nu mai exista nici sînge, nici carne. Militarii fuseseră zdrobiți într-un asemenea hal că hainele de pe ei luaseră locul pielii. Sîngele fusese absorbit de tonele de cărămizi pulverizate. Mosca izbi cu piciorul molozul din jur, dar se îndepărtă rapid cînd celălalt picior începu să se scufunde. Îl zări cu greu pe Wolf, ocupat într-alt colț, fără nici o sursă de lumină lîngă el.

Deodată, pe Mosca îl izbi un val de căldură. În aer se ridică un strat de praf fierbinte ce mirosea ciudat, a carne arsă, de parcă dedesubtul acelei podele nesigure izbucnise un foc.

— Dă-mi o lumină, zise Wolf din colțul lui.

Vocea lui semăna cu un horcăit. Mosca îi aruncă lumînarea lui. Flacăra gălbuie făcu un arc uriaș și ateriză lîngă Wolf. Acesta o lasă acolo.

Văzură umbra americanului luptîndu-se cu un tors uman. Honny comentă pe un ton banal, de conversație :

— E curios că aceste cadavre n-au capete. Am găsit șase sau șapte. Unii au cîte un braț sau un picior, dar nici unul n-are cap. Mai mult, de ce nu s-au descompus oare pînă acum ?

— Aici ! anunță Wolf. Am găsit ceva.

Ridică sus, ca să vadă toți, un toc de piele în care se găsea un pistol. Cînd scoase arma afară, din ea căzură bucăți ruginite pe podea. Wolf aruncă tocul cu pistol cu tot și-și reluă cercetările, bolborosind :

— Exact ca mumiile, ca mumiile alea vechi. Le-a fost presată toată carnea. Poate că au fost îngropați aici și pe urmă clădirea s-a mișcat, dîndu-ne nouă voie să pătrundem în ea. Poate că din cauza asta capetele lor s-au zdrobit de podea și s-au făcut praf și pulbere, devenind parte componentă a dușumelei pe care ne plimbăm noi. Am mai văzut asta înainte.

Se îndepărtase de lumînare și se adîncise în explorarea colțului. La un moment dat, zise :

— Dați-mi o lumină.

Femeia își ridică lumînarea ei mai sus. Îl văzură pe Wolf că ridică la înălțime un obiect, astfel ca slabul fascicul de lumină să permită deslușirea lui. În același moment, blondul își îndreptă lanterna spre el.

Wolf țipă scurt, surprins. Țipă și femeia, isteric, după care începu să geamă. Cele două fascicule luminoase prindeau în focar o formă cenușie, ale cărei degete, incredibil de alungite, erau îmbibate de praf ca și cum ar fi fost vopsite. Wolf aruncă obiectul cît putu de departe. Peste încăpere se lăsă tăcerea. Deveniră toți conștienți de căldură și de apăsarea aerului încărcat de praful stîrnit de pe podeaua putredă. Într-un tîrziu, Mosca îl apostrofă ironic pe Wolf :

— Nu ți-e rușine ?

Blondul rîse pe înfundate, dar sunetul se auzi în tot subsolul. Wolf se scuză :

— Am crezut că era un blestemat de șobolan.

Femeia interveni :

— Să ieșim repede, am nevoie de aer.

Cînd Mosca porni spre ea și spre lumină, peste el se prăbuși o porțiune de zid.

Un val de moloz îl luă pe sus. Capul i se lovi de unul din trunchiuri. Buzele atinseră cadavrul fără voie și își dădu seama că ce luase el drept îmbrăcăminte nu era decît piele arsă și bătucită. Sub acea piele, corpul era fierbinte ca și cum ardea deja în cazanele iadului. Se împinse de lîngă el cu ajutorul mîinilor și încercă să se ridice, dar simți cum pe gură îi năvălește un val negru de vomă. Îi auzi pe ceilalți îndreptîndu-se spre el să-l ajute și urlă :

— Stați acolo ! Nu vă apropiați de mine !

Reuși să se ridice în genunchi, sprijinindu-se cu mîinile de fragmentele ascuțite de sticlă, cărămizi și oase, și vărsă. Vomă toată mîncarea, tot alcoolul transformat în bilă. Își simțea mîinile tăiate de moloz.

Se goli de tot. Se ridică în picioare. Femeia îl ajută să ajungă la platforma de beton. El îi văzu, la lumina lumînării, expresia ciudată de excitare și plăcere. Cît timp urcară scările pînă afară ea se ținu de poala scurtei lui.

Ieșiră în aerul rece al nopții și inhalară oxigenul cu voluptate.

— Ce bine e să trăiești ! exclamă blondul. Acolo jos e o mostră de ce ne așteaptă după moarte.

Se cățărară pe delușorul de moloz. Luna poleia acum întreg orașul, făcîndu-l să arate ca un ținut de basm, pustiu și cenușiu, în care se împleteau șuvițe de ceață și praf, răsucindu-se precum firele unei pînze de păianjen, ca un giulgiu sub care citadela dormea într-o moarte vie. Sus, pe panta dealului, unde se afla *Polizeihaus,* văzură lumina gălbuie a unui tramvai care urca încet, ca o rîmă, și auziră, cu limpezime de cristal, sunetul dulce și estompat al clopotului. Mosca își dădu seama că trebuiau să fie în apropierea locuinței sale din Metzer Strasse, căci văzuse adeseori, noaptea, acest tramvai suind același deal și auzise același clopot.

Femeia se agață de bărbatul blond și propuse :

— Veniți cu noi să beți ceva ?

— Nu ! răspunse rapid Mosca.

Se întoarse spre Wolf și zise :

— Hai să mergem acasă.

Se simțea cumplit de singur și îi era frică. Se temea de oamenii cu care era acum, inclusiv de Wolf. Se temea că Hella a pățit ceva așa cum rămăsese, singură, în locuință. Acum era treaz. I se părea că trecuse o veșnicie de cînd se despărțise de Eddie Cassin, lăsîndu-l beat și singur în Rathskeller, ca să pornească, alături de Wolf, în această lungă plimbare.

Se întrebă dacă Eddie ajunsese teafăr acasă și cît era ceasul, fiindcă oricum era sigur că trecuse de mult de miezul nopții. Iar Hella îl aștepta, singură, citind pe canapea. Se gîndi, pentru prima oară cu emoție, la maică-sa, la Alf și la Gloria, și la scrisorile lor necitite. Conștientiză pentru prima dată faptul că ei nu simțeau aceeași siguranță pe care el și-o imagina că o simt. Pur și simplu, visau, înconjurați de propria lor groază. Simți brusc că erau toți în pericol, toți cunoscuții lui, iar el nu putea face nimic. Și-o aminti pe maică-sa ducîndu-se la biserică și își dădu acum seama că dorise, de fapt, să-i mărturisească ei unicul lui crez, care explica totul și care îl făcea să accepte totul, pentru că era cumplit de adevărat : „Nu sîntem făcuți după chipul lui Dumnezeu !“

Asta era tot. Cu asta putea el să trăiască și să încerce din răsputeri să fie fericit și s-o facă și pe Hella fericită.

Epuizarea îl determină să renunțe la meditație. Privi fix mica vale de la poalele dealului de moloz, cu obrazul îngropat în gulerul hainei, simțind în toate oasele corpului frigul și durerea. Porni alături de Wolf pe alte străzi. Lumina palidă, invadatoare, a lunii descoperea rănile orașului cu aceeași cruzime ca a soarelui, îmbrăcînd însă totul într-o nuanță de tristețe și ireal. Parcă lumina provenea de la vreun astru metalic lipsit de viață ce-și oglindea propria imagine pe pămînt, cu propriile cratere aride și cicatrice inerte.

Capitolul 13

Soarele strălucitor al dimineții de primăvară timpurie poleia în galben și auriu orașul dărîmat, făcînd bucățile de cărămidă roșie să scînteieze. Cerul albastru deschis îndulcea contururile clădirilor mutilate și desfigurate.

Fetița lui Yergen își împingea căruciorul de culoare crem. Pe fețișoara tristă i se citea acum fericirea și mîndria, dar și grija. Purta o rochiță de culoarea cerului. Yergen mergea lîngă ea. O urmărea și se bucura de fericirea ei, simțind renașterea marelui oraș după o iarnă lungă și teribilă.

Tramvaiele umpleau aerul dimineții cu hărmălaia clopotelor. Yergen coti pe Metzer Strasse și-i văzu pe Mosca și pe prietenii lui meșterind ceva la un jeep. O observă apoi pe Hella așteptînd sub un copac. Cînd ajunse mai aproape de ei văzu că Eddie și Leo îl ajutau pe Mosca să-și încarce lucrurile în jeep. Erau acolo valize și cutii pline cu haine, o ladă de lemn încărcată cu conserve și o mică sobă cu cărbuni, pe care le-o procurase chiar el.

Yergen atinse umărul fiicei sale.

— Giselle, împinge căruțul chiar sub nasul lor, să-i surprinzi.

Fetița zîmbi voioasă și merse mai repede. Prima care îi văzu fu Hella. Yergen auzi țipătul de bucurie pe care îl scoase ea înainte de a face cîțiva pași în fugă spre ei.

— Ce zici ? întrebă mîndru Yergen. Nu-i așa că fiecare părticică a lui e așa cum ți-am promis ?

— Oh, e minunat, Yergen, e nemaipomenit !

Yergen era emoționat de expresia de mulțumire care apăruse pe fața de obicei calmă a femeii. Privi căruciorul încă o dată și văzu că era, într-adevăr, frumos, alungit și jos, cu linii aerodinamice, de o culoare frumoasă, crem, care se

potrivea perfect cu spațiul verde pe care stătea și cu cerul de deasupra.

— Giselle, fiica mea, a vrut să-l aducă chiar ea, rosti Yergen.

Sfioasă, fetița își înclină capul. Hella îngenunche stîngaci. Fulgarinul lung pînă la glezne se împrăștie în jurul ei.

— Îți mulțumesc foarte mult, zise ea și o sărută pe fetiță pe obraz. O să mă ajuți să-l duc și la noua mea casă ?

Copilul încuviințâ din cap.

Mosca ieși din jeep. Era îmbrăcat într-o salopetă veche și mototolită, decolorată de soare.

— Te plătesc mai tîrziu, Yergen, zise el aruncînd o privire fugară căruciorului. Ne mutăm în Kurfürsten Allee. Ce-ar fi să te duci pînă acolo cu Hella și cu căruciorul ? Ajungem și noi imediat ce terminăm de încărcat.

— Desigur, desigur, încuviință Yergen.

Foarte bine dispus, își ridică pălăria în fața femeii și o invită, în germană :

— Pot să vă acompaniez, doamnă dragă ?

Ea îi zîmbi și luă brațul oferit de el. Lăsară puștoaica să meargă înaintea lor.

O porniră însoțiți de o briză primăvăratică încărcată de aroma florilor și a ierbii. Hella își încheie fulgarinul. Yergen văzu cum se întinde stofa pe abdomen și se simți mulțumit, dar și trist. Își imagină cum ar fi fost, acum că soția îi murise lăsînd-o pe fetiță fără mamă, iar el se plimba alături de amanta inamicului, dacă Hella i-ar fi aparținut lui, dacă iubirea și gingășia ei i-ar fi fost dăruite lui și dacă ar fi purtat în ea o nouă viață ce le-ar fi aparținut amîndurora. Cît de dulce ar fi fost atunci această dimineață încîntătoare, cum s-ar risipi tristețea și frica din el și ce sentiment de siguranță ar fi căpătat Giselle... În timp ce se gîndea așa, fetița își întoarse capul și le zîmbi.

— Arată mult mai bine acum, observă Hella.

Yergen clătină din cap.

— Chiar azi o duc la țară. O țin acolo o lună. Ăsta a fost sfatul doctorului.

Yergen își încetini mersul atît cît fata să nu-i mai poată auzi.

— Cred că e foarte bolnavă. A fost o iarnă proastă pentru ea.

Giselle se îndepărtase de ei și trecea cu căruciorul printr-o zonă scăldată de soare. Hella își strecură brațul mai mult pe sub cel al lui Yergen. Bărbatul zise :

— Trebuie s-o duc departe de ruinele astea și de orice i-ar aminti de moartea maică-si. Trebuie s-o duc departe de Germania.

Ezită o clipă și reluă preocupat, ca și cum ar fi repetat ceva în care nu credea nici el :

— Doctorul mi-a spus că ar putea să înnebunească.

La începutul porțiunii de umbră de după peticul de lumină, Giselle îi aștepta de parcă i-ar fi fost frică să treacă singură peste umbrele aruncate de copaci. Hella de grăbi să ajungă la ea înaintea lui Yergen și o întrebă jucăuș :

— Vrei să te plimb cu căruciorul ?

Giselle făcu semn că da și Yergen o ajută să se așeze în el, lăsîndu-i picioarele lungi să atîrne pe una din părți. Hella împinse, exclamînd voioasă :

— Oh, ce bebeluș mare am eu !

O gîdilă pe fetiță sub bărbie. Încercă apoi să alerge pentru a-i da senzația de viteză, dar îi era prea greu s-o facă. Giselle stătea acolo fără să rîdă. Zîmbea doar și scotea niște sunete slabe ce aduceau cu umbra palidă a unui rîs.

Ajunseră la începutul unui șir lung de case din piatră albă aliniate ca mărgelele pe o ață de-a lungul lui Kurfürsten Allee. Hella se opri în dreptul primei case, lîngă o portiță ce bara aleea cimentată spre ușa de la intrare. Începu să strige :

— Frau Saunders, Frau Saunders !

La fereastra deschisă se ivi o femeie. Avea o față severă și tristă, iar părul îi era strîns într-un coc. După jumătatea de

sus, vizibilă, a corpului ei se vedea că e îmbrăcată cu o rochie neagră.

— Iertați-mă că v-am strigat, se scuză Hella zîmbindu-i. Mă deplasez atît de greu acum... Ați putea să-mi aruncați cheia ? Or să fie toți aici în cîteva minute.

Femeia dispăru. Curînd se ivi iar și aruncă un set de chei, pe care Yergen le prinse cu dexteritate, apoi se făcu din nou nevăzută.

— Măi, măi, se minună Yergen, s-ar putea să aveți ceva necazuri în cartierul ăsta. Pare a fi o cucoană teribil de respectabilă.

Își dădu seama ce gafă făcuse și se opri brusc, stînjenit. Hella însă izbucni în rîs și-l liniști :

— E cumsecade, o să înțeleagă. Și-a pierdut de curînd soțul. Cancer. De aceea are acum două camere libere. Datorită bolii lui au beneficiat de privilegii speciale.

— Și cum ați avut norocul să-i găsiți ?

— M-am dus la agentul imobiliar și l-am întrebat. Mai întîi însă i-am oferit o mică atenție de cinci pachete de țigări. Își zîmbiră unul altuia.

Yergen zări jeepul apărînd pe alee. Leo parcă după cum îi era obiceiul, izbindu-se de un copac de pe trotuar. Mosca sări de pe locul lui din spate, iar ceilalți doi se dădură jos de pe scaune. Începură să care obiectele în casă, îndrumați de Hella. Cînd ea reapăru, avea în mînă un pachet mare, maro, pe care i-l dădu lui Yergen.

— Zece cartușe. E bine ?

Neamțul aprobă. Hella se duse lîngă Giselle, care se sprijinea de căruț. Scoase din buzunarul fulgarinului un pumn de batoane de ciocolată și i le dărui, spunîndu-i :

— Mulțumesc că mi-ai adus un cărucior atît de frumos. Vii să mă vezi cînd se naște copilul ?

Giselle dădu scurt din cap și îi întinse ciocolatele lui Yergen. El luă un baton și-l făcu bucățele, astfel ca ea să le poată ține în mînuță cît timp le mînca. Hella îi urmări apoi cum se îndepărtau în josul străzii : îl văzu, la un moment dat,

pe Yergen că se oprește, ia fetița pe umeri și îi dă ei pachetul maro să-l țină în echilibru pe umărul lui. Hella intră în casă și urcă scările pînă la etajul doi.

Etajul adăpostea un apartament cu patru camere : un dormitor, un living, apoi alt dormitor și o cămăruță care avea să fie viitoarea bucătărie. Era de la sine înțeles că Hella și Mosca vor ocupa dormitorul mai mic și bucătăria și că li se va permite să folosească livingul numai în anumite ocazii. Frau Saunders ocupa celălalt dormitor și avea o plită în living, pe care gătea.

Hella îi găsi pe cei trei bărbați așteptînd-o. Pe măsuță erau două sticle de Coca-Cola și două pahare cu whisky. Dormitorul era sufocat de valize și de restul lucrurilor aduse de ei. Hella observă că Frau Saunders atîrnase perdele cu flori albastre la ambele ferestre.

Mosca ridică paharul, iar Hella și Leo sticluțele cu Coca. Eddie luase deja o gură din porția lui, dar îi aștepta acum și pe ei.

— Pentru noua noastră casă, toastă Hella. Luară toți cîte o înghițitură. Eddie o urmări pe fată cum duce sticla la buze, apoi cum deschide valizele pentru a-și pune hainele în dulapul mare de mahon.

Nu apucase să-și realizeze planurile cu Hella, deși fusese de multe ori singur cu ea în camera lui Mosca. Se întrebă de ce și își dădu seama că unul din motive era că ea nu-i oferise niciodată ocazia. Nu venise nicicînd prea aproape de el și nici nu-i dăduse vreun îndemn, verbal sau fizic. N-avea nici un pic de cochetărie în ea. Se purta cu un firesc ce nu avea nimic provocator. Pe urmă mai era și frica lui de Mosca. Încercînd s-o analizeze, bănui că se baza pe faptul că știa cît de puțin îi păsa lui Mosca de alți oameni și pe istorisirile isprăvilor lui, pe care le auzise, mai ales despre bătaia lui cu un sergent, pentru care scăpase la mustață de Curtea Marțială și fusese numai transferat la Guvernămîntul Militar. Sergentul fusese atît de rău lovit încît a fost trimis la un spital din State. Oricum, povestea fusese mușamalizată și acum

circulau doar zvonuri. De vină fusese tot nepăsarea și lipsa înspăimîntătoare de interes față de ceilalți. „Noi, prietenii lui, eu, Leo, Wolf, Gordon, credem cu toții că-i sîntem amici, însă dacă am fi toți uciși mîine, lui nu i-ar păsa nici cît negru sub unghie".

— Căruciorul ! exclamă brusc Hella. Unde ați pus căruciorul ?

Izbucniră în rîs. Leo își izbi fruntea cu palmele și zise în germană :

— Doamne, am lăsat căruțul în stradă !

Mosca sări imediat :

— E în camera mică, Hella, în bucătărie.

Eddie fu surprins că nu suportă s-o vadă supărată nici măcar de o glumă.

Hella se duse în cealaltă încăpere. Leo își termină de băut Coca.

— Săptămîna viitoare plec la Nürnberg, anunță el. Vor să depun mărturie în legătură cu paznicii și cu oficialitățile de la Buchenwald. La început am spus nu, dar mi-au explicat că printre învinuiți se află un anumit doctor. El e cel care obișnuia să ne spună : „Nu sînt aici să vă vindec junghiurile și durerile. N-am nici măcar datoria de a vă ține în viață. Treaba mea e să am grijă să puteți munci în fiecare zi". Împotriva ticălosului ăstuia am să depun mărturie.

Mosca umplu din nou paharele și-i dădu lui Leo o nouă sticlă de Coca.

— Dacă aș fi în locul tău, eu mi-aș dori să-i ucid pe împuțiții ăia, zise el.

Leo dădu din umeri.

— Nu știu. Îi disprețuiesc, dar nu-i mai urăsc. Nu știu de ce. Cred că nu mai vreau decît să plec de aici.

Trase un gît zdravăn de Coca.

— O să-ți ducem dorul dincolo, Walter, rosti Eddie. Cum crezi că vei reuși să te adaptezi la stilul de viață al vărzarilor ?

Mosca înălță din umeri.

— E același lucru.

Îi umplu lui Eddie un nou pahar și continuă :

— După ăsta închid robinetul, Eddie. Nu vreau s-o faci să bîțîie de frică pe noua mea proprietăreasă. S-a terminat cu băutura.

— M-am potolit. Nevastă-mea trebuie să sosească cu copilul, din Anglia.

Îi privi pe toți cu mîndrie simulată :

— Vine familia să mi se alăture.

Mosca clătină din cap, compătimitor :

— Biata doamnă, am crezut că a renunțat la tine cînd erai în armată. Și ce-o să se întîmple cu toate „păsărelele" tale ?

— Or să se obișnuiască. Nu-ți face griji în privința lor, ele se obișnuiesc întotdeauna.

Brusc, fără motiv, se înfurie :

— Mi-ar plăcea să le trag un șut la toate !

Își luă haina și plecă.

Eddie Cassin coborî încet pe Kurfürsten Allee. O plimbare pe strada umbrită de arbori era plăcută în căldura după-amiezii de primăvară. Se hotărî să facă un duș acasă și apoi să se ducă pînă la Rathskeller să-și ia cina. Cînd fu pe punctul de a o coti în Metzer Strasse, privi peste drum și ochiul îi fu atras de o sclipire colorată. Văzu o tînără sub un copac gros și verde. Patru copilași dansau în jurul ei. Îi observă, de vizavi, liniile delicate ale feței, puritatea tinereții. La un moment dat, ea își înălță privirea spre soarele galben al după-amiezii, se îndepărtă de copii și se uită drept spre dînsul.

Zări pe fața ei acel zîmbet care, deși inocent, emana instinctiv un puternic erotism. Acest zîmbet îl excita totdeauna. Era zîmbetul tinereții răsfățate, încă nevinovat, curios, uimit de propria putere și un pic tulburat. Pentru Eddie reprezenta virginitatea minții și a corpului, dar în primul rînd o naivitate sufletească pe care o mai întîlnise înainte și o corupsese mereu, căci lupta și cucerirea i se păruseră dintotdeauna mai dulci decît actul propriu-zis al posesiunii.

Uitîndu-se acum peste drum, îl încercă o dulce tristeţe, dar şi îngrijorare, căci nu ştia cum era posibil ca această fată, cu bluza ei albă, să-l mişte într-un asemenea mod. Ezită să traverseze strada. Era neras, murdar şi îşi putea mirosi singur propria transpiraţie. „La naiba, nu le pot călări pe toate", se gîndi el. Ştia că, de unde se afla, ea nu-i putea vedea decît tăietura fină a trăsăturilor, nu şi micile riduri ale vîrstei, care i-ar apărea ca semn clar de bătrîneţe şi decrepitudine.

Ea se întoarse spre copii. Mintea i se înfierbîntă privindu-i mişcările tinereşti şi graţioase ale capului şi corpului, ca şi în faţa priveliştii oferite de grupul lor aşezat pe covorul verde al ierbii. Brusc nu mai fu în stare să îndure acea imagine a fetei de sub copac, cu bluza ei albă, cu mînecile suflecate pînă la umeri, cu cele două umflături de sub materialul alb care erau sînii ei, cu părul ei auriu, aplecîndu-se spre copiii aşezaţi lîngă ea. O luă la picior pe Metzer Strasse şi se grăbi să intre în cantonament.

Făcu un duş şi se bărbieri. Descoperi că se grăbea. Cu toate astea, făcu o pauză suficient de mare cît să-şi pudreze corpul şi faţa cu talc aromat. Îşi pieptănă părul cu grijă, privind cu regret la smocurile cărunte de pe tîmple. Păşi înapoi în cameră şi se îmbrăcă cu uniforma sa verde-oliv, cu emblema de civil pe ea, pentru că ştia că aşa nu va mai apărea în ochii ei atît de bătrîn pe cît l-ar fi arătat hainele civile.

Se auzi un ciocănit în uşă, după care îşi făcu apariţia Frau Meyer. Purta un halat de baie. Ăsta era un vechi truc de-al ei. La ora cînd Eddie îşi făcea duşul, se îmbăia şi ea şi venea după aceea în camera lui cînd el se îmbrăca, mirosind dulceag a parfum. De obicei, şmecheria mergea.

— Ai o ţigară şi pentru mine, Eddie ? se alintă ea.

Se aşeză pe pat şi îşi încrucişă picioarele. Legîndu-şi şireturile de la pantofi, Eddie îi făcu semn spre masă. Ea luă o ţigară, o aprinse şi se reaşeză.

— Arăţi al naibii de bine. Te întîlneşti cu cineva ?

Eddie se opri o clipă și-i cercetă cu privirea corpul aproape perfect și fața plăcută, cu maxilarul proeminent. O cunoștea prea bine. Se duse și-o ridică de pe pat, o cără pînă afară și o depuse în hol.

— Azi nu, fetițo, zise el și o luă la goană pe scări spre ieșire.

Simțea cum exultă de bucurie și emoție. Inima îi tresălta nebunește. Galopă pe Metzer Strasse și încetini ritmul cînd ajunse la colț. Gîfîind, pătrunse în Kurfürsten Alleee.

Cît putea vedea cu ochii, aleea rămăsese pustie. Nici un copil sub copaci. Panglica de iarbă era acum o linie verde continuă, fără nici o altă pată de culoare care să-i strice armonia cu copacii de deasupra ei. Privirea lui detectă locul precis de vizavi în care stătuse fata. Imaginea îi apăru în minte ca și cum ar fi fost o pictură de pe peretele camerei sale, familiară, admirată zi de zi, din care fețele umane cunoscute se evaporaseră în mod miraculos. Traversă strada și se duse pînă la cea mai apropiată casă. Ciocăni la ușă și întrebă în germana lui stîlcită de fata care avea grijă de patru copii, dar nimeni nu știa nimic despre ea, nici acolo, nici în alte case. Ultima clădire pe care o cercetă era un cantonament pentru civilii americani. Bărbatul care îi deschise ușa îl recunoscu ca fiind unul care își ia des masa la Rathskeller.

— Nu, îi răspunse el, ea nu stă pe strada asta. Tipii de aici s-au întins cu toate damele din zonă, așa că le știu pe toate. Le-am încercat și eu. N-ai noroc, amice.

Îi zîmbi cu simpatie lui Eddie.

Rămase prostit în mijlocul străzii, neștiind încotro s-o apuce. Peste el începură să se lase umbrele înserării, un vînticel răcoros alunga căldura după-amiezii. Văzu, de cealaltă parte a străzii, grădinile cu verdele lor crud, aleile îngrijite și barăcile construite anapoda, din lemn și carton, în care își țineau grădinarii uneltele și în care unii dintre ei chiar locuiau. Observă cîțiva bărbați care munceau pe parcelele acelea mici, ca și cum ar fi lucrat la ferma lor. Vîntul îi aducea în nări mirosul rîului din spatele dealului care străjuia toate

acele grădini. Croindu-și drum prin moloz și pe lîngă clădirile prăbușite, dungi de un verde închis răsăriseră cu violență. Își dădu seama că n-avea s-o mai vadă pe fată niciodată și, chiar dacă ar mai fi întîlnit-o, n-ar mai fi recunoscut-o. Brusc însă starea de exaltare îi reveni. O luă pe Kurfürsten Allee în jos, pînă la capătul ei, acolo unde se termină orașul, de unde putea vedea peisajul rural neprihănit, cu pantele ușoare și tihnite ale dealurilor și iarba verde a primăverii așternută peste ele ca pielea unui nou-născut. Acolo blestematele de ruine cenușii sau înnegrite nu mai aveau cum să distrugă splendoarea acelei zile.

În acea seară, Hella se apucă să prindă pe pereți cîteva gravuri cu imagini din basme. Le cumpărase pentru copilul ce avea să vină, sau cel puțin așa susținuse ea, însă Mosca bănuia că o făcea dintr-un fel de superstiție, ca pe un descîntec pentru ca totul să iasă bine. După ce termină, zise :

— Cred că ar trebui să mergem pînă la Frau Saunders.

— Isuse, sînt prea obosit în seara asta, protestă Mosca. Am avut al naibii de mult de lucru.

Hella se așeză pe pat, cu mîinile încrucișate în poală, și inspectă camera. Căruciorul se odihnea lîngă una din perdelele înflorate, ca un tablou pus pe perete. Peste masa mică fusese așternută o față de masă albastră, iar scaunele erau tapisate în gri-deschis. Podeaua era acoperită cu o carpetă maro, decolorată de timp. Patul și dulapul erau din mahon, iar pe fiecare perete era atîrnată cîte o mică pictură cu peisaje rurale, în tonuri de verde deschis, violet, albastru și alb-argintiu. Hella simți un fior de veselie prin tot corpul. Observă apoi fața lui Mosca, îngîndurată și severă, și își dădu seama că el nu se simțea la locul lui. Îi luă mîna și o așeză în poala ei.

— Acum chiar pare adevărat că vom fi împreună pentru totdeauna.

— Hai să-i facem vizita aia de curtoazie proprietăresei, zise el.

Toate camerele aveau uși ce dădeau spre un hol comun, iar holul însuși era despărțit de scări printr-o altă ușă. Ca să treacă dintr-o cameră într-alta trebuiau să iasă în acel hol. Ciocănire în ușa livingului. Dinăuntru se auzi o voce poftindu-i să intre.

Frau Saunders stătea pe canapea și își citea ziarul. Se sculă cînd Hella i-l prezentă pe Mosca și-i strînse acestuia mîna. Americanul observă că femeia nu era chiar atît de bătrînă pe cît crezuse el la prima vedere, mai devreme, în cursul zilei. Părul îi era strîns în același coc sever și fața îi era ridată, dar se putea observa o curioasă tinerețe în mișcările trupului ei deșirat și în felul cum îi cădeau hainele negre.

— Vreau să vă considerați liberi să folosiți livingul oricînd doriți, le spuse ea.

Avea o voce joasă și plăcută, dar rostise cuvintele mai mult din politețe.

— Mulțumim, zise Hella. Am vrut să vă mulțumesc pentru perdele și pentru obiectele suplimentare pe care ni le-ați pus în camere. Dacă vă putem ajuta cu ceva, vă rog să ne anunțați.

Frau Saunders ezită :

— Sper numai că nu va fi nici o problemă cu autoritățile.

Se uită la Mosca bănuitoare, ca și cum ar fi vrut să spună altceva de fapt.

Hella îi ghici intenția :

— Sîntem oameni liniștiți. El nu e genul ăla de american sălbatic care dă mereu petreceri.

Îi zîmbi lui Mosca, dar el nu-i răspunse.

— Am intrat numai pentru cîteva minte, continuă Hella, am avut o zi grea, așa că...

Se ridică și își spuseră noapte bună jenați. Mosca zîmbi politicos și primi același zîmbet de la Frau Saunders. În acel moment, Mosca își dădu seama că femeia era sfioasă, în ciuda vîrstei ei. Mai mult, era puțin înfricoșată la gîndul că inamicul avea să locuiască în casa ei.

Cînd se dezbrăcară, la ei în cameră, Mosca o puse pe Hella la curent cu veștile pe care le dăduse uitării pînă atunci.

— A sosit în sfîrșit ordinul de a-l trimite pe Middleton înapoi în State. Pleacă săptămîna viitoare.

Știrea o surprinse pe Hella.

— Oh, ce păcat ! exclamă ea.

— Nu-ți face griji. O să fac eu rost de alte legitimații și o să putem cumpăra de peste tot ca niște nemți adevărați.

În pat, Hella zise :

— Deci de asta păreai așa de preocupat astăzi.

Mosca nu-i răspunse. Rămase treaz multă vreme după ce ea adormi.

I se părea bizar, dar simțea că acum ajunsese, în sfîrșit, să trăiască ca un inamic, de parcă ăsta i-ar fi fost pînă acum cel mai important scop. Casa era plină de nemți, la fel erau și casele de pe străzile din jur. În patul lui dormea o nemțoaică care îi purta copilul în pîntece. Îi lipseau zgomotul petrecerilor din vechea locuință, mugetul motoarelor jeep și muzica americană emisă de radiourile care recepționau posturile armatei. Aici totul era nemișcat. Dintr-o dată, dinspre baie se auzi sunetul unui mic jet de apă. Se gîndi că era Frau Saunders. Îl apucă și pe el nevoia, dar mai așteptă o vreme ca să-i dea femeii suficient timp pentru a se întoarce în camera ei. Se sculă și se duse la fereastră. Își aprinse o țigară, căutînd să distingă ceva în întunericul de afară. Încercă să-și aducă aminte de clipa cînd i se dăduse prima armă, prima cască de oțel și primul curs de orientare în luptă, pentru a se autoproteja în fața inamicului. Toate acestea i se păreau acum ireale și lipsite de importanță. Realitatea o constituiau camera în care se afla, căruciorul și femeia din așternut.

Capitolul 14

În seara dinaintea plecării familiei Middleton, Hella și Mosca făcură o lungă plimbare prin oraș înainte de a-i vizita. Cînd părăsiră casa din Kurfürsten Allee, Hella se opri în prag pentru a le spune bună seara celorlalte femei care locuiau acolo. Mosca aștepta, lîngă ea, cu un zîmbet politicos.

O porniră spre centrul orașului.

— Hai să-i luăm lui Frau Saunders niște înghețată de la Clubul Crucii Roșii, propuse Hella.

Mosca se uită mirat la ea :

— Măi, măi, dar bune prietene ați mai devenit într-o săptămînă ! Ce învîrți tu, de fapt ? Știu că-i dai o parte din mîncare și ceva zahăr și cafea. Cînd va pleca Middleton însă, va trebui să strîngi cureaua, fetițo. Mărfurile astea sînt greu de obținut.

Ea îi zîmbi, amuzată.

— Dacă aș fi crezut că-ți pasă, n-aș fi făcut-o. Știu că o zici pentru că vrei ca eu să am de toate. Dar eu nu pot fi așa, Walter. Cînd gătesc carne, mirosul ei umple tot holul și mă apucă groaza gîndindu-mă că ea își prepară în living cartofii ei pricăjiți. În afară de asta, sînt prea grasă. Ia uită-te la mine.

— Asta nu-i de la mîncat, observă Mosca.

Ea rîse și-i dădu un ghiont. Mosca îi zîmbi și spuse :

— Dar ești cam măricică. Cel puțin acum n-o să-mi mai poți purta cămășile.

Ea primise de la Ann Middleton o rochie albastră de gravidă.

Continuară să se plimbe. De fiecare dată cînd trebuiau să treacă peste porțiuni de stradă inundate de moloz, Mosca îi apuca mîna s-o ajute. Copacii erau încărcați cu frunze și razele soarelui în asfințit pătrundeau printre ele cu totul acci-

dental, luminîndu-le fața. La un moment dat Hella zise gînditoare :

— Frau Saunders e o femeie tare cumsecade. N-ai crede asta după aspect, dar poți să porți cu ea o conversație foarte distractivă și îmi face și aproape toată treaba, pe deasupra. Și astea nu pentru că îi dau diverse lucruri, ci pentru că vrea, într-adevăr, să ajute. O să-i iei niște înghețată ?

Mosca izbucni în rîs și capitulă.

— Bine, bine.

Ea trebui să rămînă afară cît timp el intră în club. Pe drumul de întoarcere trecură pe lîngă *Polizeihaus*, iar la marginea parcului fură blocați de o mică mulțime ce asculta discursul unui bărbat cocoțat pe o bancă. Individul dădea din mîini și țipa. Se opriră și ei să asculte. Mosca își mută cutia rece de înghețată în mîna dreaptă, iar Hella se sprijini de umărul lui.

— Vina ne apasă pe fiecare dintre noi ! răcnea tipul. E o epocă fără Dumnezeu și e o țară fără nimic sfînt. Cine se mai gîndește la Hristos, la Isus ? Îi acceptăm sîngele ca fiind salvarea noastră, dar nu credem în el. Vă spun eu însă, vă spun eu că sîngele Lui a spălat atît de multe păcate încît acum e prea încărcat, iar Domnul Dumnezeul nostru și-a întors fața de la noi. Cîtă vreme să mai aibă răbdare ? Cîtă vreme să ne mai salveze sîngele lui Isus ?

Se opri, apoi reluă cu voce joasă, rugătoare :

— Iubirea lui Isus nu mai ajunge, sîngele lui Isus nu mai ajunge. Credeți-mă ! Mîntuiți-vă singuri pe voi, pe mine, copiii și nevestele noastre, mamele, tații, surorile, frații noștri și patria noastră.

Vocea îi reveni la normal. Continuă calm, logic, ca într-o conversație, cu corpul relaxat :

— Vedeți, țara asta e o ruină. Continentul întreg e o ruină. Hristos vede mai departe decît noi. Vede distrugerea sufletului universal și triumful diavolului. Îl vede pe Satan tronînd peste lume vesel, privind cu ochi satisfăcuți moartea omului și a tot ce a durat de la începutul începuturilor.

Pe deasupra lor trecu un avion spre bază. Uruitul motorului îl făcu să se oprească. Era un individ scund, cu pieptul scobit. Anomalia era accentuată de modul în care își dădea capul pe spate pentru a privi mulțimea cu ochii lui strălucitori și ageri ca ai unei păsări. Imediat ce zgomotul încetă, el continuă :

— Imaginați-vă o lume a vieții inocente. În regiunile polare, unde zăpada și gheața au rămas peste tot așa cum au fost dintotdeauna. Undeva în Africa, în junglă, unde soarele, din voia Domnului, creează diverse și nenumărate forme de viață. Și acolo totul a rămas așa cum a fost.

Vocea era acum posomorîtă, furioasă, iar ochii strălucitori stăteau să-i iasă din orbite.

— Carcasele sălbăticiunilor moarte zac, descompunîndu-se, în mijlocul vegetației putrezite. Pe cîmpiile Chinei, lîngă rîurile fertilizatoare, nici măcar crocodilii nu-și ridică capul pentru a-i rînji lui Satan. Și iată că în orașele noastre, în inima a ceea ce se numește civilizație, nu există altceva în afară de ruine. Dealuri de piatră din care nici o viață nu va mai răsări, pămînt plin cu sticlă sfărîmată. Și așa va fi în vecii vecilor !

Se opri și așteptă un semn de aprobare, dar primi în schimb, strigăte dezaprobatoare din diverse puncte.

— Cum îndrăznești ? Unde ți-e permisiunea Guvernămîntului Militar ?

Strigătele se auzeau venind de la trei sau patru bărbați. Predicatorul era uluit.

Hella și Mosca se treziră că au ajuns în mijlocul mulțimii, cu oameni înghesuindu-se în spatele lor. La stînga era un tînăr îmbrăcat într-o cămașă albastră, decolorată și o pereche de pantaloni groși, de lucru. Ținea în brațe o fetiță tare drăguță, care avea două goluri mari în locul ochilor, iar în locul mîinii dinspre ei, avea doar o mînecă prinsă de rochia înflorată. La dreapta lor pufăia dintr-o pipă groasă un muncitor bătrîn. Tînărul urla alături de ceilalți.

— Unde ți-e permisul de la Guvernămîntul Militar ?

Se întoarse spre Mosca și spre bătrînul muncitor și le zise :

— Toți ne dau în cap acum că am pierdut, chiar și un porc ca ăsta.

Fiind îmbrăcat în haine civile, Mosca îi zîmbi Hellei, amuzat că fusese luat drept neamț.

Predicatorul își îndreptă, încet, brațul către cer și rosti solemn :

— Am voie de la Creatorul nostru !

Razele roșii ale soarelui de asfințit îi poleiră brațul ridicat cu o strălucire sîngerie. Astrul începu, încet-încet, să se scufunde dincolo de orizont ca o minge uriașă făcută din sulițe. Ca prin minune, în fața lor se iviră ruinele orașului. Predicatorul își plecă fruntea în semn de mulțumire.

Își înălță capul spre cer și își deschise brațele ca într-o îmbrățișare.

— Întoarceți-vă la Isus Hristos, strigă el. Întoarceți-vă la Isus. LĂSAȚI-VĂ PĂCATELE ÎN SPATELE VOSTRU. NU MAI BEȚI. LĂSAȚI CURVĂSĂRIA. RENUNȚAȚI LA JOCURILE DE NOROC. VEȚI FI MÎNDRI PENTRU REUȘITA VOASTRĂ. CREDEȚI ÎN ISUS ȘI VEȚI FI SALVAȚI. CREDEȚI ÎN ISUS ȘI VEȚI FI SALVAȚI. AȚI FOST PEDEPSIȚI PENTRU PĂCATELE VOASTRE. PEDEAPSA SE AFLĂ ÎN FAȚA OCHILOR VOȘTRI. POCĂIȚI-VĂ ÎNAINTE DE A FI PREA TÎRZIU ! NU MAI PĂCĂTUIȚI.

Vocea asurzitoare se opri să-și tragă respirația. Mulțimea era uluită, dominată de volumul sonor al omului. Individul adoptă din nou un ton normal :

— Gîndiți-vă fiecare dintre voi la viața pe care ați dus-o înainte de război. Oare nu credeți că suferința și ruinele pe care le vedeți sînt pedeapsa Domnului pentru păcatele comise atunci ? Iar acum fetele tinere curvăsăresc cu soldații inamicului și bărbații tineri cerșesc țigări. Puf, puf !

Făcu un gest cu ură, ca și cum ar fi eliminat niște rotocoale de fum în aer.

— De sărbători oamenii se duc la țară ca să fure sau să se tocmească pentru hrană. Casa Domnului e pustie.

Aproape că am ajuns să invităm noi neantul să ne cotropească. Pocăiți-vă ! Vă spun din nou, pocăiți-vă. Pocăiți-vă. Pocăiți-vă !

Cuvintele începură să se rostogolească fără șir, isteric.

— Credeți în Domnul Isus Hristos credeți în Domnul și unicul Dumnezeu credeți în Unicul Domn credeți în Hristos !

Făcu o scurtă pauză. Apoi le urlă în față, aspru și amenințător :

— Sînteți păcătoși cu toții și cu toții sînteți condamnați la iadul veșnic. Văd că unii dintre voi zîmbiți. Vă e milă de voi înșivă. De ce ne face Dumnezeu să suferim atît ? Vă întrebați asta ? !

Cineva îi răspunse ironic.

— N-a fost Dumnezeu, au fost bombardierele aliate.

Mulțimea izbucni în rîs. Omul de pe bancă așteptă ca ea să se potolească, după care străpunse lumina slabă a înserării cu brațul, într-un gest sălbatic și răzbunător, indicînd către o femeie îmbrăcată în negru.

— Tu, femeie, tu îți permiți să rîzi de Dumnezeu ? Unde ți-e soțul, unde-ți sînt copiii ?

Îl indică după asta pe tînărul de lîngă Mosca.

— Priviți ! exclamă el și mulțimea se întoarse în direcția brațului acuzator. Iată altul care își bate joc, un tînăr, speranța Germaniei. Datorită păcatelor LUI copilul e mutilat și își mai permite să ia numele Domnului în derîdere. Așteaptă păcătosule, văd pe fața copilei tale o altă pedeapsă ! Așteaptă-te. Privește-ți copilul și așteaptă-te !

Arătă după asta, cu răutate și ciudă, înspre alți oameni.

Tînărul își dădu copila jos de pe umeri și o rugă pe Hella :

— Vă rog, aveți o clipă grijă de ea.

Își făcu loc apoi, cu coatele, către bărbatul scund și ajunse, în cîteva clipe, în spațiul liber din fața băncii. Îl izbi scurt și violent pe predicator. Acesta căzu la pămînt. Tînărul se aruncă cu genunchii pe pieptul individului, îl apucă zdravăn de păr și-l pocni cu capul de aleea de ciment, apoi se ridică.

Mulțimea se risipi rapid. Tînărul își luă fata și intră în parc. Ca prin minune, în cîteva secunde majoritatea oamenilor dispăru. Predicatorul rămase singur și nemișcat în întunericul serii.

Cîțiva bărbați veniră apoi lîngă el să-l ajute. Din părul cîrlionțat îi picura sînge, iar fața i se transformase într-o masă de pîrîiașe sîngerii ce izvorau din frunte. Hella simți că i se face rău. Se întoarse. Mosca o luă de braț și o porniră în josul străzii. Văzu că n-arăta prea bine și se gîndi că vederea sîngelui o tulburase.

— Ar fi mai bine dacă ai rămîne acasă astă-seară, cu Frau Saunders.

Apoi, ca și cum i-ar fi datorat o scuză pentru că nu intervenise, îi zise :

— Nu e treaba noastră.

Mosca, Leo și Eddie Cassin erau așezați de jur-împrejurul livingului lui Middleton. Mobila aparținea casei rechiziționate, așa că rămăseseră destule scaune libere. Restul lucrurilor fuseseră împachetate în lăzi de lemn, aliniate lîngă perete.

— Deci chiar pleci la Nürnberg mîine ? îl întrebă Gordon pe Leo. La ce oră ?

— Oh, seara. Prefer să șofez noaptea.

— Dă-le-n cap ticăloșilor cînd ajungi acolo, interveni Ann Middleton. Minte, dacă vei fi nevoit s-o faci, dar asigură-te că vor primi ce merită.

— N-o să trebuiască să mint. Am o memorie foarte bună.

— Vreau să-mi cer scuze pentru felul cum m-am comportat data trecută cînd ai fost aici, zise Gordon Middleton. Mă tem că am fost cam necioplit.

Leo dădu din mînă.

— Nu-i nimic, te-am înțeles. Taică-meu a fost prizonier politic. A fost comunist. Mama era evreică. Iată de ce am fost eu trimis în lagăr. Dar tata a fost deținut politic.

Bineînțeles că și-a pierdut credința după ce a aflat de pactul Hitler-Stalin. Și-a dat seama că nici unul dintre ei nu era mai bun decît celălalt.

Stînd la masa de șah, în colț, cu un zîmbet politicos arborat pe față, Profesorul fu înspăimîntat de această ultimă remarcă, lipsită de tact. Stînjenit și cuprins de panică, văzu cum Gordon Middleton se înfurie. N-avea chef să fie martor la o scenă de violență verbală, căci orice violență îi făcea rău.

— Trebuie să plec, spuse el. Am o meditație.

Le strînse mînile soților Middleton.

— Dați-mi voie să vă urez drum bun pînă în America și noroc. Am fost foarte fericit să vă cunosc.

Gordon îl însoți pînă la ușă și-i zise cu sinceritate :

— Sper că n-o să uiți să-mi scrii, Profesore. Mă bazez pe dumneata să-mi explici ce i se mai întîmplă Germaniei.

Profesorul încuviință.

— Desigur, desigur.

Decisese deja să întrerupă orice corespondență cu Gordon Middleton. Orice legătură cu un comunist, oricît de inocent ar fi fost, ar fi putut să se dovedească dăunătoare în viitor.

— Așteaptă o clipă ! exclamă Gordon și-l duse pe Profesor înapoi în cameră. Leo, mi-am amintit că Profesorul se duce și el la Nürnberg la sfîrșitul săptămînii. Poți să-l iei și pe el cu tine sau asta ar contraveni regulamentului tău ?

— Nu, nu, zise Profesorul, agitîndu-se. Nu e nevoie, vă rog.

— Nici o problemă, încuviință Leo.

— Nu ! exclamă Profesorul isteric, de-a dreptul înspăimîntat. Mi-am luat bilete de tren. Totul e aranjat. Vă rog, știu că ar însemna un deranj prea mare pentru dumneavoastră.

— Bine, Profesore, bine, îl temperă Gordon și-l conduse din nou la ușă.

După ce se reîntoarse în cameră, Mosca îl întrebă :

— De ce mama naibii era așa de agitat ?

Gordon se uită înspre Leo :

— E un tip extrem de corect. Fiul lui e arestat sub acuzația de crimă de război. Nu cunosc detalii, dar știu că va fi judecat de un tribunal german și de unul de ocupație, așa că treaba nu poate fi prea gravă. Bănuiesc că a fost îngrozit ca nu cumva să afle Leo și să creadă că fiu-său a avut vreo legătură cu lagărele de concentrare, ceea ce n-ar fi fost adevărat. Nu te superi pentru asta, Leo, nu ?

— Nu.

— Fii atent. Mă duc eu mîine la el. Am destul timp. O să-i spun că treci să-l iei mîine-noapte. O dată ce va afla că tu ai fost pus la curent cu situația lui, va voi să meargă cu tine. E-n regulă ?

— Desigur. Mi se pare drăguț din partea ta că îți faci atîtea probleme în legătură cu bătrînelul.

Ann Middleton îl privi cu asprime, dar nu observă nici o urmă de ironie pe fața de șoim a lui Leo. Tipul era sincer. Ann zîmbi și zise :

— Gordon are întotdeauna grijă de adepții lui.

— Nu l-am convertit, Ann, o contrazise bărbatu-său cu vocea lui înceată și molcomă. Cred numai că i-am băgat niște idei în cap. Văd că a început să mă asculte.

Făcu o pauză și reluă calm, cu o voce în care se putea distinge un ușor reproș :

— Nu cred că „adept“ e cuvîntul corect.

Nu-i răspunse nimeni.

— Cînd crezi că te întorci ? îl întreba Mosca pe Leo.

Leo zîmbi.

— Nu-ți face griji, n-o să lipsesc.

— De la ce n-o să lipsești ? se interesă Ann Middleton.

— O să fiu naș, se mîndri Leo. Am pregătit deja cadoul.

— Ce păcat că n-o să fiu aici cînd se naște copilul, rosti Ann cu melancolie. Păcat că Hella n-a putut fi aici astă-seară. Sper că nu se simte prea rău, nu ?

— Nu, răspunse Mosca. S-a plimbat prea mult după-amiază. A vrut să vină, dar i-am spus că-i mai bine să se odihnească.

— Ei, la urma urmei, noi nici măcar nu sîntem chiar așa de importanți, Walter, spuse Ann pe ton glumeț, dar cu o vagă notă de maliției.

Din fotoliul din colț, unde se tolănise, Eddie Cassin făcu ochii mari. Ațipise. Urîse dintotdeauna vizitele făcute cuplurilor căsătorite. Aproape întotdeauna detesta nevestele cînd ele stăteau alături de soții lor, în propriile lor case. În plus, nu-i plăcea deloc Anu Middleton. Era neatrăgătoare, avea multă voință și-l trata mereu cu dispreț.

Mosca îi zîmbea Annei :

— Știi bine că am dreptate, continuă ea.

— O irită teribil faptul că nu-ți pasă de alți oameni, explică Gordon. Aș vrea și eu să fiu ca tine cîteodată.

— Poate că sînt o excepție, Gordon, replică Mosca. Îmi asum însă răspunderea pentru asta. Oricum, să știi că toată lumea din bază crede că ai fost trimis acasă pentru că ai carnet de membru al Partidului Comunist. Eu nu mă pricep deloc la politică. Cînd am intrat în armată eram copil. Bănuiesc că am rămas așa în multe privințe. Vreau să-ți spun un lucru. Am un respect deosebit pentru tine, pentru că ai curaj. Știi bine că jocurile sînt făcute de alții. Cred însă că greșești pe undeva. Eu n-aș avea încredere în cineva care mă poate determina să fac ce vrea el, indiferent care ar fi motivul. Includ aici armata Statelor Unite, Partidul Comunist, Rusia, dobitocul ăla gras de colonel. Toți sînt de aceeași teapă.

Se răsuci spre Eddie Cassin.

— De fapt ce mama dracului vreau să spun ?

Eddie rosti sec :

— Că ție îți place de el chiar dacă n-ai lăsat-o pe Hella să vină.

Izbucniră toți în rîs.

Gordon rămase impasibil. Fără ca fața sa lungă de yankeu să trădeze nici cea mai mică emoție, spuse :

— De vreme ce ai zis toate astea, poate că ar fi bine să-ți spun și eu ceva, Walter, ceva ce am vrut mereu să-ți spun.

Se opri o clipă și-și frecă mîinile mari și osoase.

— Știu ce crezi și ce simți tu despre ceea ce fac eu, și poate că astea îți vin din subconștient. Tu zici că greșesc. Eu însă am credința că pot ține lucrurile în frîu indiferent ce s-ar întîmpla. Cred în rasa umană și sînt convins că viața pe acest pămînt poate fi extraordinar de frumoasă. Mai cred că asta se va realiza prin eforturile Partidului Comunist. Tu îți construiești universul tău bazîndu-te pe cei cîțiva oameni de care îți pasă. Crede-mă cînd îți spun că ăsta e un mod înșelător de viață.

— Mda ? De ce ?

Mosca își plecă privirea. Cînd și-o înălță la loc, pe față îi apăruseră puncte roșii din pricina mîniei.

— Pentru că oamenii tăi și chiar și tu sînteți controlați de forțe pe care refuzați să le luați în considerație. Iar a te bate la nivelul tău, în cercul tău strîmt, în arena ta mică, personală, nu înseamnă a-ți exercita liber voința, să știi. În plus, cînd faci așa ceva îți pui oamenii la care ții într-un pericol extraordinar.

Mosca replică.

— Vorbim despre forțele astea care mă controlează, afectîndu-mi viața. Isuse, tu chiar crezi că nu sînt conștient de chestia asta ? Numai că eu nu cred că mai există ceva care să poată ajuta. Nimeni n-o să mă amețească pe mine, să mă facă să cred un lucru într-o zi și apoi, brusc, bang !, apucăm pe altă cale. Mie nu-mi pasă dacă e corect sau greșit. În fiecare zi vine la mine cîte un vărzar din bază ori de acasă, sau care lucrează la Rathskeller și-mi spune cît de fericit va fi el cînd vom mărșălui împreună contra rușilor, după care așteaptă să-l răsplătesc cu o țigară. Bănuiesc că la fel e și cu ceilalți. De fapt, știi de ce mă bucur ?

Se aplecă peste masă spre Gordon. Fața îi era roșie de agitație și de băutură :

— Sînt fericit, reluă el, că există toate șansele ca totul să sară în aer și să se prefacă în scrum. Fiecare își va primi porția.

— Hei, hei ! aplaudă zgomotos Ann Middleton.

Eddie Cassin zise rîzînd :

— Isuse, ce mai discurs !

Leo părea șocat. Mosca izbucni în rîs și-l admonestă pe Gordon :

— Ia uite ce m-ai făcut să spun !

Gordon zîmbea și el, gîndindu-se că uita mereu cît de tînăr era Mosca și cît îl putea surprinde sinceritatea copilărească cu care vorbea cînd reușea să treacă peste obișnuita lui rezervă. Ca să-l ajute, îl întrebă :

— Cum rămîne atunci cu Hella și cu viitorul tău copil ?

Mosca nu răspunse. Ann se sculă să le umple paharele. Leo se hotărî să zică și el ceva :

— Nu crede ce spune.

Ca și cum n-ar fi auzit remarca, Mosca îi răspunse lui Gordon :

— Eu port răspunderea.

Eddie Cassin fu singurul care resimți vorbele ca pe un crez, ca pe ceva cu care Mosca trebuia să trăiască.

Mosca le zîmbi tuturor și repetă ce zisese, de data asta pe un ton de glumă :

— Eu port răspunderea.

Clătină din cap.

— Cine ar putea face mai mult ?

— Cum se face că nu simți și tu la fel ? îl întrebă Ann pe Leo.

— Nu știu. Am fost internat la Buchenwald de mic, mi-am întîlnit tatăl acolo și am stat multă vreme împreună. Oamenii sînt diferiți. Pe lîngă asta, Walter se mai schimbă și el. Chiar eu l-am surprins cînd le zicea bună seara, înclinîndu-și politicos capul, vecinilor lui nemți.

Ceilalți rîseră, dar Mosca replică cu nerăbdare :

— Știi, Leo, n-am să pricep niciodată cum poate petrece un individ opt ani închis într-un lagăr de concentrare și să iasă de acolo așa cum ești tu. Dacă aș fi în locul tău și s-ar uita cruciș la mine vreun vărzar, l-aș băga în spital. În plus, de fiecare dată cînd mi-ar replica insolent i-aș trage un șut în coaie.

— Te rog, te rog ! exclamă Ann cu prefăcută oroare.

— Prea dur pentru tine ? se miră Mosca zîmbindu-i.

O auzise folosind un limbaj și mai colorat cînd îi înjura pe traficanții care o păcăleau.

Leo zise încetișor :

— Uitați că sînt, în parte, german. Lucrurile pe care le-au făcut germanii au fost făcute așa nu pentru că erau germani, ci pentru că erau ființe umane. Tata m-a învățat chestia asta. Și apoi mă simt bine și duc o viață nouă. Mi-aș otrăvi-o dacă aș fi crud cu ceilalți oameni.

— Ai dreptate, Leo, îl aprobă Gordon. Avem nevoie de o concepție inteligentă, nu de reacții instinctuale. Trebuie să judecăm și să schimbăm lumea prin acțiuni logice. În asta crede Partidul Comunist.

Nimeni n-avu vreo îndoială asupra sincerității și a puterii credinței lui.

Leo se uită lung la el :

— Știu un singur lucru despre comunism. Tata a fost comunist. Lagărul nu i-a putut îngenunchea niciodată credința. Dar curînd după ce a aflat că Hitler și Stalin au semnat un pact, a murit.

— Și dacă pactul ăla a fost necesar pentru a salva Uniunea Sovietică ? contraatacă Gordon. Dacă pactul ăla a fost necesar pentru a salva lumea de naziști ?

Leo își plecă privirea și-și duse mîna la față pentru a-și opri ticul nervos care începuse din nou să-l supere.

— Nu ! exclamă el. Dacă tatăl meu a trebuit să moară din cauza asta, atunci lumea nu merită să fie salvată. Știu că

e o reacție emoțională și nu un „mod de abordare intelectual", agreat de partid.

Peste încăpere se lăsă tăcerea. Auziră toți cum plîngea bebelușul sus.

— Mă duc să-l schimb, anunță Gordon.

Nevastă-sa îi zîmbi recunoscătoare.

După ce bărbatu-său plecă, Ann se scuză față de Leo :

— Nu-l lua în serios.

Rostise cuvintele fără nici o intonație ca să nu poată fi suspectată de lipsă de loialitate. Se sculă și se duse la bucătărie pentru a face niște cafea.

La sfîrșitul serii își strînseră toți mîinile. Ann zise :

— O să trag o fugă mîine pînă la Hella să-mi iau rămas bun de la ea.

Gordon i se adresă lui Leo :

— Să nu-l uiți pe Profesor, Leo, da ?

Leo încuviință. Gordon adăugă încet și sincer :

— Îți doresc noroc.

Gordon încuie ușa după ei și se întoarse în living. O găsi pe Ann meditînd așezată pe un scaun.

— Vreau să-ți vorbesc, Gordon, spuse ea.

Gordon îi zîmbi.

— Păi sînt aici, așa că dă-i drumul.

Simți un junghi de frică. Putea însă să se controleze față de Ann cînd discutau politică, deși ea nu era niciodată de acord cu el.

Femeia se ridică și începu să se plimbe nervoasă prin cameră. Gordon îi admiră fața. Iubea trăsăturile ei ample, generoase, nasul ei teșit și ochii aceia albastru deschis. I se părea că are o frumusețe slavă, deși era un specimen tipic saxon. Se întrebă dacă nu exista vreo legătură între cele două tipuri. Va trebui să se documenteze în legătură cu asta.

Cuvintele ei îi pătrunseră brusc gîndurile :

— Va trebui să renunți, s-o lași, pur și simplu, baltă.

— Să renunț la ce ? făcu Gordon pe inocentul.

— Știi bine la ce ! i-o reteză ea.

Cînd înțelese mai bine la ce se referea, durerea că ea putuse spune așa ceva fu atît de mare încît nu simți nici un fel de furie, ci numai un gol în stomac și o deznădejde disperată. Cînd îi văzu fața, Ann veni și îngenunche lîngă scaunul lui. Numai cînd erau între patru ochi renunța ea la tăria sa și devenea tandră și împăciuitoare. Începu să-l mîngîie :

— Nu sînt supărată că ți-ai pierdut slujba pentru că ai fost comunist. Ce-o să ne facem însă în continuare ? Trebuie să ne gîndim și la copilul nostru. Va trebui să muncești și să cîștigi bani, Gordon, și pentru asta nu îți e de nici un ajutor faptul că îți pierzi toți prietenii cînd te înfurii așa de tare din cauza politicii. Nu putem trăi așa, dragule, pur și simplu nu putem.

Gordon se sculă de pe scaun și se îndepărtă de ea. Era profund cutremurat, nu atît pentru că ea era în stare să afirme asemenea lucruri, cît din pricină că îl cunoștea atît de puțin. Ființa cea mai apropiată de el. Era stupefiat de faptul că Ann se gîndea că el putea să părăsească partidul ca și cum ar fi renunțat la fumat sau la vreo mîncare anume. Trebuia să-i răspundă.

— Să știi că mă preocupă copilul nostru. De asta sînt eu comunist. Cum ți-ar plăcea să-l vezi crescînd și trecînd prin calvarul prin care a trecut Leo ? Sau că ajunge ca Mosca, un tip căruia nu-i pasă nici cît negru sub unghie de ceilalți oameni ? Nu mi-a plăcut cum a vorbit în prezența ta, dar lui nu-i pasă de asta, deși pretinde că ține la mine. Vreau ca fiul nostru să crească într-o societate sănătoasă, care să nu-l trimită la război sau într-un lagăr de concentrare. Vreau să se formeze în mijlocul unei societăți drepte. Pentru asta lupt. Tu știi cît de coruptă e societatea noastră, Ann, și o știi prea bine !

Ann se sculă ca să-l înfrunte. Pierise orice urmă de tandrețe și de înțelegere.

— Tu nu crezi nimic din ce s-a scris rău despre Rusia. Eu cred cîte ceva, suficient de mult ca să-mi formez o opinie. Ei nu sînt capabili să ofere fiului meu siguranță. Eu am

încredere în țara mea, așa cum oamenii au încredere în frații și surorile lor. Întotdeauna mi-ai spus că ăsta e naționalism. Ei bine, nu știu dacă e așa. Tu ești pregătit să faci sacrificii pentru ideile în care crezi, dar eu nu sînt gata să-mi fac fiul să sufere pentru credința ta. În plus, Gordon, dacă aș crede că te potrivești cu ei, n-aș încerca să te opresc. Vei păți însă la fel cum a pățit tatăl lui Leo. Cel puțin asta am simțit eu în cuvintele lui și am mai simțit că ne-a spus ceea ce ne-a spus pentru a te avertiza. Sau mai rău : vei deveni corupt. Trebuie să renunți, zău că trebuie !

Pe față i se citea încăpățînarea și el aflase deja că îndărătnicia ei era de neînvins.

— Ia să văd dacă ne-am înțeles, zise el rar. Vrei să îmi iau o slujbă bună, să trăiesc ca un cetățean din clasa mijlocie și să nu-mi periclitez viitorul rămînînd în partid. Just ?

Ea nu-i răspunse, așa că el continuă :

— Știu că motivația ta e ireproșabilă. În esență, gîndim la fel. Vrem amîndoi să facem cum e mai bine pentru fiul nostru. Unde nu cădem de acord însă e metoda. Tu vrei o securitate temporară pentru el, aflată la mila capitaliștilor care conduc țara. După metoda mea, luptăm pentru o securitate permanentă, care nu poate fi zdruncinată de cîțiva membri ai clasei conducătoare. Pricepi ?

— Va trebui s-o lași baltă, insistă Ann cu îndărătnicie. Pur și simplu, va trebui s-o lași baltă.

— Și dacă nu pot ?

— Dacă nu-mi promiți că renunți...

Ann se opri, se stăpîni și spuse hotărît :

— ...O să mă întorc cu copilul în Anglia în loc să merg cu tine în America.

La auzul cuvintelor ei, se înfricoșară amîndoi. Cu voce coborîtă pînă la lacrimi, Ann continuă :

— Știu că-ți ții promisiunile. Vezi ? Eu am încredere în tine.

Pentru prima dată de cînd erau împreună, Gordon era cu adevărat furios pe ea, pentru că știa că încrederea ei era jus-

tificată. N-o mințise niciodată și nu-și călcase niciodată vreo promisiune. În relațiile personale se făcea întotdeauna simțită corectitudinea specifică originarilor din New England. Iar acum ea îi folosea onestitatea pentru a-l prinde în capcană.

— Ia să lămurim noi chestia asta ! exclamă Gordon, intenționat dur. Dacă nu-ți promit să abandonez partidul, tu iei copilul și te duci în Anglia, da ? Adică, mă părăsești, da ? Iar dacă îți promit vii în State cu mine, da ?

Ann dădu din cap.

— Știi bine că nu procedezi corect, mai zise el, de data asta cu voce îndurerată.

Se apropie de scaun și se așeză la loc. Își ordonă gîndurile cu calm și răbdare. Știa prea bine că Ann vorbise serios. Mai știa însă că n-ar fi putut renunța niciodată la partid. Dacă ar fi făcut-o, ar fi ajuns să-și urască nevasta și simțea că îi era imposibil să renunțe la ea și la fiu-său, mai ales la copil.

— Promit ! rosti el într-un tîrziu.

O făcuse cu conștiința deplină a minciunii. Pe fața ei începură să curgă lacrimi de ușurare. Veni lîngă el, îngenunche și-și puse capul pe genunchii lui, neștiind că el o privea cu milă, înspăimîntat de grozăvia pe care apucase s-o facă, fiindcă știa prea bine ce consecințe va avea fapta lui. Știa că, odată ajunși în America, ei îi va trebui ceva timp pînă să descopere înșelătoria lui, iar după aceea nu va mai avea banii sau voința necesare pentru a traversa din nou oceanul. Legăturile dintre ei vor fi prea puternice. Își dădea seama că, de acum, pentru amîndoi, viața va fi amestecată cu ură, neîncredere și dispreț, iar între ei va mocni mereu o luptă surdă. Dar nu mai putea face nimic. Îi mîngîie părul aspru și des, care-l excita întotdeauna, așa cum îl excita, de altfel, tot corpul ei robust, de țărancă. Îi ridică fața ca s-o sărute printre lacrimi.

Se gîndi că nu mai poate îndrepta nimic și o sărută îndurerat.

Capitolul 15

În asfințit, ruinele Nürnbergului căpătau o anumită măreție tăcută, ca și cum cataclismul s-ar fi produs cu mult timp în urmă și ar fi fost opera forțelor gigantice ale naturii : foc, cutremure, secole de ploaie, arșiță. O parte era neagră, de parcă ar fi sîngerat pămîntul, revărsîndu-și lava fierbinte și formînd mormane imense.

Leo îl străbătu cu mașina și simți pentru prima oară plăcere văzînd peisajul dezolant. Conduse vehiculul pînă în suburbii, unde se opri în fața unei căsuțe pătrate, vopsită în alb, identică cu multe altele de lîngă ea. Spera ca Profesorul să fie gata. Era nerăbdător să plece din Nürnberg și să uite de proces. Își depusese mărturia cu sinceritate și prezentase fapte contra tuturor paznicilor și a acelor kapo pe care îi cunoscuse. Se întîlnise cu cîțiva prieteni vechi, colegi de lagăr, și împărtășise cu ei amara satisfacție a acestei mult așteptate răzbunări. În mod ciudat însă nu-i plăcuse să fie din nou împreună cu foștii camarazi, de parcă n-ar fi fost cu toții victime, ci ar fi participat la cine știe ce acțiune rușinoasă față de care se simțeau la fel de vinovați. Încercă acum să găsească motivul acestei senzații și își dădu seama că nu dorea să mai fie alături de oameni care îi aminteau de degradare și care împărțiseră cu el teroarea și mizeria deznădăjduită ale vieții din acele vremuri. Era suficient să asocieze un chip cu traiul acela jalnic pentru ca el să reînvie în mintea lui. Apăsă pe claxon, spărgînd liniștea serii.

Văzu imediat silueta mică și zveltă a Profesorului. Acesta ieși din casă și o porni către jep. Leo îi pregătise o surpriză. Făcu un efort considerabil să rămînă serios cînd bătrînul ajunse lîngă el.

— A mers bine vizita pe care i-ați făcut-o fiului dumneavoastră ? întrebă el.

— Da, da, se repezi Profesorul, a fost o vizită foarte reconfortantă.

Rostise cuvintele politicos și placid. Arăta rău. Sub ochi îi apăruseră cearcăne vinete, buzele îi erau lipsite de culoare, iar pielea feței era cenușie.

Leo conduse încet, ca să poată discuta. Simțea pe față adierea plăcută a vîntului. Avea să meargă mai tîrziu cu toată viteza, numai că atunci nu vor putea vorbi din cauza șuieratului vîntului de noapte. Scoase un pachet de țigări din buzunarul cămășii cu mîna dreaptă, în timp ce ținea volanul numai cu stînga. Îi dădu o țigară Profesorului. Acesta scăpără un chibrit, cuibări flacăra în căușul palmelor, și se întinse pentru a-i aprinde țigara lui Leo, apoi și-o aprinse pe a lui. După cîteva fumuri, Leo zise :

— Știu totul despre fiul dumneavoastră. Luna trecută, un prieten de-al meu a depus mărturie împotriva lui.

Văzu că mîna Profesorului tremură cînd duse țigara la buze, dar bătrînul nu făcu nici un comentariu.

— Dacă aș fi știut despre el de la început, nu v-aș fi adus niciodată aici, continuă el, întrebîndu-se ce îl făcuse totuși să-l ia pe bătrîn cu el înapoi, la Bremen.

Ținîndu-se strîns de portieră, Profesorul i-o întoarse nervos și emoționat :

— N-am ținut să mă ajutați. Știam că nu-i cel mai indicat lucru. Herr Middleton mi-a spus însă că v-a explicat totul și că ați înțeles.

— Cînd îl vor executa ? întrebă brusc Leo cu cruzime, simțindu-se imediat după aceea rușinat.

— Peste cîteva săptămîni, oftă bătrînul.

Își pierduse țigara și mîinile i se izbeau acum spasmodic una de alta.

— Asta a fost ultima mea vizită.

Rămase așteptînd un gest de compasiune și sperînd ca Leo să nu continue cu investigația lui.

Acesta tăcu. Se aflau acum în cîmp deschis, învăluiți de aroma ierbii proaspete și a scoarței de copac neatinse de

praf. Jeepul se mișca încet ca un melc. Leo își întoarse capul către bătrîn. Îi vorbi încet :

— Fiul dumitale a fost condamnat de un tribunal german pentru că a ucis un conațional german și nu pentru crimele sale ca paznic de lagăr. Ce ironie ! N-o să puteți niciodată să vă spuneți, în adîncul sufletului, că blestemații de evrei l-au omorît. Această ură nu vă va putea consola niciodată. Ce păcat !

Profesorul își aplecă capul și își privi mîinile.

— Niciodată nu m-am gîndit la așa ceva, murmură el. Zău, eu sînt un om educat.

— Fiul dumitale merită să moară ! i-o reteză Leo. E un monstru ! Dacă există vreun om care să merite pedeapsa cu moartea, apoi această bestie o merită. Știți ce grozăvii a făcut ? E o creatură diavolească și lumea va fi mai bună fără el. O spun cu conștiința curată. Știți ce a făcut ?

Ura din voce și din suflet îl făcuse să tragă mașina pe dreapta și să se întoarcă spre Profesor, așteptînd răspunsul.

Dar Profesorul nu-i dădu nici o replică. Își îngropase capul în mîini parcă ar fi vrut să se ascundă. Îi tremura tot corpul. Nu scotea nici un sunet, dar întreaga sa făptură mică se bîțîia continuu, înainte și înapoi, fără nici un rost, ca și cum ar fi fost separată de creier.

Leo așteptă să se calmeze. În timpul ăsta, ura îi fu înlocuită de milă și compasiune. „Nu, nu !“ își strigă lui însuși și-și aminti de fața propriului său tată, prelungă, emaciată, de capul lui ras, de el plimbîndu-se pe aleea cu pietriș. Își aduse aminte de clipa în care îl întîlnise. Era în uniformă de deținut și nu-l recunoscuse, dar el se oprise brusc și-l întrebase :

— Ce cauți tu aici ?

Leo fusese șocat. Își amintise atunci, așa cum își aminti și acum, cum fusese odată, demult, prins de taică-său în grădina zoologică într-un moment în care se presupunea că trebuia să fi fost la școală. Și atunci el exclamase cu același ton :

— *Was machst Du hier ?*

Numai că în lagăr, pe aleea pietruită și mărginită de pietre vopsite în alb, cu sîrmă ghimpată îngrădindu-le întreg orizontul, cuvintele rostite de taică-său sunaseră ca un plînset, așa cum stătea el încovoiat, cu bareta roșie de deținut politic prinsă de piept, în timp ce fiul lui purta o diagonală verde ce-i denunța rasa. Aflat acum în jeep, înțelegînd abia acum cît trebuia să fi suferit taică-său în urmă cu zece ani, Leo nu simți decît dispreț pentru bătrînul din fața lui, care plătea acum cu propria suferință durerea tatălui lui de atunci. Nu era decît un individ oarecare, de altfel bine educat și capabil să deosebească binele de rău, dar care, din frică, lașitate sau neputință, nu-i sărise în ajutor tatălui său. Se mulțumise să doarmă la căldurică în patul lui, să mănînce bine și aflase despre toate astea dînd neputincios din umeri cu o prea ușoară resemnare. Leo își mută privirea de pe fața Profesorului peste drum, către o vîlcea verde ce începuse să pară neagră din pricina înserării. Simțea că nu va putea niciodată rămîne în Germania. Că nu va mai putea trăi niciodată alături de acești oameni, pe care nu-i va putea nici măcar urî, ei care îi ținuseră tinerețea în spatele sîrmei ghimpate, care îi arseseră brațul ca să-i întipărească un număr pe care avea să-l ducă în mormînt cu el, care-i uciseseră tatăl și-i deportaseră mama, în toiul nopții, la mii de mile depărtare, și îi distruseseră mintea pînă cînd ea trecuse în neființă din cauză că nu putea, efectiv, nu mai putea să doarmă.

Iar acum el trăia în țara asta, cu oamenii ăștia, după ce îngropase securea răzbunării. Se culca cu fetele lor, le oferea batoane de ciocolată copiilor lor, le dădea țigări și-i plimba cu mașina. Disprețuindu-se, Leo alungă orice urmă de milă pentru bătrîn. Porni din nou jeepul și apăsă tare pe accelerator pentru a ajunge cît mai rapid în Bremen. Profesorul își șterse lacrimile cu o batistă și stătea acum pasiv, cu picioarele înfipte în podeaua mașinii, cu corpul rigid, luptîndu-se cu hurducăturile.

Umbrele zorilor îi prinseră pe drum. Leo se opri la un snack-bar, unul din multele de acest fel construite de americani pe *Autobahn*. Îl luă pe Profesor cu el, înăuntru, și se așezară la o masă lungă de lemn. Lîngă ei dormeau cu capul pe brațe cîțiva soldați, șoferi de camion.

Își savurară în liniște prima ceașcă de cafea. Dar cînd Leo se întoarse cu cea de-a doua și cu o mînă de gogoși, Profesorul începu să vorbească, mai încet la început, apoi din ce în ce mai tare, în timp ce mîinile îi tremurau pe ceașca de cafea :

— Tu nu știi încă ce simte un tată, Leo. Un tată e neajutorat. Știu totul despre fiul meu. Mi-a mai mărturisit ceva nou. Cînd maică-sa era pe moarte, el se afla pe frontul de răsărit. Am reușit să-i obțin o permisie. Era un erou, avea curaj, fusese de multe ori decorat. N-a ajuns acasă niciodată însă. Mi-a scris că i s-a anulat permisia. Azi mi-a explicat totul. Mi-a spus că s-a dus la Paris. Voia să se distreze. A încercat să-mi explice că nu simțea nici un fel de milă și de iubire pentru maică-sa. După asta totul s-a schimbat pentru el și a început să facă chestiile alea îngrozitoare. Dar...

Se opri ca și cum nu i-ar fi venit să creadă nici acum, după care reluă ridicînd vocea :

— ...dar cum vine asta, ca un copil să nu verse nici o lacrimă la moartea maică-si ? Nu s-a purtat niciodată nefiresc. Era ca toți ceilalți băieți, poate ceva mai chipeș și mai inteligent. L-am învățat să fie generos, să-și împartă lucrurile cu colegii lui, să creadă în Dumnezeu. Și eu și maică-sa l-am iubit și nu l-am răsfățat niciodată peste măsură. A fost un copil bun. Nici acum nu pot să cred că a făcut toate porcăriile alea, dar mi-a mărturisit.

Ochii încercănați i se umplură de lacrimi.

— Mi-a povestit tot ce a făcut. Azi-noapte a plîns în brațele mele și mi-a șoptit : Tati, mă bucur că mor, mă bucur că mor. Am vorbit toată săptămîna despre viața noastră împreună, și în ultima noapte a plîns ca atunci cînd era copil.

Profesorul tăcu brusc. Leo înțelese că i se putea citi pe față sentimentul complex de milă și repulsie pe care îl simțea.

După cîteva momente, bătrînul își reluă monologul. De această dată însă, vocea îi era calmă, liniștită, ușor smerită, ca și cum pentru el a-și manifesta durerea însemna culmea proastei creșteri :

— Am cercetat viața noastră petrecută împreună și am încercat să descopăr de unde a plecat totul. N-am găsit. Nu pricep nimic. A devenit pur și simplu, fără explicație, un monstru. E îngrozitor să te gîndești la asta. Te face să nu mai vrei să existi. Tu l-ai numit „monstru" și ai avut dreptate. Și fiul tău ar putea ajunge un monstru.

Îi zîmbi lui Leo pentru a-i arăta că vorbise în general, mai mult teoretic, numai că zîmbetul lui semăna cu un rictus hidos pe fața marcată de durere. Buzele livide se contorsionaseră atît de nefiresc, încît Leo trebui să-și plece privirea în ceașca de cafea ca să nu-l mai vadă.

Ca și cum acest zîmbet i-ar fi concentrat toată tăria morală, vocea bătrînului deveni mai puternică :

— Îți povestesc toate astea pentru că tu ești victima. Fiul meu și cu mine, da, da, și cu mine, ți-am făcut rău. Ce pot să mai spun ? Poate doar că a fost un accident, ca și cum aș fi condus neatent o mașină și aș fi dat peste tine. Fără nici o rea intenție. Fiul meu a fost cuprins de o febră îngrozitoare, ca și cum ar fi trăit într-o mlaștină, pricepi ? Acuma știu că boala l-a condamnat la moarte, dar eu cred că el e în continuare bun, în ciuda a tot ce s-a petrecut. Cred că el e încă bun.

Începu să plîngă și răcni isteric :

— Dumnezeu să-l ierte, Dumnezeu să-l ierte !

Un soldat își ridică capul de pe masă și se răți la el :

— Mai tacă-ți fleanca, pentru numele lui Dumnezeu !

Profesorul tăcu.

Leo propuse :

— Ce-ar fi să tragem un pui de somn acum și să mergem mai departe după aceea ? Dar mai întîi să fumăm o țigară.

După cîteva minute, își cuibăriră capetele pe brațe. Profesorul adormi instantaneu. Leo însă rămase treaz.

Își ridică din nou capul și își aținti privirea pe gogoșile maronii împrăștiate pe masa murdară de lemn. Restul de cafea dintr-o ceașcă reflecta ușor lumina chioară a celor cîtorva becuri din încăpere. Nu simțea nici o milă pentru bătrîn ; nu putea. Propria lui suferință îl împiedica, ca un antidot. Știa însă cît suferiseră maică-sa și taică-său pentru el. Cruntă suferință ! Mintea începu să i se încețoșeze. Începu să viseze o mulțime nesfîrșită de ticăloși condamnați la moarte prin sentință dreaptă. După aceea însă moartea se împrăștie ca o epidemie printre mulțimile de nevinovați. Pe jumătate adormit, se gîndi că nu exista o altă cale. Dar înainte de a-și pune capul pe brațe, căută în străfundurile creierului o soluție miraculoasă ca, la fiecare execuție, să li se dea celor dragi un drog al uitării depline. Odată aflat pe tărîmul viselor, înfipse un ac imens de oțel în ceașca neagră de cafea, scoase de acolo lichidul negru cu sclipiri de lumină aurie într-o seringă și înfipse apoi acul în gîtul fleșcăit al Profesorului, pînă cînd oțelul izbi osul, după care observă cum seringa se golește de conținut. Îl văzu apoi pe Profesor cum își înalță fața către el cu o expresie de umilință și recunoștință.

Se treziră în zori și își continuară drumul pînă la Bremen fără a mai schimba alte cuvinte în afara strictului necesar. Atinseră periferia orașului cînd soarele își începuse voiajul de după-amiază către vest. Leo opri jeepul în fața casei unde locuia Profesorul.

Cît dură datul jos din mașină al Profesorului, Leo ținu motorul ambalat pentru a-i reteza omului orice cuvînt de mulțumire. După aceea, se făcu repede nevăzut. I se făcuse frig, era extenuat, dar nu era încă pregătit să adoarmă. Traversă orașul, pe lîngă *Polizeihaus*, o luă spre Schwachhausen și o coti pe Kurfürsten Allee. Conduse încet de-a lungul aleii

sinuoase străjuite de copaci, pentru că soarele și vîntul călduț de după-amiază îi dădură noi puteri. Cînd ajunse în apropierea casei lui Mosca, luă piciorul de pe accelerație și urcă pe bordura trotuarului pentru a parca. Merse așa, cu roțile din dreapta pe trotuar și cu cele din stînga pe șosea, pînă cînd se izbi de copac. Era metoda lui proprie de a se opri, numai că viteza fusese nițeluș cam mare, așa că șocul îi aruncă capul pe spate. Înjură, se sprijini de spătarul scaunului și-și aprinse o țigară, apoi claxonă de trei ori.

Fereastra fu imediat ridicată. În locul Hellei însă apăru capul lui Frau Saunders, care îl anunță :

— Frau Mosca nu e aici. A fost dusă dis-de-dimineață la spital. Copilul a venit mai devreme.

De emoție, Leo se ridică în picioare în jeep.

— Ah, nu ! Se simte bine ?

— Da, da. A născut un băiat. Totul a decurs normal. Herr Mosca e acolo acum.

Leo nu-i mai răspunse. Porni motorul și făcu cale întoarsă spre spital. Se opri pe drum la Clubul Ofițerilor și-i dădu unui chelner neamț un pachet de țigări pentru un buchet imens de flori.

Capitolul 16

Mosca o auzi pe Inge strigîndu-l să vină la telefon în celălalt birou. Se duse într-acolo și ridică receptorul. Îi răspunse o voce de femeie, în germană :

— Aici e Frau Saunders, Herr Mosca. Ți-au dus nevasta la spital acum o oră. Cred că o să nască.

Mosca nu zise nimic. Se uită la Inge și la Eddie, de parcă ar fi auzit și ei vocea de la celălalt capăt al firului. Erau amîndoi ocupați, aplecați deasupra birourilor lor.

— Dar e cu două săptămîni mai devreme, protestă el într-un tîrziu, observîndu-i cu coada ochiului pe Inge și pe Eddie cum se întorc și-l privesc întrebători.

— Eu cred că va naște, insistă Frau Saunders. Azi-dimineață, după ce ați plecat, au apucat-o durerile. Am sunat la spital și ei au trimis o ambulanță.

— Bine. Plec și eu imediat.

— Mă sunați și pe mine cînd aflați despre ce-i vorba ?

— Da, da.

Înainte de a închide, o mai auzi pe proprietăreasă zicînd :

— Mi-a spus să vă transmit să nu vă faceți griji.

Cînd Mosca îl puse pe Eddie la curent, acesta ridică din sprîncene. Luă imediat telefonul și ceru de urgență o mașină de la baza tehnică.

După ce jeepul veni, Eddie îi spuse :

— Te văd la cină la Rathskeller, dacă o să poți veni. Dă-mi și mie de știre dacă se întîmplă ceva.

— S-ar putea să nu fie copilul, zise Mosca. Nici măcar n-are burta prea mare.

— N-o să pățească nimic, îl liniști Eddie. Sînt sigur că e copilul. Unii vin mai devreme, alții mai tîrziu. Am trecut și eu prin asta.

Își întinse mîna pentru a o strînge pe a lui Mosca și îi ură :

— Baftă !

Pe drumul spre oraș, Mosca deveni neliniștit. Din senin se simți inundat de un val de frică atît de puternic încît fu sigur că ei îi era rău. Îl zori pe șofer :

— Mergi mai repede.

— Am și eu ordinele și regulamentele mele, protestă acesta.

Mosca aruncă un pachet pe jumătate plin cu țigări pe genunchii neamțului. Jeepul începu să gonească.

Spitalul orășenesc era constituit dintr-un grup de clădiri roșii, din cărămidă, împrăștiate pe o porțiune mare de teren plin cu alei mărginite de copaci și pajiști. Zona era înconjurată cu un gard de fier pe care se cățăra iedera ascunzînd țepii de protecție de pe el. Din loc în loc, gardul era întrerupt de uși mici de fier. Pentru vizitatori, principala cale de acces era o poartă imensă prin care puteau trece pietoni și vehicule. Jeepul trecu prin această poartă, croindu-și drum încet printre grupurile de nemți.

— Află unde e secția maternitate ! îi ordonă Mosca șoferului.

Jeepul se opri. Șoferul se aplecă peste portieră și i se adresă unei surori care trecea pe acolo, apoi porni din nou mașina. Mosca se sprijini de spătarul scaunului și încercă să se relaxeze.

Era acum într-un univers german. Aici nu erau uniforme și nici vehicule militare, cu excepția celui în care se afla el. Oamenii din jur erau toți inamici. Totul era al lor : hainele, limba, felul în care mergeau, chiar și atmosfera. Pe drum văzu, din cînd în cînd, sulițele de fier care încercuiau această lume. Clădirea maternității se afla undeva lîngă gard.

Mosca intră și descoperi un mic oficiu în care era o soră mai în vîrstă. Lîngă perete, stăteau în picioare doi bărbați îmbrăcați în uniforme ale armatei americane. Pe cap purtau însă aceleași bonete ale Wehrmachtului. Amîndoi erau șoferi pe ambulanțe.

— O caut pe Hella Broda. A fost adusă aici de dimineață, i se adresă el femeii de la ghișeu.

Sora inspectă registrul de pe biroul ei. Pentru o clipă lui Mosca i se făcu frică că ea va spune nu, confirmîndu-i astfel temerile. Femeia își înălță privirea și îi zîmbi :

— Da. Așteptați, o să sun să aflu ce-i cu ea.

Cît timp vorbi la telefon, unul dintre șoferi îi zise :

— Noi am fost cei care am adus-o aici.

Îi zîmbiră amîndoi. Le zîmbi și el politicos și își dădu seama că sperau să primească ceva țigări drept recompensă. Își duse mîna la buzunar și-și aminti că-i dăduse șoferului ultimul pachet, așa că înălță neputincios din umeri și așteptă ca sora să termine convorbirea telefonică.

Femeia puse receptorul jos.

— Aveți un băiețel, îl anunță ea.

— Nevastă-mea n-a pățit nimic ? se grăbi el să întrebe.

Rostise cuvîntul „nevastă“ fără a se gîndi.

— Nu, e bine mersi, îl liniști sora. Dacă doriți să așteptați, o veți putea vedea peste o oră. Acuma doarme.

— O să aștept.

Ieși din clădire și se așeză pe o bancă de lemn de lîngă gard.

Din apropiere venea aromă de flori, ca o dulceață fierbinte amestecată cu lumina arzătoare a soarelui. Prin fața ochilor i se perindau doctori și surori îmbrăcate în alb, care traversau pajiștile verzi și intrau în diferitele clădiri din cărămidă roșie înălțate ca niște pătrate, pe pămîntul viu din jurul lor, fără nici o cicatrice lăsată de război pe ele. Aerul era plin de zumzăitul insectelor și al păsărelelor. Stînd așa, Mosca avu revelația unui sentiment de pace absolută, de odihnă tăcută, ca și cum zidul de fier ar fi fost o barieră în calea zgomotelor, ruinelor și prafului ce aparțineau orașului de dincolo.

Cei doi șoferi de ambulanță ieșiră și ei și se așezară lîngă el. „Ticăloșii, nu renunță !“, gîndi Mosca. Murea după o țigară. Se răsuci spre unul dintre ei și întrebă :

— Aveți o țigară ?

Fură uluiți amîndoi. Cel mai apropiat de Mosca căscă gura de uimire. Mosca rînji.

— Nu mai am nici una. Vă dau la amîndoi cîteva pachete cînd mă întorc.

Individul care se afla mai aproape de el extrase un pachet de culoare închisă cu țigări autohtone și i-l întinse lui Mosca, spunîndu-i :

— Dacă vreți, într-adevăr, să fumați d-astea...

Mosca aprinse una și se înecă la primul fum. Cei doi șoferi izbucniră în rîs și-l tachinară :

— Ca să le fumezi trebuie să te obișnuiești cu ele.

După primul fum, țigara începu să i se pară bună. Se sprijini de spătarul băncii, permițînd astfel soarelui de după-amiază să-i inunde fața. Se simțea obosit.

— Cum se simțea cînd ați adus-o ? întrebă el cu ochii închiși.

— Bine, ca toate, de altfel, îi răspunse bărbatul care-i oferise țigara.

Avea o figură pe care era întipărită în permanență o expresie amuzată, ca o jumătate de zîmbet, formată de însăși structura oaselor feței.

— Am transportat sute ca ea. Nu-i nici un pericol.

Mosca își deschise ochii și se uită la el.

— Nu-i o muncă prea plăcută, nu ? Să cari femei de pretutindeni în fiecare zi și să le asculți plînsetele și țipetele.

Își dădu seama că îi era ciudă pe indivizii ăștia pentru că o văzuseră pe Hella lipsită de apărare și pentru că ea stătuse o bucată de vreme neajutorată în brațele lor.

Același bărbat care-i vorbise, îi zise acum :

— E plăcut să cari oameni care fac zgomot. În război am făcut parte din echipa de înmormîntări. Luam un camion cu noi și porneam să culegem morții de pe coclauri. Iarna cadavrele erau înțepenite. Trebuia să le rînduim cu grijă, ca pe cherestea, în stive. Uneori le mai puteai îndoi brațele un pic, așa că îi puteai stivui mai eficient punîndu-i pe unii cu

brațele într-un sens, pe un rînd, și pe ceilalți, cu brațele în celălalt sens, pe altul.

Celălalt șofer se sculă de pe bancă și reintră în clădire.

— El a mai auzit povești de-astea înainte, explică neamțul rămas. Și cînd te gîndești că a fost la Luftwaffe... Ăștia aveau coșmare o săptămînă numai dacă goleau o găleată de gunoi. Mă rog, să revenim la ce vă ziceam. Vara era groaznic. Groaznic. Înainte de război, ambalam fructe. Poate de asta m-au trimis cei de la armată la echipa de cadavre. De obicei împachetam portocale. Uneori erau putrezite, căci noi le importam. Așa că trebuia să le pun deoparte. Cele mai rele le aranjam în cutii mici ca să le iau acasă. Exact la fel procedam vara și cu morții. Erau cu toții terciuiți, așa că îi presam unul de altul. Camionul arăta, după aceea, ca un strat imens de gunoi umed. Așa că slujba asta de acum e excelentă. Cînd o practicam pe cealaltă, n-veam cu cine să schimbăm o vorbă și nu se întîmpla nimic interesant, fie că era vară, fie iarna.

Îi dărui lui Mosca un rînjet.

„Ce mai e și cu ticălosul ăsta ?“ se întrebă Mosca. Se simțea instantaneu atras de individ. Își dădu seama că voia să fie amabil.

— Mie îmi place să port o conversație, continuă neamțul, așa că nu prea mi-a păsat de treaba pe care o făceam în armată. Acum, aici, e o plăcere. Stau cu femeia și cînd țipă eu îi spun : Dă-i drumul mai departe și urlă, nimeni nu te aude. Cînd plînge vreuna, cum a plîns nevasta dumitale, eu îi spun : Plîngi ! Îți va face bine. Oricine are copii trebuie să se obișnuiască cu lacrimile ! Ăsta-i micul meu joc. Nu spun întotdeauna aceleași lucruri. De obicei, scornesc cîte ceva care se întîmplă de cele mai multe ori să corespundă adevărului. Nu vorbesc prea mult, ci doar cît să nu se simtă singure, ca și cum eu le-aș fi soț.

Mosca își închise ochii.

— De ce a plîns nevastă-mea ?

— Omule, dar asta e o afacere dureroasă, ce naiba ? !

Încercă să-l privească pe american cu reproș, dar nu reuși decît o grimasă, căci oasele feței nu-l prea ajutau.

— Durerea a făcut-o să plîngă, dar asta nu înseamnă nimic, pentru că se vedea cu ochiul liber cît de fericită era. M-am gîndit atunci că soțul ei e un bărbat norocos. Nu i-am spus nimic pentru că nu-mi trecea nimic prin minte. I-am șters fața cu un prosop umezit, căci durerea o făcea să transpire. A plîns multă vreme. Cînd s-a dat jos însă mi-a zîmbit. Nuu, era într-o stare excelentă și n-aveam nimic de zis.

O ușoară bătaie în geamul ferestrei din spatele lor îl făcu pe șofer să privească într-acolo. Sora îi făcea semn să vină pînă la ea. Neamțul plecă de pe bancă. Peste cîteva minute se întoarse, însoțit de celălalt șofer. Se duse și-i strînse mîna americanului.

— Toate cele bune și nu uitați să ne aduceți țigări cînd veți reveni !

Se urcară în ambulanță și o porniră încet către poarta principală.

Mosca închise din nou ochii și se sprijini de spetează. Căldura soarelui de iunie îl făcu să aținească. Cînd se trezi i se păru că dormise multă vreme, visînd chiar. Cineva bătea în fereastra din spatele lui. Își întoarse capul și o văzu pe soră invitîndu-l cu un gest înăuntru.

Femeia îl informă asupra etajului și numărului salonului. Mosca o porni în zbor pe scări. Cînd ajunse lîngă salon, văzu un cărucior lung pe rotile, iar pe el vreo douăzeci de boccelute din țesătură albă, din care se auzeau niște țipete teribile de bebeluși. Se opri o clipă să se uite la ei, gîndindu-se că unul dintre ei putea fi al lui. Din salon ieși o soră și luă cărucior de acolo.

— Puteți să intrați, îl informă ea.

Mosca împinse ușa și pătrunse într-o cameră mare, pătrată, cu pereții vopsiți în verde. Înăuntru erau șase paturi de spital, ocupate toate de lăuze. N-o văzu printre ele pe Hella. Zări, după aceea, într-un colț, un pat atît de coborît că ajungea aproape la nivelul podelei.

Stătea acolo întinsă pe spate, cu ochii larg deschiși, urmărindu-l. Era mai frumoasă ca oricînd. Gura îi era de culoarea roșie închisă a sîngelui, iar fața îi era albă ca varul, cu excepția a două pete de un roșu aprins pe obraji. Ochii îi străluceau plini de viață. Dacă n-ar fi existat imobilismul corpului, s-ar fi spus că nu arăta ca și cum ar fi născut un copil cu numai cîteva ore înainte. Conștient de prezența celorlalte femei, se duse pînă la ea și îngenunche pentru a o săruta pe obraz, dar ea își suci gîtul astfel ca gura să i-o întîlnească pe a lui.

— Ești fericit ? murmură ea.

Vocea ei era mai mult un horcăit, de parcă se îmbolnăvise de o boală respiratorie. Mosca îi zîmbi și încuviință din cap.

— E un copil superb și are așa de mult păr... șopti ea. Ca al tău.

El nu știu ce să-i răspundă, așa că rămase acolo întrebîndu-se cum puteau toate astea s-o facă pe ea atît de fericită și să-l lase pe el atît de nesimțitor.

O soră intră în salon și-l anunță :

— Gata, vă rog, puteți veni din nou mîine, la orele obișnuite de vizită.

Mosca se aplecă spre Hella și-i zise :

— Te văd mîine, bine ?

Ea dădu din cap și-și înălță bărbia să fie sărutată încă o dată.

Afară, sora îl întrebă dacă voia să-și vadă copilul. El răspunse afirmativ și o urmă de-a lungul coridorului pînă la peretele de sticlă care-i marca sfîrșitul. Descoperi că se aflau acolo și alți bărbați care priveau prin geam la diverși copilași ținuți în brațe, pe rînd, de către o soră mică, cu o față obraznică, ce-și îndrăgea evident munca și se distra copios pe seama caraghioslîcurilor proaspeților tați vizitatori. Ea deschise un mic dreptunghi în peretele de sticlă. Sora care îl adusese pe Mosca îi comandă :

— Copilul Broda.

Sora dispăru într-o cămăruță și ieși de acolo cu o boccelușă mică. Îndepărtă pînza de pe fața bebelușului și fixă, mîndră, copilul mai bine pe brațe.

Mosca fu șocat de urîțenia progeniturii sale. Era pentru prima oară că vedea un nou-născut. Fețișoara era zbîrcită toată. Ochii mici și negri erau abia întredeschiși și cu toate astea se vedea că puștiul e supărat pe lumea nouă și ostilă în care se afla. Deasupra capului, ca un șal murdar, un smoc imens de păr negru îi dădea aspectul unui animal.

Lîngă Mosca, un neamț scund și chel privea extaziat un alt bebeluș ținut de o altă soră. Mosca observă, ușurat, că nou-născutul era aidoma cu al lui. Neamțul nu mai contenea cu exclamațiile și cu gîngurelile :

— Oh, ce copil dulce, ce copil fermecător !

Imita cu gura lui zgomotul unui supt și-și strîmba fața în cele mai diferite grimase pentru a obține o reacție de la bebeluș. Mosca îl urmări curios și se uită apoi la propriul său copil. Încercă să simtă vreo emoție, ceva, dar degeaba. Îi făcu semn surorii să ia nou-născutul de acolo. Femeia îi aruncă o privire furioasă. Așteptase cu nerăbdare să vadă cum se va manifesta el. „Ți-am tras-o, surioară !“ îi zise Mosca în gînd.

Coborî scările în fugă și o porni pe jos către poarta spitalului. Îl văzu pe Leo la volanul mașinii lui, strecurîndu-se încet printre valurile de vizitatori care plecau. Se opri în fața jeepului, se cățără pe capotă și apoi, peste parbriz, se aruncă pe scaunul de lîngă șofer. Observă buchetul imens de flori din poala lui Leo. Prospețimea lor răcoroasă și dulce îi izbi nările. Brusc, se simți eliberat de tensiune și incredibil de fericit.

Cînd se întîlniră, în sfîrșit, cu Eddie, la Rathskeller, acesta era deja beat.

— Măgarule, îl întîmpină el, de ce n-ai telefonat ? Am pus-o pe Inge să sune la spital și cei de acolo mi-au vîndut pontul. După aia a sunat proprietăreasa voastră și i-am pasat și ei vestea.

— Isuse, am uitat ! se scuză Mosca cu un zîmbet tîmp pe față.

Eddie îl apucă de umeri.

— Felicitări ! Acum, să știi că astă-seară sărbătorim !

După ce își terminară cina, se îndreptară spre una din mesele de la bar.

— Ne cumpărăm fiecare băutura sau face cinste Walter ? întrebă Leo ca și cum asta era o chestiune de maximă importanță.

Eddie le dărui amîndurora un zîmbet amuzat, patern :

— Astă-seară fac eu cinste. După cum îl știu pe Walter, n-ar da de la el nici măcar o țigară. Ia privește ce față tristă are !

— Isuse, exlamă Mosca, cum dracu pot eu să mă comport ca un tată ? Nici măcar nu sîntem căsătoriți. Ăia de acolo îl tot strigau pe fiu-meu pe numele ei. Chestia asta m-a făcut să mă simt caraghios. Mă gîndesc serios să înaintez actele de cununie.

— Ia să vedem, zise Eddie. Povestea poate dura trei luni. La treizeci de zile după aceea însă, gata ! Înapoi în State ! Ai de gînd să renunți la bunătățile de aici ?

Mosca reflectă o clipă.

— Bănuiesc că pot obține actele și să mai amîn o vreme căsătoria. Mi-ar plăcea însă să am totul pregătit, pentru orice eventualitate.

— Ai putea s-o faci, dar va trebui să pleci odată și odată. Mai ales acum, că familia Middleton a plecat, n-o să-ți poți procura hrana adecvată pentru nevastă și copil.

Îi aruncă lui Mosca o privire ciudată, sfredelitoare.

— Ești sigur că vrei hîrtiile alea, Walter ? Ești gata să pleci înapoi ?

Mosca se răsuci brusc spre Leo și-l întrebă :

— Dar tu cum stai ? Te-ai hotărît ? S.U.A. sau Palestina ?

— Mie îmi merge bine aici, răspunse Leo, gîndindu-se la Profesor. Curînd însă va trebui să iau și eu o decizie.

— Mai bine te-ai întoarce cu mine, îl sfătui Mosca. Ai putea locui cu Hella și cu mine pînă găsești un loc al tău. Asta, bineînțeles, dacă îmi voi găsi eu un locșor.

Eddie interveni curios :

— Și ce vei face cînd te vei întoarce în State ?

— Nu știu. Bănuiesc că o să mă duc la școală, poate. Nu știu prea multe, căci din liceu am plonjat direct în armată.

Le zîmbi.

— N-o să mă credeți, dar am fost un elev bun pe vremuri. Din nefericire, m-am înrolat voluntar și tu știi ce-am pierdut, Eddie, căci m-ai pistonat suficient de mult pe tema asta cît am fost soldați. Acum vreau să învăț despre ce se mai petrece în lume.

Se opri, încercînd să găsească un mod de a-și exprima gîndurile cît mai precis.

— Uneori aș vrea să mă lupt din răsputeri cu tot ce mă înconjoară, dar nu știu exact cum. E ca și cum aș fi incapabil să ies basma curată dintr-o capcană. Ca acum. Vreau și eu să înfăptuiesc ceva, dar nu mi se permite. O chestie care mă privește numai pe mine. Nu mă pot însura cu una de-a lor. Înțeleg de ce armata procedează așa de dur. Pe mine mă doare-n cot de nemți, dar chestia asta mă blochează. În fine, s-o lăsăm baltă !

Mai comandă un pahar de băutură și schimbă subiectul.

— Știți, cînd eram puști credeam că toți oamenii sînt minunați. Aveam ideile mele clare, pe care acum nici măcar nu mi le mai pot aminti. Tot în vremea aia obișnuiam să mă bat pe stradă. O făceam ca un erou din filme. Mă luptam întotdeauna cinstit. Nu-l loveam niciodată pe adversar dacă aluneca sau se dezechilibra. Mai tîrziu, am aflat ce principii de rahat aveam. Mi se pare acum că acea viață dusă înainte de a intra în armată n-a existat cu adevărat niciodată. Așa cum nimeni nu mai credea că războiul se va sfîrși. Știam cu toții că ne vom duce peste japonezi, după care se va găsi altcineva cu care să ne batem, poate cu rușii. Dup-aia poate cu marțienii. Întotdeauna însă cu cineva nou, astfel ca să nu

mai ajungem acasă în vecii vecilor. Acum cred, pentru prima dată, că povestea s-a încheiat și că va trebui să mă întorc la viața aia de vis sau ce-o fi fost ea. Așa că pot să încep prin a mă duce la școală, nu ?

Ceilalți doi se simțeau stingheriți. Pentru prima oară, Mosca le destăinuise simțămintele lui. Erau amîndoi surprinși de emoțiile copilărești care se ascundeau sub masca acelei fețe prelungi, întunecate și dure. Leo îngăimă :

— Nu-ți face griji, Walter, cînd o să duci o viață normală alături de o soție și de copii, totul va fi în regulă.

— Ce știi tu ? izbucni Eddie cu mînie de beţiv. Ai stat opt ani într-un lagăr de concentrare fără nici o damă. Ce mama dracului poți tu să știi ?

Leo îi răspunse cu sfidare în voce.

— Eu știu un lucru și bine. Tu n-o să pleci niciodată de aici.

Remarca îl uimi pe Eddie.

— Ai dreptate, replică el. Să mă ia naiba dacă n-ai dreptate. I-am scris din nou nevesti-mi să vină și să aducă copilul cu ea, că altfel eu nu mai plec de pe continentul ăsta blestemat ! Asta-i singura mea speranță. Ea însă se frige cu șeful ei și crede că eu nu știu. Dar am descoperit toată tărășenia !

Leo se întoarse spre Mosca.

— Poate o să vin cu tine. Cine știe ce ce mai întîmplă pînă atunci ? N-o să rămîn aici pe vecie. Poate încropim o afacere împreună, fără profitul pieței negre, însă. Iar tu te-ai putea duce și la școală. Cum ți se pare ?

— Just ! interveni Eddie. Intră în afaceri cu Leo și n-ai să pierzi, Walter.

Le zîmbi și văzu că nici unul dintre ei nu înțelesese sau nici măcar nu auzise ce spusese. Băutura îi stîlcea vorbele ieșite din gura lui spartă. Poate că tocmai de asta aveau încredere în el. Se simți rușinat.

— Amicilor, sînteți cu capul în nori ! le-o trînti.

Își dădu seama că era furios pentru că ei făceau planuri împreună și-l lăsau pe el la o parte, fără nici o intenție, ci nu-

mai pentru că presupuneau că el nu va pleca niciodată de acolo. Brusc, se simți îngrijorat pentru ei. Pentru Leo, datorită naivității cu care intrase în viața adevărată, iar pentru Mosca din pricina a ceea ce i se părea a fi o permanentă luptă cu el însuși, care clocotea îndărătul acelei fețe mîndre, întunecate și aparent nepăsătoare. Era o luptă disperată pentru a se menține legat de lume cu ajutorul unei singure ațe îngrozitor de subțiri. Mai simțea, în plus, o copleșitoare amărăciune, înecată în alcool, pentru el însuși. Spre stupoarea lui Leo și a lui Mosca, își puse capul pe masă și începu să plîngă. Apoi căzu într-un somn adînc.

Capitolul 17

Wolf își strecură cu greu corpul burduhănos pe treptele subsolului și oftă din rărunchi, bucuros să fie la adăpost de soarele fierbinte al verii. Era teribil de obosit căci trebuise să ajungă cu munca lui de la serviciu la zi după o lună de vacanță. Își dusese nevasta să-și viziteze o soră în Bavaria. Fusese ultima vizită înainte de plecarea lor în State.

Se îndreptă direct spre bucătărie, unde Ursula pregătea cina.

— Au un băiețel, anunță el.

Ursula se întoarse și exclamă bucuroasă :

— Nu-i minunat ? Exact ce-și dorea ea. S-a întors de la spital ? Trebuie să mă duc s-o văd.

— S-a întîmplat la o zi după ce am plecat noi. Bebelușul a venit pe lume mai devreme. S-au împlinit trei săptămîni de cînd e acasă.

Wolf nu se putu abține să nu se mire de voioșia Ursulei, deși cele două femei abia se cunoșteau. Dacă reflecta mai bine, nu putea să nu recunoască că și pe el îl gîdila ceva la coarda sensibilă cînd auzea de nou-născuți. Își dorea și el copii, după ce va avea o situație ca lumea. Asta era o chestie pe care te puteai baza și, pornind de la ea, își putea educa viitoarele odrasle să aibă singure grijă de ele. Era sigur că va avea cei mai deștepți puști din împrejurimi, căci vor ști întotdeauna pe ce lume se află.

— Ai primit vreo veste în legătură cu actele noastre de căsătorie ? se interesă Ursula.

— N-au sosit încă de la Frankfurt.

Era o minciună. Documentele se odihneau acum sub cheie în biroul lui de la baza aeriană. Dar dacă Ursula ar fi aflat despre ele, ar fi insistat să se căsătorească imediat și atunci el ar fi trebuit să părăsească Germania în termen de treizeci de

zile de la ceremonie. Voia să mai stea acolo cîteva luni ca să încheie cîteva tranzacții.

Din spatele lor se auzi vocea tatălui ei.

— Ah, Wolfgang, ai ajuns în sfîrșit acasă !

Wolf se răsuci iute pe călcîie.

— Ai primit un mesaj telefonic, îl anunță bătrînul. Trebuie să iei legătura de urgență cu un bărbat care se numește Honny.

Tatăl ei tocmai venise din magazie cu o șuncă mare pe care o puse pe masă. Scoase un cuțit de măcelărie și își tăie cu grijă cîteva felii nu prea groase, pentru a le prăji alături de cartofi.

Wolf recunoscu în sinea lui că individul avea calitatea de a ști să se facă folositor pe lîngă casă.

— A mai spus ceva tipul ? întrebă el.

— Nu, dar mi-a tot repetat că e vorba de ceva foarte important.

Wolf se duse în dormitor și formă numărul neamțului. Recunoscu vocea lui Honny imediat ce acesta ridică receptorul.

— Wolfgang la telefon, zise el.

Cu vocea emoționată, feminizată de pe urma tonului înalt cu care vorbea, Honny exclamă :

— Wolfgang, ce bine că ai sunat atît de repede ! Mai ții minte că iarna trecută căutai un om de legătură ? Ei bine, l-am găsit.

— Ești sigur ?

Vocea neamțului coborî cu cîteva tonuri și deveni mai voalată.

— Am destule dovezi să cred că da.

Accentuase cuvîntul „dovezi".

— Așa deci... Foarte bine. O să ajung la tine cam într-o oră. Îl poți aduce acolo pînă atunci ?

— În două ore.

— S-a făcut, zise Wolf și închise.

O anunță pe Ursula că nu va rămîne la cină și se grăbi să plece. Înainte de a închide ușa auzi exclamația ei de surpriză și dezamăgire. Apucă grăbit în josul străzii și ajunse la țanc pentru a prinde un tramvai din mers.

Era emoționat. Își pierduse toate speranțele legate de afacerea aceea și de cîteva luni încetase să se mai preocupe de ea. O singură dată problema îi revenise în memorie, cînd Mosca îl tachinase pe tema asta. Iar acum treaba pica la fix. Actele de căsătorie erau gata, oricînd putea obține biletele de avion, la dracu cu transportul pe cheltuiala guvernului ! În plus, ar fi o ieșire perfectă din încurcătura cu bătrînul. Ursula și taică-său îi scoseseră peri albi pisîndu-l să-l ia și pe bătrîn în State, iar el aproape că le rîsese în nas. Femeile însă trebuiau permanent minținte. Îi promisese Ursulei că va face tot ce-i va sta în puteri. De fapt, nu l-ar fi deranjat deloc să vină și el cu ei, dacă bătrînul ar fi fost isteț. Dar individul încasase o păruială zdravănă cînd încercase să tragă pe sfoară cîțiva traficanți. Stătuse o săptămînă în spital, la reanimare. De atunci își petrecuse zilele în pivnița apartamentului, ca o cîrtiță. În mai puțin de o săptămînă halise o șuncă de douăzeci de livre în întregime, hăpăise trei sau patru rațe dintr-o dată și aproape o gîscă întreagă într-o duminică. Probabil că luase în greutate mai mult de patruzeci de livre în ultimele două luni. Zbîrciturile pielii i se neteziseră de pe urma straturilor succesive de grăsime depuse, iar costumele lui de dinainte de război nu-i mai puteau cuprinde burdihanul imens.

Wolf se gîndi că bătrînul era actualmente, poate, unicul vărzar gras din Bremen, singurul care putea poza pentru afișele și pentru ghidurile de călătorie ce prezentau un neamț imens și voios, exponent tipic al bunului trai din țara lui. Remarcă în sinea lui, nu fără ironie, că avea în pivnița casei pe cel mai gras neamț din Germania. Un canibal blestemat. O șuncă de douăzeci de livre în trei zile... Isuse !

Wolf sări din tramvai cînd acesta depăși Kurfürsten Allee, traversă Metzer Strasse și intră pe strada pe care locuia

Mosca. Aerul era încă fierbinte, deşi soarele cobora încet la orizont, aşa că Wolf fu nevoit să meargă sub umbra copacilor. Spera ca Mosca să fie acasă, dar nu era nici o tragedie dacă nu-l găsea, căci avea suficient timp ca să-l culeagă de la club sau din Rathskeller.

Împinse poarta ce despărţea trotuarul de aleea care ducea la uşa casei, o străbătu, urcă scările şi ciocăni. Îi deschise chiar Mosca. Era îmbrăcat în pantaloni scurţi şi tricou şi avea picioarele desculţe. Ţinea în mînă o cutie de bere.

— Intră, Wolf, îl pofti Mosca.

Trecură prin hol şi intrară în living. Frau Saunders şedea pe un colţ al canapelei şi citea o revistă, iar Hella legăna căruciorul ce servea acum şi de balansoar. Bebeluşul plîngea.

Wolf le salută pe femei. Cu toate că era nerăbdător, admiră copilaşul şi complimentă pe Hella în legătură cu frumuseţea lui, după care se întoarse spre Mosca şi-i zise :

— Putem vorbi o clipă între patru ochi, Walter ?

— Desigur.

Ţinînd în continuare cutia cu bere în mînă, Mosca îl conduse spre dormitor.

— Ascultă, Walter, a ieşit în fine la iveală chestia aia cu legătura de care aveam nevoie pentru afacerea cu ordinele de emisie. Trebuie să mă întîlnesc imediat cu tipul şi să aranjez detaliile. Vreau să vii cu mine pentru eventualitatea că totul se perfectează rapid. E-n regulă ?

Mosca luă o înghiţitură de bere. Auzea cum îşi vorbeau una celeilalte, în camera alăturată, Hella şi Frau Saunders. Din cînd în cînd, bebeluşul plîngea nemulţumit. Mosca fusese luat prin surprindere şi acest şoc era neplăcut. Pentru el, afacerea fusese clasată şi, în plus, descoperi acum că nu mai avea nici un chef s-o ia de la capăt.

— Pe mine povestea asta nu mă mai interesează, Wolf. Va trebui să-ţi găseşti alt partener.

Wolf o pornise deja spre uşa dormitorului. Uluit de cuvintele lui Mosca, se întoarse spre el. I se citeau clar pe faţă furia şi imposibilitatea de a-şi crede urechilor.

— Ce porcărie mai e și asta, Walter ? Ne-am tocit pingelele toată iarna, iar acum, cînd totul e aranjat, tu dai înapoi ? Nu faci bine, Walter. Chestia asta nu se înghite.

Mosca fu amuzat de emoția și de mînia lui Wolf. Era un pretext pentru a nu fi rușinat de faptul că îl lăsa pe celălalt singur. Era conștient că procedeul lui era murdar, dar era bucuros că așa ticălosul ăsta buhăit încasase de la el o palmă zdravănă peste bot.

— Ce dracu, Wolf, zise el, noi nu sîntem gangsteri. A fost o idee. Poate că aș fi urmat-o pînă la capăt acum șase luni. Acum însă am femeie și copil. Dacă scîrțîie ceva, ce se va întîmpla cu ei ? În plus, actele de căsătorie îmi vor ieși peste cîteva luni. N-am nevoie de tot bănetul ăla.

Wolf încercă să-și recîștige controlul de sine.

— Ascultă, Walter, începu el cu voce prietenoasă și calmă, tu te întorci în State peste trei sau patru luni. E posibil să fi pus deoparte vreo mie de dolari cît ai stat aici, după cum e posibil să mai fi obținut și altă mie de pe piața neagră, pe care, oricum, eu te-am ajutat să-i strîngi. Odată ajuns în State va trebui să-ți faci o casă, să cauți o slujbă și o groază de alte rahaturi. O să ai nevoie de bișțari.

Schimbă diapazonul, arătîndu-se rănit de atitudinea celuilalt :

— Pe lîngă asta, nu joci corect, Walter. Dacă mă părăsești, o să trebuiască s-o las și eu baltă, căci n-am timp să caut un alt partener. Am nevoie de un tip în care să am încredere. Haide, Walter, o să fie floare la ureche. Nu trebuie să-ți faci griji din cauza copoilor, căci n-au cum să ne agațe. În plus, de cînd te temi tu de niște vărzari împuțiți ?

— Nu merg, se încăpățînă Mosca și mai luă un gît de bere.

Cu mîna liberă își flutură tricoul, exclamînd :

— Tii, da' cald mai e !

Wolf izbi cu pumnul în ușă.

— Isuse ! Ce naiba, dom'le, faptul că te-ai înhăitat cu jidanul ăla gălbejit și cu fustangiul de Eddie te-a făcut să-ți

piară tot curajul ? Aveam o impresie mai bună despre tine, Walter.

Mosca își puse cutia de bere pe dulap.

— Uite ce e, Wolf, lasă-i pe prietenii mei deoparte. N-am chef să te mai aud vorbind despre ei. Acum în legătură cu afacerea asta a ta. Măi găozar parșiv ce ești, ce crezi că nu știu că ți-ai obținut deja actele de căsătorie ? Ai putea acum să dai dracului toată chestia și să te cărăbănești în State. Între timp, eu trebuie să rămîn aici trei sau patru luni. Nu mi-e frică de nemțălăi, dar nu mai pup eu plecare din Bremen după o cacealma ca asta. Dacă e s-o facem, atunci fie ne ușchim din Bremen imediat după, fie le dăm la cap tipilor cînd săltăm banii. În acest moment, nici una din variante nu-mi convine. Și, oricum, nici nu mă gîndesc să fiu nevoit să mă uit mereu în spate pînă la sfîrșitul verii, nici pentru un milion.

Făcu o pauză și reluă cu sinceritate :

— Nu mă bag în rahat, Wolf. Îmi pare rău.

Wolf își plecă privirea, dînd din cap în sus și jos ca și cum s-ar fi mirat de ceva deja cunoscut. Își aminti de scena de la Clubul Ofițerilor, cînd adjutantul îi luase lui Mosca piuitul, și-l amenință :

— Știi, Walter, aș putea să dau totul în vileag despre tine și Hella. N-am de făcut nimic altceva decît să trimit un denunț la bază și la Poliția Militară. Stînd într-o locuință germană, încalci o lege a Guvernămîntului Militar. Mai există și alte chestii de care m-aș putea lega.

Spre uimirea lui, Mosca izbucni în rîs și zise :

— Pentru numele lui Dumnezeu, Wolf, ia și tu o bere sau ieși naibii afară ! Nu mă deranjează să mă joc de-a banditii cu tine, dar nu întrece măsura ! Eu nu sînt vreunul din prizonierii ăia jegoși ai tăi care făceau pe ei de frică în fața ta.

Wolf încercă să-l privească țintă pe Mosca, dar omul din fața lui radia asemenea forță și încredere în sine, încît nu fu capabil decît să ofteze și să zîmbească vag.

— Ah, ticălosule, murmură Wolf resemnat, hai dă-mi o bere.

Adăugă trist dînd din cap :

— Dar vezi să fie una de cinci stele.

În timp ce-și savura băutura se gîndi la un mod de a i-o plăti lui Mosca. Văzu că nu era nimic de făcut. Dacă l-ar fi turnat celor de la Poliția Militară și ar fi fugit în State, asta nu l-ar fi ajutat să rezolve afacerea, așa că n-ar fi cîștigat nimic, ba mai exista și posibilitatea ca Mosca să se răzbune. Nu, era clar că afacerea căzuse. Făcuse o mică avere cu diamantele și mai avea și ceva bani gheață. De ce să caute ghinionul cu lumînarea ?

Oftă și trase un gît de bere. Îi era tare greu să lase o asemenea ocazie din mînă. Își dădu seama că nu va avea niciodată curajul să meargă pînă la capăt de unul singur. Nu-i rămînea altceva de făcut decît să-și pună la un loc toate rezervele de țigări și să mai facă ceva negoț prin preajma bazei, cumpărînd ieftin și vînzînd scump. Ar mai putea strînge astfel vreo mie de dolari.

Îi întinse palma lui Mosca.

— Fără resentimente, da ? îi propuse.

Era un pic îngrijorat acum de faptul că Mosca ar fi putut să-i ia în serios amenințarea de adineauri și n-avea nici un chef să fie nevoit să se păzească în timpul ultimelor sale săptămîni din Germania.

— Regret că am încercat să fac pe durul cu tine, dar să pierzi toți bișțarii ăia... Uită ce ți-am spus.

Își strînseră mîinile.

— E-n regulă, îl liniști Mosca.

Îi conduse pe Wolf pînă la ușă și-i zise în loc de la revedere :

— Poate o să-ți iasă ceva pe cont propriu.

Cînd Mosca intră în living, amîndouă femeile îl priviră întrebător. Auziseră supărarea din vocea lui Wolf. Bebelușul adormise în căruciorul lui.

— Prietenul tău a plecat așa de repede... începu Frau Saunders.

— A vrut să discute ceva cu mine.

Mosca se întoarse spre Hella, care tricota și citea în același timp.

— Wolf se însoară în curînd. Are toate hîrtiile, o informă el.

Hella ridică privirea din carte și rosti cu indiferență.

— Zău ?

Își plecă din nou fața ei subțire și palidă asupra cărții, murmurînd :

— Sper să vină curînd și ale noastre.

Mosca se duse în dormitor să-și mai ia o bere și o cutie cu alune, pe care le oferi femeilor. Ele își umplură palma.

— Sigur nu vreți și o bere ?

Amîndouă clătinară din cap și continuară să citească.

În timp ce toți trei ronțăiau alune, Mosca le privi. Hella își tunsese părul pentru perioada de vară, dezvăluind vederii oasele fragile ale feței ce abia erau acoperite de un strat subțire de carne și piele. Unul din obraji îi era străbătut pînă la buze de o venă subțire și albastră. Camera era cufundată în liniștea odihnitoare și caldă a serii de vară. Din cînd în cînd, un vînticel răcoros își făcea simțită prezența înfoind draperia înflorată.

Bărbatul le studie pe amîndouă. Una îi putea fi mamă, iar cealaltă era mama propriului său copil, care picotea acum în cărucior. Rămase la concluziile astea simple, căci berea îl făcuse somnoros și totul începuse să se învîrtească în mintea lui.

Într-o zi, demult, își pusese pe cap casca de oțel, luase arma în mînă și traversase Africa de Nord, Anglia, Franța, Belgia și Olanda cu vaporul, în camioane și pe tancuri pentru a căuta inamicul și a-l secera. Chiar și acum ceea ce făcuse nu i se părea o greșeală, o prostie sau o ironie a soartei. I se părea doar o trăsnaie, o treabă neplăcută. Fu uimit că se gîndise la așa ceva. Își mai luă cîteva alune și fu cît p-aci să greșească ținta. Cîteva boabe alunecară pe podea. Se simțea îngrozitor de somnoros, așa că se ridică și se duse la fe-

reastră ca să simtă vîntul pătrunzîndu-i prin găurelele tricoului și răcorindu-i pielea încinsă. După un timp se îndreptă, nesigur pe picioare, spre cărucior, se uită la copilaș și zise solemn și tare :

— Grozavă treabă !

Femeile zîmbiră.

— Cred că va trebui să te bag în pat, spuse Hella.

Se răsuci spre Frau Saunders și-i explică :

— E pentru prima dată că s-a uitat, într-adevăr, la copilaș. Nu-ți vine să crezi, Walter, că ești tată ?

— O să se comporte mai bine la al doilea, zise Frau Saunders.

Mosca continuă să-și privească fiul. Nu i se mai părea urît. Zbîrciturile de pe față îi dispăruseră, locul lor fiind luat de un ten neted și alb. Femeile se întoarseră la citit. Mosca se duse înapoi spre fereastră.

— Nu mai fi așa agitat ! îl admonestă Hella cu ochii în carte.

— Nu sînt agitat, protestă Mosca.

Era adevărat. Se simțea de parcă ar fi inspectat camera pentru prima oară. Se duse încă o dată la cărucior și mîngîie cu privirea copilul adormit. Se gîndi că puștiul arăta deja a om. I se adresă apoi nevesti-si :

— Ce-ar fi să mergem mîine la clubul de la țară. O să stăm cu căruciorul pe pajiște și eu o să-ți aduc hot dog și înghețată de la snack-bar. O să fie și o orchestră acolo.

Hella încuviință cu capul cufundat în carte. El se întoarse spre Frau Saunders.

— Ți-ar plăcea să vii cu noi ?

Proprietăreasa își ridică privirea.

— Oh, nu. Aștept niște musafiri, se eschivă ea.

Hella îi zîmbi.

— Să știi că ți-a zis-o serios, altfel nu te-ar fi întrebat. O să mănînci la înghețată pînă ți se apleacă.

— Nu pot, zău.

Frau Saunders reveni la lectura ei. Mosca își dădu seama că ea nu acceptă din pricina timidității ei și a gîndului că fusese invitată din politețe.

— N-am glumit, să știi, insistă el.

Femeia îi zîmbi.

— Să-mi aduci niște înghețată de acolo, da ?

Mosca își luă o altă bere din dormitor. Își zise că totul e în regulă.

— De vreme ce ești așa de prietenos, interveni Hella, am și eu o rugăminte. Frau Saunders are un unchi în America și vrea să-i trimiți o scrisoare de a ei prin poșta militară.

— Nici o problemă, încuviință Mosca.

Clasica poveste. Toți nemții le scriau rudelor din State făcînd aluzie să le fie trimise pachete.

— Mulțumesc, zise Frau Saunders cu un zîmbet strîmb. În zilele noastre ne preocupă pe toți soarta unchilor noștri dragi din America.

Hella și Mosca izbucniră în rîs. Mosca fu chiar pe punctul de a se îneca cu berea pe care era gata s-o înghită.

Femeile își reluară lectura, așa că el aruncă o privire exemplarului din *Stars and Stripes* ce zăcea pe masă, după care zise :

— Poate mîine o să se întoarcă și Leo din Hamburg și vine și el cu noi.

Hella îl privi.

— E plecat de multă vreme. Sper că n-a pățit nimic, se arată ea îngrijorată.

Mosca aduse o bere proaspătă.

— Sînteți sigure că nu vreți niște bere ? le invită el.

Ele refuzară încă o dată. Bărbatul se duse lîngă fereastră.

— Bănuiesc că Leo și-a aranjat să rămînă acolo în week-end ca să vadă ce se mai întîmplă. Altfel ar fi trebuit să se întoarcă de ieri.

Hella așeză cartea pe masă și o anunță pe Frau Saunders :

— Am terminat-o. A fost excelentă.

— Am și altele în dormitor pe care nu le-ai citit. Du-te și alege-ți una.

— Nu în seara asta.

I se alătură lui Mosca la fereastră și-și strecură brațul pe după mijlocul lui pe sub tricou. Priviră amîndoi întunericul de afară, scăldați în răcoarea adierii venite dinspre copaci. Simțeau mirosul legumelor plantate în grădini și al rîului ce curgea în spatele lor. Aerul nopții de vară nu purta cu el decît o vagă mireasmă dinspre ruine. Luna plină era mascată de nori, iar de jur împrejurul lor se auzeau din locuințe voci nemțești și rîsete. Un radio pus pe postul local emitea muzică. Mosca simți brusc dorința aprigă de a se duce la Rathskeller sau la club, de a juca zaruri sau de a bea un păhărel cu Eddie și cu Wolf.

— Of, bei atît de multă bere ! zise dintr-o dată Hella cu năduf. Sper că mai ești în stare să ajungi în pat.

Mosca o mîngîie pe păr.

— Nu-ți face griji pentru mine. Mă simt bine.

Ea se sprijini de el.

— Mă simt bine în seara asta. Știi ce-aș vrea ?

Îi șopti dorința la ureche ca să nu fie auzită de Frau Saunders.

— Ce ? ? exclamă Mosca uluit.

Ea zîmbi și se înălță pe vîrful picioarelor pentru a-l săruta.

— Ești sigură că facem bine ? o întrebă el precaut, cu voce joasă. N-a trecut decît o lună.

Eddie Cassin îl sfătuise să aștepte cel puțin două luni.

— Mă simt bine acum, repetă ea. Nu-ți face griji. Astă-seară am un sentiment minunat, ca și cum am fi împreună de mulți ani.

Mai rămaseră acolo cîteva clipe, ascultînd murmurul orașului și al nopții. Apoi Mosca se întoarse spre Frau Saunders.

— Noapte bună, îi ură femeii.

Ținu ușa livingului deschisă pînă cînd Hella trecu cu căruciorul în dormitor, după care verifică ușa apartamentului ca să se asigure că era încuiată.

Capitolul 18

Mosca se așezase la umbra casei enorme, vopsită în alb, căreia i se dăduse destinația de club de țară. În fața lui se întindea poligonul de tras cu arcul, cu țintele lui din cercuri roșii și albastre. Lîngă el, Hella se odihnea pe un scaun jos, confortabil. Peste toată pajiștea erau împrăștiați soldați, alături de nevestele și de copiii lor.

Deasupra tuturor trona pacea după-amiezii de duminică. Înserarea începea să se lase mai repede decît pînă atunci, ceea ce însemna că toamna venea mai devreme în acel an. Iarba pajiștei era întreruptă din loc în loc de petice maronii de pămînt. Frunzele ulmilor care străjuiau terenul de golf căpătaseră deja o nuanță roșiatică.

Mosca îl văzu pe Eddie Cassin îndreptîndu-se spre ei, înconjurînd lanțul de trăgători cu arcul. Se așeză pe iarbă, o bătu ușurel pe Hella pe picior și o salută.

— Bună, fetițo.

Hella zîmbi și își reluă lectura din *Stars and Stripes* murmurînd ușor cuvintele citite.

— Am primit o scrisoare de la nevastă-mea. Nu vine.

Tăcu pentru cîteva momente.

— Mi-a transmis și o hotărîre de-a ei, reluă el, zîmbind amar, cu gura strîmbată. O să se mărite cu șeful ei. Ți-am spus eu că îi plăcea să se giugiulească cu el, Walter. Atunci nu știam nimic precis. Era simplă intuiție. Chiar : ce zici de această blestemată de intuiție a mea, Walter ?

Mosca observă că Eddie era pe punctul de a se îmbăta criță.

— Ce dracu, Eddie, tu nu ești genul de familist.

— Dar aș fi putut fi, comentă Eddie. Aș fi putut încerca.

Indică cu mîna căruciorul care se odihnea cuminte pe patul verde de iarbă, cu un colț de pătură albastră ieșind afară.

— Nici tu nu ești familist, dar cel puțin încerci.

Mosca rîse.

— Mai bine zis, învăț.

Tăcură o bucată de vreme.

— Ce-ar fi să treci pe la Rathskeller diseară ? propuse Eddie.

— Nu. Am ceva bun acasă. De ce n-ai trece tu pe la noi ?

— Simt nevoia să mă mișc, replică Eddie și se ridică. Nu pot să stau la tine toată noaptea.

Se îndepărtă, clătinîndu-se ușor, printre arcași și țintele lor.

Mosca se întinse pe spate peste picioarele femeii lui și își înălță fața spre razele slabe ale soarelui muribund. Uitase să-l întrebe pe Eddie de stadiul actelor de căsătorie. Trebuiau să fie gata de acum.

Își imagină drumul spre State și momentul cînd va intra în casa maică-si, cu o nevastă și un copil. Gloria se măritase între timp (își zîmbi sieși la gîndul ăsta), așa că nu trebuia să-și facă griji din cauza ei. Cu toate astea, avea un sentiment bizar la gîndul de a se întoarce acasă pentru totdeauna, deși îi era mai ușor acum să-l accepte decît îi fusese înainte.

În timp ce urmărea arcașii cum își manevrează arcurile cu stîngăcie și zborul săgeților eliberate, își aduse aminte de un bătrîn soldat de la o fermă aflată în spatele liniilor, fermă care fusese destinată unui spectacol pentru trupele de rezervă. În loc de scaune se puseseră baloturi de iască. Pe unul din ele se așezase această bătrînă cătană, care trebuia să fi avut în jur de patruzeci de ani, și începuse să pieptene cu grijă părul ciufulit al unui puști francez de vreo șase ani, pe care îl ținea între genunchii lui. Îi făcea cu meticulozitate o cărare pe margine, chinuindu-se, în același timp, să îi înfoaie părul în față sub forma unei ondulații. Se apucase, după aceea, să pieptene și să aranjeze părul altor doi copii, o fetiță și un alt băiat. Mișcările îi erau delicate și dibace. Nu fusese mulțumit de rezultat pînă cînd nu-i întorsese pe cei trei copii pe toate părțile, retușîndu-și ici-colo opera. După asta le

dăruise tuturor cîte un baton de ciocolată, își luase pușca de lîngă peretele de care o sprijinise și și-o puse între genunchi.

Gîndurile lui Mosca săriră la o altă imagine ce-i rămăsese întipărită în memorie. Își aminti de soldatul de culoare care aruncase la întîmplare cutii cu suc de ananas din camionul său, în timp ce trecea pe lîngă trupele care mărșăluiau obosite dinspre plajă către zgomotele de arme grele din depărtare, ca și cum le-ar fi reamintit tuturor să se pregătească pentru infernul din fața lor, exact așa cum dangătul clopotelor în zilele de duminică era menit să anunțe sufletele credincioșilor să fie gata pentru regăsire. Așa cum sunetul clopotelor crește și crește pe măsură ce toți credincioșii se apropie de biserică, la fel și bubuitul armamentului greu devenea tot mai dens, însoțit fiind de păcăniturile armelor ușoare ca de niște acorduri suplimentare. Se apropiau, se apropiau, erau pregătiți pentru Marea Intrare. Actul suprem în care mintea și corpul rezonau automat după un ritual, ca și cum ar fi pătruns în biserică... Aici însă imaginea se opri și reveni la răcoarea dulce și vaporoasă a sucului de ananas, la momentul de odihnă de pe șosea cînd cutia cu suc trecea de la gură la gură. Imaginea se mută pe un drum scăldat în lumina lunii, apoi într-un sat francez cu case mici de piatră, camuflate, lîngă care se vedea clar cum erau parcate camioane, jeepuri și monstruoase transportoare de tun. Revăzu în minte tancul din capătul străzii, acoperit de haine proaspăt spălate și împrăștiate la uscat în lumina lunii.

Zbîrnîitul unei corzi de arc și plesnitura seacă a săgeții creară senzația unei adieri răcoroase. Hella își ridică privirea din carte. Mosca se sculă.

— Vrei ceva înainte de a pleca ? o întrebă.

— Nu... Mă simt așa de plină. În plus, cred că o să mă ia din nou durerea de dinți.

Mosca văzu o ușoară umflătură vineție sub bărbia ei.

— O să-l rog pe Eddie să te ducă la dentistul de la baza aeriană.

Își adunară lucrurile de pe scaun și de prin iarbă și le așezară cu grijă în cărucior. Copilul dormea încă. O luară pe pajiște pînă la stația de autobuz. Cînd sosi mașina, Mosca își întinse brațele sale lungi și ridică micul cărucior pe platforma din spate.

Bebelușul se puse pe plîns. Hella îl luă în brațe. Conductorul aștepta să încaseze prețul transportului. Mosca i se adresă în germană :

— Sîntem americani.

Conductorul îl măsură pe Mosca din cap pînă în picioare, dar nu scoase nici un sunet de protest.

Cîteva stații mai încolo, pe platformă se urcară două tinere W.A.C. Una dintre ele observă bebelușul din brațele nemțoaicei și îi spuse celeilalte :

— Nu-i așa că e un copilaș german haios ?

Cealaltă se aplecă să vadă mai bine și exclamă, de cîteva ori, cu voce tare :

— Oh, e un copil minunat !

Uitîndu-se la Hella și observînd-o ca să vadă dacă pricepe ce-i spune, americanca o felicită :

— Schön, schön ![1]

Hella zîmbi și-l privi pe Mosca, însă el nu reacționă nicicum. Una dintre ele scoase un baton de ciocolată din geantă și i-l puse copilului pe păturică în momentul în care cele două se dădură jos, înainte ca Hella să poată spune ceva.

La început Mosca se amuzase, însă acum era furios. Luă ciocolata și o aruncă departe, pe stradă.

După ce coborîră din mașină Hella zise :

— Nu fi atît de necăjit că ne-au luat drept germani.

Însă era mai mult decît atît. Fusese înspăimîntat, de parcă ar fi fost nemți adevărați și trebuiseră să accepte mila și umilința ca făcînd parte dintre învinși.

---

1 Frumos, minunat (n.tr.).

— O să plecăm curînd de aici, rosti el apăsat. Mîine o să discut cu Eddie să urgenteze ieşirea actelor.

Pentru prima dată avea senzaţia că trebuie să se grăbească.

Eddie Cassin părăsi clubul de ţară fără nici cea mai vagă idee încotro s-o ia. I se lăsase ceaţa durerii peste ochi cînd îl văzuse pe Mosca cum şedea în iarbă, cu capul sprijinit pe genunchii Hellei şi cu o mînă pe roata căruciorului. Prinse un tramvai şi îşi zise : „Hai să mă duc pe la gorilă". Ideea îl învioră suficient de mult ca să înceapă să se uite după fetele care se plimbau pe marginea drumului spre centru. La celălalt capăt al oraşului o porni pe jos spre rîu, traversă podul de peste Weser şi se urcă din mers în alt tramvai, spre Neustadt. Coborî din el la ultima staţie dinaintea bazei aeriene.

Clădirile de aici erau intacte. Intră într-una din ele, urcă trei etaje şi ciocăni într-o uşă. Auzi imediat vocea Elfreidei strigînd :

— O clipă !

La cîteva secunde după aceea, uşa se deschise.

Eddie Cassin era şocat de fiecare dată cînd o vedea. Avea linii moi, pline, mai pline chiar decît arătau, glezne şi şolduri elegante, dar şi o monstruozitate de cap cu ochi mici, violeţi, ce dădeau înspre margini în roşu, ca la iepuri.

Eddie intră şi se aşeză pe canapeaua de lîngă perete.

— Dă-mi să beau, fetiţo, comandă el.

Îşi păstra în permanenţă aici o rezervă de băutură. Se simţea mai în siguranţă astfel. Ştia că Elfreida nu se atingea de ea decît în prezenţa lui. Cît timp prepară băuturile, el îi urmări fascinat mişcările capului.

Era prea mare faţă de corp, iar părul îi stătea ca o claie de ţepi sîrmoşi. Pielea era îmbătrînită şi avea aspect de piele de găină, cu un luciu mat, gălbui şi cu pori imenşi. Nasul era turtit de parcă ar fi încasat o mulţime de lovituri, iar buzele ei, dacă nu şi le aranja aşa cum făcea întotdeauna cînd venea

Eddie, nu erau decît două bucăți de carne umflată, palide precum carnea de vițel. Bărbia și obrajii îi atîrnau. Vocea însă era dulce și melodioasă, regăsindu-se în ea ceva din fiorul adolescenței. Vorbea bine engleza, era talentată la limbi străine și își cîștiga existența ca traducător și interpret. Uneori îi preda lui Eddie lecții de germană.

El se simțea confortabil și în siguranță aici. Ea lumina întotdeauna încăperea cu lumînări, ceea ce îl determina pe Eddie să chicotească la gîndul că ele aveau probabil și alte întrebuințări. Lîngă peretele de vizavi se afla un pat, iar în apropierea lui, lîngă peretele din fața ferestrei, trona un birou pe care se odihnea o poză a soțului ei, un individ arătos ai cărui dinți lăbărțați erau dezveliți într-un zîmbet vesel.

— Nu te așteptam în seara asta, rosti Elfreida.

Îi dădu băutura și se așeză pe canapea, la depărtare de el. Învățase pînă atunci că orice gest de afecțiune sau de dorință al ei îl făcea să plece, dar dacă aștepta pînă ce se afuma suficient de bine, el singur stingea lumînările și o trăgea violent spre pat, așa că trebuia să pretindă acum că n-are prea mult chef de el.

Eddie se întinse pe canapea, bînd și privind fix poza. Soțul ei căzuse înaintea Stalingradului. Elfreida îi povestise de multe ori cum, alături de compatrioatele ei, se îmbrăcase în negru în acea zi specială în care se decretase doliu național pentru bărbații germani care muriseră acolo. Fuseseră atît de mulți încît și acum numele Stalingrad avea un ecou îngrozitor în inimile lor.

— Cred că era un tîmpit, comentă Eddie. Cum de s-a însurat cu tine ?

Văzu că intrebarea o descurajează și o face să se agite. Așa proceda mereu cu ea cînd era în toane rele.

— Spune-mi, a făcut vreodată dragoste cu tine ? o interogă el.

— Da, răspunse sec femeia, cu voce coborîtă.

— Cît de des ?

Ea nu răspunse.

— O dată pe săptămînă ?

— Mai des.

— Ei, atunci poate că nu era complet tîmpit, afirmă sentențios Eddie. Îți spun eu însă că nu-ți era credincios.

— Nuu, se rugă ea.

Eddie văzu satisfăcut că ea începuse deja să plîngă.

Se ridică în picioare.

— Dacă te porți așa și nici măcar nu-mi răspunzi, atunci ar fi mai bine să plec.

Juca teatru. Ea știa asta, dar mai știa și ce atitudine trebuia să adopte. Căzu în genunchi și-i prinse picioarele cu brațele.

— Te rog, Eddie, nu pleca. Te rog, nu pleca.

— Spune-mi că soțul tău a fost un tîmpit, spune-mi adevărul !

— Nu ! exclamă ea ridicîndu-se furioasă de jos. Să nu mai pronunți cuvîntul ăsta. El era un poet.

Eddie își turnă un alt pahar și rosti solemn :

— Vezi tu, am știut asta dintotdeauna. Toți poeții sînt niște tîmpiți. Pricepi ? Pe lîngă asta, se vede clar că așa era după dinții lui.

Îi zîmbi parșiv.

Ea plîngea acum cu convulsii din cauza durerii și furiei din suflet.

— Poți să pleci ! urlă ea. Du-te dracului, bestie ce ești ! Nu ești decît o jigodie ticăloasă !

Își dădu seama că picase în capcană cînd el o învîrti pe loc și o plesni peste față, după care o tîrî și îi făcu vînt pe pat. Deliberat o mîniase, ca să se excite. Încercă să nu-i răspundă cînd corpul lui năvăli peste al ei, dar ea sucombă în fața freneziei lui și, ca de obicei, o cuprinse și pe ea pasiunea rutului. În seara asta însă fu mai rău decît fusese pînă atunci. Se abandonară amîndoi din ce în ce mai mult orgiei sexuale din pat. El o forță să bea cu înghițituri lungi direct din sticla cu whisky și o umili prin toate mijloacele posibile. O făcu să se tîrască pe coate și pe genunchi pînă ce-l imploră să înceteze.

O făcu să mărșăluiască prin cameră în întuneric, schimbînd pasul la comanda lui. Într-un tîrziu, i se făcu milă de ea și o opri cu un : „Whoa !“ scurt, după care o lăsă să vină în pat, în brațele lui.

— Acum spune-mi că soțul tău a fost un tîmpit !

Era gata s-o dea afară din pat încă o dată.

Cu o voce de copil amețit, ea repetă după el.

— Soțul meu a fost un tîmpit.

După asta ea tăcu și rămase întinsă, pasivă, pe pat. El o forță să se ridice în capul oaselor ca să-i vadă sînii lungi și conici. Erau ca două mingi de rugbi, exact ca două mingi de rugbi. Eddie se minună. Îmbrăcată, părea vulgară. Îl trecuse un adevărat fior de plăcere cînd dăduse prima oară peste această comoară.

— Mi-e rău, Eddie, îngăimă ea. Trebuie să mă duc la baie.

O ajută să se îndrepte într-acolo și o așeză, goală, pe WC, după care își prepară o nouă băutură și se întinse la loc în pat.

— Săraca Elfreida, își zise el încetișor, săraca Elfreida. Ar face orice pentru un mădular solid !

Cînd o zărise prima oară, în tramvai, privirea ei fugară fusese suficientă pentru ca el să afle totul despre ea. Așa cum zăcea acum în pat, satisfăcut, golit de orice urmă de pasiune și de ură, se mira de cruzimea lui față de ea. Se mira și de insistența cu care dorise să-i ruineze amintirea soțului. Ce fel de individ fusese el de se însurase cu o femeie ce poseda un asemenea cap ? Din cele mărturisite de Elfreida la început, se părea că tipul fusese înnebunit după ea. Nu putea să nu recunoască însă că un corp ca al ei te putea face să uiți o mulțime de alte chestii. „Nu însă și capul“, își zise Eddie.

Își turnă alt pahar și se întoarse la pat. Deci ea avusese norocul să găsească unicul bărbat din lume care s-ar fi căsătorit cu ea, singura persoană care avusese ochi să vadă sufletul ascuns în spatele măștii date de natură. Din ce îi po-

vestise ea și din ceea ce dezvăluia poza, fusese un tip pe cinste, iar el distrugea acum acea amintire.

O auzea pe Elfreida vomînd în baie. Îi părea rău pentru ea, mai ales că știa prea bine că o terorizase pentru a-și potoli propria spaimă, deoarece simțea că de acum era ca o frunză luată de val, cu toate legăturile ce-l țineau ancorat de viață rupte irevocabil. Nu putea da vina pe nevastă-sa. Nu fusese niciodată capabil să-și ascundă dezgustul cînd ei îi era rău. Cît timp a fost însărcinată era groaznic de urîtă și își vărsa mereu mațele afară, așa cum făcea Elfreida acum. În acele momente nu putea nici măcar s-o atingă.

Eddie își turnă un nou pahar. Mintea începu să i se încețoșeze, dar continua să se gîndească la nevastă-sa de parcă ea s-ar fi aflat acum lîngă el, cu picioarele larg desfăcute. Îi apăru în fața ochilor imaginea vechiului răcitor al maică-si. Își aminti cum cobora el în fiecare zi în pivnița cu cărbune și scotea de acolo cîte un bloc de gheață într-o doniță grea de lemn, după care golea donița în bazinul mare scobit sub răcitor, bazin ce reținea apa pe măsură ce se topea gheața. Își mai aminti și de momentele în care golea acel bazin, în fiecare dimineață, cînd vedea cum plutesc în apa aceea neagră bucăți de mîncare stricată, hîrtii de ziar, murdării umede făcute teanc și zeci de gîndaci morți, cu antenele lor subțiri și amenințătoare înmuiate în apă, ca niște dîre de sînge. În minte îi apăru nevastă-sa cu picioarele desfăcute și cu o tavă cenușie, emailată, între glezne. Din corpul ei picurau încet gogoloaie de hrană stricată, rotocoale de rahat și carapace maronii de gîndaci morți, într-un șir fără de sfîrșit.

Se sculă brusc și strigă :

— Elfreidaaa !

Nu primi nici un răspuns. Se duse pînă la baie și o găsi întinsă pe jos, cu sînii ei grei striviți de pardoseală. O luă în brațe și o aduse înapoi în pat. Văzu că plînge încet. I se păru dintr-o dată că se află undeva sus și se uita la ea și la Eddie Cassin. Își văzu propria față reflectată de lumînări în bezna

nopții de vară și simți cum în corp i se răsucește o suliță imensă a teroarei. Un urlet asurzitor îi umplu mintea :

— Doamne, Doamne, ajută-mă ! Te rog, ajută-mă !

Îi săruta fața, gura ei mare, nasul și obrajii gălbejiți.

— Nu mai plînge, o imploră el cu voce tare, te rog să nu mai plîngi. Soțul tău a fost un bărbat minunat. N-a fost un tîmpit. Am vrut să te necăjesc.

În minte i se derulă imaginea lui de copil ascultînd cuvintele cuiva care citea cu voce tare basme pe care cu greu și le amintea acum. Cuvintele ce fuseseră atît de minunate atunci, basmele și tot ce exprimase inocența pe vremuri erau murdărite acum. Vocea glăsuia „Pierdută, pierdută, pierdută în pădure. Compătimiți-o pe prințesa rătăcită". În minte îi apăru acum, așa cum îi apăruse atunci, o fecioară cu o coroană pe cap, cu un văl din dantelă albă, cu trăsături delicate ca ale unui înger, cu corpul diafan, de fată nematurizată, pe care nu se formase nici o rotunjime a șoldului sau a sînului și care nu era tulburat de nici o urmă a pubertății care să-i strice puritatea formei. Știa că atunci — i se întîmplase la școală sau în domitorul de acasă ? — se uita pe fereastră, cu privirea rătăcindu-i în tăcere, neajutorat, în timp ce vocea din spatele lui repeta încetișor : „Compătimiți-o pe frumoasa rătăcită".

În noaptea aceea, Hella și Mosca lăsară copilul în grija lui Frau Saunders și porniră să se plimbe pe jos către Metzer Strasse, unde Mosca locuia încă oficial. Americanul căra cu el sacul albastru de sport în care se găseau prosoape și schimburi curate.

Erau amîndoi încălziți și murdari și abia așteptau să facă o baie pe cinste. În casa lui Frau Saunders nu exista boiler.

În fața imobilului o găsiră pe Frau Meyer. Purta niște pantaloni albi largi și o bluză albă, cadouri de la Eddie Cassin. Fuma o țigară americană și părea mulțumită.

— Hello, îi salută ea. N-ați mai venit de mult.

— Să nu-mi spui că ești singură, o tachină Mosca.

Frau Meyer rîse, dezvelindu-şi dinţii proeminenţi.

— Nu, eu nu sînt niciodată singură. În nici un caz într-o casă ca asta, plină de bărbaţi.

— Frau Meyer, ştii cumva dacă s-a întors Leo de la Hamburg ? o întrebă Hella.

Femeia îi privi surprinsă.

— Păi, s-a întors de vineri. N-a trecut pe la voi încă ?

— Nu, răspunse Mosca, şi nu l-am văzut nici la Raths-keller sau la club.

Pe faţa administratoarei apăru o expresie şireată.

— E în camera lui cu un ochi învineţit. L-am cam necăjit pe tema asta, dar am văzut că era supărat şi l-am lăsat în pace.

— Sper că nu e bolnav, se îngrijoră Hella.

Urcară scările şi ciocăniră în uşa camerei lui Leo. Nu primiră nici un răspuns, aşa că Mosca ciocăni mai tare. Nimic. Încercă uşa. Era încuiată.

— I-a scăpat, în sfîrşit, ceva din vedere bătrînei Meyer, zise Mosca. Probabil c-a ieşit pe afară.

Intrară în camera lui Mosca. Americanul se dezbrăcă şi se îndreptă spre baia de la capătul holului. Cît timp se înmuie fumă o ţigară, apoi se spălă rapid. Cînd se întoarse, Hella zăcea pe pat, cu mîinile la falcă.

— Ce-ai păţit ? o întrebă Mosca.

— Mă dor dinţii de la dulciurile şi îngheţata de azi.

— Te duc mîine la dentist.

— Nu, nu, o să-mi treacă. Am mai păţit aşa şi înainte.

Se dezbrăcă şi ea, îşi puse halatul de baie şi o porni în lungul coridorului.

În timp ce-şi lega şireturile la pantofi, Mosca auzi o mişcare în camera lui Leo. O clipă crezu că e vreun servitor neamţ pus pe jaf, aşa că strigă tare :

— Leo ?

Aşteptă o clipă şi auzi vocea lui Leo, prin perete :

— Eu sînt.

Mosca ieși din cameră. Leo descuiase între timp ușa. Cînd Mosca întră în încăpere, celălalt se ducea deja spre pat.

— De ce n-ai venit pe la noi ?

Leo se urcă în pat. Cînd se întoarse pentru a sta pe spate, Mosca îi văzu fața. Sub un ochi se întindea o pată albastru-închis, iar pe frunte îi crescuse un cucui. Chipul era umflat și avea un aspect păstos.

Mosca se holbă la el o clipă, apoi se așeză pe un scaun lîngă masă. Își aprinse o țigară. Își făcuse o imagine corectă a celor întîmplate după titlurile de o șchioapă din *Stars and Stripes* din seara trecută, deși nu înregistrase faptul ca lumea, din pricina berii ingurgitate pînă atunci.

Văzuse o poză cu un vapor ce pătrundea în portul Hamburg, înnegrit de oamenii pe care-i avea la bord. Sub poză era relatarea încercării acestui vas de a-și croi drum spre Palestina, încărcat fiind cu foști deținuți din lagărele de concentrare. Britanicii interceptaseră vasul și-l întorseseră, sub escortă, la Hamburg. Oamenii de pe el refuzaseră să debarce, dar fuseseră forțați s-o facă de către trupe înarmate.

— Te-ai dus să vezi evenimentul din Hamburg, nu-i așa ? îl întrebă Mosca pe Leo.

Acesta încuviință. Mosca medită o vreme. Fumînd, făcu legătura între faptul că Leo nu venise să-l vadă și că nu răspunsese la bătaia lor în ușă.

— Vrei s-o șterg ?

Leo neagă din cap.

— Nu. Mai stai puțin.

— Cine te-a lovit ? Limfaticii ăia de englezi, nu ?

Leo încuviință.

— Am încercat să-i opresc cînd băteau un bărbat pe care îl coborîseră de pe vas. Uite ce am primit în schimbul intervenției mele.

Făcu semn cu degetul înspre față. Mosca observă că ticul lui nu dădea nici un semn de viață, ca și cum mușchii i-ar fi paralizat în urma șocului.

— Cum a fost ?

— N-ai citit ziarul ? răspunse evaziv Leo.

Mosca lăsă să-i scape un gest de nerăbdare.

— Ce s-a întîmplat ?

Leo rămase nemișcat pe pat, fără a scoate o vorbă. Dintr-o dată, lacrimile îi inundară fața. Ticul îi apăru din nou, așa că își duse mîna la obraz pentru a-l opri. Brusc, izbucni cu voce tare :

— Tata a greșit, tata a greșit !

Mosca nu zise nimic. După cîteva clipe, Leo își luă mîna de pe obraz. Ticul încetase. Tînărul începu să povestească :

— I-am văzut cînd îl băteau pe bărbatul acela, tîrîndu-l pe pasarela ce lega vasul de țărm. Le-am strigat : „Nu faceți asta !“. Eram neplăcut surprins și l-am împins pe unul dintre ei. Celălalt mi-a aruncat : „Bine, măi japiță ovreiască, ia și tu o porție“.

Leo imita la perfecție accentul cockney.

— Cînd am aterizat pe pămînt, i-am văzut pe docherii germani rîzînd de mine, de noi toți. M-am gîndit atunci la tata. Nu mi-am zis că s-a înșelat, ci m-am gîndit doar la el, ce-ar fi zis dacă și-ar fi văzut fiul în ce hal ajunsese ? Ce ar fi crezut el atunci ?

Mosca îl întrerupse cu blîndețe :

— Ți-am repetat că locul ăsta e putred. Ascultă, eu mă întorc în State cînd o să capăt actele de căsătorie. A ieșit zvonul că baza aeriană se va închide, așa că eu o să rămîn oricum fără slujbă. Ce-ar fi să vii și tu cu noi acolo ?

Leo își prinse capul în palme. Propunerea nu-i stîrnea nici emoție, nici dorință de a accepta, nici afecțiune pentru Mosca, nici măcar o dorință de asociere.

— În America evreii beneficiază de siguranță absolută ? întrebă el cu amărăciune.

— Cred că da.

— Doar crezi ?

— Nimic nu e sigur pe lume.

Leo nu replică. Își aminti de soldații englezi în uniformele lor aspre din postav, aceiași care plînseseră cînd îl eli-

beraseră, pe el și pe ceilalti deținuți, care își dăduseră jos hainele de pe ei pentru a li le oferi lor, care își goliseră camioanele de hrană. Atunci îl crezuse pe taică-său. Oamenii sînt buni, omul e mai înclinat spre compătimire și iubire decît spre ură.

— Nu, replică el lui Mosca. Nu pot să merg cu tine. Mi-am aranjat să plec în Palestina peste cîteva săptămîni.

Dîndu-și seama că-i datorează o explicație lui Mosca, el zise :

— Nu mă mai simt în siguranță decît cu cei din neamul meu.

În timp ce spunea asta, își dădu seama că el de fapt îi aducea un reproș lui Mosca. Îi reproșa că afecțiunea americanului pentru el era ceva personal, că era foarte posibil ca să-l apere pe el, pe Leo, într-un moment de primejdie, dar nu s-ar fi deranjat nici o clipă să apere un evreu pe care nu l-ar fi cunoscut sau de care nu i-ar fi păsat. Acum această afecțiune nu-i mai era suficientă, nu-i mai putea oferi o siguranță reală. Nu s-ar simți în siguranță nici măcar în America, indiferent cît de mult succes material ar fi avut. Undeva, într-un colțișor al minții lui va exista în permanență teama că siguranța îi poate fi distrusă pe o cale împotriva căreia n-ar fi capabil să lupte și nici măcar s-o controleze, frica de posibilitatea ca nici măcar prieteni ca Mosca să nu poată lupta împotriva forței distructive. Fețele eliberatorilor i se contopiră în minte cu cele ale torționarilor într-o unică imagine amestecată. Prietenul și inamicul ajunseseră amîndoi să-i fie inamici. Își aduse aminte de o fată cu care trăise la puțin timp după ce ieșise de la Buchenwald. Era o nemțoaică subțirică și veselă, pe buze cu un zîmbet voios pînă la malițiozitate. Odată el plecase pe la ferme și se întorsese cu o gîscă și cu doi pui. Cînd îi povestise ce sumă mică plătise în schimbul lor, ea îl privise și-i zisese cu un zîmbet și o intonație tulburătoare :

— Așa, deci ești un bun afacerist...

Deși abia acum își dădu seama ce voise ea să spună de fapt, nu simți decît o vagă amărăciune față de ea, în comparație cu ceilalți. Cel puțin ea fusese blîndă și iubitoare, ținuse la el, îl tratase cu respect și corectitudine, cu excepția acelui unic moment. Și totuși, ea și mulți alții ca ea îl făcuseră să simtă cum îl arde numărul gravat pe braț, pe care avea să-l poarte și în mormînt. Unde putea să scape de toți oamenii ăștia ? În nici un caz în America și cu siguranță nu în Germania. Unde putea să se ducă ?

„Tată-tată, țipă el cu glasul minții, nu mi-ai explicat niciodată că fiecare făptură omenească își duce cu sine propriul său gard de sîrmă ghimpată, propriile sale cuptoare de incinerare, propriile mijloace de tortură, oriunde s-ar duce. Nu m-ai învățat niciodată să urăsc, să distrug, iar acum, cînd sînt umilit, cînd toți își bat joc de mine, nu simt decît rușine, nici măcar mînie, de parcă aș fi meritat fiecare lovitură, fiecare insultă. Așa că unde să mă duc ? Cu siguranță că am să găsesc și în Palestina aceeași sîrmă ghimpată pe care tu ai găsit-o în rai sau în iad.“

Își dădu seama acum că undeva, într-un loc secret din inimă, îl socotea, de multă vreme, inamic și pe tatăl său.

Nu mai avea la ce să mediteze. Îl observă pe Mosca care fuma în tăcere.

— O să plec în Palestina, poate peste vreo două săptămîni, dar din Bremen plec peste cîteva zile.

— Cred că procedezi corect, încuviință Mosca încetișor. Treci pe la noi înainte să pleci.

— Nu ! Să nu crezi că am ceva cu tine. Pur și simplu nu vreau să văd pe nimeni.

Mosca înțelese. Se ridică și îi întinse mîna lui Leo.

— Bine, Leo, îți urez mult noroc.

Își strînseră mîinile. O auziră pe Hella deschizînd ușa celeilalte camere.

— Nu vreau s-o văd, zise Leo.

— În regulă, rosti Mosca și ieși din încăpere.

Hella începuse să se îmbrace.

— Unde ai fost ? îl întrebă ea pe Mosca.

— La Leo. S-a întors.

— Aha, bine. Cheamă-l aici.

Mosca cumpăni invitația în minte.

— Acum nu vrea să vadă pe nimeni. A avut un mic accident și-l doare fața. Cred că n-are chef să-l vezi așa.

— Dar e o prostie ! protestă Hella.

După ce se îmbrăcă, ea se duse și ciocăni în ușa lui Leo. Mosca rămase în cameră, întins pe pat. Îl auzi pe Leo deschizînd ușa și ascultă conversația lor ce ajungea la el confuză, neclară. Nu voia să intervină, căci nu putea schimba situația cu nimic.

Mosca ațipi. Cînd se deșteptă, avu sentimentul că e tîrziu. În cameră se lăsase întunericul. Îi auzi pe Leo și pe Hella discutînd încă în cealaltă cameră. Așteptă cîteva minute, apoi strigă tare :

— Hei, ce-ar fi să mîncăm ceva înainte de a se închide la Crucea Roșie ?

Vocile se opriră brusc, apoi o luară de la capăt. La scurt timp, auzi deschizîndu-se ușa lui Leo, apoi Hella veni înăuntru și aprinse lumina.

— Eu sînt gata, anunță ea. Să mergem !

O văzu că își mușca buzele ca să nu plîngă.

Mosca apucă sacul de sport în care înghesuise prosoapele ude și schimburile murdare. Coborîră scările și ieșiră afară. Frau Meyer se afla încă pe trepte.

— L-ați văzut pe amicul nostru ? se interesă ea.

I se putea simți în voce o ușoară nuanță de amuzament și de condescendență.

— Da, răspunse Hella sec.

Pe Kurfürsten Allee, Mosca o întrebă pe Hella :

— Ți-a povestit totul ?

— Da.

— Și ce mama dracului ați tot șușotit acolo ?

Ea nu zise nimic un timp. Apoi :

— Ne-am amintit de vremea copilăriei noastre. El a crescut la oraș, eu la țară, dar am trăit amîndoi la fel o mulțime de evenimente. Cînd eram copii, Germania era o țară minunată.

— Toată lumea pleacă, observă Mosca. Mai întîi Middleton, acum Leo, iar în curînd Wolf. Mai rămînem noi și Eddie. O să trebuiască să nu vă scap din vedere pe tine și pe Eddie.

Hella îl privi fără a-i zîmbi. Avea o față obosită, cu ochii încercănați. Umflătura albastră de sub bărbie i se transformase într-o vînătaie lungă.

— Vreau să plec acum, cît mai curînd, rosti ea cu îndîrjire. Nu-mi place Eddie și nu-mi place să te văd cu el. Știu că e un bun prieten și ne face diverse servicii, dar mă tem de el. Nu pentru mine, ci pentru tine.

— Nu-ți face griji. O să ne sosească curînd actele de căsătorie. Cred că în octombrie părăsim Germania.

Cînd ajunseră lîngă casă, Hella zise cu voce epuizată :

— Walter, tu crezi că lumea va deveni mai bună pentru cei neajutorați ?

— Nu știu, dar nu te îngrijora. Noi nu sîntem neajutorați.

Pentru a-i ridica moralul, el îi zise :

— I-am scris maică-mi în legătură cu toată tărășenia. E fericită, mai ales că mă întorc acasă. Speră doar să-mi fi ales o fată potrivită.

Își zîmbiră unul altuia.

— Eu cred că-s potrivită, rosti Hella melancolică. Mă întreb ce-ar fi crezut maică-mea sau taică-meu despre mine dacă ar fi trăit. Probabil că n-ar fi fost prea fericiți. Mă tem că n-ar fi crezut despre mine că sînt o fată potrivită pentru tine.

— Ei, încercăm fetițo, încercăm din răsputeri și o să meargă ! o liniști el. Lumea s-a schimbat.

O cotiră pe alee spre casă, ghidați pînă la ușă de o rază de lumină. Se auzea prin pereții casei cum plînge copilul. Nu

era un plînset disperat, ci mai mult un protest superficial. Hella îi zîmbi lui Mosca.

— Ce răutăcios mic ! exclamă ea în glumă.

Alergă însă pe scări înaintea lui.

Capitolul 19

Hella venea pentru prima dată la baza aeriană. Mosca ieşi în faţa gardului de sîrmă pentru a o întîmpina şi a o trece de paznici. Arăta foarte subţire şi foarte şic în costumul ei roz. Materialul fusese cumpărat de el cu permisul Annei Middleton. La acest costum, Hella purta o bluză albă de mătase, o pălărie albă şi o eşarfă aşijderea. Eşarfa reuşea să-i mascheze obrazul umflat. Îl apucă pe Mosca de braţ şi intrară pe poarta bazei aeriene.

Odată ajunşi în Oficiul de Personal Civil, Inge se ridică de la biroul ei pentru a o saluta pe Hella. Cele două femei îşi strînseră mîinile şi se recomandară cu voce scăzută. În oficiu intră funcţionarul-şef, Herr Topp, cu un teanc de hîrtii de semnat pentru Eddie Cassin. Tipul era numai zîmbet şi solicitudine.

— Avem un dentist grozav la baza aeriană. Dentiştii americani sînt cei mai buni, o asigură Herr Topp pe Hella.

— Ai aranjat chiar cu căpitanul Adlock ? îl întrebă Mosca pe Eddie.

El dădu din cap şi i se adresă Hellei cu blîndeţe :

— Cum te simţi ?

— Mă doare un pic.

Acum vedea cu propriii ochi puterea pe care Eddie şi Walter o aveau asupra oamenilor de aici. Observase cît de respectuoşi erau Herr Topp şi Inge şi înţelesese că aici rolurile cuceritorului şi cuceritului erau precis trasate şi nealterate de sex sau servicii personale. Toată atmosfera asta o făcu să fie sfioasă faţă de Eddie şi chiar şi de Mosca, aşa că se simţi obligată să adauge, pentru a se apăra :

— Dentiştii germani nu m-au putut ajuta.

— Noi avem medicamente pe care ei nu le pot obține, rosti Eddie încurajator. Căpitanul Adlock te va aranja de minune.

Se întoarse spre Mosca și-l informă :

— De fapt, poți s-o duci acolo acum.

Hella și Mosca părăsiră oficiul. În anticameră, funcționarii germani se opriră din lucru, interesați și surprinși să vadă că acest american urît, cu manierele sale dure și cu fața sa aspră, alesese o fată ce părea a fi sfioasă și dulce, zveltă și înaltă, exact opusul a ceea ce bănuiau ei c-ar alege el.

Se afundară în interiorul bazei, traversînd numeroasele drumuri ce duceau spre hangare, cîmpuri de zbor, clădirea administrației, pînă ajunseră, în sfîrșit, la baraca lungă și joasă ce adăpostea dispensarul medical și spitalul bazei.

Scaunul dentar din piele neagră era gol, ca și restul camerei cu pereți albi. La scurt timp după ce intrară acolo, veni un doctor neamț îmbrăcat în salopetă albă.

— Căpitanul Adlock m-a rugat să vă preiau eu, zise el. Momentan, el e ocupat. Vă rog.

O conduse pe Hella spre scaun.

Ea își scoase pălăria și eșarfa și i le dădu lui Mosca. Își duse mîna la obraz ca și cum ar fi vrut să și-l ascundă, apoi se așeză. Mosca se așeză lîngă ea și îi apucă mîna. Neamțul își îngustă ochii cînd îi văzu obrazul umflat. O ajută să-și deschidă gura larg, forțînd maxilarele cu blîndețe, dar ferm. Inspectă cavitatea bucală, apoi se răsuci către Mosca :

— Nu putem face nimic pînă nu se retrage infecția. A penetrat toată zona pînă la os. Doamna are nevoie de penicilină și comprese fierbinți. După ce umflătura asta se va retrage, o să-i extrag rădăcina.

— Puteți să-i faceți injecțiile ? întrebă Mosca.

Neamțul înălță din umeri :

— Nu pot. Penicilina e ținută sub cheie și numai doctorii americani sînt autorizați s-o folosească. Să-l chem pe căpitanul Adlock ?

Mosca încuviință, așa că neamțul părăsi camera.

Hella își înălță capul și-i zîmbi lui Mosca, de parcă și-ar fi cerut scuze pentru deranjul pe care îl pricinuia. I se mișcă numai o parte a feței. Mosca îi întoarse zîmbetul zicînd :

— E-n regulă.

Puse eșarfa și pălăria pe un scaun.

Așteptară o bună bucată de vreme. Într-un tîrziu, își făcu apariția și căpitanul Adlock. Era un bărbat îndesat, tînăr, cu un aspect blînd și își purta uniforma cu o neglijență de recrut. Cravata avea nodul lărgit și scos de sub guler, iar cămașa — nasturii de la gît desfăcuți.

— Ei, ia să vedem noi, rosti el încurajator.

Își înfipse degetele cu indiferență în gura femeii pentru a-i despărți dinții.

— Da, da, mă tem că băiatul meu a avut dreptate.

Indică cu un gest al capului pe dentistul german, mai în vîrstă decît el, care reintrase în cabinet.

— Trebuie să i se administreze injecții cu penicilină și comprese. După ce umflătura se retrage o rezolvăm fără nici o problemă.

Deși știa răspunsul, Mosca trebuia să întrebe :

— Puteți să-i administrați penicilina ?

Își dădu seama că vocea îi sunase furioasă, ursuză și că formulase greșit întrebarea. Simți mîna Hellei apucîndu-l strîns de braț.

— Regret, dar nu pot, veni răspunsul. Știți și dumneavoastră cum e. Nu-mi pasă că încalc regulile, dar dacă aș proceda așa pentru dumneavoastră, fiecare soldat și-ar aduce iubita aici. Din nefericire, penicilina trebuie ținută sub strictă supraveghere.

— Mi-am depus actele de căsătorie, insistă Mosca. Schimbă asta situația ?

— Îmi pare rău, repetă căpitanul.

Mosca văzu că doctorul regreta sincer. Căpitanul medită cîteva clipe și zise :

— Ascultați, imediat ce vă sosesc aprobările din Frankfurt, anunțați-mă și o să-i facem un tratament complet. N-a-

vem nevoie să aşteptăm pînă cînd veţi fi oficial căsătoriţi. N-aş vrea să aştept şi să mă joc cu o infecţie ca asta.

Hella îşi puse pălăria şi eşarfa. Murmură cîteva mulţumiri la adresa căpitanului, care o bătu uşurel pe umăr şi zise :

— Pentru moment, continuaţi să-i puneţi comprese pe obraz. E posibil ca umflătura să se retragă chiar şi aşa. Dacă i se înrăutăţeşte starea, duceţi-o la spitalul german.

Pe drum spre uşă, Mosca observă un licăr de îndoială în privirea dentistului german, ca şi cum totul fusese luat prea în joacă.

Ajunşi înapoi la oficiu, Mosca îi povesti lui Eddie cele întîmplate. Hella se aşezase pe scaunul de la biroul lui Mosca şi părea calmă, netulburată.

Eddie ţoţăi compătimitor din buze. Îi propuse lui Mosca :

— De ce nu te duci pînă la biroul adjutantului să vezi dacă nu poate el să grăbească aprobarea actelor ălora.

Mosca se întoarse spre Hella.

— Poţi să aştepţi aici un pic sau vrei să te duci acasă acum ?

— O să aştept, dar scurteaz-o pe cît se poate.

Îi mîngîie mîna cu palma ei udă de transpiraţie.

— Sigur te simţi bine ?

Ea dădu din cap. Mosca plecă.

Adjutantul vorbea la telefon cu voce politicoasă. Deşi în faţa unui instrument lipsit de viaţă, avea o expresie de amabilitate şi nevinovăţie, dovedind o atenţie curtenitoare. Tipul îşi ridică sprînceana pentru a-i indica lui Mosca că va termina convorbirea în cîteva clipe. După ce puse jos receptorul, întrebă direct :

— Ce pot face pentru tine ?

Mosca fu surprins de atacul lui direct şi trecu, peste măsură de înspăimîntat, în apărare.

— Am vrut să ştiu dacă nu s-a aflat nimic despre actele mele de căsătorie.

— Nu, încă nimic, rosti adjutantul politicos și începu să răsfoiască un regulament militar.

Mosca ezită din nou înainte de a întreba :

— Există vreo cale de a le grăbi mersul ?

Celălalt nici măcar nu-și ridică privirea.

— Nu !

Mosca rezistă impulsului de a se ridica să plece.

— Credeți că ar fi de folos dacă m-aș duce pînă la Frankfurt ? Poate mă ajutați și-mi spuneți cui să mă adresez ?

Adjutantul închise cartea grea și-l privi pe Mosca în ochi. Rosti cu voce indiferentă, dar categorică :

— Ascultă, Mosca, trăiești cu fata asta de un an. Abia la șase luni de la ridicarea interdicției de căsătorie ai catadicsit și tu să completezi cererea. Acum, dintr-o dată, te-a apucat zorul. Eu nu te pot împiedica să te duci la Frankfurt, dar îți pot garanta că nu-ți va fi dat nici un ajutor. Știi bine ce cred eu despre lucrurile rezolvate pe căi lăturalnice.

Mosca nu simți nici un pic de furie. Era doar stînjenit și oarecum rușinat. Adjutantul continuă pe un ton mai blînd :

— Imediat ce o să vină, te înștiințez. Bine ?

Cu această concediere, Mosca părăsi biroul.

Pe drumul spre oficiu încercă să nu se simtă descurajat sau neliniștit, pentru că era conștient că Hella îl citea ca pe o carte deschisă. Ajuns în birou, observă că Hella și Inge beau cafea împreună și discutau. Hella își dăduse jos pălăria și eșarfa și sorbea din licoare cu înghițituri mici. După ochii ei strălucitori, Mosca înțelese că îi povestea celeilalte totul despre copil. Eddie se sprijinise de spătarul scaunului și asculta zîmbind vorbele ei. Cînd îl observă pe Mosca îl întrebă :

— Cum a mers ?

— Bine, o să facă tot ce-i stă în puteri.

Îi zîmbi nevesti-si. Avea să-i spună adevărul lui Eddie mai tîrziu.

Hella își puse pălăria și eșarfa, dădu mîna cu Inge și cu Eddie și îl luă pe Mosca de braț. După ce ieșiră din oficiu și trecură prin poarta bazei aeriene, Mosca îi zise :

— Îmi pare rău, fetițo.

Ea își întoarse fața către el și-l mîngîie pe braț. Mosca își îndreptă ochii în altă parte, ca și cum n-ar fi putut suporta privirea ei fără a tresări.

Mosca se deșteptă cu cîteva ore înaintea zorilor și o auzi pe Hella plîngînd încet și suspinînd cu fața în pernă. O trase la pieptul lui și-i îngropă capul în umărul său gol.

— E chiar așa de rău ? șopti el.

Ea îi mărturisi :

— Walter, mă simt atît de rău, atît de rău...

Cuvintele părură că o sperie. Începu să plîngă nereținut, ca un copil îngrozit.

În întuneric durerea o copleșea, îi luase în stăpînire sîngele și tot corpul. Amintirea neputinței lui Mosca de a o ajuta o teroriza, o făcea incapabilă de a-și mai stăpîni lacrimile.

— Mă simt atît de rău, repetă ea.

Mosca abia descifra cuvintele. Glasul ei era ciudat de distorsionat.

— Mă duc să-ți mai prepar niște comprese, rosti el și aprinse veioza de lîngă pat.

Cînd o văzu, rămase șocat. În slaba lumină gălbuie, obrazul apărea complet umflat, iar ochiul era aproape închis. Oasele feței căpătaseră un contur bizar, dîndu-i un aspect mongoloid. Ea își duse mîna la falcă și el dispăru în bucătărie ca să ia niște apă pentru comprese.

Fetița lui Yergen privea uluită ruinele orașului, reflectate de razele soarelui. Stătea pe o piatră mare, cu degetele înfipte într-o cutie cu prune confiate. Din pămînt începea să se înalțe mirosul de ruine. Fetița pescuia senină fructele gălbui, ca de ceară, și se lingea apoi pe degete de siropul gros rămas pe ele. Yergen era și el așezat pe o piatră lîngă ea. O luase în această vale izolată, plină cu dărîmături, ca ea să se

bucure de delicatese fără a mai fi nevoită să le împartă cu femeia care o îngrijea în timpul zilei.

Yergen își privi fiica cu dragoste și tristețe. Ochii ei demonstrau clar degradarea înceată a creierului său de copil. Doctorul îl informase că nu exista decît o singură speranță : s-o scoată din Germania și s-o trateze peste ocean. Yergen clătinase din cap. Toți banii cîștigați pe piața neagră îi investise în construirea unui zid între fata lui și suferința și mizeria din jurul ei. Din nefericire, doctorul îi dăduse de înțeles că asta nu era suficient. Lumea avea să pătrundă cumva, în cele din urmă, pînă la ea.

Brusc se decise. Va cumpăra acte false și se va stabili în Elveția. Pregătirile îi vor lua luni de zile și vor necesita bani mulți, dar cel puțin va fi tratată acolo și va crește, și va trăi fericită.

Ea scoase un fruct sclipitor, gălbui în haina lui siropoasă, și îl ținu în mînuță. Ca să-i facă plăcere, el își căscă gura pentru a-l primi. Ea îi zîmbi și acel zîmbet îl făcu să-și ducă mîna la fața ei, într-un gest de dragoste și protecție. Aici, în valea cu dărîmături, fetița lui părea o plantă în creștere. Nu mai avea nimic uman în ea. Ochii îi erau sterpi, iar zîmbetul doar un spasm muscular.

Aerul de dimineață era răcoros. Toamna slăbise forța soarelui și schimbase culoarea pămîntului, dînd un aspect cenușiu ruinelor acoperite pe alocuri de iarbă ajunsă acum maronie.

Yergen îi zise fetei cu blîndețe :

— Hai, Giselle, să te duc acasă pentru că trebuie să plec la lucru.

Copila lăsă să-i alunece cutia din mînă. Siropul gros se scurse afară mînjind fragmentele de piatră și cărămidă. Fata începu să plîngă.

Yergen o ridică de pe piatra pe care stătea și o luă în brațe, sprijinindu-i capul pe umărul lui.

— Nu te necăji, o să mă întorc devreme și o să-ți aduc și un cadou. Ceva de îmbrăcat.

Știa însă că ea va continua să plîngă pînă cînd se va vedea ajunsă pe scările bisericii către apartamentul lor din clopotniță.

Yergen văzu un bărbat care venea spre ei, desenîndu-se pe linia palidă a orizontului. Omul urcă un deluşor de dărîmături, dispăru şi apăru apoi pe coama altui deal, către ei, ieşind din lumina soarelui. Puse fata jos. Ea i se atîrnă de picioare. Silueta masculină ajunse la ultimul deal dinaintea lor. Yergen fu surprins să-l recunoască pe Mosca.

Americanul purta uniforma lui militară verde cu ecusonul alb de funcţionar civil. În lumina dimineţii, pielea lui închisă avea o nuanţă cenuşie. Faţa îi era marcată de linii de oboseală ce separau părţile chipului între ele, făcînd-o pe fiecare distinctă.

— Te-am căutat peste tot, zise Mosca.

Yergen mîngîie creştetul fiicei lui. Nici unul dintre ei nu-l privi pe Mosca în ochi. Lui Yergen i se păru curios că putuseră fi găsiţi aşa uşor. Mosca păru să sesizeze.

— Administratoarea, rosti el sec. Ea mi-a spus că vii pe aici dimineaţa.

Între timp, se luminase de-a binelea şi se puteau auzi clopotele tramvaielor. Yergen întrebă încet, cu prudenţă :

— De ce mă cauţi ?

Se porni o mică avalanşă de moloz pe una din pantele mormanelor din jur, cu o uşoară alunecare de teren ce trimise un nor de praf către cer. Mosca îşi schimbă poziţia. Îşi simţea picioarele scufundîndu-se în solul nesigur.

— Am nevoie de nişte morfină sau codeină şi de nişte penicilină pentru Hella, răspunse. Ştii de problema ei cu dintele. S-a agravat rău de tot.

Se opri, simţindu-se penibil, dar imediat reluă :

— Am nevoie azi de morfină. Are dureri mari. Plătesc oricît.

Yergen îşi ridică fata în braţe şi o porni peste ruine. Mosca se ţinu lîngă el.

— Va fi greu de obţinut, replică neamţul.

În minte însă îi venise o idee. Dintr-o singură lovitură se va apropia cu trei luni de Elveția.

— Prețul va fi foarte piperat.

Mosca se opri. Cu toate că nu era cald, Yergen văzu sudoarea care îi șiroia pe față și îi observă expresia intensă de ușurare.

— Isuse, șuieră Mosca, mi-era frică să nu zici nu. Nu-mi pasă cît plătesc, poți să mă lași în pielea goală. Doar să-mi aduci marfa diseară.

Se aflau acum pe ultimul deal. În fața lor se întindea acea parte a orașului, incomplet distrusă, unde era biserica în care locuia Yergen.

— Vino la miezul nopții, zise neamțul. Să nu vii seara, căci fata mea va fi singură și, fiind foarte bolnavă, nu trebuie speriată.

Așteptă ca Mosca să-și exprime compasiunea și simți o amărăciune furioasă cînd acesta nu se manifestă. Dacă era atît de îngrijorat de soarta amantei lui, de ce n-o ducea americanul ăsta în America, în siguranță ? Faptul că Mosca putea face, pentru o persoană la care ținea, lucruri pe care el nu le putea face pentru fiica lui îi spori amărăciunea. Zise de-a dreptul înciudat :

— Dacă vii înainte de miezul nopții, nu te ajut.

Mosca rămase pe coama dealului și-l urmări pe Yergen cum coboară panta cu copila cuibărită în brațe. Îi strigă din urmă :

— Nu uita, plătesc oricît ca să am marfa !

Yergen se întoarse și dădu din cap. Copila din brațele lui se uita drept în sus la cerul de toamnă.

Capitolul 20

Eddie și Mosca părăsiră clădirea personalului civil, o luară prin asfințitul cenușiu de toamnă către hangare și, mai departe, către pista de decolare.

— Un alt individ care părăsește vechea bandă, rosti meditativ Eddie. A fost mai întîi Middleton, apoi Leo și acum Wolf. Cred că tu vei urma, Walter.

Mosca nu-i răspunse. Își croiau drum împotriva șuvoiului de muncitori care părăseau baza. Brusc, solul începu să se cutremure. Auziră muget de motoare puternice. Dădură colțul pe după imobilul administrației și ajunseră în fața marelui avion argintiu.

Soarele după-amiezii cobora la orizont. Mosca și Eddie își aprinseră cîte o țigară și se puseră pe așteptat. Văzură, într-un tîrziu, jeepul trecînd de hangare și pătrunzînd pe terenul de decolare. O porniră în josul pistei către avion și își atinseră ținta în clipa în care jeepul ocoli aeroplanul și se opri.

Din jeep coborîră Wolf, Ursula și tatăl ei, care începu imediat să descarce geamantanele grele. Wolf le dărui prietenilor un zîmbet larg și vesel.

— E al naibii de frumos că ați venit ! exclamă el și le strînse mîinile, după care îi prezentă tatălui Ursulei. Pe ea o cunoșteau deja.

Elicele tăiau aerul provocînd rafale ce îi izbeau în față și le îngreuiau conversația. Bătrînul se apropie de avion, își plimbă mîinile pe carena lui argintie, după care începu să se învîrtă în jurul lui ca un animal flămînd care-și adulmecă prada.

Eddie îi zise glumeț lui Wolf :

— Vrea să se ascundă în el ?

Wolf rîse și-i răspunse :

— Nu s-ar putea ascunde nici pe *Queen Elisabeth*.

Ursula nu înțelesese despre ce era vorba. Supraveghea cu ochii ei vioi cum e încărcat bagajul la bord, apoi îl apucă pe Wolf de braț.

El le întinse mîna încă o dată prietenilor și le spuse :

— Ei bine, adio, tipilor. Cînd o să ajungeți și voi în State, căutați-mă. Eddie, ai adresa mea, nu ?

— Da, da, răspunse acesta cu răceală.

Wolf îl privi pe Mosca în ochi și-i adresă o urare.

— Noroc, Walter. Regret că n-a ieșit afacerea aia, dar acum cred că ai avut dreptate.

Mosca zîmbi.

— Noroc, Wolf.

Acesta ezită o clipă, apoi zise :

— Un ultim sfat. Nu aștepta prea mult ca să evadezi de aici, Walter. Întoarce-te în State cît de curînd reușești. Mai multe nu-ți pot spune.

Mosca zîmbi din nou.

— Mulțumesc, Wolf, așa o să fac.

Tatăl Ursulei apăru clătinîndu-se pe lîngă botul aeronavei. Se apropie de Wolf cu brațele întinse, strigînd emoționat :

— Wolfgang, Wolfgang, n-o să mă uiți pe aici, nu ?

Era pe punctul de a izbucni în lacrimi. Wolf îl bătu pe umeri și bătrînul gras îl îmbrățișă.

— Mi-ești ca un fiu. O să-mi fie dor de tine.

Mosca observă că Wolf era plictisit, deranjat și nerăbdător să plece. Bătrînul o strînse pe Ursula în brațe. Suspina.

— Ursula, fata mea, ești singura mea fiică. N-o să-l uiți pe bătrînul tău tată, n-o să-l lași singur în țara asta groaznică, nu ? Micuța mea Ursula n-ar fi capabilă de așa ceva, nu ?

Fie-sa îl sărută și murmură spre a-l liniști :

— Papa, nu fi așa de supărat, o să vii și tu acolo imediat ce-ți pot întocmi actele. Te rog, nu mai pune la inimă totul în halul ăsta.

Wolf zîmbea viclean în colțul buzelor. O atinse pe Ursula pe umăr și-i zise în germană :

— E timpul să mergem.

Bătrînul începu să se vaite :

— Ursula, Ursula !

Însă fata se smulse acum de lîngă el și urcă în fugă scara avionului, plină de furie vinovată pentru această durere necuviincioasă în fața norocului ei.

Wolf apucă mîna bătrînului.

— Ai supărat-o. Acum îți pot promite. O să pleci de aici. O să-ți petreci restul zilelor în America, alături de fata ta și de nepoții tăi. Ai ca garanție pentru asta mîna mea.

Bătrînul dădu din cap.

— Ești un om bun, Wolfgang, ești o ființă foarte bună.

Wolf îi salută stingherit pe ceilalți doi, apoi urcă și el scara avionului.

Chipul Ursulei apăru la una din ferestre cu un semn de rămas bun adresat tatălui ei, abia vizibil printre dîrele de praf de pe geam. Bătrînul izbucni din nou în lacrimi și-i făcu semne de rămas bun cu batista lui albă. Motoarele începură din nou să duduie. Mecanicii de sol îndepărtară piedicile din calea roților. Imensa pasăre argintie porni să ruleze încet. Se răsuci ușor, ca și cum ar fi fost luată de vînt, apoi începu să ruleze din ce în ce mai rapid pînă cînd, ezitînd de parcă s-ar fi luptat cu vreo forță malefică, se despărți de sol și se îndepărtă în zbor către cerul întunecat de toamnă.

Mosca urmări avionul pînă cînd dispăru. Îl auzi pe Eddie spunînd :

— Misiune îndeplinită, un om plin de succes părăsește Europa !

În voce i se detecta o vagă urmă de amărăciune.

Cei trei bărbați rămaseră să privească cerul în tăcere. Umbrele lor se amestecară într-o singură umbră mare cînd soarele se ivi de după nori, înainte de a dispărea dincolo de orizont. Mosca îl privi pe bătrînul gras care n-avea să-și mai vadă fiica niciodată, căci n-avea să părăsească niciodată acest

continent. Îi văzu faţa mare şi cărnoasă îndreptată prosteşte spre cerul pustiu, de parcă ar fi căutat vreo speranţă sau vreo promisiune. Apoi ochii lui mici se fixară asupra lui Mosca şi vocea lui, îngroşată de ură şi disperare, se făcu auzită :

— Ah, prieteni, s-a dus de lîngă noi !

Mosca înmuie cîrpa în vasul cu apă fierbinte, o scoase şi o aplică aşa aburindă pe faţa Hellei. Femeia era întinsă pe canapea cu lacrimi în ochi. Carnea umflată ajunsese să mascheze nasul şi-i deformase jumătate de faţă, dînd un aspect grotesc ochiului stîng. În fotoliul de la piciorul canapelei, Frau Saunders ţinea copilul în braţe, înclinînd biberonul pentru ca bebeluşul să sugă mai lejer.

În timp ce-i schimba compresele, Mosca îi vorbea Hellei cu blîndeţe, mîngîind-o :

— O s-o ţinem aşa vreo două zile şi totul o să fie bine. Acum însă stai nemişcată.

Îşi petrecuseră astfel toată după-amiaza şi umflătura cedase puţin. Copilul începu să orăcăie. Hella se ridică în capul oaselor şi se întinse după el. Îşi dădu compresa la o parte şi-i zise lui Mosca :

— Nu mai pot.

Luă copilul de la Frau Saunders. Îşi puse partea sănătoasă a feţei pe creştetul lui şi murmură încetişor :

— Sărman copilaş, mama ta nu poate avea grijă de tine.

Cu mîini febrile, începu să-i schimbe bebeluşului scutecele ude, ajutată de proprietăreasă.

Mosca le urmări. Observă că permanenta durere şi lipsa de somn din ultima săptămînă o goliseră de puteri. Doctorii de la spitalul german îi spuseseră că acest caz al ei nu era suficient de serios pentru a necesita penicilină. Singura lui speranţă era ca Yergen să-i furnizeze doctoriile la miezul nopţii. În ultimele două nopţi, neamţul îl dusese cu vorba.

Hella termină de îmbrăcat copilul. Mosca îl luă de lîngă ea. Cuibări bebeluşul în braţele lui şi o urmări pe Hella, încercînd să-i zîmbească cînd se întinse la loc pe canapea.

Văzu cum îi țîșnesc lacrimi de durere. Ea își întoarse capul. El îi auzea însă scîncetele ușoare, incontrolabile.

Mosca suportă cît putu de mult, apoi puse copilul la loc în cărucior.

— Plec să văd dacă Yergen a făcut rost de medicamente, anunță el.

Mai era ceva timp pînă la miezul nopții, dar la dracu cu asta ! Poate îl va prinde pe Yergen acasă. Era aproape de ora opt, ora cinci pentru germani. Se aplecă s-o sărute pe Hella. Ea își întinse mîna pentru a-l mîngîia pe față.

— Mă întorc cît pot de repede.

Kurfürsten Allee era străbătută de prima adiere a vîntului rece de iarnă. În întuneric putea auzi fîșîitul ușor al frunzelor care alunecau spre sol pentru a se pierde printre dărîmăturile orașului. Prinse un tramvai care se îndrepta spre locuința lui Yergen. Intrarea principală era deschisă. Alergă pe scări pînă în clopotniță. Postîndu-se cu o treaptă mai jos de ușa tăiată direct în zid, ciocăni în ea cît putu de tare. Așteptă, dar de dincolo de ușă nu veni nici un sunet de răspuns. Încercă o varietate de ciocănituri, sperînd că prin miracol va da peste codul lui Yergen, iar copila îi va deschide și el îi va putea pune întrebări. Din cine știe ce motiv, uită să strige. Așteptă din nou cîteva clipe, după care auzi un sunet ciudat, animalic, monoton, pe un ton ascuțit. Își dădu seama că fetița din spatele ușii plîngea de groază și n-avea să deschidă niciodată. Coborî scările și se postă să-l aștepte pe Yergen lîngă biserică.

Stătu așa multă vreme. Vîntul se răci și mai mult, iar noaptea se înnegri tot mai tare. Vîjîitul copacilor și foșnetul frunzelor se accentuară și deveniră tot mai șuierătoare. Treptat, în sufletul lui își făcu loc un sentiment de dezastru iminent, cumplit și sigur. Încercă să rămînă nemișcat, dar se trezi brusc că se îndepărtase de biserică și o apucase pe Kurfürsten Allee.

La cîteva minute după aceea frica îl părăsi. Se opri, la gîndul ca va trebui din nou să asiste la lacrimile și durerea ei.

Brusc totul îl copleși. Tensiunea și încordarea, umilințele și refuzurile din ultima săptămînă. Își aminti de faptul că doctorul Aldock îl părăsise, de admonestările adjutantului, de refuzul doctorilor de la spitalul german. Era înnebunit că nu fusese capabil să le răspundă în nici un fel. Fu surprins cît de tare își dorea să bea acum ceva. Nu simțise niciodată nevoia de băutură. Fără a ezita prea mult, se răsuci pe călcîie și o luă de-a lungul șoselei ce ducea la Clubul Ofițerilor. Se simți o clipă rușinat că nu se întorcea acasă.

La club era o seară liniștită. Cîțiva ofițeri stăteau la bar. Nu se auzea însă nici o muzică și nimeni nu dansa. De altfel, nu erau decît cîteva femei înăuntru. Mosca dădu rapid peste cap trei porții de whisky. Băutura făcu minuni. Simți cum îi dispar tensiunea și frica din corp și începu să vadă totul la dimensiuni corecte. Își dădu seama că Hella n-avea decît o infecție la un dinte și înțelese că oamenii care i se păruseră a fi niște inamici implacabili nu făceau decît să se supună legilor impuse de alții.

Unul dintre ofițerii de la bar i se adresă :

— Prietenul tău, Eddie, e sus și-și încearcă șansele.

Mosca făcu semn cu capul că a înțeles. Un alt ofițer îi zise cu un rînjet pe față :

— Tot acolo e și celălalt amic al tău, adjutantul. Sărbătorește avansarea la gradul de maior.

— Aha. Ei, trebuie să beau pentru asta, nu ? exclamă Mosca și ceilalți rîseră.

Își descheie haina, aprinse o țigară și mai bău cîteva pahare cu whisky. Se încălzise și vedea acum lucrurile în roz. Ce naiba, era numai o durere de dinți și știa că Hella era supersensibilă la durere.

Era o ironie. Ea trata totul cu mult curaj, dar ceda imediat în fața durerii fizice, comportîndu-se ca o lașă. De fapt, nu era chiar lașă. Mosca se înfurie brusc pe sine pentru că se gîndise la un asemenea cuvînt în legătură cu ea. Ce să-i facă însă dacă plîngea atît de ușor ? Dintr-o dată, o parte din căldura simțită îl părăsi. Căutînd cu degetele în buzunarul

din interior al hainei, dădu peste un petic de hîrtie și își aminti că acum cîteva zile Hella scrisese prima ei scrisoare către mama lui, iar el uitase s-o pună la poștă. Maică-sa le scrisese cerînd informații și poze ale copilului. Mosca plecă de la bar și introduse plicul în cutia poștală din hol. Ezită o clipă. Undeva, în creier, un clopoțel îl avertiza să nu urce, dar băutura îi adormi simțurile. Porni să urce scările spre camera de joc.

Eddie era la un colț al mesei cu un teanc de ordine de emisie în mînă. Adjutantul se afla vizavi de el. Era ceva ciudat cu individul ăsta. Fața lui, care exprima de obicei nevinovăție, era acum roșie și strîmbată într-o expresie de viclenie. Mosca fu șocat. Isuse, tipul era pus rău pe scandal ! O clipă se gîndi că e mai bine să facă stînga-mprejur și să plece. Dar curiozitatea îl împinse să se îndrepte către masa de zaruri. „Ia să vedem dacă ticălosul se umanizează la un pahar", își zise el.

Eddie îl întrebă :

— Ce face fata ta ?

— Bine, răspunse Mosca.

Pe scări urcă un chelner care aduse în încăpere o tavă cu băuturi.

Jocul mergea încet. Era mai mult o relaxare. Nu se paria cu adevărat. În seara aceea, lui Mosca îi plăcea așa ceva. Începu să parieze pe sume mici, schimbînd din cînd în cînd o vorbă cu Eddie.

Adjutantul era singurul care juca cu entuziasm. Încercă totul pentru a-i îndemna pe jucători să riște mai mult. Cînd veni rîndul lui la aruncat, lăsă jos treizeci de dolari. Numai zece din ei fură acoperiți. Oferi cele mai diverse modalități de pariu, dar jucătorii, neinteresați, refuzară să-i răspundă și continuară să parieze pe sume de unu sau cinci dolari.

Mosca se simți puțin vinovat. Se gîndi că ar fi fost mai bine dacă ar fi plecat acasă să vadă cum se simte Hella și s-ar fi dus apoi la Yergen. După numai o oră însă, clubul avea să se închidă. Se decise să rămînă.

Căutînd acum fiorul emoției pe oricare cale și renunțînd la speranța de a-l găsi în joc, adjutantul i se adresă lui Mosca :

— Am auzit că ți-ai adus domnișoara la bază pentru tratament medical gratuit. Ar fi trebuit să poți mai mult decît atît, Walter.

Era pentru prima dată cînd el utiliza numele de botez al lui Mosca.

Unul dintre ofițeri exclamă indignat :

— Pentru numele lui Dumnezeu, încetați. Nu vorbiți de afacerile voastre la club.

În acea clipă, Mosca își dădu seama de ce rămăsese acolo, de fapt de ce venise la club. Încercă să plece acum, încercă să-și forțeze corpul să plece de lîngă masă, să-și ia mîinile de pe țesătura verde. Fu inundat însă de o satisfacție crudă, care îi depăși capacitatea de judecată. Umilințele și înfrîngerile din ultima săptămînă îi otrăviseră sîngele și creierul. Își zise : „Bine, împuțitule, bine, bine". Însă cu voce tare zise cu indiferență :

— Am crezut că doctorul mă poate ajuta.

Reuși să facă propoziția să sune ca o scuză. Înghiți se rahat toată săptămîna. Încă o porție mică n-avea să-i dăuneze.

— Chestii d-astea nu se întîmplă acolo unde conduc eu, se împăună adjutantul. Și dacă se întîmplă și aflu, cineva o încasează. Iar de obicei aflu. Eu nu înfig cuțitul pe la spate, continuă el pe ton serios. Cred în fair play. Dar dacă ți-ar fi tratat domnișoara, toți soldații ar fi început să-și aducă fetițele lor infectate cu gonoree la bază pentru injecții. Nu-mi pot permite asta.

Pe fața lui se ivi un zîmbet copilăresc și vesel. Își ridică paharul și luă o înghițitură zdravănă.

Mosca se holbă la zaruri și la țesătura verde de pe masă. Eddie bolborosea ceva, dar cuvintele ajungeau neclare la urechile lui. Făcu un efort, privi în sus și zise cu greutate :

— O să înhați miza asta.

Adjutantul își puse paharul pe pervazul ferestrei de lîngă el și aruncă pe masă un ordin în valoare de zece dolari.

— S-a făcut.

Mosca ridică hîrtia și i-o aruncă înapoi adjutantului.

— Nu mă păcălești tu pe mine, zise el cu voce rece, tăioasă.

Un alt ofițer aruncă niște bani pe masă. Mosca amestecă zarurile.

— Ei, dar te-a afectat tare chestia cu domnișoara aia, spuse adjutantul cu ironie.

Era vesel și nu observă tensiunea din jurul lui.

— Poate crezi că domnișoarele alea au o dragoste pură și dezinteresată pentru voi, tonților, nu ? Dacă ar fi după mine, n-aș lăsa nici un imbecil ca voi să se însoare aici.

Mosca lăsă zarurile să-i cadă din mînă. Cu voce indiferentă întrebă :

— De-aia mi-ai reținut actele, porcule ?

Adjutantul zîmbi încîntat de sine :

— O să trebuiască să dezmint chestia asta și să întreb de unde ai obținut informația.

Spuse aceste cuvinte formal, pe un ton de comandă, cu rea-voință.

Mosca apucă din nou zarurile. Încetase să-i mai pese sau să se mai gîndească. Aștepta, pur și simplu, ca adjutantul să-i dea voie să arunce.

— De unde ai primit informația aia ? insistă adjutantul.

Fața lui amabilă era serioasă și exprima asprime.

— De unde ai primit informația aia ? repetă el.

Mosca amestecă zarurile și le aruncă neglijent. Îl luă pe adjutant peste picior :

— Băi, animal cretin, mai bine ți-ai exersa sperietoarea pe niște vărzari.

Eddie Cassin interveni :

— Eu i-am povestit, iar dacă o să vrea și colonelul să știe, o să-i comunic și lui istoria. O să-i explic cum ai lăsat hîrtiile să zacă în biroul tău două săptămîni înainte de a le trimite la Frankfurt.

Se întoarse spre Mosca :

— Hai, Walter. Să ieşim de aici.

Adjutantul se postase pe partea mesei mărginită de zid şi de fereastră. Mosca dorea ca individul să iasă de acolo, să se strecoare pe lîngă colţ. Se gîndi o clipă, apoi zise :

— Şi tu crezi că idiotul ăsta o să scape aşa de uşor în seara asta ?

Dură o fracţiune de secundă ca adjutantul să priceapă ameninţarea, după care strigă furios :

— Să vedem ce ai să faci !

Porni să înconjoare masa. Mosca aşteptă pînă ce colţul ei îl obligă să se ajute de braţe, apoi direcţionă o lovitură cît putu de tare spre faţa individului. Pălitura îl izbi pe adjutant peste obraz şi peste cap. Nu reuşi să-l rănească serios, dar îl făcu să cadă. Mosca izbi cu piciorul pe sub masă. Simţi cum călcîiul i se loveşte de un os. Imediat după asta, un ofiţer şi Eddie îl traseră de acolo. De-acum atins zdravăn, adjutantul fu ridicat în picioare. Supus, Mosca îi lăsă pe cei doi să-l împingă către uşa. Brusc, se răsuci pe călcîie şi traversă în fugă camera. Adjutantul ajunsese să stea drept. Din alergare, Mosca îi trase tipului un pumn în coaste cît putu de tare. Căzură amîndoi pe podea. Adjutantul ţipă de durere. Expresia de pe faţa lui Mosca şi atacul lui surprinzător îl îngroziră atît de tare pe celălalt, încît rămaseră amîndoi nemişcaţi o clipă. Apoi trei ofiţeri se aruncară asupra lui Mosca, în timp ce acesta îşi înfipsese degetele în urechea adversarului şi încerca să-i sfîşie obrazul. Unul dintre ofiţeri îi trase o ghioagă în tîmplă lui Mosca, după care îl luară toţi trei pe sus şi-l aruncară afară din club. Nu o făcură ca represalii. Eddie îi ajuta. Aerul rece al nopţii îi limpezi lui Mosca gîndurile.

Era singur cu Eddie.

— Ultima lovitură a distrus totul, rosti Eddie. De ce naiba nu te-ai mulţumit cu ceea ce obţinuseşi ?

— Pentru că am vrut să-l ucid pe ticălos !

Însă corpul îi reacţiona deja. Îşi aprinse o ţigară cu mîinile tremurînde. Simţea o sudoare rece de-a lungul şirei

spinării. Încercă să-și potolească tremurul. „Isuse, ce bătaie mizerabilă", își zize el.

Stăteau împreună pe strada întunecată.

— O să încerc să repar totul, zise Eddie. Să știi însă că ai încurcat-o cu armata. Ai înțeles ? Nu pierde nici o clipă. Zboară pînă la Frankfurt mîine și caută să obții hîrtiile alea. O să te acopăr eu aici. Să nu te mai preocupe nimic altceva în afară de hîrtii.

Mosca reflectă o secundă :

— Mă rog, cred că asta e. Mersi, Eddie.

Îi strînse mîna, deși nu știa în ce mod va proceda Eddie ca să-l ajute.

— Te duci acasă acum ? întrebă Eddie.

— Nu. Trebuie să-l văd pe Yergen.

Se răsuci pe călcîie și se îndepărtă de Eddie, dar îi strigă peste umăr :

— Te sun din Frankfurt.

Drumul spre biserică era luminat de o lună rece de toamnă.

Alergă pe scări. Yergen îi deschise ușa înainte de a ciocăni în ea.

— Să nu faci nici un zgomot, îl avertiză neamțul, fata mea abia a adormit după ce s-a chinuit.

Intrară în cameră. De după despărțitura de lemn ajungea la ei respirația grea a copilei. Mosca distinse o ușoară șuierătură ciudată. Văzu că Yergen era furios și pus pe război :

— Tu ai fost mai devreme aici ? șuieră el.

— Nu, minți Mosca.

Ezitase însă o fracțiune de secundă, suficient ca Yergen să priceapă.

— Ți-am făcut rost de doctorii, îl informă el.

Era bucuros că Mosca îi înfricoșase fata, dîndu-i astfel curajul disperat de a proceda așa cum intenționa s-o facă.

— Am flacoanele de penicilină și tabletele de codeină, dar o să te coste scump de tot.

Scoase din buzunar o mică cutiuță de carton și o desfăcu pentru a-i arăta lui Mosca cele patru fiole maro închis și cutia pătrată cu pilule mari, roșii, de codeină. Chiar și acum subconștientul îl îndemnă să-i explice lui Mosca faptul că penicilina costase numai o fracțiune din prețul obișnuit al pieței negre și putea fi, de aceea, expirată. Așa că l-ar fi taxat cu un preț rezonabil. Dar în acel moment de cumpănă, fata emise un șuierat ca un junghi și tăcu. Îl văzu pe Mosca uitîndu-se la paravanul de lemn, dar înainte ca vreunul dintre ei să facă vreo mișcare, respirația porni din nou, regulată, în ritmul greu al somnului. Yergen răsuflă ușurat.

— Te costă cincizeci de cartușe de țigări.

Văzu luminițele negre din ochii lui Mosca ațintindu-l și reflectînd căderea bruscă dinăuntrul sufletului lui.

— Bine, încuviință Mosca. Nu-mi pasă cît plătesc. Ești sigur că e marfă de calitate ?

Deși ezită numai o secundă, lui Yergen îi trecu prin minte o avalanșă de gînduri.

Avea nevoie de cît mai multe țigări, ca să dea lovitura plănuită și să plece din Germania într-o lună. Probabil că Hella n-avea nevoie reală de penicilină. Cînd doctorii din Bremen aflau că o fată are un prieten american cereau întotdeauna penicilină ca să-și păstreze cîte ceva și pentru ei. Se gîndi din nou la fiica lui. Ea trecea înaintea tuturor.

— Poți fi sigur. Garantez pentru ea, răspunse el. Sursa de la care le-am obținut nu m-a înșelat niciodată.

Își duse mîna la inimă.

— Îmi asum toată responsabilitatea.

— Atunci e-n regulă, zise Mosca. Și acum ascultă. Am douăzeci de cartușe și poate o să mai fac rost. Dacă n-o să pot o să-ți plătesc la rata de cinci dolari per cartuș în ordine de plată sau cecuri American Express. E-n regulă ?

Știa că el juca cinstit, iar Yergen îl jefuia, dar îl afecta încă întîlnirea cu adjutantul. Avea o imensă greutate în

piept și se simțea izolat și lipsit de speranță. În mintea lui, i se aruncă neamțului la picioare implorîndu-l să aibă milă și îndurare. Sesizînd, Yergen deveni arogant.

— Trebuie să plătesc în țigări. Cred că va trebui să-mi dai țigări.

Fata gemu în somn. Mosca își aminti de scîncetele Hellei. Îl aștepta de multă vreme acasă.

Făcu o ultimă încercare.

— Am nevoie de ele în noaptea asta.

Yergen replică :

— Și mie îmi trebuie țigările în noaptea asta.

De data asta, vocea lui avu o notă răutăcioasă de triumf. Nici măcar nu-și dăduse seama de ea și de faptul că îl urîse dintotdeauna pe acest american.

Mosca se forță să nu simtă nimic și să nu reacționeze. Îi era rușine și se temea de consecințele bătăii de la club. Trebuia să fie atent să nu mai greșească. Grav, fără mînie sau ironie, culese cutiuța și și-o strecură în haină. Rosti pe un ton politicos :

— Vino acasă cu mine și o să-ți dau cele douăzeci de cartușe și bani. O să încerc să-ți fac rost de restul țigărilor în cîteva zile și tu o să-mi dai banii înapoi.

Yergen pricepu că nimic nu-l va opri pe Mosca să plece cu doctoriile. Avu o clipă de frică și slăbiciune. Nu era un laș, dar îi era întotdeauna teamă s-o lase pe fetiță singură printre dărîmături. Se duse dincolo de paravan să aranjeze păturile peste corpul micuței adormite, apoi ieși prin altă parte, pentru a-și lua pălăria și haina. Tot drumul pînă la casa lui Mosca nu schimbară o vorbă.

Mosca îl lăsă pe Yergen să-și aștepte plata pînă ce-i dădu Hellei o pastilă de codeină. Era trează. Conturul albicios al fălcii tumefiate se vedea pe întuneric.

— Cum e ? întrebă el încetișor, în șoaptă, pentru a nu trezi copilașul.

— Doare foarte tare.

— Uite ceva pentru durere.

Îi dădu o pastilă roșie. O văzu cum împinge pilula pe gît cu degetul și cum bea apoi apa din paharul pe care el i-l duse la buze.

— Mă întorc imediat, murmură el.

Făcu un pachet voluminos și neglijent din cartușele de țigări. Îl luă cu el la ușă și i-l dădu lui Yergen, apoi scoase cecurile American Express din portofel, semnă unul și introduse hîrtia subțire și albastră în buzunarul neamțului. Oarecum cuprins de remușcări, întrebă mai mult din politețe :

— O să ai probleme din pricina interdicției pe timpul nopții ? Să te duc înapoi ?

— Nu. Am permis de trecere, răspunse neamțul, după care, rîzînd, cu voluminosul pachet de țigări sub braț înviorîndu-l, bolborosi :

— ... esențial pentru un afacerist.

Mosca îl lăsă să plece, încuie ușa după el și se întoarse în dormitor. Hella nu reușise să adoarmă. Se întinse lîngă ea, îmbrăcat. Îi povesti ce se întîmplase la club și îi explică de ce trebuia să plece la Frankfurt a doua zi.

— O să iau actele alea și într-o lună o să fim în avion, spre State.

Îi istorisi diverse pățanii de-ale maică-si și de-ale lui Alf și îi spuse cît de bucuroși vor fi amîndoi s-o vadă. Încercă să facă să sune totul de parcă ar fi fost o chestie ușoară și definitivă. O simțea cum se încălzește și devine somnoroasă. Brusc ea întrebă :

— Poți să-mi dai altă tabletă ?

El se sculă, îi aduse încă una și-i ținu încă o dată paharul cu apă la buze. Apoi, înainte ca ea să adoarmă, îi povesti despre penicilină și-i spuse să se ducă a doua zi la doctor pentru injecții.

— O să te sun în fiecare seară din Frankfurt. N-o să fiu plecat nici măcar trei zile.

După ce ea căzu într-un somn adînc, el se sculă și fumă cîteva țigări într-un fotoliu lîngă fereastră. Se uită la orașul dărîmat, ale cărui ruine păreau proaspete și clare în lumina

nopții de toamnă. După o vreme, se duse la bucătărie, aprinse lumina și-și puse cele cîteva lucruri strict necesare pentru călătorie în sacul de sport. Își prepară un ceai și-și fierse cîteva ouă, sperînd că hrana îl va ajuta să adoarmă, după care se întinse lîngă Hella și așteptă să se ivească zorile.

Capitolul 21

Hella auzi orăcăielile scurte, furioase, de foame printr-o cortină grea de toropeală datorată codeinei. Se trezi cu o senzație de neliniște plăcută. Știa cît de ușor putea să potolească bebelușul. Îl ascultă puțin, apoi părăsi patul ca să prepare biberonul.

Continua să fie slăbită, deși dormise bine în ultimele nopți. Folosirea constantă a codeinei își arăta roadele și durerea de cap și de dinți se diminuase serios. Întinse mîna și fu șocată cînd degetele sale întîlniră extrem de rapid obrazul. Fața i se umflase și mai mult în timpul nopții, dar nu simțise nici o durere. În timp ce aștepta să se încălzească laptele copilului, luă altă tabletă de codeină. Și-o împinse pe gît cu degetul, apoi îi duse bebelușului biberonul într-o tăcere absolută.

Era extrem de obosită. Se întinse din nou pe pat. O auzea pe Frau Saunders făcînd curățenie prin camerele ei și prin livingul pe care îl împărțea cu ei. Avuseseră noroc cu această femeie. Chiar și Walter o plăcea. Spera ca el să vină odată cu actele de căsătorie, căci își dorea enorm să plece din Germania. În actualele condiții, îi era permanent teamă, în special pentru copil. Îi era frică să nu se îmbolnăvească și el, căci știa că nu vor putea obține medicamente americane. În privința pușiului, nu-și putea permite să-și încerce norocul pe piața neagră.

Curînd se simți mai fortificată. Se ridică și își făcu curățenie în camerele ei, apoi trecu în living. Frau Saunders ședea lîngă sobă și își bea cafeaua. O altă ceașcă plină o aștepta pe Hella.

— Cînd ți se întoarce bărbatul ? întrebă proprietăreasa. Nu trebuia să fi ajuns în dimineața asta ?

— E nevoie să mai stea cîteva zile. O să-mi spună la telefon diseară ce s-a rezolvat. Știi și dumneata cum e cu actele astea.

— I-ai spus de penicilină ?

Hella neagă.

— Am crezut că Yergen ăsta vă era cu adevărat prieten, continuă Frau Saunders. Cum a putut face așa ceva ?

— Nu cred că a fost vina lui, îi luă Hella apărarea. Doctorul mi-a explicat că erau imposibil de folosit pentru că au fost manipulate neglijent. Era penicilină adevărată în ele. Yergen n-avea de unde să știe.

— Trebuia să fi știut, se încăpățînă proprietăreasa. O să descopere el ce afacere proastă a făcut cînd o să-l viziteze Herr Mosca.

Copilul începu să plîngă dincolo. Hella se sculă să-l ia în brațe. Frau Saunders o opri :

— Lasă-mă pe mine să mă ocup de el.

Hella o ascultă și se duse să aducă schimburi curate.

Cînd veni cu ele în cameră, Frau Saunders zise :

— Dă-mi voie să-l schimb eu.

Era un ritual pe care îl practicau în fiecare dimineață. Hella luă găleata de tablă, goală, de lîngă sobă.

— Mă duc jos după niște cărbuni, anunță ea.

— Nu ești destul de înzdrăvenită, o avertiză Frau Saunders.

Spuse cuvintele automat, căci era ocupată cu legănatul bebelușului.

Aerul de dimineață era înghețat. Lumina toamnei îmbrăca frunzele căzute pe jos și copacii într-o aură maronie, înspicată cu dîre roșcate, ca de foc. De undeva ajungea la nările Hellei aroma profund acrișoară a merelor căzute. Din spatele dealurilor pline de grădini, putea adulmeca mirosul înviorător al rîului Weser proaspăt spălat de ploi. Văzu, de cealaltă parte a străzii, o fată tînără și drăguță ce se juca pe sub copaci, împreună cu patru copilași, lovind cu pi-

ciorul covorul de frunze moarte de pe jos și ridicîndu-le în aer ca pe niște fulgi de zăpadă. I se făcu frig și reintră în casă.

Coborî scările spre pivniță și descuie ușa din plasă de sîrmă ce delimita porțiunea ei de subsol. Umplu găleata cu bucăți alungite de cărbune. Încercă s-o ridice, dar descoperi, spre surprinderea ei, că era incapabilă s-o facă. Se încordă mai tare. Simți cum i se scurge toată energia din corp. I se făcu rău. O clipă fu înspăimîntată. Se agăță de plasa de sîrmă și starea de leșin dispăru treptat-treptat. Luă trei cărbuni și-i puse în poala șorțului, ținîndu-l de margini, ca pe un coș. Cu mîna liberă trase zăvorul și o porni pe scări în sus.

La jumătatea ultimei porțiuni, picioarele ei refuzară să se mai miște. Rămase o clipă nemișcată, surprinsă. Corpul îi fu inundat de o senzație cumplită de frig. I se sparse un vas mare de sînge și durerea îi înjunghia creierul ca și cum i s-ar fi înfipt o țepușă în cap, așa că nu auzi cum îi alunecă bucățile de cărbune din șorț și cum se zdrobesc de cimentul scărilor. Ca într-un film de groază, începu să cadă și văzu ca prin ceață fața proprietăresei, care ținea copilul în brațe, aplecîndu-se peste balustrada scării. Îi văzu pe amîndoi neclar, dar avu senzația că erau foarte aproape de ea. Își înălță brațele spre ei și se porni să urle, apoi începu să se îndepărteze de chipul îngrozit al femeii și de copilul înfășat în alb și, încă urlînd, se distanță de propriile ei urlete și nu le mai auzi niciodată.

Capitolul 22

Eddie Cassin se plimba furios prin birou. Inge îi explica cu răbdare unei femei de la celălalt capăt al firului că trebuia să aibă informația pînă acum. După asta, ea răspunse la un alt apel și o luă de la capăt cu aceeași explicație.

Îi făcu semn lui Eddie să vină la telefon.

— Da, zise el la telefon.

Dincolo, o voce de bărbat, vorbind o engleză aproape impecabilă, încărcată de autoritate, rosti :

— Îmi pare rău că nu vă putem oferi informația la telefon.

Eddie știa că n-are nici o șansă să se certe cu vocea. Recunoscu tonul. Era glasul unui om care se comporta strict după legile și regulile care guvernau micul, dar închisul lui univers. În consecință, zise :

— Dați-mi voie să întreb un singur lucru. În legătură cu femeia din spitalul dumneavoastră. Soțul ei, sau amantul, cum vreți să-l numiți, e la Frankfurt. Și acum iată care e întrebarea mea. E situația atît de gravă încît să-i comunic să se întoarcă de urgență ?

Vocea îi răspunse :

— Așa v-aș sfătui să procedați.

— E plecat cu treburi importante, insistă Eddie. Nu cred că ar putea să se întoarcă acum dacă nu e absolut necesar.

Se lăsă o scurtă tăcere, apoi, cu surprinzătoare gentilețe, vocea rosti :

— Cred că e cazul să-i comunicați că trebuie să se întoarcă.

Eddie închise telefonul. Văzu că Inge îl urmărea cu ochii larg deschiși.

— Dă-mi un pahar curat, îi spuse el.

După ce ea ieși, Eddie ridică receptorul și-i ceru operatoarei o linie liberă pentru Frankfurt. Aștepta încă legătura cînd Inge reveni cu paharul. O lăsă pe ea la telefon și-și prepară o băutură tare din gin și suc de ananas, după ce preluă din nou receptorul.

Cînd reuși să prindă Frankfurtul, ceru sectorul adjunctului de la comandament. Vorbi cu trei ofițeri pînă cînd află că Mosca fusese acolo cu o zi în urmă și se afla acum, probabil, la secția juridică. Cînd prinse secția juridică, i se comunică faptul ca Mosca plecase cu o oră înainte. N-aveau nici o idee unde s-ar putea afla acum. Eddie puse receptorul jos și-și dădu paharul peste cap. Își prepară altul și luă din nou receptorul. Se gîndi o clipă, apoi, după ce prinse Frankfurtul, ceru centrul de comunicații din clădirea uzinei I.G.Farben. Îi răspunse un sergent, căruia îi explică pe scurt de ce trebuia să-l localizeze pe Mosca și-l rugă să emită la difuzor un mesaj pentru el, să-l anunțe să vină la telefon. Sergentul îi spuse să aștepte, apoi reveni cu informația că dăduse drumul la anunț și îl rugă să mențină linia deschisă.

Eddie aștepta o bucată bună de vreme. Termină și cel de-al doilea pahar. Brusc, în aparat se auzi vocea lui Mosca, întrebînd :

— Hello, cine este acolo ?

În glas nu era decît surpriză, nu și neliniște.

O clipă, Eddie fu incapabil să spună ceva. Apoi spuse :

— Walter, aici Eddie. Cum te descurci ?

— Nu știu încă. Mă tot trimit de la un birou la altul. S-a întîmplat ceva ?

Eddie își drese vocea, apoi rosti cu prudență :

— Cred că o să trebuiască să lași treaba de acolo, Walter. Proprietăreasa ta a trimis un curier la Meyer cu mesajul că Hella a fost dusă la spital. Meyer a trimis curierul la baza noastră, iar eu am sunat la spital. N-au vrut să-mi dea nici o informație la telefon, dar mi-au spus că e o chestie serioasă.

Se lăsă o clipă de tăcere, după care glasul lui Mosca sosi pe fir cu întreruperi, de parcă și-ar fi căutat cuvintele.

— Chiar nu ai aflat nimic altceva ?

— Jur pe ce vrei tu. Ar fi mai bine să te întorci.

Altă pauză mai lungă. Apoi :

— O să iau trenul de ora șase. Așteaptă-mă la gară, Eddie. Cred că o să ajung la patru dimineața.

— Bineînțeles. Mă duc la spital imediat ce termin convorbirea cu tine. Bine ?

— Bine. Mulțumesc, Eddie.

Se auzi un declic la celălalt capăt al firului. Eddie închise și el.

Își prepară rapid o nouă băutură și-i zise lui Inge :

— N-o să mă întorc astăzi.

Puse sticla de gin și cutia cu suc în geantă și părăsi baza aeriană.

Cînd Mosca se dădu jos la Bremen, orașul era încă scufundat în beznă. Era aproape patru dimineața. Abia vizibil, în scuarul din fața gării aștepta un autobuz verde-oliv al armatei. Piața era luminată de cîteva felinare slabe ce aruncau fîșii palide de lumină în colțurile ei și pe străzile din jur.

Mosca inspectă sala de așteptare, dar nu văzu nici urmă de Eddie Cassin. Se uită în sus și-n jos de-a lungul străzii, dar nu observă nici un jeep care să-l aștepte.

Ezită cîteva clipe, apoi se luă după șinele tramvaiului către Schwachhauser Strasse și coti ceva mai încolo pe Kurfürsten Allee. Nu simțea sacul de sport de pe umăr. Își croia drum cu prudență printre ruinele orașului fantomatic. N-avea să-și dea seama niciodată după aceea de ce nu se dusese direct la spital.

Cînd se apropie de casă văzu o lumină care străpungea bezna și își dădu seama că ea ardea în apartamentul lui. Apucă pe mica alee pietruită. Urcă în fugă scările și auzi copilul plîngînd.

Deschise ușa livingului și o văzu pe Frau Saunders așezată pe canapea, cu ochii îndreptați spre el, supraveghind ușa, împingînd cu o mînă căruciorul înainte și înapoi peste

covor. Plînsetul copilului era deznădăjduit, ca și cum nimic nu l-ar fi putut ușura sau potoli. Mosca observă fața albă a femeii, desfigurată de epuizare. Părul ei, strîns de obicei într-un coc sever, era lăsat acum liber și-i cădea în cascade în jurul capului.

Rămase în cadrul ușii și o așteptă să vorbească, dar observă că era prea înspăimîntată s-o mai facă, așa că începu el :

— Cum se simte ?

— E la spital.

— Știu asta. Cum se simte ?

Frau Saunders nu-i răspunse. Se opri din legănatul cărucior ului și-și puse mîinile pe față. Orăcăielile bebelușului se întețiră. Corpul femeii porni să tremure spasmodic.

— Oh, ce-a mai țipat, ce-a mai țipat... se văită ea. A căzut pe scări și a țipat.

Își luă mîinile de pe față, de parcă nu și-ar mai fi putut ascunde durerea. Începu să legene din nou căruciorul. Copilul tăcu. Frau Saunders îl privi pe Mosca ; aștepta cu răbdare în cadrul ușii.

— E moartă, îl informă ea. A murit în timpul serii. Eu te-am așteptat pe tine.

Văzu că Mosca continua să stea acolo nemișcat, de parcă ea n-ar fi scos nici o vorbă și ar fi așteptat-o să spună ceva.

Simțea doar o amorțeală, ca o carapace subțire și fragilă în calea durerii și a înțelegerii. O auzi pe proprietăreasă repetînd :

— A murit în cursul serii.

O crezu, dar nu putea accepta că ăsta e adevărul. Se repezi afară din casă și o porni năuc pe străzile întunecate. Cînd ajunse în zona spitalului, merse de-a lungul gardului metalic pînă la poarta principală.

Intră în oficiul administrației. La biroul gărzii de noapte stătea o călugăriță, purtînd pe cap cornetul alb și mare al ordinului ei religios. După asta îl zări pe Eddie Cassin care ședea pe o bancă lîngă perete.

Eddie se ridică stîngaci în picioare. Îi făcu semn călugăriței, care îl invită pe Mosca să meargă cu ea.

Americanul urmă cornetul alb de-a lungul coridoarelor tăcute. În nemișcarea nopții se auzeau respirațiile istovite ale bolnavilor adormiți. La capătul unuia din coridoare fură nevoiți să se strecoare printre cîteva femei de serviciu îmbrăcate în negru, care frecau de zor, îngenuncheate, podeaua albă.

Cotiră pe alt coridor. Călugărița deschise ușa unei cămăruțe. Mosca pași înăuntru după ea. Femeia se dădu la o parte și închise ușa.

Mosca înaintă și văzu fața Hellei, într-un colț al încăperii, încadrată de perna albă. Corpul îi era acoperit cu un cearșaf alb pînă la gît. Pentru că nu distingea toate amănuntele, Mosca mai făcu un pas.

Ochii erau închiși. Obrazul nu-i mai era tumefiat, ca și cum otrava îi părăsise corpul împreună cu firul vieții. Buzele erau palide, albe chiar. Nu mai exista nici o pată de roz. Ridurile dispăruseră și arăta mai tînără decît o văzuse el vreodată. Fața însă era ca o mască. Gălbenele ochilor ei închiși o făceau să pară oarbă.

Mosca se apropie și mai mult. Se postă lîngă pat și nu văzu pe pervazul ferestrei o vază mare plină cu flori albe. Se uită la Hella, simțindu-se perplex. Știa că va trebui să accepte pînă la urmă realitatea morții ei, dar habar n-avea ce trebuia să facă. Era incapabil de vreun raționament sau de vreun sentiment. În forma ei violentă, moartea nu-i era necunoscută, dar acum era bulversat de felul perfid în care venise. Vedea pentru prima dată o ființă pe care o sărutase și cu care făcuse dragoste în imposibilitate de a mai fi în contact cu el. Se revoltă împotriva acelui trup lipsit de viață, căci știa ce avea să se întîmple cu el. Întinse mîna și-i atinse ochii închiși, apoi fața rece și, în final, cearșaful alb care-i acoperea trupul. Auzi un zgomot ciudat și dădu cearșaful mai jos.

Corpul ei era înfășurat într-un linţoliu din hîrtie maro de ambalaj. Observă că Hella nu avea nici o haină pe ea. În spatele lui, călugărița șopti :

— Sînt mulţi cei care au nevoie de îmbrăcăminte.

Trăsese de cearşaf cu o arogantă siguranţă, cu încredere în platoșa pe care și-o pusese împotriva durerii, bazîndu-se cu disperare pe amintirile lui din anii fioroși de dinainte. Se gîndi acum că ar fi putut măcar să-i aducă niște haine în care să fie îngropată cum se cuvine. Dintr-o dată, mii de inamici îi invadară sîngele. Își simţi fierea în gît și o mînă uriașă îi opri bătaia inimii și stinse toate luminile. Fără a ști cum, se trezi afară, sprijinindu-se de peretele coridorului.

Călugărița îl aşteptă cu răbdare. Mosca își adună gîndurile și zise femeii :

— O să aduc niște haine potrivite. Vreţi s-o îmbrăcaţi, pentru mine ?

Femeia dădu afirmativ din cap.

Părăsi spitalul și începu să umble. Urmări perimetrul gardului. Deși nu se luminase încă de ziuă, înregistră zgomotul tramvaiului și al oamenilor care treceau pe lîngă el. Interdicția de circulație pe timpul nopții încetase. Continuă să o ia pe străzi pustii, dar, cînd intra pe ele, i se părea că oamenii ţîșneau din pavajul acoperit cu moloz și din apartamentele îngropate. Curînd se ivi și soarele, ca un astru rece de iarnă, împrăștiind o lumină palidă asupra pămîntului. Descoperi că se afla la marginea orașului, îndreptîndu-se spre satele din jur. Aerul era înghețat. Mosca se forţă să se oprească.

Acceptă totul acum și nu fu deloc surprins de faptul că totul luase o întorsătură atît de tragică. Simţea numai o lipsă epuizantă de speranţă și, undeva în adîncul fiinţei lui, o vină ruşinoasă.

Medită la ce avea de făcut. Trebuia să ducă o rochie de culoare închisă la spital, ca Hella să aibă cu se să fie îngro-

pată, și să comande cele necesare pentru funeralii. Eddie îl putea ajuta și se putea ocupa de tot. Se răsuci pe călcîie și își dădu seama că avea ceva în mînă. Se uită și văzu că ducea încă sacul de sport cu el. Pentru că se simțea extrem de obosit și fiindcă avea mult de mers pe jos, lăsă obiectul să cadă în iarba udă și mare. Își înălță privirea spre soarele înghețat al dimineții și porni înapoi către oraș.

Capitolul 23

Prin marea poartă centrală din fier negru trecu un mic cortegiu, care părăsi domeniul spitalului și pătrunse în teritoriul urban din jur. Lumina cenușie a zorilor învăluia ruinele în fuioare fantomatice de abur.

În frunte deschidea drumul ambulanța cu sicriul în care se odihnea pe veci Hella. În spatele ei, mergea încetișor jeepul, cu Eddie și Mosca stînd încovrigați pe scaune pentru a se putea apăra cît de cît de frig. Pe canapeaua din spate, Frau Saunders era înfășurată într-o pătură cazonă ce-i ascundea bocetul de ochii lumii. După jeep venea o mică limuzină Opel, ce aparținea eparhiei din care făcea parte biserica frecventată de Frau Saunders.

Caravana își croi drum împotriva valului de oameni care se îndreptau spre centrul orașului, a tramvaielor zgomotoase încărcate cu muncitori și a autobuzelor verde-oliv ale armatei. Toată lumea asta era compusă din indivizi al căror ritm de viața era întrerupt numai de odihnă, somn și vise. Sfîrșitul toamnei își arăta prin surprindere, de timpuriu, colții înghețați, cu un frig mai amarnic decît în toiul iernii, depunînd un strat fin, alb, pe metalul jeepului și paralizînd corpurile și mințile. Mosca se aplecă spre Eddie.

— Știi unde e cimitirul ?

După ce acesta dădu afirmativ din cap, Mosca continuă cu indiferență :

— Haidem acolo.

Eddie răsuci volanul spre stînga. Jeepul se trezi la viață și o luă la goană înainte. Parcurse în viteză șoseaua largă care străbătea orașul într-o lungă curbă dulce și ducea pînă la periferie. Spre capătul ei, jeepul coti pe o străduță lăturalnică, intră pe sub o arcadă de lemn și rulă ușor pînă ce se opri pe o mică pajiște în fața rîndurilor lungi de morminte. Răma-

seră în jeep așteptînd. Frau Saunders își dădu pătura la o parte. Era îmbrăcată cu o haină neagră, pe cap avea o pălărie cu voal negru și purta ciorapi negri. Fața îi era cenușie ca și lumina filtrată de plafonul jos de nori. Eddie și Mosca purtau uniformele lor verde-închis.

Ambulanța veni încet, tîrîndu-se de-a lungul drumului prost, presărat cu brazde de pămînt. Ajunse lîngă ei și se opri. Șoferul și ajutorul lui coborîră. Eddie și Mosca se duseră să-i ajute. Mosca observă că cei doi erau aceiași oameni care o aduseseră pe Hella la spital cînd născuse. Ei deschiseră ușile din spate ale ambulanței și împinseră afară cutia neagră. Mosca și Eddie apucară de mînerele de la capătul dinspre ei al sicriului.

Cutia era făcută din lemn de esență tare și era vopsită în negru cu ape. Mînerele erau confecționate din fier brut, mohorît, de culoarea cerului plumburiu. Cei doi nemți își încrucișară privirile cu Mosca deasupra sicriului, dar se prefăcură a nu-l cunoaște. Întoarseră sicriul ca să treacă ei în față. Era ușor. Aleseseră o cărare printre pietrele funerare marcate și sparte de explozii și o luară de-a lungul ei pînă cînd ajunseră, într-un tîrziu, lîngă o groapă deschisă. Doi nemți mici de statură, cu umeri lați, purtînd haine de culoare închisă și șepci, se odihneau sprijiniți de lopețile lor negre, în formă de inimă. Cei doi urmăriră cum e așezat sicriul lîngă groapa săpată de ei. În spatele lor se înălța un delușor de pămînt reavăn, maroniu.

Limuzina Opel pătrunse și ea pe poarta cimitirului. Păcăniturile și fumul ce-i ieșeau pe țeava de eșapament semănau cu un bocet adus ofrandă cerului. După ce se opri, din ea coborî un preot. Înalt, zvelt, cu o față severă și colțuroasă. Porni încet pe jos, mergînd ușor aplecat și tîrîndu-și după el, peste pămîntul umed, faldurile rasei lungi și negre. Îi adresă cîteva cuvinte lui Frau Saunders, apoi lui Mosca. Americanul își ținu ochii plecați. Nu înțelegea nici o iotă din accentul aspru, bavarez, cu care vorbea omul bisericii.

Liniștea fu spartă de rugăciunea monotonă și guturală a preotului. Mosca auzi cuvintele iubire și rugăciune și i se păru că, în germană, cuvîntul rugăciune suna exact la fel ca implorare în engleză. Auzi aceeași voce spunînd iertare, iertare și primește, primește, apoi ceva despre înțelepciune, milă și iubire de Dumnezeu. Cineva îi dădu o mînă de pămînt și el îl aruncă în fața lui. Îi ajunse la urechi un scurt ropot pe lemn, apoi descifră alte ropote mai mici. Puțin după aceea auzi cum lemnul e izbit continuu de bucăți mari de pămînt, ca o imensă și rară bătaie a inimii, din ce în ce mai slab pînă cînd nu rămase decît ușorul oftat al pămîntului lovindu-se de pămînt. Auzi atunci, peste bubuitul dureros al sîngelui din tîmple, vaietul lui Frau Saunders.

Într-un tîrziu, totul se liniști. Îi auzi pe toți cum pleacă. Ajunse la el uruitul unui motor, apoi al altuia și, în final, al jeepului.

Mosca își ridică capul. Ceața ușoară ce sălășluise în orașul lăsat în urmă se furișa acum printre morminte și pietre funerare. Își înălță privirea spre cerul opac și lipsit de soare așa cum ridică oamenii ochii pentru a se ruga. Strigă în adîncul inimii cu o mînie neputincioasă : „Cred, cred“ ! Își mărturisea astfel printr-un urlet interior credința în adevăratul Dumnezeu. Recunoștea cu umilință limpezimea revelației adevăratului Tată, tiranic, nemilos, neîndurător, scăldat în sînge, cufundat în teroare, durere și vinovăție, devorat și consumat de propria Sa ură nebună față de omenire. În inimă și în minte i se căscă o prăpastie pentru a-l primi pe acest Dumnezeu revelat, dar tocmai atunci apăru din spatele norilor un soare palid, auriu, care-l sili să-și coboare privirea.

Văzu în depărtare, traversînd cîmpia spre oraș, ambulanța goală și Opelul, înălțîndu-se și coborînd după cum le dictau sinuozitățile drumului. Cei doi gropari dispăruseră. Frau Saunders și Eddie îl așteptau în jeep. Proprietăreasa se învelise cu pătura, căci era foarte frig. Le făcu semn că sînt liberi să plece și urmări cu privirea jeepul verzui îndreptîndu-se încet spre poartă. Frau Saunders se întoarse

să-l mai vadă o dată, dar Mosca nu-i distinse fața. Voalul ei negru, acoperit cu picături fine de ceață, i-o ascundea.

Rămas, în fine, singur, Mosca fu în stare să-și țintească privirea la mormîntul iubitei lui, deasupra movilei de pămînt și praf maroniu ce-i adăpostea trupul. Nu simțea nici o amărăciune, ci doar o uluitoare senzație de pierdere, de parcă nu-și mai putea dori nimic și nu mai avea nici unde să se ducă. Se uită spre orașul sub ale cărui ruine erau îngropate mult mai multe oase decît în aceste gropi săpate și sfințite. Mosca încercă să-și revadă propria viață și tot ce simțise și cunoscuse, în timp ce palidele raze împrăștiate cu zgîrcenie de astrul zilei erau din nou umbrite de nori. Căută, dincolo de mormintele din sufletul lui, perioada jocurilor copilăriei, străzile pe care se plimbase în adolescență, iubirea dăruită de maică-sa și fața tatălui de mult plecat dintre cei vii, prima despărțire. Își aminti că maică-sa îi spunea mereu : „Tu nu ai tată, dar Dumnezeu este tatăl tău“ și : „Trebuie să fii mai mult decît bun pentru că n-ai tată și pentru că Dumnezeu ți-e acum tată“. Încercă să ajungă din nou pînă la acele clipe și să regăsească iubirea pe care o simțise atunci, valurile de milă și recunoștință ce-i săpau canale pentru șiroaie de lacrimi.

În căutarea durerii, se gîndi la Hella, la fața ei delicată și fragilă ce-și expunea, lipsită de apărare, venele albastre, fără a se bucura de o perdea de carne protectoare în fața morții și a oamenilor. Se gîndi la iubirea ei inconștientă ce susura ca un izvor magic din inima sa și cît de fatală îi fusese o slăbiciune care se transformase în acel univers într-o boală îngrozitoare și mortală, ca o leucemie.

O luă de-a lungul aleii înguste și trecu, pe rînd, de toate pietrele funerare, ciobite, rănite, dislocate de război. Ieși din cimitir. Pe drumul către oraș, mintea i se umplu cu imagini ale Hellei. Își aminti cum arăta ea cînd se întorsese el, își aminti de iubirea pe care i-o dăruise lui și care îi fusese atît de necesară pentru a rămîne în viață, îi reveni în minte fantastica senzație de ușurare pe care o avusese cînd o regăsise

așa cum și-o dorea. Acum însă i se păru că știa, încă de pe atunci, că o va omorî și o va aduce în mormîntul ăsta.

Clătină din cap. Ghinion, nu fusese decît un ghinion. Îi veniră în minte acele multe seri în care el se întorcea acasă pentru cină și o găsea dormind pe canapea. O lua atunci și o punea în pat. Pleca și cînd se reîntorcea o regăsea cufundată în somn, în acel somn profund în care ea își găsea ascunziș pînă dimineața. „Ghinion", își zise din nou pentru a-și salva sufletul, dar fără nici o speranță, căci își aduse aminte de cruzimea cu care fusese răpită din lumea asta cînd era complet singură, fără nici un avertisment, fără a i se acorda măcar permisiunea de a vedea sau atinge pe acei cîțiva oameni pe care îi iubea.

În clipa în care fu pe punctul de a reintra în oraș, încercă să ajungă la celălalt Dumnezeu. Îl convocă din cealaltă lume, din lumea în care trăia maică-sa, din lumea căminelor în care sălășluia moralitatea, a copiilor bine hrăniți, a femeilor virtuoase legate de viață prin bărbați grijulii și verighete de aur. Încercă să ajungă cu gîndul în lumea bogată în medicamente alinătoare de suferințe atroce. Să convoace în fața lui acele umbre imense și adînci ale amintirilor nedureroase ce-l puteau mîntui acum.

Mosca coborî dealul de unde începeau străzile pavate. Acum orice imagine a Hellei devenise confuză. O singură dată, în mijlocul străzii acoperite de ceață, fu capabil să gîndească clar : „S-a sfîrșit". Înainte de a pricepe însă rostul cuvintelor, ele îi pieriră din minte.

L-ar fi putut chema pe acel Dumnezeu mascat, care-și ascundea fața lui adevărată și cunoscută în spatele unei generozități prea îndelung așteptate, dacă măcar ar fi zărit orașul din spatele lui neatins, cu pielea de piatră nescorojită și cu carnația de cărămidă tare, sau dacă soarele ar fi strălucit, inundînd cerul metalic cu lumină, sau dacă ar fi simțit un pic de iubire pentru oamenii ce umblau bezmetici printre ruinele acoperite de iarnă.

Capitolul 24

Îi dădu proprietăresei bani ca să aibă grijă de copil și se mută înapoi în Metzer Strasse. În nopțile ce urmară se duse la culcare mai devreme, la ora la care abia începeau petrecerile, cu muzică și rîsete, în camerele din jurul și de dedesubtul lui. Putea să doarmă cu toată hărmălaia. Noaptea însă, cînd distracția se termina și casa rămînea tăcută și întunecată, se deștepta. Se uita la ceasul de pe noptieră, care îi arăta mereu ora unu sau două a nopții. Rămînea apoi întins și nemișcat, fiindu-i frică să aprindă veioza din pricina luminii ei slabe și deprimante. Adormea din nou cu puțin înaintea zorilor și nu auzea zarva oamenilor care se pregăteau să plece la muncă. În fiecare noapte era la fel. Cînd se trezea, ridica ceasul și își apropia cerculețul subțire și galben de față, sperînd ca acesta să arate că nu mai era decît o oră pînă la ceasurile dimineții și ale luminii. Trebuia totdeauna să fumeze o țigară sprijinit de tăblia patului și să se pregătească pentru lungile ore întunecate în care trebuia să fie treaz. Asculta gîlgîitul țevilor și respirațiile sacadate ale cuplului din camera alăturată, gemetele și gîfîielile lor înăbușite ca niște horcăieli, țipetele înfundate ale pasiunii lor și apoi scurgerea apei la baie. Urmau mici pocnete și zgîrieturi ale podelei și peretelui, de parcă se pregăteau și ei să se odihnească. Uneori, se auzea murmurul unui radio îndepărtat sau cineva vorbind cu voce tare, ori zgomote de pași pe hol, iar pe strada de sub fereastră rîsul înfundat al femeilor care părăseau clădirea. Cînd apăreau zorile, Mosca recădea în somn. Se trezea la amiază, în tăcerea casei pustii, cu pereții camerei lui poleiți de lumina soarelui.

Într-una din aceste după-amieze, la două săptămîni după înmormîntare, Mosca fu surprins să audă pași pe hol urmați de o ciocănitură în ușa lui. Se dădu jos din pat și-și trase pantalonii pe el. Se duse la ușă, o descuie și o deschise larg.

În fața lui era un chip pe care-l văzuse o singură dată înainte, dar pe care nu-l putea uita. Era Honny, cu părul lui

blond ca o caschetă, cu nasul cărnos și cu pistruii săi mari. Individul îi zîmbi și zise :

— Pot să intru ?

Mosca se dădu la o parte, apoi închise ușa. Honny își depuse geanta pe masă și aruncă o privire prin încăpere, după care i se adresă politicos lui Mosca :

— Regret dacă v-am trezit.

— Tocmai mă sculasem.

— Mi-a părut foarte rău, foarte rău, să aud de tragedia soției dumneavoastră.

Zîmbi nesigur.

Mosca se întoarse și se îndreptă spre pat.

— Nu eram căsătoriți, replică el.

— Așa deci...

Neamțul își trecu nervos palma peste fruntea cheală, pînă cînd simți mătasea liniștitoare a părului.

— Am venit să vă comunic ceva foarte important.

Mosca îl întrerupse cu brutalitate :

— N-am țigări !

Honny continuă netulburat :

— Știu că n-aveți țigări și că nu sînteți director cu aprovizionarea de cînd a plecat Wolf în America.

Mosca zîmbi.

— Și ce dacă ?

— Nu, mă înțelegeți greșit, se corectă rapid Honny. Eu am venit să vă spun despre Yergen. Penicilina pe care v-a dat-o a procurat-o prin mine. Eu am fost intermediarul.

Făcu o scurtă pauză, după care reluă :

— Yergen a știut că era expirată, fiindcă a plătit pe ea mai puțin decît, de obicei, omului de legătură pe care i l-am dat. Înțelegeți ?

Mosca simți nevoia să se așeze pe pat. Își apăsă cicatricea de pe stomacul care începuse să-l doară. Dintr-o dată, îl apucă o durere năucitoare de cap. „Yergen, Yergen", strigă el în gînd, „Yergen care făcuse atît de multe pentru ei, care o făcuse pe Hella fericită și pe a cărui fată Hella o iubea". Simți o umilință paralizantă. Cum putuse Yergen să-l păcălească într-un asemenea mod și să-i pricinuiască o asemenea durere ? Își îngropă capul în palme.

Honny îi vorbi din nou cu blîndeţe :

— Am aflat că aţi refuzat să continuaţi cu afacerea lui Wolf. Să ştiţi că eu nu sînt un idiot. Asta a însemnat că mi-aţi cruţat viaţa. Credeţi-mă că, dacă aş fi ştiut că Yergen vrea marfa pentru dumneavoastră, l-aş fi oprit. Am aflat prea tîrziu. Yergen a fost dispus să mă sacrifice şi a intenţionat s-o sacrifice pe femeia dumneavoastră.

Văzu că Mosca îşi ţinea încă mîinile la faţă, aşa că îşi îndulci vocea şi mai mult :

— Am nişte ştiri bune. Yergen s-a întors în Bremen şi stă unde a locuit şi înainte. Administratoarea dumneavoastră, Frau Meyer, i-a trimis vorbă că totul e în ordine şi nu trebuie să-i fie frică de nimic.

Mosca se ridică în picioare.

— Nu minţi ? şuieră el.

— Nu, nu mint.

Faţa neamţului se albise şi pistruii îi ieşiseră în evidenţă ca nişte pete unsuroase.

— Dacă o să priviţi înapoi în timp, o să vă daţi seama că nu mint.

Mosca se duse la dulap şi-l descuie. Simţea nevoia de a se mişca rapid şi, deşi îl durea capul, era aproape fericit. Luă din dulap un carnet cu cecuri American Express şi semnă cinci dintre ele. Fiecare avea înscrisă suma de o sută de dolari. I le arătă lui Honny şi-i zise :

— Fă-l pe Yergen să vină diseară aici şi astea sînt ale tale.

Honny dădu înapoi.

— Nu, nu, nu pot face asta. Ce v-a făcut să credeţi c-aş fi capabil de aşa ceva ?

Mosca ţinu cecurile la vedere şi făcu un pas spre el. Honny se dădu înapoi murmurînd :

— Nu, nu pot s-o fac.

Mosca văzu că omul era sincer. Înşfăcă geanta blondului de pe masă şi i-o puse în braţe.

— Mulţumesc că mi-ai spus, oricum, zise el.

Rămase singur în mijlocul camerei. Capul îi pulsa de parcă ar fi fost o imensă venă care se umplea şi se golea de sînge în ritmul bătăii inimii. Simţea o vagă senzaţie de leşin,

ca și cum plămînii nu mai suportau aerul închis al încăperii. Se îmbrăcă și ieși din imobil.

Afară îl surprinse căldura radiată de soare. Se părea că iarna timpurie, ce se manifestase înainte, se îndepărtase. Pătrunse pe Kurfürsten Allee către ceea ce fusese căminul lui, evitînd umbrele palide aruncate de copacii desfrunziți. În afara durerii persistente de cap, se simțea mult mai bine față de cum se simțise înainte. Se gîndi că va reuși, în sfîrșit, să doarmă ca lumea la noapte.

Se strecură tăcut în apartament și se postă în fața ușii de la living. Auzi scîrțîitul unui cărucior de copil și, cînd intră, o văzu pe Frau Saunders mișcîndu-l înainte și înapoi. Stătea pe canapea, cu o carte în mîna stîngă și cu dreapta pe lemnul căruciorului. Avea o ținută dreaptă și era calmă. Pe fața ridată i se putea citi gravitatea tristeții. Bebelușul dormea. Pe fruntea roz i se vedeau cîteva vene albăstrii. Alte vene, mai subțiri, transformau una din pleoape într-o delicată membrană, ca o frunză.

— Se simte bine ? întrebă Mosca.

Frau Saunders încuviință.

— Totul e bine.

Dădu drumul cărții și căruciorului și-și încrucișă degetele.

— Ai primit pachetul trimis de mine ? se interesă Mosca.

Îi trimisese cu o săptămînă în urmă un pachet mare cu alimente.

Ea dădu încă o dată din cap. Părea îmbătrînită. Mosca recunoscu ceva familiar doar după modul în care stătea și în care-i răspundea.

Nu îndrăzni s-o privească cînd o întrebă :

— Poți să mai ții copilul aici o bucată de vreme ? O să te plătesc bine, poți să-mi ceri oricît.

Își simțea capul cît o baniță din pricina durerii. Se întrebă dacă ea avea vreo aspirină.

Frau Saunders își luă cartea în mîini și o ținu așa, închisă. Fața severă îi era lipsită de acea strîmbătură comică de care își amintea el.

— Herr Mosca, spuse ea pe un ton extrem de protocolar, dacă vă dați consimțămîntul o să încerc să adopt copilul. Asta va rezolva toată problema.

Spusese cuvintele cu o voce de gheață, dar brusc lacrimile îi țîșniră din ochi. Lăsă cartea să cadă și-și folosi mîinile pentru a-și masca și opri plînsul. Mosca recunoscu această scenă. Femeia se comporta exact ca maică-sa, cînd o necăjea el.

Pentru că nu era maică-sa și izbucnirea nu-l atingea prea tare, se duse lîngă ea și-și puse mîna o clipă peste a ei.

— Ce e, ce am făcut ?

Vocea îi era calmă.

Ea își șterse lacrimile. Zise încetișor :

— Ție nu-ți pasă de copil. N-ai venit nici măcar o dată toată perioada asta. Ți-ar plăcea ca ea să fi știut că ești așa ? Ea v-a iubit pe amîndoi mult, enorm de mult. Spunea întotdeauna că ești un om bun și cînd a căzut pe scări și-a întins mîinile spre copil. O durea rău de tot și țipa, și totuși s-a gîndit la copil. Iar ție nici nu-ți pasă acum de ființa pe care a iubit-o atît de mult.

Se opri să respire, apoi continuă isterică :

— Oh, ești un om îngrozitor ! Ți-ai bătut joc de ea și n-ai nimic bun în tine !

Se smulse de lîngă el și apucă de cărucior cu ambele mîini.

Mosca se dădu înapoi din fața ei. Pentru a o ajuta, îi zise :

— Și ce crezi c-ar trebui să fac ?

— Eu știu ce și-ar fi dorit ea. Să iei copilul în America și să-i oferi o viață fericită și sigură, ca să crească mare.

Mosca replică cu simplitate :

— Noi n-am fost căsătoriți și, de aceea, copilul e german. Mi-ar lua enorm de mult timp s-o fac.

— Și ce dacă ? se răți ea. Pot să am eu grijă de el pînă atunci. O faci ?

— Nu cred c-am să pot.

Dintr-o dată fu nerăbdător să plece. Avea un nou puseu de durere.

Frau Saunders își reluă tonul ei glacial :

— Vreți să-l adopt ?

Își privi copilul adormit și nu simți nimic. Scoase din buzunar cecurile semnate mai devreme și le lăsă pe masă.

— N-am nici cea mai vagă idee despre ceea ce se va întîmpla.

Se îndreptă spre ușă.

— Cînd o să vii din nou să-ți vezi fiul ? îi strigă din urmă Frau Saunders furioasă.

Mosca se întoarse spre ea. Fața femeii exprima dispreț.

Simțea durerea ca pe o bătaie imensă. Ar fi vrut să plece, dar privirea ei era mai mult decît putea el suporta.

— De ce nu spui adevărul, de ce nu-mi mărturisești ce se petrece în mintea ta ?

Nu-și dădu seama că ridicase tonul. Continuă :

— Crezi că e vina mea. Crezi c-a murit fiindcă n-am făcut suficient ca s-o salvez. Mărturisește. Ăsta-i motivul pentru care ești atît de furioasă și te uiți la mine de parcă aș fi un animal, nu ? Îți zici : „Americanul ăsta... uite că a mai omorît un german". Să nu pretinzi că ești furioasă pentru copil. Să nu ai pretenția asta și să nu spui o asemenea minciună. Știu prea bine ce crezi tu.

Pentru prima dată Frau Saunders îl privi cu atenție, drept în ochi. Arăta îngrozitor de bolnav. Pielea îi era gălbuie și ochii îi ardeau. La colțurile gurii îi apăruseră pete roșii de furie.

— Nu, nu, dădu ea înapoi, n-am crezut niciodată așa ceva.

Cînd își auzi propriile cuvinte își dădu seama că vorbele lui conțineau un sîmbure de adevăr.

El își reveni cu ușurință. Zise încet :

— O să-ți demonstrez că nu e adevărat.

Se întoarse și plecă. Femeia îl auzi cum coboară scările în fugă.

Ajuns în stradă, Mosca își aprinse o țigară și privi cerul plin de nori, după care se uită în lungul străzii. Rămase pironit locului pînă cînd își fumă țigara, apoi o luă pe jos spre camera lui din Metzer Strasse. De la cap, durerea i se mutase la ochi și la venele gîtului. Își privi ceasul. Era numai trei după-amiază. Mai avea de așteptat încă o bună bucată de timp pînă să rezolve ceva cu Yergen.

Capitolul 25

Camera i se umpluse cu umbrele amurgului. Luă cîteva aspirine şi se întinse pe pat. Era surprins cît de obosit se simţea. Închise ochii ca să-şi liniştească durerea şi se trezi în întuneric, auzind un ciocănit în uşă. Aprinse veioza şi-şi privi ceasul. Era ora şase. Se auzi o nouă ciocănitură, după care uşa se deschise şi în cameră intră Eddie Cassin. Era îmbrăcat elegant, proaspăt ras şi mirosea a colonie.

— Isuse, ar trebui să încui uşa cînd te culci, zise Eddie. Cum te simţi ? Eu te-am trezit ?

Mosca îşi frecă faţa.

— E-n regulă.

Durerea de cap îi dispăruse, dar simţea că faţa îi luse foc şi că buzele îi sînt uscate.

Eddie aruncă cîteva scrisori pe masă.

— Ţi-am luat corespondenţa. Ai ceva de băut ?

Mosca se duse la dulap şi scoase o sticlă de gin şi două pahare.

— E bal mare diseară, îl anunţă Eddie. Vino şi tu.

Mosca clătină din cap şi-i dădu celuilalt un pahar. Băură amîndoi, apoi Eddie zise :

— Îţi vine ordinul de plecare peste o săptămînă. Adjutantul a încercat să blocheze hîrtiile spunînd că a fost vina lui. Colonelul însă nici n-a vrut să-l asculte.

Se aplecă spre Mosca.

— Zi-mi un singur cuvînt şi o să fac pierdute cîteva hîrtii ca să-ţi mai dau răgaz cîteva săptămîni.

— Nu mai contează, răspunse Mosca.

Se sculă din pat şi se îndreptă spre fereastră. Pe străzi mai plutea ceva din lumina asfinţitului. Văzu un grup de copii care aşteptau să se lase întunericul cu lanterne stinse în mîini. Îşi aminti că le auzise cîntecul în nopţile precedente, dar dulceaţa lui nu reuşise să-l scoată din transa somnului, ci

îi pătrunsese numai, cumva, prin ecranul protector construit în jurul creierului.

În spatele lui, Eddie îl întrebă :

— Ce se aude cu copilul ?

— E la Frau Saunders. Îl va păstra ea.

— Am să mă duc s-o văd și eu. Nu-ți face griji. E greu, Walter. Tipii ca mine și ca tine aduc numai ghinion. Ia-o mai ușor, da ?

Copiii de pe stradă se despărțiră în două rînduri și o porniră în marș pe Metzer Strasse, cu lămpile încă stinse.

— Scrisorile alea sînt de la maică-ta, zise Eddie. I-am telegrafiat eu. Mi-am imaginat că tu n-ai chef de scris.

Mosca se întoarse spre el.

— Mi-ai fost un bun prieten. Mi-ai putea acorda o ultimă favoare ?

— Desigur.

— Nu mi-ai spus că Yergen s-a întors în oraș. Vreau să-l văd. Îl poți aduce aici ?

Eddie își turnă din nou în pahar și-l urmări pe Mosca dînd ocol camerei. Ceva nu era în regulă. Mosca își ținea vocea sub control, dar ochii erau ca o oglindă neagră a sufletului și fața i se contracta des într-un spasm de furie și ură.

Răspunse rar :

— Sper că n-ai de gînd să faci o prostie, Walter. Tipul a făcut o greșeală, dar n-a fost vina lui. Ce naiba, știi că Yergen călca tot timpul pe alături pentru Hella.

Mosca zîmbi.

— Stai, dom'le, că nu vreau decît să-mi recuperez țigările și banii plătiți pentru marfa aia. De ce să plătesc pentru ea ?

Eddie fu atît de surprins și de ușurat că lăsă să-i scape o exclamație de bucurie.

— Isuse ! Băiete, te-ai întors la normal. În fond de ce mama dracului să plătești tu pentru ea ?

Îl izbi gîndul că era tipic pentru Mosca să nu vrea să fie înșelat, chiar și într-o asemenea stare. Se bucura copilărește să-l vadă pe Mosca că revenise, în sfîrșit, la normal.

Îi veni o idee. Îl apucă pe Mosca de braț :

— Ia ascultă-mă puțin. Plec la munte, lîngă Marburg, cu Frau Meyer pentru o săptămînă. Ce-ar fi să vii și tu ? Îți fac rost și de o fată dulce. O să ne distrăm pe cinste, o să mîncăm produse de la fermă și o să bem. Hai, zi da, fă-o pentru un amic.

Mosca zîmbi.

— Desigur. S-a făcut.

Eddie scoase un hohot de rîs.

— Asta e, Walter. E bine. Bine !

Îl bătu pe Mosca pe umăr.

— Plecăm mîine seară. Stai să vezi munții ăia... Superbi, o splendoare.

Se opri o clipă și reluă cu un ton de prietenie sinceră, de-a dreptul părintesc :

— Poate o să găsim o cale să-ți poți lua copilul cu tine cînd te întorci în State. Știi bine, Walter, că asta își dorea ea, mai mult decît orice altceva.

Zîmbi un pic stînjenit și continuă :

— Hai jos. Numai pentru un pahar cu mine.

— Îl aduci pe Yergen aici ?

Eddie îl privi gînditor. Mosca insistă :

— Adevărul e că sînt lefter, Eddie. Trebuie să-i las bani lui Frau Saunders pentru copil. În plus, am nevoie de bișțari ca să merg cu tine la Marburg...

Izbucni în rîs.

— ... asta dacă nu cumva faci cinste toată săptămîna.

Vocea îi deveni sinceră :

— Mai am nevoie de bani și pentru călătoria în State. Iată motivele. I-am dat individului o mică avere pe marfa aia.

Eddie se convinsese.

— Bine, ți-l aduc. Plec chiar acum. După aceea însă, cobori la petrecere, bine ?

— Evident.

După ce Eddie dispăru, Mosca aruncă o privire în camera goală. Văzu scrisorile de pe pat. Luă una din ele și se așeză pe pat s-o citească. Cînd termină își dădu seama că nu pricepuse nici o propoziție. O luă de la capăt. Încercă să pună cap la cap cuvintele ca să aibă un înțeles. Slovele i se

unduiau în mintea distrată și erau filtrate de zgomotele din casă.

„Vino, te rog" — îi scria maică-sa. „Nu te mai gîndi la nimic și vino, te rog, acasă. O să am eu grijă de copil. O să te întorci la școală. În fond, n-ai decît douăzeci și trei de ani. Uit mereu cît de tînăr ești și că ești plecat de șase ani. Dacă te simți amărît, roagă-te Domnului. Ăsta e singurul lucru care te poate ajuta. Viața ta începe..."

Aruncă scrisoarea pe dușumea și se întinse pe pat. Sub el începeau petrecerile, cu muzică discretă și rîsete. Simțea cum îl apucă din nou durerea de cap. Stinse lumina. Limbile gălbui ale ceasului îi arătau ora șase și jumătate. Avea suficient timp la dispoziție. Închise ochii.

Își imagina cum va fi întoarcerea acasă. Să-și vadă mama și copilul în fiecare zi, să găsească o altă fată și să se așeze la casa lui. Va purta adînc îngropată în el cealaltă viață și ura lui pentru toate lucrurile în care credeau ei. Viața îi va fi ca o piatră peste mormîntul a tot ce văzuse, simțise și făcuse înainte. Își aminti cu surprindere de cuvintele pe care i le strigase în față proprietăresei. Îi ieșiseră, pur și simplu, pe gură. Nici măcar nu se gîndise la o asemenea reacție. Văzu acum toate greșelile făcute de el și se sili să se gîndească la altceva.

În mintea lui somnoroasă îi apăru Hella, pășind cu copilul în brațe pe țărm după ce părăsise vaporul, și întîlnindu-se cu mama lui. Se văzu, apoi, alături de ele două în living și apoi întîlnindu-se în fiecare dimineață și în fiecare seară. Adormi.

Visă, sau își imagină cu o parte a creierului rămasă trează, că era pe drumul spre casă, că inscripția de pe ușă îi ura : „Bine ai venit acasă, Walter", că o lăsase pe Hella în Gemania, vie, și că era pe acest drum cu un an în urmă. Nu se întorsese la Hella, ea nu ținuse pîinea aceea cenușie în mîinile ei, lăsînd-o să cadă cînd îl văzuse, el deschisese cealaltă ușă, în spatele căreia îl așteptau maică-sa, Gloria și Alf, și se dusese spre ei ca ieșit dintr-un coșmar, pentru că ei erau învăluiți de o mare de lumină. Numai că maică-sa avea un teanc de fotografii în mînă, în colțul camerei era un cărucior în care se vedea spatele curbat al unui bebeluș, iar lui îi era frică. Apoi erau cu toții așezați pe scaune și-și treceau foto-

grafii unul altuia, iar maică-sa exclama : „O, ce-i asta ?“. El se uita și observa haina lui militară, pătura făcută fustă și pe el zîmbind peste un mormînt înălțat, și atunci explica : „Asta-i cea de-a treia victimă a mea“ și rîdea, și rîdea, dar Alf era supărat și stătea pe un picior mare și lung și striga : „Asta-i prea de tot, Walter, ai mers prea'departe“. Se ridicau toți. Maică-sa își frîngea mîinile. Se vedea pe el zicînd : „La revedere, la revedere“, după care totul se întuneca. Mai tîrziu apărea însă Wolf cu o lumînare și el era în pivniță cu Wolf și Wolf își ținea lumînarea sus și rostea : „Nu-i aici, Walter, nu-i aici“, iar el simțea podeaua nesigură și acoperită cu moloz trăgîndu-l în jos, mult sub lumină și începea să urle.

Era treaz și conștient că nu scosese nici un sunet. Camera era scufundată în beznă și ferestrele păreau vopsite în negru din pricina nopții. Se auzeau din toată clădirea rîsete vesele. La urechi îi soseau valuri după valuri de sunete, muzică, voci masculine puternice, pași urcînd și coborînd scările în fugă. În camera alăturată, un cuplu făcea dragoste. Peste cîteva clipe o auzi pe fată :

— Hai să coborîm la petrecere acum. Vreau să dansez.

Barbatul mormăi furios. Apoi vocea rugătoare a fetei :

— Te rog, te rog, vreau să dansez.

Patul oftă cînd se ridicară, apoi fata rîse în hol, și Mosca rămase în tăcere și în întuneric.

Eddie nu se putu abține să nu treacă pe la petrecere înainte de a se duce la Yergen. Era ușor afumat cînd le zări pe cele două tinere. N-aveau mai mult de șaisprezece ani. Îmbrăcate identic, cu mici pălării albastre, cu taioare scurte, albastre și bluze albe de mătase, îi încîntară ochiul. Pielea și părul lor evidențiau culoarea hainelor prin nuanțe de roz delicat și alb. Pe frunte le cădeau zulufi ca niște monede aurii. Dansau din cînd în cînd cu bărbații care le invitau, dar refuzau orice băutură oferită și se așezau la loc, mereu împreună, cînd înceta muzica, de parcă fiecare își avea puterea în cealaltă.

Eddie le urmări o vreme zîmbind în sinea lui și plănuind atacul, apoi se îndreptă spre cea care i se păruse a fi mai drăguță și o invită la dans. Unul dintre bărbați protestă :

— Hei, Eddie, eu am adus-o aici.

— Nu-ți face griji, reglez cu chestia asta, îi replică Eddie.

În timp ce dansau, o întrebă :

— Cealaltă e sora ta ?

Fata încuviință. Avea o față mică și obraznică, pe care se citea o expresie de aroganță, bine cunoscută lui.

— Și vine peste tot cu tine ? își continuă Eddie investigația.

În vocea lui insinuantă se detecta clar un compliment și invitația de a se descotorosi de soră-sa într-un mod amabil.

Fata îi zîmbi cu o îngîmfare inocentă pe care el o găsi șarmantă, și îi răspunse :

— Oh, sora mea e un pic prea sfioasă.

Melodia se termină. Atunci el lansă invitația :

— V-ar place ție și surorii tale să luăm o mică gustare în camera mea ?

Ea se sperie și negă din cap. Eddie îi dărui zîmbetul lui patern și dulce. Fața lui delicată avea un aer de tată înțelegător.

— Oh, știu la ce te gîndești.

O conduse spre locul în care Frau Meyer se intreținea la un pahar cu doi bărbați.

— Meyer, rosti el, fetița asta e înspăimîntată de mine. Mi-a refuzat invitația de a gusta cîte ceva. Cred că va zice da însă, dacă vii și tu ca asigurare.

Frau Meyer o luă pe fată pe după mijloc :

— Oh, nu-ți face nici o grijă cu el. E singurul băiat bun din casa asta. O să vin cu tine. În plus, are cea mai bună mîncare, pe care voi, fetelor, n-ați gustat-o de cînd erați în scutece.

Fata roși și se duse să-și cheme sora.

Eddie se îndreptă spre tipul care venise cu fata.

— S-a aranjat, îi comunică el. Du-te cu Meyer în camera mea. Spune-le că vin și eu mai tîrziu.

O porni spre ușă.

— Opriți-mi și mie cîte ceva, strigă el rîzînd peste umăr. O să mă întorc într-o oră.

Mosca privea orașul de la fereastră. Văzu, dincolo de ruinele din inima orașului, o dîră lungă de lumină galbenă și verde, ca o săgeată indicînd cu vîrful Metzer Strasse. Știa că vin copiii cu lanternele lor. Vocile însă nu li se auzeau, din pricina hohotelor de rîs, a muzicii date tare, a pașilor dansînd inegal și a chicotelilor femeilor bete.

Lăsă fereastra deschisă, își luă trusa de ras și prosopul și se duse în baie. Fixă ușa în poziție deschis ca să audă dacă ar fi intrat cineva în cameră.

Se spălă de mai multe ori cu apă rece pe fața înfierbîntată, după care se bărbieri. Își studie în oglindă trăsăturile netede, nasul lung și subțire, gura mare cu buze lipsite de culoare, ochii negri înfundați în orbite și pielea bronzată, cenușie acum din pricina oboselii și pătată de febră.

Își șterse săpunul de pe față și continuă să și-o studieze. Era surprins de cît de bizară i se părea acum, de parcă n-ar fi observat-o niciodată ca lumea. Își răsuci capul ca să se privească din profil și văzu că găvanele ochilor aruncau umbre peste gură. Observă cruzimea și răul în lucirea întunecată din ochi și-n fermitatea și asprimea bărbiei. Se dădu înapoi, cu mîna întinsă înainte pentru a ascunde fața aceea din oglindă, dar fu singur surprins cînd își lăsă mîna să cadă înainte de a atinge sticla. Pentru o fracțiune de secundă zîmbi.

În cameră era frig. Aerul era plin de un bîzîit ciudat. Se duse la fereastră și o închise. Bîzîitul încetă. Luminile galbene și verzi care traversau dărîmăturile se apropiaseră. Își privi ceasul. Era aproape opt. Brusc, se simți slăbit și cuprins de frisoane. Greața îl obligă să se așeze pe pat. Durerea, stopată de aspirină, îi reveni brutal cu bătaia ei monotonă. Disperat, ca și cum și-ar fi pierdut ultima șansă de salvare, avu presentimentul că Yergen nu va veni. Îi era extrem de frig, așa că se duse la dulap și-și puse pe el jacheta verde militară. Luă dintr-un cartuș gol de țigări pistolul lui unguresc și și-l strecură în buzunar. Băgă toate țigările pe care le mai avea

într-o geantă mică, apoi puse și trusa de ras și o sticlă aproape plină cu gin. După asta se așeză pe pat și începu să aștepte.

Eddie Cassin își parcă jeepul în fața bisericii. Intră pe ușa laterală și urcă scările pînă în clopotniță. Ciocăni la ușă, dar nu primi nici un răspuns. Aștepță, apoi ciocăni din nou. De cealaltă parte a ușii se auzi vocea lui Yergen, neașteptat de clară.

— Cine-i acolo ?

— Domnul Cassin.

— Și ce vreți ?

— M-a trimis Frau Meyer cu un mesaj.

Zăvorul alunecă în locașul lui și ușa se deschise. În cadrul ei apăru Yergen, care-l pofti să intre.

Camera era întunecoasă, cu excepția unei veioze în colț. Sub veioză, pe o canapea mică, fata lui Yergen ținea în brațe o carte de povești. Stătea sprijinită de niște perne mari proptite direct pe zid.

— Da, despre ce-i vorba ? întrebă Yergen nerăbdător.

Părea mult mai bătrîn. Silueta lui zveltă se subțiase și mai mult, însă fața exprima încă siguranță de sine și mîndrie.

Eddie îi întinse mîna și Yergen i-o strînse. Americanul zîmbi :

— Ei hai, ne știm de multă vreme și am băut adesea împreună. Așa te comporți cu mine ?

Yergen zîmbi strîmb :

— Ah, Mr. Cassin, eram alt om cînd lucram în Metzer Strasse. Acum...

Eddie îl liniști :

— Mă cunoști, știi că nu te-aș trage pe sfoară. Am venit aici în folosul tău. Prietenul meu, Mosca, își vrea banii și țigările înapoi. Vrea înapoi plata pentru doctoriile expirate.

Yergen îl observa cu atenție.

— Bineînțeles că o să le înapoiez, replică el. Spune-i însă că nu acum. Nu pot.

— Vrea să te întîlnești cu el în seara asta, insistă Eddie.

— Oh, nu ! Oh, nu ! exclamă Yergen. N-o să mă duc la el.

Eddie se uită la copila de pe canapea. Fata își deschisese larg ochii și se holba la ei năucă. Îl făcea să nu se simtă în largul său.

— Ascultă, Yergen. Eu și Mosca plecăm mîine la Marburg. Cînd o să ne întoarcem el o să plece în State. Dacă nu vii la el diseară, o să vină el aici. Iar dacă se înfurie, biata fată o să se sperie de moarte.

După cum se aștepta, ultimul argument își făcu efectul. Yergen înălță din umeri și se duse să-și ia haina, apoi se așeză lîngă fie-sa.

Eddie se uită la ei. Îl privi pe neamț cum îngenunchează, umil și trist, pentru a-i spune ceva în șoaptă fie-si la ureche. Yergen era îmbrăcat cu un palton greu, cu guler de blană, era îngrijit pieptănat și avea întotdeauna un aer de demnitate tăcută și de seriozitate. Eddie știa că-i transmitea codul după care fata îi va deschide ușa, cînd el se va întoarce și va ciocăni. Văzu ochișorii lipsiți de viață ai fetiței urmărindu-l de după umărul tatălui ei și nu se putu abține să nu se întrebe ce s-ar întîmpla dacă ar uita semnalul și n-ar mai răspunde niciodată la ușă.

Yergen se ridică, își luă servieta și se îndreptă spre ieșire. Eddie îl urmă. Neamțul se opri afară și aștepta pînă cînd se auzi, de cealaltă parte a ușii, sunetul fierului alunecînd pe lemn, asigurîndu-se că fata lui era izolată de lume.

Urcară în jeepul lui Eddie. Pe drum, Yergen îl întrebă pe american :

— Stai cu mine cînd ne vom întîlni ?

— Evident. Nu-ți face griji.

Eddie avea însă o vagă senzație de neliniște. Ajunseră în Metzer Strasse, parcară jeepul în fața casei, la lumină, și se dădură jos. Eddie privi în sus. În camera lui Mosca nu se vedea nici o lumină.

— Poate e la petrecere, sugeră Eddie.

Intrară în clădire. Cînd ajunseră la primul etaj, americanul zise :

— Așteaptă aici.

Își băgă capul pe ușa încăperii unde avea loc petrecerea, dar nu-l văzu nicăieri pe Mosca. Se întoarse în hol. Yergen îl

aștepta. Văzu că neamțul era palid. Brusc, un al șaselea simț îl avertiză asupra unui pericol iminent. Prin minte i se derulară cuvintele lui Mosca și își dădu seama că fuseseră toate false. Îl luă pe Yergen de braț.

— Haidem. Te duc acasă. Mosca nu e aici. Să mergem.

Yergen se opuse.

— Nu. Hai să terminăm afacerea asta. Nu mi-e frică. Nu îmi mai e...

Dar Eddie începuse să-l împingă pe neamț pe scări în jos. Era sigur, aproape copleșit de o senzație de groază. Dintr-o dată, deasupra lor se auzi vocea lui Mosca, rece și dominată de furie controlată :

— Băga-te-aș în mă-ta, Eddie, dă-te la o parte !

Cei doi priviră în sus.

Se afla la etajul de deasupra lor. În lumina slabă a holului, fața lui era de un galben bolnăvicios. La colțurile gurii i se formaseră două pete mari, roșii, din pricina febrei. Stătea periculos de nemișcat. Haina militară îl făcea mai masiv decît era în realitate.

— Vino sus, Yergen ! ordonă el.

Una din mîini o avea ascunsă la spate.

— Nu, răspunse neamțul cu o voce nesigură. Tocmai plecam cu Mr. Cassin.

— Eddie, dă-te la o parte ! porunci din nou Mosca. Vino aici.

Yergen strînse brațul lui Eddie.

— Nu mă părăsi, îl imploră. Stai aici.

Eddie își ridică mîna spre Mosca și zise :

— Pentru numele lui Dumnezeu, Walter, n-o face !

Mosca coborî două trepte. Eddie încercă să se smulgă de lîngă neamț, dar acesta se agăță de brațul lui și începu să urle :

— Nu mă lăsa singur... nu, nu !...

Mosca mai făcu un pas. Ochii lui erau negri, opaci, iar petele roșii păreau două flăcări în lumina holului. Dintr-o dată, în mînă îi apăru pistolul. Eddie se smuci de lîngă Yergen. Rămas singur, cu un strigăt disperat, neamțul încercă să se întoarcă și s-o ia la goană pe scări. Mosca trase. Yergen căzu în genunchi. Își înalță capul, privind în sus cu ochii lui

albaștri. Mosca apăsă din nou pe trăgaci. Eddie porni în goană pe scări, trecu de Mosca, și o ținu așa pînă la mansardă.

Mosca își puse arma la loc în buzunar. Cadavrul rămăsese întins pe palier, cu capul bălăbănindu-se în gol.

Din camerele de dedesubt veni un val de hohote de rîs. La fonograf se puse un vals și se porni o cavalcadă de pași și strigăte vioaie. Mosca urcă scările spre camera lui. Prin geam pătrundeau umbre întunecate. Așteptă și ascultă, apoi se duse la fereastră.

Nu se auzea nici o alarmă. Peste grămezile mari de moloz ale ruinelor din oraș se vedea o formă strălucitoare tîrîndu-se, ca o omidă. Erau nenumărate lanterne ce se clătinau, luminînd noaptea de iarnă cu raze lungi de foc verde. Fața și corpul îi erau scăldate în sudoare. Începu să tremure și capul se porni să-i vîjîie, dîndu-i o senzație de amețeală. Deschise fereastra și așteptă.

Auzea acum, pe stradă, corul de copii cîntînd. Nu mai vedea lanternele, dar ele pîlpîiau încă în minte și în inimă. Cînd ultimele acorduri se stinseră, se simți eliberat de frică și de tensiune. Aerul rece îl izbi, izgonindu-i amețeala și răul.

Apucă geanta pregătită dinainte și o porni în fugă pe scări în jos, peste cadavrul lui Yergen, dincolo de zgomotele petrecerii. Nu se schimbase deloc. Ajuns afară, porni către dărîmături, apoi se întoarse pentru o ultimă privire.

Patru mari zone luminoase aruncau un ecran incandescent peste bezna orașului și a nopții. Din fiecare zonă venea un val continuu de muzică și rîsete. Mosca stătu acolo o vreme, în afara acelui ecran de lumină, fără nici o remușcare, gîndindu-se numai că n-avea să-și mai vadă niciodată copilul, nici pe Eddie Cassin, nici țara, nici măcar familia. Nu va privi niciodată munții de lîngă Marburg.

Acum acolo el era inamicul.

Dincolo de ruine, trudindu-se din greu să urce parcă spre cerul negru și încărcat de iarnă, grupul de copii cu lanterne verzi și roșii își continua drumul. Îi văzu, dar nu le mai auzi cîntecul. Se răsuci pe călcîie și o luă pe jos către tramvaiul

care avea să-l ducă la gară. Totul îi era cunoscut. Avea să-şi ia adio de la timp, loc, şi amintiri. Nu simţea nici amărăciune, nici dezolare pentru că, în ultimă instanţă, nimeni, nici o fiinţă omenească nu-l putea grăbi să-şi urmeze destinul. Singura călăuză era vîntul care sufla printre ruinele acestui continent pe care Mosca nu-l mai putea părăsi. Văzu în faţa lui cercul strălucitor de pe fruntea tramvaiului şi auzi sunetul de cristal al clopotului. Din obişnuinţă, începu să alerge pentru a-l prinde, cu geanta izbindu-se de picior, dar se opri după cîţiva paşi.

Ştia că nu mai avea nici o importanţă dacă-l prindea pe acesta sau pe următorul.

SFÎRŞIT

ARENA SUMBRĂ

Întunecat, trist și amar, realismul acestui roman de mare forță epică, primul al lui Mario Puzo, captează și fascinează deopotrivă cititorul, anunțînd cealaltă zguduitoare creație romanescă, best-seller-ul NAȘUL.

Germania postbelică. Tărîm și țară pustiită de ororile războiului. Flash-urile dezastrului sînt singura rază de lumină în acest coșmar. Țigările americane pot fi chiar prețul unei vieți... de om.

În acest infern, între Walter Mosca și Hella, un american și o nemțoaică, se naște o incredibilă și, în același timp, sălbatică, disperată — precum în infern — dragoste. O inefabilă iubire...

„O poveste dură, profundă și extrem de realistă, care merita să fie scrisă."

(BOOKS AND BOOKMEN)

RAO International Publishing Company

ISBN 973-9164-10-2